Weekly
Ambedkar Times

Editor-in-Chief: Prem Kumar Chumber Contact: 001-916-947-8920 Fax: 916-238-1393 E-mail: chumbermedia@yahoo.com, editor@ambedkartimes.com

VOL- 12 ISSUE- 27 September 16, 2020 California (USA) www.ambedkartimes.com www.deshdoaba.com

Remembering Nanak Chand Rattu

Prem Kumar Chumber
Editor-In-Chief: www.ambedkartimes.com

Nanak Chand Rattu had the honour to be a close associate of Dr B.R. Ambedkar for seventeen years. From his first meeting with Dr Ambedkar in 1940 till he had its last breathin 1956, Nanak Chand Rattu remained in constant touch with him. After completing his matriculation in 1938, Nanak Chand Rattu shifted to Delhi in search of government service, which he was able to acquire in 1941 after going through lots of hardships. It was a coincidence that his government service in Delhi offered him the golden opportunity to become a close confidant of Babasaheb Dr Ambedkar, who perhaps found in him a worthwhile person with whom he could share his mind. For Nanak Chand Rattu it was a great challenge to look after enormous hand written work of Babasaheb Dr. Ambedkar that he was assigned to convert into typed material. After his official duty, he used to reach Babasaheb's residence at 26 Alipur roadevery day and to see that all the accumulated work for type-writing was completed before he leaves for his house some 25 kilometer away from the residence of Babasahed Dr. Ambedkar. He had also assigned to himself the duties of looking after the health of Dr. Ambedkar. He would also ensure that the proper medicine was taken by Babasaheb, and at times apply massage to relieve him from the overworked induced body-pain. However, the main task for which Babasaheb chosen him to work was to type various manuscripts and letters for correspondence for his mission. He used to reach at the Babasaheb residence after his official duty hours and work over there till late night and returned his house after midnight. This routine continued year after year without any break even on Sunday. "Buddha and his Dhamma", "Revolution and Counter-Revolution in Ancient India", "The Buddha and Karl Marx", "Riddles of Hinduism" are the most prominent manuscripts that were typed by Nanak Chand Rattu.It took five years to complete the typewriting of these manuscripts. "Buddha and his Dhamma" was published posthumously. It was in the last stage of its completion at the time of Prinirvana of Babasaheb Dr Ambedkar on December 6, 1956.

Nanak Chand himself wrote extensively about his reminiscences and various anecdotes that he preserved in his mind while enjoying precious time with Babasaheb. "Reminiscences and Remembrances of Dr. B.R. Ambedkar", "Little Known Facets of Dr. Ambedkar", "Dr Ambedkar: Important Messages, Sayings, Wit and Wisdom", "Last Few Years of Dr. Ambedkar" and also Pioneers of Ambedkar Buddhist Movement in United Kingdom are among the most read books written by Nanak Chand Rattu about Dr. B. R. Ambedkar after his Prinirvana. These books provide rich and first-hand information to researchers about the various aspects of the multi-dimensional Babasaheb's missionary life.

Nanak Chand Rattu was a dedicated soldier ofDr.Ambedkar and his mission for the annihilation of caste and upliftment of the lower castes. He competed his mortal life journey on September 15, 2002. His dedication towards Babasaheb and his mission will be remembered for ever. During his life he was awarded with various awards for his contributions towards the mission of Babasaheb. "Ambedkar Times" and "Desh Doaba" weeklies offer floral tributes to this great son of Punjab who dedicated his time and energy in helping spread Babasaheb's mission.

Reform of UNSC very important for United Nations: UNGA President

UN Security Council's membership and its working methods must reflect the realities of the 21st century and reform of the 15-nation body is very important for the United Nations, according to the new President of the 75th session of the General Assembly.

Volkan Bozkir, who assumed charge as General Assembly President on Tuesday, told reporters that the Security Council reform is very important, not only for the member states but also to the United Nations as a whole.

"Of course, it is a complex challenge that is closely linked to one of the main pillars of the organisation - peace and security.

"There is no doubt that the membership of the Security Council as well as its working methods must reflect the realities of the 21st century. This process is an intergovernmental one and thereby member states-driven," the Turkish diplomat and politician said.

India will sit in the UN Security Council as an elected non-permanent member for a two-year term beginning January 1, 2021.

Earlier this month, India asserted that the Inter-Governmental Negotiations (IGN) on Security Council reform were being "held hostage" and used as a "convenient smokescreen" by countries that do not wish to see any reform of the top UN organ.

Underscoring its "abiding commitment" to reformed multilateralism, India has said it will "continue to voice its strong support for tangible action towards an expanded and reformed Security Council that reflects today's world and realities. We will also take steps to see how we can realise these goals in the 75th session of the UNGA."

India had also expressed disappointment that the IGN roll-over text had fallen "well short" of capturing the progress in the two IGN meetings held this year, particularly in the areas of the growing support for the Common African Position and other important issues. New Delhi has been at the forefront of the years-long efforts to reform the Security Council, saying it rightly deserves a place as a permanent member of the Council, which in its current form does not represent the geo-political realities of the 21st century.

Bozkir, in response to a question on the long-pending Security Council reform, said that the 75th UNGA session will build on the meetings held during the previous sessions.

"I hope that through active engagement of member states and pragmatic approaches, we will be able to make meaningful progress on this difficult issue," he said, voicing his commitment to support the reform process in an impartial, objective and open-minded manner.

He said that he will soon consult member states on appointing co-facilitators for the IGN.

Addressing the opening of the 75th session of the General Assembly, Bozkir said that confronting the effects of the coronavirus in all their dimensions will be an "overarching priority" for his presidency.

Outlining his other priorities, he said that the 75th year of the UN should also be a time to revitalise the spirit of cooperation that laid the foundation of this organisation.

"In recent years, the trust deficit between nations has impeded the work of the United Nations. Member states fail to compromise. And when there is a compromise, it is based on the lowest common denominator.

"At times, this has been the case for the General Assembly, and it has been the case for the Security Council," Bozkir said, adding that as the President of the General Assembly, which is the most representative and most democratic organ of the United Nations, he will endeavour to build trust between member states. "I will do my best to build consensus around the important and timely issues on our agenda from arms control, to human rights, to climate and sustainable development," he said.

Bozkir emphasised that during the 75th session, the General Assembly should reflect on its work and embrace reforms in order to be effective and relevant. "We need to enhance coherence by addressing gaps, overlaps and duplication where they exist. The pandemic-related restrictions could be an opportunity to streamline our agenda without compromising on substance," he said.

He also noted that in order to improve the delivery of UN mandates, the world organisation needs to hear from the people it serves.

"I see this hall as the parliament of humanity. And I intend to use this platform to amplify the voices of the most vulnerable people in the world. Here in the chief deliberative, policy-making and representative organ, we must consider the concerns of all people in need or under oppression," he said.

Bozkir voiced his commitment to work with member states to ensure they have a voice and to use good offices to highlight the importance of impartial and unhindered delivery of humanitarian aid and full respect for international humanitarian law in conflicts and crises.

As the world enters the 'Decade of Action' to implement the Sustainable Development Goals, Bozkir said it is clear "that we are not on track" and throughout his term, he will promote the use of emerging technologies, strengthened data, and result-oriented action to ensure that no one is left behind.

He said that he will also champion gender equality across the agenda of the 75th session in this seminal year for women's empowerment, as the world commemorates the 25th anniversary of the Fourth World Conference on Women, held in Beijing in 1995.

Source Courtesy: Deccan Herald
September 16, 2020

Since Indians wish to unite and develop a common culture it is the bounden duty of all Indians to own up Hindi as their language. – Dr. B.R. Ambedkar

A linguistic State with its regional language as its official language may easily develop into an independent nationality. The road between an independent nationality and an independent State is very narrow. If this happens, India will cease to be Modern India we have and will become the medieval India consisting of a variety of States indulging in rivalry and warfare.

This danger is of course inherent in the creation of linguistic States. There is equal danger in not having linguistic States. The former danger a wise and firm statesman can avert. But the dangers of a mixed State are greater and beyond the control of a statesman however eminent.

How can this danger be met ? The only way I can think of meeting the danger is to provide in the Constitution that the regional language shall not be the official language of the State. The official language of the State shall be Hindi and until India becomes fit for this purpose English. Will Indians accept this ? If they do not, linguistic States may easily become a peril.

One language can unite people. Two languages are sure to divide people. This is an inexorable law. Culture is conserved by language. Since Indians wish to unite and develop a common culture it is the bounden duty of all Indians to own up Hindi as their language.

Any Indian who does not accept this proposal as part and parcel of a linguistic State has no right to be an Indian. He may be a hundred per cent Maharashtrian, a hundred per cent Tamil or a hundred per cent Gujarathi, but he cannot be an Indian in the real sense of the word except in a geographical sense. If my suggestion is not accepted India will then cease to be India. It will be a collection of different nationalities engaged in rivalries and wars against one another.

God seems to have laid a heavy curse on India and Indians, saying 'Ye Indians shall always remain divided and ye shall always be slaves !'

I was glad that India was separated from Pakistan. I was the philosopher, so to say, of Pakistan. I advocated partition because I felt that it was only by partition that Hindus would not only be independent but free. If India and Pakistan had remained united in one State Hindus though independent would have been at the mercy of the Muslims. A merely independent India would not have been a free India from the point of view of the Hindus. It would have been a Government of one country by two nations and of these two the Muslims without question would have been the ruling race notwithstanding Hindu Mahasabha and Jana Sangh. When the partition took place I felt that God was willing to lift his curse and let India be one, great and prosperous. But I fear that the curse may fall again. For I find that those who are advocating linguistic States have at heart the ideal of making the regional language their official language.

This will be a death knell to the idea of a United India. With regional languages as official languages the ideal to make India one United country and to make Indians, Indians first and Indians last, will vanish. I can do no more than to suggest a way out. It is for Indians to consider it. (Page 145-146)

It may now not be a breach of a secret if I revealed to the public what happened in the Congress Party meeting when the Draft Constitution of India was being considered, on the issue of adopting Hindi as the national language. There was no article which proved more controversial than Article 115 which deals with the question. No article produced more opposition. No article, more heat. After a prolonged discussion when the question was put, the vote was 78 against 78. The tie could not be resolved. After a long time when the question was put to the Party meeting the result was 77 against 78 for Hindi. Hindi won its place as a national language by one vote. I am stating these facts from my personal knowledge. As Chairman of the Drafting Committee I had naturally entry to the Congress Party enclosure. (Page 148)

[From Vol.1 of Dr. Babasaheb Ambedkar Writings and Speeches: Thoughts on Linguistic States]

Let us remind the Government of India – International Day of Equality

I have been writing in these columns about the proposal on April 14, birthday of Dr. B.R. Ambedkar, as International Day of Equality which is resting with the Ministry of External Affairs since June, 2015. Along with our associates and supporters – Chetna Association of Canada and Federation of Ambedkarite and Buddhists Organizations of UK among others, we have been following up the proposal in all possible ways. We are to go a long way and we not oblivious of these ground realities. As I wrote earlier that it is by a design or chance that Ambedkar never got anything easily in his life time. But it is also a fact that his mission and legacy is so potent that it could not be ignored or side-tracked for long. I think it is equally true for the proposal on International Day of Equality. It will get acceptance and approval sooner than later. The powers and people who tend to ignore it now would fall on each other to own it and flag their role in making it a reality. Let us do something on our part and support the proposal on International Day of Equality to pay a befitting tribute to one of the greatest sons of India in the contemporary times on one hand and to instill the much needed sense of the lofty ideals of "Equality, Liberty, Justice and Fraternity" so beautifully enshrined in the Constitution of India by Babasaheb Ambedkar on the other.

Picking up the threads after some rest and lethargy due to Corona situation, I wrote and reminded the Minister of External Affairs of the Government of India, Dr. S. Jaishankar on the subject on September 13, 2020 under endorsement to PM Narendra Modi and requested them to kindly consider and make a demarche to the UN in this regard and include in the proposal in their speeches at the forthcoming UNGA scheduled to be held in the last week of September, 2020. My letter may be seen below. May I urge and request all of my readers and supporters of the proposal to kindly write to EAM Dr. S. Jaishankar and PM Narendra Modi to kindly consider the proposal on International Day of Equality and take it up appropriately with the UN.

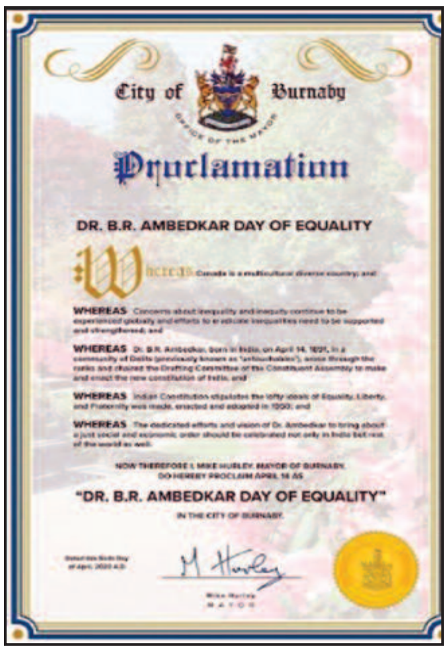

I am reminded of an Urdu couplet of Faiz Ahmed Faiz:

Ek tarz-e-taghaful hai so woh un ko mubarak,,

Ek arz-e-tamana hai so woh hum karte rahenge.

(She/He is blessed with the style of neglect,

As for me, my expression of desire, that will continue)

Text of the letter of September 13, 2020 addressed to EAM Dr. S. Jaishankar.

September 13, 2020

Hon'ble EAM Dr. Jaishankar Sahib,

I am writing this with reference to my letter of April 15, 2020 on the proposal of declaring April 14, the birthday of Dr. B.R. Ambedkar as International Day of Equality resting with the MEA since June, 2015. My letter of April 15 is appended as an enclosure to this for ready reference.

I am not oblivious of your busy schedule and pre-occupations due to India's increasing engagement and profile internationally and also the ongoing matters of security and defense besides difficulties of corona pandemic. Nevertheless, I thought of reminding you of the matter and requesting for your kind consideration in view of the forthcoming UNGA in the last week of September, 2020.

I may add here, Sir, the proposal on International Day of Equality has been well received and supported by the followers of Babasaheb Ambedkar and intelligentsia in general both at home and abroad. It will only be appropriate, if the MEA under your able stewardship and GOI under the leadership of PM Narendra Modi, to consider and decide to make a demarche to the UN to declare April 14 as International Day of Equality. You would appreciate that it will not only give a befitting tribute to one of greatest Indian icons of contemporary India but also give further impetus to our soft diplomacy to support the lofty ideals of "Equality, Liberty and Fraternity" so beautifully enshrined in the Preamble of the Constitution of India.

Ramesh Chander
Ambassador - I.F.S. (Retired)
91-99885-10940

I, as one of your humble colleagues, take this opportunity to greet you and wish you all the best in steering the foreign policy of India in the days to come. Your kind efforts and support in getting declared International Day of Equality will add yet another feather in your hat.

With personal regards,

Yours truly,

(Ramesh Chander)

Dr. S. Jaishankar,
Minister of External Affairs,
New Delhi

Copy to: Hon'ble PM Narendra Modi, PMO, New Delhi

Sacramento County Budget

Sue Frost
Sacramento County Supervisor

This year has been one filled with extraordinary circumstances, forcing us to adapt in the way we do even the most routine of things. The budget process for Sacramento County is no exception. For those who may not have been following the County's budget process this year, here is a quick refresher. Ordinarily, we adopt our budget for the upcoming fiscal year in June. This year, the circumstances created by the COVID-19 pandemic created too much uncertainty for the County's revenue streams. To adjust, the board of Supervisors adopted a temporary budget that extended the level of funding for each department from the '19-'20 budget. On September 9th, we started budget hearings for the new fiscal year with the up to date requests from each department. I want to take this opportunity to provide you some of the major takeaways from the adopted budget.

Let's start with the bad news. Anyone who has followed since I was first elected to the Board of Supervisors knows that I have been a constant advocate for building up our budget reserves. Sacramento County has consistently been operating with budget reserves significantly smaller than any county of similar size. Specifically, less than 1% of our operating budget. Facing a significant decline in revenues in a pandemic induced economic downtown, we were forced to dip, yet again, into our reserves, leaving only $12.7 million. For perspective, the County's total adopted budget is $6.41 billion, with $3.08 billion coming from the general fund. That means our reserves are less than one half of 1% of the general fund. With the newly adopted budget precariously balanced on one-time funding and revenue projections looking bleak, I fear for what this means for the budgets to follow as we may begin to look at cutting costs.

It is not all bad news, though, and some parts of the budget merit some praise. We have spent $8 million on economic recovery, and we are continuing to explore how we can continue to provide assistance to businesses. We are continuing to operate our "Dine at Home" program that contracts local restaurants to provide meals to seniors during the pandemic. Also related to COVID-19, we were able to direct $71.1 million to health services and $26.1 million for contact tracing and business navigators to guide businesses on the process of reopening safely. The expenditures related to the pandemic are necessary both to protect health and safety, as well as to get the County back to a position where the State will allow our businesses to reopen. The same is true of the $11.1 million allocated for Project Room Key and other homeless services.

Still with me? I know most of my readers have eagerly been following the ongoing debate around the law enforcement in the County. While many called for reduction or elimination of funding for the Sheriff's Department, I can honestly say that the communication my office received lean heavily toward providing the Sheriff with a necessary level of funding. As such, I am pleased to report that the adopted budget provides the Sheriff with the level of funding that was requested. Additionally, in a move that I believe most agree is long overdue, we approved $2 million to begin the process of providing body cameras to all sheriffs, starting with patrol deputies as well as special unit deputies, park rangers, and probation. I am glad that we were finally able to provide this tool to law enforcement that promotes transparency and accountability.

I would not say this is the perfect budget. The reality is that the County had already begun reducing spending with the previous year's budget. While we knew we were heading into lean times, no one knew that we would be dealing with something on the level of a pandemic. Still, we were able to achieve some good. We continue to make sure health services have the resources they need to address COVID-19. We are continuing to explore opportunities to further aid businesses.

We expanded the human assistance budget to create new positions necessary for an impending increase in CalWORKS claims. As the problems in the County continue to linger or grow and resources dwindle, I will continue to advocate for a budget that puts funding where it is needed, where it is effective, and whenever possible, builds a stronger reserve, so we are better prepared for economic downturns.

India becomes member of UN's ECOSOC body; China fails to secure seat

TS Tirumurti, permanent representative of India to the United Nations, said that India has been elected as a member of the United Nation's Commission on Status of Women (UNCSW), a body of the Economic and Social Council (ECOSOC), making the country a member of the UNCSW for four years (from 2021 to 2025).

India and Afghanistan beat China in the elections to the United Nation's Commission on Status of Women Economic (UNCSW), a body of the Economic and Social Council (ECOSOC).

Of the two members to be elected from the Asia-Pacific states, India secured 38 of the 54 ballots. Afghanistan, on the other hand, secured 39 ballots. China secured 27, failing to even cross the halfway mark.

The win for India becomes very important as it comes in the silver jubilee year of the Beijing conference. It is the 25th anniversary of the famous Beijing World Conference on Women (1995).

Hailing India's win, Ambassador TS Tirumurti, permanent representative of India to the United Nations, tweeted, "India wins seat in prestigious ECOSOC body! India elected member of Commission on Status of Women (CSW). It's a ringing endorsement of our commitment to promote gender equality and women's empowerment in all our endeavours. We thank member states for their support."

India will be a member of the United Nation's Commission on Status of Women for four years, 2021 to 2025.

The Commission on the Status of Women (CSW or UNCSW) is a functional commission of the ECOSOC, one of the main UN organs within the United Nations. The UNCSW is described as the UN organ promoting gender equality and the empowerment of women.

Source Courtesy: India Today | September 15, 2020

Spacetech startups are ready to take off in India

Investors, who have placed bets on space startups, believe that the time for space tech is ripe now, driven by tailwinds that include proliferation of micro-satellites, reduced launch costs, and the need for more real-time deep intelligence

New Delhi: Spacetech startups in India are ready to take off, spurred by government policy, local tech expertise and increasing investor interest. A slew of startups such as Pixxel, Bellatrix Aerospace, Agnikul, Vesta Space among others, led by young founders, have raised funds amid the pandemic, as they identify unique opportunities in space that can solve problems across industries. While the Indian Space Research Organization (ISRO) has been at the forefront for driving the space sector so far, the finance minister announced opening up the sector to private players in May. The reforms include level playing field for private companies in satellites, launches and space-based services by introducing a predictable policy and regulatory environment to private players and providing access to geospatial data and facilities of ISRO.

"The government is making a lot of good noise, we are very excited with the intent.. that's a great start. The space tech startups in India are extremely good and can launch a rocket at 1/3 rd the cost as compared to US in the same segment," says Arpit Agarwal, principal at Blume Ventures.

Investors such as Blume Ventures, StartupXCeed and Inflexor Ventures, who have placed bets on space startups, believe that the time for space tech is ripe now, driven by tailwinds that include the proliferation of micro-satellites, reduced launch costs, and the need for more real-time deep intelligence on our planet. There were three funding deals in 2020, according to data sourced from Tracxn.

Pixxel raised $5 Million seed funding from Blume, growX and Lightspeed that will strengthen its plans for its first satellite launch later this year and accelerate development of the second satellite. In March, Agnikul, a Chennai-based spacetech startup raised □23.4 crore led by pi Ventures and in May, Pune-based Vesta Space Technology raised $10 million from US-based Next Capital LLC.

"India has many advantages in space tech. Indian companies will spend less both in terms of manufacturing and operating costs as compared to US companies, we have an

(Contd. on page 6)

Christianity hasn't failed in India. Conversion isn't its only goal

It is not that Indian churches are without their problems. But Dilip Mandal is wrong to use proselytisation as the yardstick to measure Indian Christianity.

Periodically, experts of mainstream media come up with theories on why Christianity is a "failed project" in India. Recently, senior journalist and author Dilip Mandal put forth the argument that Christianity has no future in India and, therefore, there is no reason for the Rashtriya Swayamevak Sangh or the Vishva Hindu Parishad to spread false alarm or panic about the proselytising capacity of Christian missionaries. Mandal also points out that the Christian population in India is either static or dwindling.

Mandal is, obviously, not open to recognising the idea that conversion was not the main purpose of the educational, medical and social work of Christian missions in India. Compassion International, a Christian organisation mentioned by him, in a detailed statement pointed out that their sole purpose in India was social outreach. And no official complaint of conversion has been filed against organisations such as Compassion International.

Dilip Mandal's severe criticism that the Christian missionary's work in India became "a tool for Brahmins and elites" seems baseless. He argues that the failure of Christianity in the early centuries in Kerala and elsewhere was because they confined themselves to converting Brahmins. However, the theory that there were Brahmins in the first century CE in the region that later became Kerala (when St Thomas is believed to have come to that region) has been disputed by scholars. According to some historians, there was no Brahmin presence in that region till the 8th century CE.

Further, Mandal also questions the quality of education imparted by Christian schools. As he puts it, these schools practised "elitism" and caste-based education because they taught English only to elite Indians while Dalits were forced to study in the vernacular languages. If he had a chance to meet a Dalit or Tribal Christian, Mandal may get a different perspective. Or, perhaps, he could read B.R. Ambedkar's The Annihilation of Caste where he stated: "The Hindus ... will probably not admit that the aborigines have remained savages because they had made no effort to civilize them, to give them medical aid, to reform them, to make them good citizens. But supposing a Hindu wished to do what the Christian missionary is doing for these aborigines, could he have done it? I submit not. Civilizing the aborigines means adopting them as your own, living in their midst, and cultivating fellow-feeling — in short, loving them. How is it possible for a Hindu to do this? His whole life is one anxious effort to preserve his caste."

Going by the population

Most criticisms, including Dilip Mandal's, ask this question: Despite the long history of Christianity in India, and robust missionary activity, why does the number of Christians in the country still remain under three per cent? Fortunately, they are not arguing that the success of Ghar wapsi is the reason for this. Perhaps these critics should also look at why the Parsi community is dwindling in India. Obviously, conversion — or the failure to convert — is not the reason. Critics should perhaps listen to the sociologists who say the educational and social success of a community could lead to a fall in its population.

A few years ago, journalist Tony Joseph also outlined a number of reasons why the Christian faith has failed. He said: "The fact is, the story of Christianity in India is a story of dismal failure, demographically speaking... what does Indian Christianity have to show for its humongous effort in terms of men, money and material, over two millennia? Almost zilch — or somewhere between two and three per cent of the population.

Other scholars question the theory that the dwindling numbers of Indian Christians are an indication that the Christian mission work was a failure.

In a rejoinder to Tony Joseph's article, Philip Jenkins referred to Joseph's dependence on the official census figures regarding the demography of Indian Christianity. Jenkins dismissed the Indian national census as "one of the world's great works of creative fiction" and argued that the official record on Indian Christian population "has nothing whatever to do with actual numbers on the ground". A more realistic estimate reached by independent scholars, according to Jenkins, "would put it closer to four percent, say 45 million people". The reason for the suppression of the real strength of Christianity in India, as Jenkins put it, "is because of systematic and widespread persecution by Hindu extremist sects, often operating in alliance with local governments and police authorities — violence that receives virtually no publicity in the West."

There are also other questions. Critics like Joseph and Mandal seem unaware of the phenomenon sociologists call multiple religious belonging. Pointing to a survey undertaken by the Gurukul Research Centre in 1979, M.M. Thomas wrote in 1995 that there were "many people in the city of Chennai who had accepted Jesus Christ as their personal Saviour but had chosen to continue in their own religious, cultural and caste communities without conversion to the Christian religion" There are several such cases, not only of Christians but also of others who simultaneously practise Hinduism, Buddhism and Sikhism. In other words, we cannot any longer compartmentalise people on the basis of religion.

Also, is the population factor really an argument? Buddhism was born in India several centuries before the origin of Christianity, but today only 0.7 per cent of the Indian population is Buddhist. That is, only 1.9 per cent of the world's Buddhists are in India. Judaism is also believed to have come to India long before Christianity, though only a handful of adherents remain now. While several religions have dwindled in India, the question may be asked as to why the focus is on only one of them.

An Indian project

Christianity has been an indigenous religion in India for close to two millennia. Both native Christians and foreign missionaries have been a part of the various social movements in the country. In particular, several missionaries strove to strike a different identity from the colonial rulers by identifying themselves with Indian Christians and Indian society.

Seeking to serve the local church and society, William Carey, the British Baptist missionary, moved out of then British-ruled Calcutta (now Kolkata) a Danish colony in Bengal. He also translated the Mahabharata and Ramayana from Sanskrit in 1802.

In Kerala, the missionary Benjamin Bailey set up the first printing press in Malayalam. He was the first lexicographer in the language. C. F. Andrews aligned so closely with the nationalist movement that M.K.Gandhi expanded his initials as "Christ's Faithful Apostle". R. R. Keithahn, an American missionary, identified so much with the nationalist movement that the British government expelled him from India. When India became independent, C. Rajagopalachari, the last Governor-General of India, wired Keithahn: "Welcome back to free India!" Keithahn returned and spent the rest of his life here, and died in Oddanchathram in Tamil Nadu.

And of course, in independent India, there was Mother Teresa, the Indian saint from Albania, who cared for the sick, dedicated her life to the service of the poor, and kept a distance from discussions on conversion. As she put it, "I convert you to be a better Hindu, better Christian and better Muslim." It may be added that from the 1970s or so, there have been practically no foreign missionaries in India, and that the Indian churches and their institutions are run by Indian personnel, mostly with Indian resources.

There were also Indian Christian leaders who participated in the nationalist movement and social reform. The oldest such venture was perhaps the periodical, The Christian Patriot: A Journal of Social and Religious Progress launched in 1890. The journal's name signified its agenda: as Christians to be engaged in the uplift of the nation, in times of a growing Indian nationalism. Different from other journals, The Christian Patriot was started as a "purely indigenous venture". The journal criticised both missionary paternalism (and racism) and tendencies in sections of the Indian National Congress to equate the national cause with Hindu revivalism.

The mistake of Joseph, Mandal and other critics, however, is in considering proselytisation as the yardstick to measure the success or failure of Indian Christianity. It needs to be stated emphatically that conversion was not the primary objective of the Christian mission in many parts of India. The St. Thomas Christians in Kerala, during the long period before the Western missionaries arrived, are not known to have undertaken any missionary activities. Their vocation was understood as permeation — living in harmony with their Hindu neighbours, by being the salt of the society. It was only when Dalits and Tribals approached the missionaries (not the other way around), that they moved their base to Dalit and Tribal areas from Kerala.

A grand propaganda

It is not that the Indian churches are without their problems. Even though the overseas missionaries are gone, the image and culture of Indian Christianity retain strong elements of foreignness. There is also the lingering influence of the Brahminical structures. Dalit Christians, who form the overwhelming majority of Indian Christians, are still marginalised in the churches and its institutions. Further, there are also issues of patriarchy and corruption in the Indian churches. These are problems that Indian Christianity needs to admit and overcome. Thankfully, there are serious theological reflections and action in most churches in this direction.

But rather than Christianity being a "failed project", it is obvious there is a grand project behind the propaganda that the Christian faith has failed in India. The critics of Christianity seem quite comfortable with the fact that stringent anti-conversion laws have been passed in several states in India in violation of the freedom of religion enshrined in the Indian Constitution. Further, the benefits of reservation have been denied to Christians and Muslims of Dalit origin even after it has been established that the social and economic status of Dalits do not change after conversion. And yet, a propaganda has been unleashed on several levels to present Indian Christianity as a failed project. However, the arguments that could convince the faithful may not stand scholarly scrutiny.

The author is the Editor of Religion in Southeast Asia: An Encyclopedia of Faiths and Cultures (ABC-CLIO, 2015) and the Associate Editor of The Oxford Encyclopedia of South Asian Christianity (Oxford University Press, 2012). Views are personal.

Source Courtesy: The Print | Jesudas M. Athyal | 12 September, 2020

Select Speeches/Communications from the Report of the All India Language Conference held at Calcutta on March 8-9, 1958

NEERAJ PAUL
+91-99683-69972
Email: neerajpaul@hotmail.com

ENGLISH: THE ONLY POSSIBLE OFFICIAL LANGUAGE

By Animesh Chandra Ray Choudhury

The only argument that may be urged against the retention of English is that it is a foreign tongue. But though of foreign origin, it has been so widely and effectively used for more than a century by the intelligentsia and educated people all over India that today it may be taken as a language of the land, no longer alien to us. It was never imposed upon us but on account of its inherent strength, power of expression, richness of literary, scientific and political thought, was willingly adopted by most of us for administrative, commercial and international communications. It would be wrong to suggest that the study of English would breed a sort of slave mentality in us. Even in the days of British rule, it never did; for though we often threatened the boycott of British goods, we could never successfully boycott English language and literature, the predominant note of which is the love of liberty. Now that we have achieved independence, there is no reason why we should have any grudge against the retention of the rich and powerful language of our alien rulers which has opened to us the treasures of modern knowledge and thought. It may be argued that English is not a national language but neither is Hindi which is sought to be imposed upon us by various enticements and encouragements, and aid, financial and otherwise, from the Centre. Hindi is no better than a regional language, however spoken by the largest single language group, representing only 42% of the total population of India. However, it is not a language fit for adoption as the official language of the Union.

It is bound to lead to a serious deterioration in the general standard of education and in the efficiency of the services, if it is imposed on the non-Hindi speaking peoples who are to give the real verdict as to whether it can and should be adopted as the official language. All these reasons should impel us to accept the continuance of English as the only possible official language of the Union under present circumstances.

MEET OUR ARGUMENTS WITH ARGUMENTS

By E.V.K. Sampath

In moving this resolution I am, as many of you are, conscious of the extreme mildness of the wording of the resolution but the country is quite aware of the seriousness of the situation vis-a-vis the impending calamity of Hindu imperialism and the determination of the people of the non-Hindi speaking areas to resist it. Most sensible arguments and earnest appeals have been put forth before the Government not to proceed with the imposition of Hindi. But neither the people in the Government nor the other Hindi fanatics outside it have cared to reply to the arguments. Instead of replying or countering the arguments, when they are cornered they adopt various tricks. For example, when our Prime Minister was confronted by the pressmen and asked how he felt about the arguments of Mr. C. Rajagopalachari, he told them that he respected him too much to enter into a controversy with him. Others either abuse or attribute motives to the persons who are opposing the Hindi scheme with sense and patriotism. If Mr. Rajagopalachari, who has been in the Indian public life for more than 40 years, comes out with an array of unassailable arguments against the imposition of Hindi they say that he is interested in unseating a Congress Ministry of a particular State and that is why he is doing all these things. The other day when I met Master Tara Singh, the great and revered Sikh leader, he was telling me that he and his community are dubbed as being in liaison with the Pakistan Government because the Sikhs feel strongly against the Hindi imperialism. If we the D.M.K. people in South oppose Hindi vehemently we are accused of being in love with the English language and the British. If administrators of eminence and experience like Sir C.P. Ramaswamy Iyer and Sir Mirza Ismail say that introduction of Hindi in place of English at all levels will cause deterioration of the efficiency in the administration and subsequent collapse of it, they are abused as people whose creed is jobbery and that they cannot realise the need and justification of one national language for India. Thus, instead of meeting sense with sense and argument with argument the Hindi fanatics are trying to bully and intimidate the people of non-Hindi areas. We in this conference have adequately expressed the will and determination of the non-Hindi speaking areas not to submit to the intimidation and bullying of the Hindi fanatics.

No attempt to screen the uniformity that is sought to be enforced through Hindiination in the name of unity will be of any avail. We are already witnessing in the Punjab what the Save Hindi agitators mean by unity. Articles and speeches are not wanting in which "appeals" are made to the Sikhs, to shave off their beards and to discard all that are sacred to them in the name of unity. To submit to this "unity", and still worse to co-operate with it, will result in our becoming willingly, knowingly or otherwise, slaves to a new imperialism. So I appeal to the leaders and responsible men in the non-Hindi areas to mobilise their countrymen to resist the Hindi fanatics.

In this connection I shall also sound a note of warning to those gentlemen who are dreaming of a Hindi Empire, that mightier despots in less enlightened times failed miserably and paid heavily for such designs, and you cannot hope to escape with impunity for having conceived and attempted to put through such an evil design.

And I want to repeat what I have already said in the Parliament that no force on earth can ever succeed in either cajoling or coercing the people of the non-Hindi speaking areas to submit to the Hindi imperialism.

TAGORE, RAMAN, NEHRU, RADHAKRISHNAN ARE PRODUCTS OF THE IMPACT OF ENGLISH

By Brig. C.B. Ponnappa

I have been following the official language controversy that has been raging in the country since the Constitution for India was drawn up, debated and passed by our Parliament. To start with I draw the attention of all concerned to the fact that Hindi as the National Language was accepted by the casting vote of the then President of the Assembly and so it does not and should not mean as the unanimous verdict of the country. On important questions at the U.N.O. a two-third majority is required to justify a mandatory acceptance of a resolution to make it binding on the country or countries concerned.

I take this opportunity to offer my grateful thanks to leaders like Pandit Kunzru, Chakravarthi Rajagopalachari, Mirza Ismail, Ruthnaswami and General K.M. Cariappa for the zeal with which they have been fighting non-violently against the imposing of Hindi as the National Language of India and because politically the party in power is making use of its absolute majority in the Parliament, Assemblies and Councils. I must here and now warn those zealots of Hindi regarding the harm they would be causing to the unity of India by imposing Hindi on the majority of the people of India (in all only 42% speak Hindi) and create fissiparous tendencies in the country. The creation of linguistic provinces has already caused enough mischief to disturb the unity of the country.

I would like to impress on every Indian of the facts of Urdu and Persian being foreign in their origin to India but now Urdu at least is accepted as an all India language. If this is possible, I cannot see why the English language - in a one world concept - cannot be accepted as another all-India language? Our Constitution was discussed and written in English. Even today our country's representations at the U.N.O. and other International Organisations use this language with good results. Nay, the major portion of the debates in our Parliament, Assemblies and Councils are carried on in English.

It is very important to recognise the fact, that English has replaced French as an International Language where representative of all countries of the world meet. But for English, our leaders like Rabindranath Tagore, C.V. Raman, Nehru, Radhakrishnan and Bhabha would not have made their mark in the field of literature, science and philosophy. Please listen to a talk by Nehru in English and then Hindi, to realise the difference it makes on its hearers. Under these circumstances, it is best for the all-round progress of India to accept English as an all India language and make it the vehicle for Inter-State and International communications which India has to carry on willynilly. The Hindi leaders have insulted our tried leaders and administrators, when they described them "traitors", "barbarous" and opining their views as utter nonsense. These leaders are out to establish a socialistic co-operative state without caste, creed and with one culture and in its process, I am surprised to see that they are blind when they come to the question of Hindi as the National language for India, thus unwittingly helping the cause of caste, creed and separatism - the things which they in season and out of season publicly decry. English has been the cement that has been responsible to foster a national feeling and oneness in the sub-continent of India.

Roman Alphabets For Indian Languages:

Children of today are the leaders of tomorrow. All must try to lighten the burden of our children of school going age and thus see to the harmonious development of the brain and brawn. To attain this end, I make it bold to sincerely suggest that all Indian languages be taught in Roman or English alphabets. A child will have to master only 26 alphabets to learn any language and will save him much of the brain fag which he has been experiencing so long. When he or she has once mastered a language in Roman characters, he or she will be able to learn the Indian alphabets as an adult in a month or two as I did on joining the Army. This was very successfully tried in the Indian Army in the pre-Independence days and many thousands of illiterate recruits became literate not only in Roman Urdu (as it was then known) but helped them to learn their own alphabets and become literate in his mother tongue and in English. If this could be successfully done with illiterate adults, I am sure that teaching in Roman English alphabets will do yeomen service to our children and future leaders.

Divide and Rule?

Before closing, I must warn all Indians of the fact that the Hindi zealots have One and Only aim in their move, that is to keep the rest of the Indians divided while they keep united to wield political, economic and international power for themselves. I do hope that the Chief Ministers of Andhra Pradesh, Madras and Mysore will not play the game of the Hindi zealots in the National language controversy.

Ladies and gentlemen

Bahujan Dravid Party, Tamilnadu unit, is organising 10th International Bahujan Brotherhood online convention to observe 63rd Death anniversary of Shaheed Immanual Sekeran, I Salute & pay tribute to Shaheed Immanual Sekeran.

Shaheed Immanual Sekeran was born on October 9, 1924, he joined British Indian Army during Second World War 1942. After defeating the foreign enemy and end of WW II. Sekeran returned home and found the miserable conditions of fellow citizens of his caste and other caste/sections of native community, in South India (Madras Presidency). He started work on war footing for the betterment of socially, politically, economically culturally suffering masses, . He found & faced the Internal enemy of native Indians, i.e. Brahmanical Caste Superiority system stronger than foreign enemy. Even the then Census Commissioner JH Hutton, in his book Caste in India; Its Nature, Function, and Origins (Oxford University Press, London, 1963) describes the eight prohibitions imposed/forced on Dalits by Brahmanical dominant castes, which included ban on wearing jewelry, ornaments and getting educated.

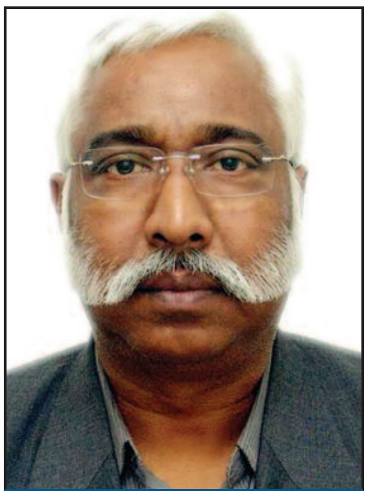

Rajbir IFS (Rtd.)

During his Military service , he met another like minded Militarymen, Bentaram Ghera of North India, Punjab, both joined hands eradicating discrimination imposed/forced by Brahmanical Caste Superiority system in their respective areas/States.

In 1946 Shaheed Immanual Sekeran conducted big convention of Mallar/Pallars community in Madurai. He joined Depressed league candidate(scheduled caste federation) in 1952 elections as opposition to Congress at that time. In 1953 Kamraj became Chief Minister and Kakkan as Home Minister, at the request of Kakkan, Shaheed Immanual Sekeran joined Congress and became spokesperson of Ramnad District Congress, Some reports says The Chief Minister tried to invite Sekeran into Congress in the name of providing Protection/Security as per law if he join congress, However protection was never provided by STATE or CENTERAL Congress Governments . Today we saw Government securtiy being provided to film actors and many Babas/religeous gurus as per law.

The Anti-Terrorism Squad (ATS) is a special police force A CARBON COPY OF LOS ANGELES POLICE DEPARTMENT U.S.A., in several states of India including Maharashtra, Gujarat, Kerala, Uttar Pradesh, Rajasthan, Bihar and West Bengal. Since its formation in 1990 , was never given a chance to serve in Tamil Nadu. Shaheed Immanual Sekeran leading a unending struggle against caste oppression resulted in distancing of his activities by Congress interested in KEEPING STATUS QUO.

Shaheed Immanual Sekeran organised first political conference of Mallars on December 6, 1956. On hearing the news of demise of Dr Ambedkar on the day he passed the condolence resolution in the same conference. In the conference Shaheed Immanual Sekeran told the audience the importance of gaining political power. On September 11, 1957 Shaheed Immanual Sekeran was ambushed and murdered by a opposition political group Caste oppressor(Thevars) for his activities for emancipate the Dalits, educate them, allow them freedoms and make their place known in a caste entrenched society, Immanuel sacrificed himself for the Dalit liberty/struggle. Thanthai Periyar had passed a resolution seeking the arrest of murderers of Sekeran including their leader. On this occassion, I repeat the old earlier demand of naming Madurai airport to Shaheed Immanual Sekeran airport and a new University of International LEVEL be constructed in his name to honour him. I also request Smt. Sundari Prabha Rani, daughter of Shaheed Immanual Sekeran & appeal/other Bahujan sisters to form Bahujan Sisterhood in Tamilnadu and accross India to join hands with Bahujan Brotherhood to work for the upliftment of Underpriviledged / havenots., i.e. Bahujans to make Shaheed Immanual Sekeran dream a reality/come true.

I was born in 1957, Since my birth 1957 India was ruled by Congress, later in 1977 by Janta Party and again by Congress, Janata Dal and Bhartiya Janata Party in Centre and most state governments. I have also seen in Capital of India, DELHI, discrimination in developmental work like, construction of roads, providing electricity, water and education and health services on caste and minority religion lines in RURAL areas of Delhi. . As on now discrimination have reached in law enforcement agencies, police and judiciary also beside media and other resorces of human development. However In my twenties, I heard a slogan on the streets of Delhi, where I was living at that time, which was in hindi VOTE Hamara, RAJ Tumhara Nahi chalega, nahi chalega given by a former Government officer of POONA ammunition factory turned politican Manywar Kanshiram sahab . (Our VOTE and Your Rule will not continue any more) I ralized that Indian society/religions/castes can easily be bifercated/devided into priviledged and underpriviledged/ havenots made by the present/current political system and political parties Viz Congress, BJP, DMK AIDMK or other national and regional political parties. All political parties , A to Z are interested or working for political change only and not for social change , economic change or cultural change. We cannot risk our children future, our next generation future merely for political change in the name of SOCIAL JUSTICE. We will insure Bahujan Rule by Bahujans and for Bahujans in Tamilnadu, In India and even in Indian subcontinent with complete SOCIAL CHANGE. With your support and Almighty God's blessings.

Today Dalits, backwards and religious minorities, around 95 percent of general masses are under priviledged/havenots, politically, educationally, economically, culturally and of course socially and only 5 percent categorised as Brahmanical class are reaping the fruits and are priviledged. Bahujan brotherhood and Bahujan sisterhood in collobration with Bahujan Dravid Party will work for fulfiling the dream of Sekeran, To end the partisan role of the state /Governments/Political parties, ensure representation to all underpriviledged/havenot communities in Parliament, STATE Assembly and other government schemes and private sector. And even developmental Budget allocation on caste and religious communities basis. We will surely win nearly century long /pre-independency war of liberty and equality to all initiated by Shaheed Sekeran

The day is not far when Thevars, (A Backward Caste group & a notified criminal caste in British India) will come to know its ladder status in Brahmanical Social Order. Better Beware Brahmins use & throw policy

Jai Bahujan Brotherhood !

Jai Bharat !!

Spacetech startups are ready to take off in India

(Continue from page 6)

enormous talent pool of engineers that we can tap into and the VC eco system is warming up," said Awais Ahmed,CEO, Pixxel that raised $5 million in seed funding in August.

Founded in 2019 by then 21-year olds Awais Ahmed and Kshitij Khandelwal, while still studying at the Birla Institute of Technology and Science (BITS), Pilani, Pixxel's satellites claim to collect high quality data as compared to today's satellites that will then be analyzed using machine and deep learning models in order to detect, monitor and predict global problems. The first satellite is scheduled to launch towards the end of this year on a Soyuz rocket. Ahmed said that they have completed the manufacturing and testing of the first satellite in January this year and are booked for a launch. "The launch has been pushed to November-December due to the lockdown. In the meantime, we are building the second satellite." Founders said that VC funds are also warming up to spacetech startups. "Last 6 months interest has been increasing with 2-3 big fundings in the last six months. This was unthinkable of 1.5 years ago," added Ahmed. StartupXseed, that launched a second fund of ₹200 crore for investing in seed and growth stages in deep tech last week, has backed a number of startups working in space. "Space startups have a long gestation cycle so lot of VCs were not looking at this sector. The bigger VC funds look for bigger deals. It needs lot more effort and focus to identify such companies, but there is enormous potential in India. People are waiting for 1-2 success stories... things will open up then," Ravi Thakur, co-founder, StartupXseed. Thakur claims that demand is picking up while the technology and talent in India is on a par with the Silicon Valley and with the government opening up the sector, space tech startups are in a good orbit. Part of StartupXseed's portfolio,Bellatrix Aerospace that is developing orbital launch vehicles (rockets) and electric propulsion systems for satellites, raised $3 million in a pre-Series A round last year. "Now is the best time to do a space tech startup, because the government and ISRO have opened up the space sector. Earlier there was no legal framework to launch a satellite or rocket, neither was ISRO facility open for private companies," says Yashas Karanam co-founder and COO at Bellatrix. The Indian Institute of Science (IISc) incubated startup, founded by two 22-year-olds, is also the only venture in India to have a technology development contract from ISRO for an electric propulsion system.

Blume's Agarwal added that deep tech startups working in AI, medical imaging, drones, robotics, automation, and spacetech have lot of potential and there is enough experience available in the ecosystem that a new startup can leverage.

Source Courtesy: Livemint
September 13, 2020

Bahujan Dravida should unite- on the basis of what we have in common

Jeevan Kumar Malla
91-94426-08416

This zoom "New Educational Policy – 2020 Facts and Folly" national level meeting is historically significant as it is attended by the people from the four border states of India like Kanyakumari, Kashmir, Gujarat and Assam.

A few changes took place as a result of holding 555 seminars across India by our movement against the 2009 Right to Education Act passed by the Congress government.

We all agree that India has a very serious problem and our Bahujan Dravida people, that is SC/ST/OBC and Religious Minorities, have a really very serious problem. India's problem is 'US' - because we, the 97 %, are here. India is the only country in the world where the real or original natives are facing problems. Why..?Settlers need a slave to rule the natives of the land. Since they were mere settlers, naturally fear infected them. That's why, they needed a religion not to express their fear, so, they needed a philosophy for their religion and based upon that philosophy they have been enslaving the natives and ruling too.

It was different to be a slave during the reign of a monarch without democracy. But even after democracy has blossomed, the microscopic minority community is continuing to enslave the majority community. This means, the problem remains with the majority, not with microscope community.

Every time you look at yourself, whether you are an SC, ST, OBC or MBC or Buddhist or Sikh, or Christian or Muslim - you represent a community of India that is not wanted and therefore you're not wanted. Once you face this fact, you can start plotting a course of actions that will make you appear intelligent, instead of unintelligent. What you and I need to do is learn to forget our differences of castes.

We are made to mourn over ourselves on our own soil by the settler pilgrims called Brahmins. They were the ones who brought you to this condition. We know, we have a common enemy. We have this in common: we have a common oppressor, a common exploiter, and a common discriminator. Once we all realize that we have a common enemy,

Bahujan Dravida should unite- on the basis of what we have in common. And what we have foremost in common is that enemy- the Brahmins. He's an enemy to all the aboriginals. I know some of you think that some of them aren't enemies. Time will tell.

Dr. Ambedkar says, the history of India is nothing but a history of mortal conflict between Buddhism and Brahminism. The history of India of the last 2000 years is the history of 85% natives being denied even their basic human rights. They didn't even have right to education. If they ever tried to get education, there were "provisions" in the Brahminical 'religious' scriptures, to cut their tongues extracting their eyes, to fill molten lead in their ears. Especially in Manusmriti, such references are to be seen in ample numbers.

In the absence of education,the Shudras (SC/STs, OBCs and converted Religious Minorities) were forced to live a life worse than that of animals. In the middle of 19th centuries, with the great efforts by Mahatma JyotibaPhuley, who born in an OBC caste of Maharashtra and with the support of the British Government, especially the great lord Macauly and others, many significant steps were taken for the spread of education amongst SC/ST/OBC of Indian society. Because of the educational rights and facilities extended to the natives of Indias, some progress happened.

After Mahatma JyotibaPhule, Chhatrapati Shahuji Maharaj, the king of Kolhapur state (an OBC himself) further extended these facilities and rights into the realm of govt. jobs by providing 50% reservation in his kingdom.

Later, Babasaheb Dr Ambedkar carried forward the caravan left by these two great personalities, with more vigour. He made numerous provisions in the constitution of India that he wrote, for the educational, social and economical development of oppressed people, especially SCs & STs.

As a result of these constitutional provisions, these sections have moved forward in all spheres of life, despite the fact that there have been many attempts by the successive Manuvadi governments to scuttle all these provisions and the journey of progress in the past 60-70 years.

Then came,ManyawarKanshiram ji who carried forward the Phule to Ambedkar Movement to fulfill the dream of Baba Sahib Ambedkar. But his historic Bahujan movement of this county has eventually fallen into the trap of selfish and short sighted elements. That's why things have started going from bad to worse.

The judicary also looks like it has always wanted to finish the constitution of India through their verdicts. Some of the recent judgements are great examples that expose their real face of Brahminism. It is so difficult to see the difference between RTE - 2009 and NEP- 2020.

Theso called New Education policy - 2020 is nothing but an extension of the previous Right to Education Act -2009. Through this poisonous Act, the government attempts to break the educational spine of the SC/ST/OBC people of this country

Clause number 16 of the "Right to Education" Act 2009 says- "No Child admitted in a school shall be held back in any class or expelled from school till the completion of elementary education." Within these 10 years from the passing of this Act, a drastic fall in the level of learning amongst millions of children across the country at primary school level has been seen according to the reports shared by the media recently.

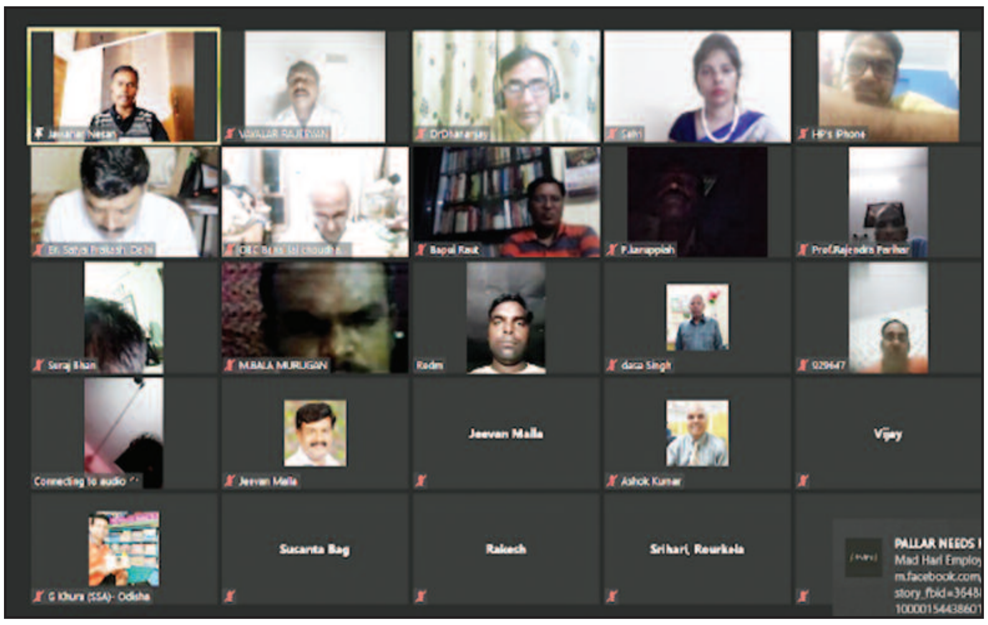

Now, the present BJP central govt. is trying to choke the education of majority SC/ST/OBC people of the country through this New Educational Policy. This country is going to have the entire educational system transferred into the hands of predators... EAGLES which don't even spare the dead carcass.

After independence, the Ministry of HRD has been constantly controlled by Brahmin ministers only. All the top Brahminical political parties, especially Congress, BJP, Communists and their chamcha political parties together have got so many "Bills" passed in the Parliament of India that our educational rights and rights to reservation in jobs etc. are on the verge of collapse and ultimate decimation.

"Why are we organizing only the educated class?" for this zoom meeting. We will discuss a few of the important reasons here.

The educated class is the intellectual class. The educated class possesses three characteristics:

1) The educated class acquires a new vision of life. With this newly acquired vision, the educated class analyzes and understands its present life and status. If a man from the educated class feels that his life is inferior, he thinks of changing it. He dreams of such a system in which his life will not be inferior. Therefore, the intellectual class dreams of a new society and a new system.

2) How did such a system, which enforced inferiority, come to be created? What were the principal reasons behind its creation? Whose interests are secured by such a system? Why does it function only to secure the interests of a few? To analyze all these questions a new viewpoint is needed. This viewpoint is nothing but analytical science. Only the intellectual class can process that kind of analytical or critical study.

3) Only the intellectual class can create an organization to change the old, decaying and rotten system of inequality and in its place establish the just system of his dream. The intellectual class knows that means and resources are needed to achieve this objective. The intellectual class realizes the importance of means and resources in this fight for change.

The intellectual class possesses the above mentioned three characteristics. It is only for these reasons that MahathmaJyotirao Phule and Babasaheb Dr.Ambedkar gave priority for creation of an intellectual class in the Scheduled Castes, Scheduled Tribes and the Other Backward Classes. In fact, from the movements, run by Mahatma Jotirao Phule from 1848 to 1890 and Babasaheb Dr.B.R.Ambedkar, the present intellectual class has been created.

So, my dear Bahujan brothers and sisters, it is because of the special characteristics of your class – the intellectual class- that organizing this class becomes the primary goal in the fight for change.If the intellectual class is organized, the efforts we put in our fight for reclaiming what is ours, will fall in place. The movement can become a powerful movement only with your involvement in it. The intellectual class must come to the forefront to do this work.

The fight is a big stupendous fight for us. Our journey is a huge one...we cannot expect to reach our destination with only one wheel of our caravan moving....all the wheels have to be there and all these wheels have to move....only then and then alone can we march ahead!

If the Brahminical government thinks I am wrong for saying this, then let the government start doing its job.

On this occasion, we have to remember the four noble universal truths of Buddha... that is

1. Truth of suffering
2. Find cause of suffering
3. Solution for suffering
4. Implementing Right Action

Here, implementing the right action means to understand and work for the Right Vote campaign. With right vote, right action is guaranteed...because political power is the only key to solve all our problems. Whether it is social educational, economy or cultural problem too.

Before conclude my speech, I want to remain Martin Luther King's quote that the ultimate measure of a man is not where he stands in moments of comfort, but where he stands at times of challenge and controversy.

Thank you

Jai bhim... jai bharat... jai kanshiram... jai periyar....

Punjab Legislative Assembly
First Assembly (April 5, 1937 to March 19, 1945)

NEERAJ PAUL
+91-99683-69972
Email: neerajpaul@hotmail.com

SPEAKER
Khan Bahadur Chaudhry Sir Shahab-ud-Din, Kt. B.A., LL.B. (April 6, 1937 to March 19, 1945)

DEPUTY SPEAKERS
1. Sardar Dasaundha Singh, B.A., LL.B. (April 6, 1937 to April 7, 1941)
2. Sardar Bahadur Sardar Gurbachan Singh (Jullundur West — Sikh, Rural) (April 22, 1941 to March 19, 1945)

PREMIERS
1. Major Sir Sikander Hayat Khan, K.B.E. (West Punjab, Landholders) (1937-1942)
2. Malik Sir Khizar Hayat Khan Tiwana (Khushab, Muhammadan Rural) (March 4, 1943)

MINISTERS
1. Chaudhri Sir Chhotu Ram, Kt, B.A., LL.B. (Jhajjar, General, Rural) — Development
2. Chaudhri Tikka Ram, B.A., LL.B., M.B.E. (Rohtak North — General, Rural) — Revenue
3. Dr Sir Sundar Singh Majithia, Kt., C.I.E., D.O.L. (Batala, Sikh, Rural) — Revenue
4. Khan Bahadur Mian Ahmad Yar Khan Daultana (Mailsi — Muhammadan, Rural)
5. Khan Bahadur Nawab Sir Muhammad Jamal Khan Leghari (Tumandar) — Public Works
6. Major Malik Sardar Khan Noon (North Punjab, Landholders)
7. Major Nawab Ashiq Hussain, M.B.E. (Multan — Muhammadan,Rural) — War Planning
8. Mian Abdul Haye (South-Eastern Towns — Muhammadan, Urban) — Education
9. Mir Maqbool Mahmood (Amritsar — Muhammadan, Rural)
10. Mr Manohar Lal, M.A. (University) — Finance
11. Mrs Jahan Ara Shah Nawaz (Outer Lahore — Muhammadan, Women, Urban)

PARLIAMENTARY SECRETARIES
1. Raja Ghazanfar Ali Khan (Pind Dadan Khan — Muhammadan, Rural)
2. Sardar Baldev Singh (Ambala North — Sikh, Rural)— Development
3. Sardar Sahib Sardar Ujjal Singh, M.A. (Western Towns — Sikh, Urban)
4. Shaikh Faiz Muhammad, B.A., LL.B., M.B.E. (Dera Ghazi Khan Central — Muhammadan Rural)
5. Thakur Ripudaman Singh, B.A. (Gurdaspur — General, Rural)

PARLIAMENTARY PRIVATE SECRETARIES
1. Khan Bahadur Mian Mushtaq Ahmad Gurmani (Muzaffargarh North — Muhammadan, Rural)
2. Lala Bhagat Ram Choda (Jullundur — General Rural)
3. Nawabzada Muhammad Faiyaz Ali Khan (Karnal — Muhammadan, Rural)
4. Pir Muhammad Khan Sahib Chaudhri (South-East Gujrat — Muhammadan, Rural)
5. Professor William Roberts, C.I.E. (European)
6. Rai Bahadur Chaudhri Sham Lal (West Multan Division — General, Rural)
7. Sardar Gopal Singh (American) (Ludhiana and Ferozepore, General Reserved Seat, Rural)
8. Sardar Jagjit Singh (Central Punjab, Landholders)
9. Syed Amjad Ali Shah, O.B.E. (Ferozepore East — Muhammadan, Rural)

MEMBERS
1. Abdul Aziz, Mian (Outer Lahore, Muhammadan, Urban)
2. Abdul Hamid Khan, Sufi (Ambala and Simla — Muhammadan, Rural)
3. Abdul Rab, Mian (Jullundur South — Muhammadan, Rural)
4. Abdul Rahim, Chaudhri (Shakargarh — Muhammadan, Rural)
5. Abdul Rahim, Chaudhri (South-East Gurgaon — Muhammadan, Rural)
6. Afzaal Ali Hasnie, Syed (Shahdara — Muhammadan, Rural)
7. Ahmad Bakhsh Khan, Mr (North Punjab — Non-Union Labour)
8. Ahmad Yar Khan, Chaudhri (North-West Gujrat — Muhammadan, Rural)
9. Ajit Singh, Sardar (South-West Punjab, Sikh — Rural)
10. Akbar Ali, Pir (Fazilka — Muhammadan, Rural)
11. Ali Akbar, Chaudhri (Gurdaspur, East — Muhammadan, Rural)
12. Allah Bakhsh Khan, Khan Bahadur Nawab Malik, M.B.E. (Shahpur — Muhammadan, Rural)
13. Allah Yar Khan Daultana, Mian (Mailsi — Muhammadan Rural)
14. Amar Nath Shah, Lala (Sialkot-Amritsar — Rural)
15. Amir-ud-Din, Khan Sahib Mian (Inner Lahore — Muhammadan Urban)
16. Anant Ram, Chaudhri, B.A., LL.B. (Karnal South — General, Rural)
17. Asghar Ali, Khan Sahib Chaudhri (Gujrat East — Muhammadan, Rural)
18. Ashiq Hussain, Captain (Multan — Muhammadan, Rural)
19. Atma Ram, Rai Sahib Lala (Hissar North — General, Rural)
20. Badar Mohy-ud-Din Qadri, Mian (Batala — Muhammadan, Rural)
21. Balbir Singh, Rao Bahadur Captain Rao, O.B.E. (North-West Gurgaon — General, Rural)
22. Baldev Singh, Sardar (Ambala North — Sikh, Rural)
23. Balwant Singh, Sardar (Sialkot — Sikh, Rural)
24. Barkat Ali, Malik, M.A., LL.B. (Eastern Towns — Muhammadan, Rural)
25. Basakha Singh, Rai Bahadur Sardar (Amritsar Central — Sikh, Rural)
26. Bhagat Ram Sharma, Pandit (Kangra West — General, Rural)
27. Bhagwant Singh, Rai Sahib (Kangra East — General, Rural)
28. Bhim Sen Sachar, Lala, B.A., LL.B. (North Western Towns — General Urban)
29. Binda Saran, Rai Bahadur (Punjab Commerce and Industry)
30. Brijraj Saran, Kanwar (East Punjab Landholders)
31. Chaman Lal, Diwan, B.A. (Oxon) (East, Punjab — Non-Union Labour)
32. Chanan Singh, Sardar (Kasur — Sikh, Rural)
33. Deshbandhu Gupta, Lala (South-Eastern Towns — General Urban)
34. Dev Raj Sethi, Mr (Lyallpur and Jhang General Rural)
35. Dina Nath, Captain (Kangra South — General, Rural)
36. Duni Chand, Lala (Ambala and Simla — General, Rural)
37. Duni Chand, Mr (Lahore City — General Urban)
38. Duni Chand, Mrs (Lahore, Women, General)
39. Faiz Muhammad Khan, Rai (Kangra, Eastern Hoshiarpur — Muhammadan, Rural)
40. Faqir Chand, Chaudhri (Karnal North — General Reserved Seat, Rural)
41. Faqir Hussain Khan, Chaudhri (Taran Taran — Muhammadan, Rural)
42. Farman Ali Khan, Subedar Major Raja (Gujar Khan — Muhammadan, Rural)
43. Fateh Khan, Raja (Rawalpindi East — Muhammadan, Rural)
44. Fateh Muhammad, Mian (Gujrat North — Muhammadan, Rural)
45. Fateh Sher Khan, Malik (Montogomery — Muhammadan, Rural)
46. Fatehjang Singh, Bhai (South-East — Sikh, Rural)
47. Fazal Ali Khan, Khan Bahadur Nawab Chaudhri, O.B.E. (Gujrat East — Muhammadan, Rural)
48. Fazal Din, Khan Sahib Chaudhri (Ajnala — Muhammadan, Rural)
49. Fazal Karim Bakhsh, Mian (Muzaffargarh, — Muhammadan, Rural)
50. Few, Mr E. (Anglo Indian)
51. Ghulam Hussain, Khawaja (Multan Division Towns — Muhammadan, Urban)
52. Ghulam Mohy-ud-Din, M. (Sheikhupura — Muhammadan, Rural)
53. Ghulam Murtaza, Khawaja (Dera Ghazi Khan, North — Muhammadan, Rural)
54. Ghulam Qadar Khan, Khan Bahadur (Mianwali North — Muhammadan, Rural)
55. Ghulam Rasul, Chaudhri (Sialkot Central — Muhammadan, Rural)
56. Ghulam Samad, Khawaja (Southern Town — Muhammadan Urban)
57. Girdhari Das, Mahant (South-East Multan Division — General, Rural)
58. Gokul Chand Narang, Dr Sir, M.A., Ph.D. (West Lahore Division — General, Rural)
59. Gopal Das, Rai Sahib Lala (Kangra North — General, Rural)
60. Gopi Chand Bhargava, Dr (Lahore City — General, Urban)
61. Guest, Mr P.H. (Punjab Commerce and Industry)
62. Habib-Ullah Khan, Malik (Sargodha — Muhammadan Rural)
63. Haibat Khan Daha, Khan (Khanewal — Muhammadan, Rural)
64. Hans Raj, Bhagat, B.A., LL.B. (Amritsar and Sialkot — General, Reserved Seat, Rural)
65. Hari Chand, Rai (Una — General, Rural)
66. Hari Lal, Munshi (South-Western Town — General, Urban)
67. Hari Singh, Sardar (Kangra and Northern Hoshiarpur — Sikh, Rural)
68. Harjab Singh, Sardar (Hoshiarpur South — Sikh, Rural)
69. Harnam Das, Lala (Lyallpur and Jhang — General, Reserved Seat, Rural)
70. Harnam Singh Sodhi, Lieutenant (Ferozepore North — Sikh, Rural)
71. Het Ram, Rai Sahib Chaudhri (Hissar South — General, Rural)
72. Indar Singh, Sardar (Gurdaspur North — Sikh, Rural)
73. Jafar Ali Khan, Mr (Okara — Muhammadan Rural)
74. Jagjit Singh Bedi, Tikka (Montogomery East — Sikh, Rural)
75. Jahangir Khan, Chaudhri (Okara — Muhammadan, Rural)
76. Jalal-ud-Din Amber, Chaudhri, B.A. (West Central Punjab — Indian Christian)
77. Jogindar Singh Man, Sardar (Gujranwala and Shahdara — Sikh, Rural)
78. Jugal Kishore, Chaudhri (Ambala And Simla — General, Reserved Seat, Rural)
79. Kabul Singh, Master (Jullundur East — Sikh, Rural)
80. Kapoor Singh, Sardar (Ludhiana East — Sikh, Rural)
81. Karamat Ali, Shaikh, B.A., LL.B. (Nankana Sahib — Muhammadan, Rural)
82. Kartar Singh, Chaudhri (Hoshiarpur West — General, Rural)
83. Kartar Singh, Sardar (Lyallpur East — Sikh, Rural)
84. Khalid Latif Gauba, Mr (Inner Lahore — Muhammadan, Urban)
85. Kishan Dass, Seth (Jullundur — General, Reserved Seat, Rural)
86. Kishan Singh, Sardar (Amritsar Central — Sikh, Rural)
87. Krishna Gopal Dutt, Chaudhri (North-Eastern Towns — General, Urban)

(Contd. on next page)

Punjab Legislative Assembly
First Assembly (April 5, 1937 to March 19, 1945)

(Continue from page 8)

88. Lal Singh, Sardar, M.Sc., LL.B. (Ludhiana Central — Sikh, Rural)
89. Mazhar Ali Azhar, Maulvi (North-Eastern Towns — Muhammadan, Rural)
90. Mohar Singh, Chaudhri (North-West Gurgaon — Rural)
91. Mohy-ud-Din Lal Badshah, Pir (Attock South — Muhammadan, Rural)
92. Mubarik Ali Shah, Syed (Jhang Central — Muhammadan, Rural)
93. Muhammad Abdul Rahman Khan, Chaudhri (Jullundur North — Muhammadan, Rural)
94. Muhammad Akram Khan, Khan Bahadur Raja (Jhelum — Muhammadan, Rural)
95. Muhammad Alam, Dr Shaikh, B.A. (Hons) (Oxon), LL.D. (Dublin) (Rawalpindi Division Towns — Muhammadan, Urban)
96. Muhammad Amin, Khan Sahib Sheikh (Multan Division Town — Muhammadan Urban)
97. Muhammad Ashraf, Chaudhri (South West Gujrat — Muhammadan, Rural)
98. Muhammad Azim Khan, Sardar (Dera Ghazi Khan — Muhammadan, Rural)
99. Muhammad Hassan Khan Gurchani, Khan Bahadur Sardar, C.I.E. (Dera Ghazi Khan South — Muhammadan, Rural)
100. Muhammad Hassan, Chaudhri (Ludhiana — Muhammadan, Rural)
101. Muhammad Hassan, Khan Bahadur Mukhdum Syed (Alipur — Muhammadan, Rural)
102. Muhammad Hayat Khan Noon, Nawab Sir Malik (North Punjab — Landholder)
103. Muhammad Hussain, Chaudhri, B.A., LL.B. (Gujranwala East — Muhammadan, Rural)
104. Muhammad Hussain, Sardar (Chunian — Muhammadan, Rural)
105. Muhammad Iftikhar-ud-Din, Mian (Kasur — Muhammadan, Rural)
106. Muhammad Nawaz Khan, Major Sardar (Attock-Central — Muhammadan, Rural)
107. Muhammad Qasim, Chaudhri (Bhalwal — Muhammadan, Rural)
108. Muhammad Raza Shah Jeelani, Makhdumzada Haji Sayed (Shujabad — Muhammadan, Rural)
109. Muhammad Saadat Ali Khan, Khan Sahib, Nawab (Samundri — Muhammadan, Rural)
110. Muhammad Sadiq, Sheikh (Amritsar City — Muhammadan, Urban)
111. Muhammad Sarfraz Khan, Chaudhri (Sialkot North — Muhammadan, Rural)
112. Muhammad Sarfraz Khan, Raja (Chakwal — Muhammadan, Rural)
113. Muhammad Shafi Ali Khan, Khan Sahib Chaudhri (Rohtak — Muhammadan, Rural)
114. Muhammad Wilayat Hussain Jeelani, Mukhdumzada Haji Sayed (Lodhran — Muhammadan, Rural)
115. Muhammad Yasin Khan, Chaudhri, B.A., LL.B. (North-West Gurgaon — Muhammadan, Rural)
116. Muhammad Yusaf Khan, Khan, B.A., LL.B. (Rawalpindi Sadar — Muhammadan, Rural)
117. Mukand Lal Puri, Rai Bahadur (Rawalpindi Division — General, Rural)
118. Mula Singh, Sardar (Hoshiarpur West — General, Reserved Seat, Rural)
119. Mumtaz Muhammad Khan Daultana, Mian (West Punjab — Landholders)
120. Muni Lal Kalia, Pandit (Ludhiana and Ferozepore — General, Rural)
121. Muzaffar Ali Khan, Sardar (Lahore — Muhammadan, Rural)
122. Muzaffar Khan, Khan Bahadur Captain Malik (Mianwali South — Muhammadan, Rural)
123. Muzaffar Khan, Khan Bahadur Nawab, C.I.E. (Attock North — Muhammadan, Rural)
124. Narendra Nath, Diwan Bahadur Raja (East Punjab — Landholders)
125. Narotam Singh Sidhu, Sardar, B.A., LL.B. (South-East Punjab — Sikh, Rural)
126. Nasir-ud-Din Shah, Pir (Toba Tek Singh — Muhammadan, Rural)
127. Nasir-ud-Din, Chaudhri (Gujranwala North — Muhammadan, Rural)
128. Nasrullah Khan, Rana (Hosiarpur West — Muhammadan, Rural)
129. Naunihal Singh Mann, Lieutenant Sardar (Sheikhupura West — Sikh, Rural)
130. Nawazish Ali Shah, Syed (Jhang East — Muhammadan, Rural)
131. Nur Ahmad Khan, Khan Sahib Mian (Dipalpur — Muhammadan, Rural)
132. Nurullah Mian (Lyallpur — Muhammadan, Rural)
133. Parbati Devi, Bibi (Lahore City — General Women)
134. Partab Singh, Sardar (Amritsar, South — Sikh, Rural)
135. Pohop Singh, Rao (East Punjab — Landholders)
136. Prem Singh, Chaudhri (South-East Gurgaon — General, Reserved Seat, Rural)
137. Prem Singh, Mahant (Gujrat and Shahpur — Sikh, Rural)
138. Pritam Singh Siddhu, Sardar, B.A., LL.B. (Ferozepore West — Sikh, Rural)
139. Raghbir Kaur, Shrimati (Amritsar — Sikh, Women)
140. Rai, Mr C (Amritsar & Sialkot — General, Rural)
141. Rallia Ram, Mr K.L. (West Central Punjab — Indian Christian)
142. Ram Narain Virmani, Seth (Lyallpur and Jhang — General, Rural)
143. Ram Sarup, Chaudhri (Rohtak, Central — General, Rural)
144. Ram Sharma, Shri Pandit (Southern Towns — General Urban)
145. Ranpat, Chaudhri (Karnal North — General, Rural)
146. Rashida Latif Baji, Begum (Inner Lahore — Muhammadan, Women, Urban)
147. Riasat Ali, Khan Sahib Chaudhri (Hafizabad — Muhammadan, Rural)
148. Roshan Din, Chaudhri (Shahdara — Muhammadan Rural)
149. Rur Singh, Sardar (Ferozepore East — Sikh, Rural)
150. Sadiq Hassan, Shaikh (Amritsar City — Muhammadan Urban)
151. Sahib Dad Khan, Chaudhri (Hissar — Muhammadan, Rural)
152. Sahib Ram, Chaudhri (Hissar North — General Rural)
153. Saif-ud-Din Kitchlew, Dr (Amritsar City — Muhammadan, Urban)
154. Sampuran Singh, Sardar (Lyallpur, West — Sikh, Rural)
155. Sant Ram Seth, Dr (Amritsar City — General, Urban)
156. Santokh Singh, Sardar Sahib Sardar (Eastern Towns — Sikh, Urban)
157. Satya Pal, Dr (Sialkot-Amritsar — General, Rural)
158. Shah Nawaz Khan, Nawab Khan (Ferozepore Central — Muhammadan, Rural)
159. Shahadat Khan, Khan Sahib Rai (Jaranwala — Muhammadan, Rural)
160. Shaukat Hayat Khan, Sardar (Attock North — Muhammadan Rural)
161. Sher Singh, Sardar (Montgomery East — Sikh, Rural)
162. Shiv Dyal, Lala, B.A., LL.B. (South-Western Towns — General, Urban)
163. Singha, Mr S.P. (East Central Punjab — Indian Christian)
164. Sita Ram, Lala (Trade Union, Labour)
165. Sohan Lal, Rai Sahib Lala (North Punjab — Non-Union, Lahore)
166. Sohan Singh Josh, Sardar (Amritsar North — Sikh, Rural)
167. Sudarshan, Lala (Eastern Towns — General, Urban)
168. Sultan Mahmood Hatiana, Mian, B.A. (Pakpattan — Muhammadan, Rural)
169. Sumer Singh, Chaudhri, B.A., LL.B. (South-East Gurgaon — General, Rural)
170. Suraj Mal, Chaudhri, B.A., LL.B. (Hansi — General, Rural)
171. Talib Hussain Khan, Khan (Jhang West — Muhammadan, Rural)
172. Tara Singh, Sardar (Ferozepore South — Sikh, Rural)
173. Teja Singh Swatantar, Sardar (Lahore West — Sikh, Rural)
174. Umar Hayat Khan, Chaudhri (Bhalwal — Muhammadan, Rural)
175. Uttam Singh Dugal, Sardar (North-West Punjab — Sikh, Rural)
176. Wali Muhammad Sayyal Hiraj, Sardar (Kabirwala — Muhammadan, Rural)

Punjab Legislative Assembly

Second Assembly (March 21, 1946 to July 4, 1947)

NEERAJ PAUL
+91-99683-69972
Email: neerajpaul@hotmail.com

SPEAKER
Diwan Bahadur S.P. Singha, M.A., LL.B. (West Central Punjab — Indian Christian) (March 21, 1946 to July 4, 1947)

DEPUTY SPEAKER
Sardar Kapur Singh, B.A., LL.B. (Ludhiana East — Sikh, Rural) (March 26, 1946 to July 4, 1947)

PREMIER
Malik Sir Khizar Hayat Khan Tiwana, K.C.S.I., O.B.E. (Khushab — Muhammadan Rural)

MINISTERS
1. Chaudhri Lahri Singh, B.A., LL.B. (Rohtak North — General, Rural) — Minister of Public Works
2. Mian Muhammad Ibrahim Barq (Alipur — Muhammadan, Rural) — Minister of Education
3. Mr Bhim Sen Sachar, B.A., LL.B. (Lahore City — General, Urban) — Finance Minister
4. Nawab Sir Muzaffar Ali Qizilbash (Lahore — Muhammadan, Rural) — Minister of Revenue
5. Sardar Baldev Singh (Ambala North — Sikh, Rural) — Minister of Development

MEMBERS
1. Abdul Ghafur Khan, Chaudhri (Shakargarh — Muhammadan, Rural)
2. Abdul Hameed Khan, Khan Sahib Sardar (Muzaffargarh — Muhammadan, Rural)
3 Abdul Hamid Khan, Rana, B.A., LL.B. (Pakpattan — Muhammadan, Rural)
4. Abdul Hamid Khan, Sufi (Karnal — Muhammadan, Rural)
5. Abdul Haq, Mian (Okara — Muhammadan, Rural)
6. Abdul Sattar Khan, Mr (Mianwali North — Muhammadan, Rural)
7. Ahmad Jan, Maulvi (North-West Gurgaon — Muhammadan, Rural)
8. Ajit Singh, Sardar (South-West Punjab — Sikh, Rural)
9. Akram Ali Khan, Chaudhri (Taran Taran — Muhammadan, Rural)
10. Ali Akbar Khan, Chaudhri (Kangra and Eastern Hoshiarpur — Muhammadan, Rural)
11. Allah Bakhsh Khan Tiwana, K.B. Nawab Malik Sir, M.B.E. (Sargodha — Muhammadan, Rural)
12. Allah Yar Khan Daultana, Khan Bahadur Mian (Mailsi — Muhammadan, Rural)
13. Anwar Khan, Rai (Jaranwala — Muhammadan, Rural)
14. Asghar Ali, Khan Sahib Captain Chaudhri (Gujrat East — Muhammadan, Rural)
15. Ashiq Hussain, Major Nawab, M.B.E. (Multan — Muhammadan, Rural)
16. Ashiq Hussain, Sayed (Dipalpur— Muhammadan, Rural)
17. Atta Muhammad Khan, Sardar, B.A., LL.B. (Dera Ghazi Khan North — Muhammadan, Rural)
18. Aziz Din, Chaudhri (Lyallpur — Muhammadan, Rural)
19. Bachan Singh, Sardar (Ludhiana Central — Sikh, Rural)
20. Badlu Ram, Chaudhri (Rohtak Central — General, Rural)
21. Bagh Ali, Mian (Fazilka — Muhammadan, Rural)
22. Bahadur Khan Dreshak, Sirdar, M.B.E. (Dera Ghazi Khan South — Muhammadan, Rural)
23. Bahawal Bakhsh, Chaudhri (South-East Gujrat — Muhammadan, Rural)
24. Barkat Ali, Malik (Eastern Towns — Muhammadan, Urban)
25. Barkat Hayat Khan, Sardar (North Punjab — Labour)
26. Bashir Ahmad, Mian, Bar-at-Law (Ferozepore East — Muhammadan, Rural)
27. Behari Lal Chanana, Lala (South-East Multan Division — General, Rural)
28. Beli Ram, Thakur, B.A., LL.B. (Kangra East — General, Rural)
29. Bhagat Ram Sharma, Pandit, B.A., LL.B. (Kangra West — General, Rural)
30. Bhagwan Das, Lala (Commerce and Industry)
31. Budhan Shah, Pir (Khanewal — Muhammadan, Rural)
32. Dalip Singh Kang, Sardar (Lyallpur East — Sikh, Rural)
33. Dalip Singh, Thakur (Kangra South — General, Rural)
34. Daud Ghaznavi, Maulana (East Punjab — Labour)
35. Dev Raj Sethi, Mr (Lyallpur and Jhang — General, Rural)
36. Durga Chand Kaoshish, Pandit (East Punjab — Landholders)
37. Faiz Muhammad, Khan Bahadur Shaikh, B.A., LL.B., M.B.E. (Dera Ghazi Khan Central — Muhammadan, Rural)
38. Faqir Chand, Pandit (West Lahore Division — General, Rural)
39. Fateh Muhammad Sayyal, Chaudhri, M.A. (Batala — Muhammadan, Rural)
40. Fazal Elahi, Chaudhri (Gujrat North — Muhammadan, Rural)
41. Fazal Elahi, Mr (East Central Punjab — Indian Christian)
42. Fazal Haq Piracha, Khan Bahadur Sheikh (Bhalwal — Muhammadan, Rural)
43. Ganga Saran, Rai Bahadur Lala (Trade Union Labour)
44. Ghazanfar Ali Khan, Raja (Pind Dadan Khan — Muhammadan, Rural)
45. Ghulam Farid, Chaudhri, B.A., LL.B. (Gurdaspur East — Muhammadan, Rural)
46. Ghulam Muhammad Shah, Syed (Jhang East — Muhammadan, Rural)
47. Ghulam Mustafa Shah Jilani, Khan Sahib Makhdum Sayed (Lodhran — Muhammadan, Rural)
48. Ghulam Rasul, Chaudhri (South West Gujrat — Muhammadan, Rural)
49. Ghulam Samad, K.S. Khawaja (Southern Towns — Muhammadan, Urban)
50. Gibbon, Mr, C.E. (Anglo Indian)
51. Gopi Chand Bhargava, Dr (University)
52. Guest, Mr P.H. (European)
53. Gurbachan Singh Bajwa, Sardar, B.A., LL.B. (Sialkot — Sikh, Rural)
54. Gurbachan Singh, Sardar (Ferozepore West — Sikh, Rural)
55. Gurbanta Singh, Master (Jullundur General — Rural, Reserved Seat)
56. Harbhaj Ram, Chaudhri (Lyallpur and Jhang — General, Reserved Seat)
57. Hari Lal, Munshi, B.A. (Hons), LL.B. (South-West Towns — General)
58. Iftikhar Hussain Khan, Nawab (Ferozepore General — Muhammadan, Rural)
59. Inder Singh, Sardar (Eastern Town — Sikh, Rural)
60. Isher Singh Majhail, Sardar (Amritsar North — Sikh, Rural)
61. Jagdish Chander, Mr (Karnal North — General, Rural)
62. Jagjit Singh Mann, Sardar (Central Punjab — Landholders)
63. Jahan Ara Shah Nawaz, Begum, M.B.E. (Outer Lahore — Muhammadan, Women, Urban)
64. Jahan Khan, Chaudhri (North-West Gujrat — Muhammadan, Rural)
65. Jaswant Singh, Sardar (North-West Punjab — Sikh, Rural)
66. Jiwan Lal, Pandit (South-East Gurgaon — General, Rural)
67. Jogindar Singh Mann, Sardar, M.B.E. (Gujranwala and Shahdara — Sikh, Rural)
68. Kabul Singh, Sardar (Jullundur East — Sikh, Rural)
69. Kale Khan, Raja (Rawalpindi East — Muhammadan, Rural)
70. Karamat Ali, K.B. Sheikh, B.A., LL.B. (North-Eastern Towns — Muhammadan, Urban)
71. Kartar Singh, Sardar (Lyallpur West — Sikh, Rural)
72. Kehar Singh, Sardar (Jagraon — Sikh, Rural)
73. Khair Mehdi Khan, Raja (Jhelum — Muhammadan, Rural)
74. Khan Muhammad Khan Kathia, Mehr (Montgomery — Muhammadan, Rural)
75. Kidar Nath Sehgal, Lala (Amritsar and Sialkot — General)
76. Krishna Gopal Dutt, Chaudhri (North-Eastern Towns — General)
77. Lehna Singh Sethi, Dr (North Western Towns — General, Urban)
78. Man Singh Jathedar, Sardar (Sheikhupura West — Sikh, Rural)
79. Mangoo Ram, Chaudhri (Hoshiarpur West — General, Rural, Reserved Seat)
80. Manuel, Mr P (Anglo-Indian)
81. Matu Ram, Chaudhri (Ludhiana and Ferozepore — General, Reserved Seat)
82. Mehr Chand, Chaudhri (Hoshiarpur West — General, Reserved Seat)
83. Mehtab Khan, Chaudhri (South East Gurgaon — Muhammadan, Rural)
84. Mir Muhammad Khan, Rai (Samundri — Muhammadan, Rural)
85. Mohan Lal, Mr (Una — General, Rural)
86. Mohar Singh, Rao Sahib Rao, B.A., LL.B. (North-West Gurgaon — General, Rural)
87. Mohy-ud-Din Lal Badshah, Sayed (Attock South — Muhammadan, Rural)
88. Mubarik Ali Shah, Major Sayed (Jhang Central — Muhammadan, Rural)
89. Muhammad Abdullah Khan Sahib, Mir (Mianwali South — Muhammadan, Urban)
90. Muhammad Abdus Salam, Mian (Jullundur North — Muhammadan Rural)
91. Muhammad Amin, K.S. Sheikh (Multan Division Towns — Muhammadan, Urban)
92. Muhammad Arif Khan, Khan (Jhang West — Muhammadan, Rural)
93. Muhammad Feroz Khan Noon, Malik Sir, K.C.S.I., K.C.I.E. (Rawalpindi Division Towns — Muhammadan, Urban)
94. Muhammad Ghulam Jilani Gurmani, Mian (Muzaffargarh North — Muhammadan, Rural)
95. Muhammad Hassan, Chaudhri (Ambala and Simla — Muhammadan, Rural)
96. Muhammad Hussain, Chaudhri, B.A., LL.B. (Sheikhupura — Muhammadan, Rural)
97. Muhammad Hussain, Sardar (Chunian — Muhammadan, Rural)
98. Muhammad Iftikhar-ud-Din, Mian, B.A. (Oxon) (Kasur — Muhammadan, Rural)
99. Muhammad Iqbal Ahmad Khan, Rai (Ludhiana — Muhammadan, Rural)
100. Muhammad Jamal Khan Leghari, Khan Bahadur Nawab Sir (Tumandar)
101. Muhammad Khurshid Khan, Rao, B.A., LL.B. (Rohtak — Muhammadan, Rural)
102. Muhammad Nawaz Khan, Lt Col Sardar Sir, K.C.I.E. (Attock Central — Muhammadan, Rural)
103. Muhammad Nur Ullah, Mian (Toba Tek Singh — Muhammadan, Rural)
104. Muhammad Rafiq, Mian (Outer Lahore — Muhammadan, Urban)
105. Muhammad Raza Shah Jilani, Haji Mukhdumzada Syed (Shujabad, — Muhammadan, Rural)
106. Muhammad Sarfraz Ali Khan, Raja (Chakwal — Muhammadan, Rural)

(Contd. on next page)

REMEMBERING DALIT SAVIOURS

Prem K. Chumber
Editor-in-Chief:
www.ambedkartimes.com

Mahatma Jyotirao Phule, E.V. Ramasamy Naicker (Periyar), Babasaheb Dr. B. R. Ambedkar, Narayan Swami Guru, Achutananda, Babu Mangu Ram Mugowalia are among the forerunners of Dalit saviors who devoted their entire lives for the emancipation and empowerment of the downtrodden. During their life-times they had to struggle very hard to articulate as well as build a 'counter public' for reclaiming the long lost Dalit space. Braving untold sufferings and persistent opposition from all the possible quarters, they remained steadfast in their mission to prepare a solid base for grooming the cause of the community. Despite the innumerable hardships, they succeeded in their bold endeavours to pave the way for Dalit liberation leading to 'equality, liberty, fraternity'. Of late their struggle as well as vision/philosophy started getting recognition even in the political circles of their opponents. Almost all of them now feel proud of owning/appropriating them as and when they deem so fit. The recent praises showered on Babasaheb Dr. B.R. Ambedkar by almost all the mainstream political forces in India is a case in point. Year-long preparation by the ruling as well as opposition parties for the celebration of his 125th Birth anniversary are being reported in almost all the national newspapers.

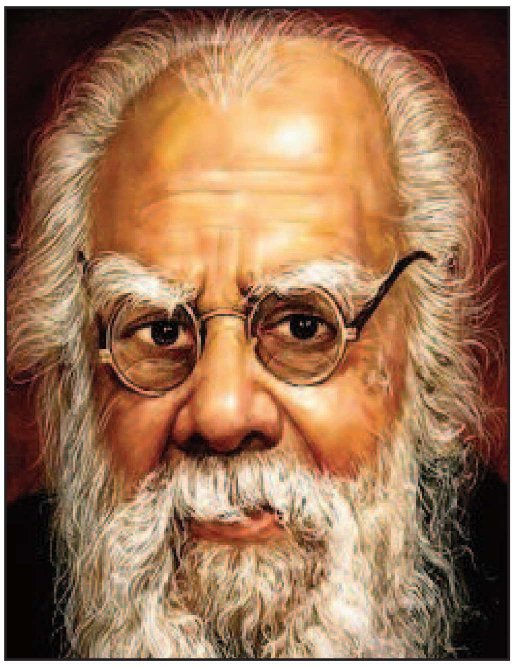

During the 1920s, a large number of Adi movements took roots in different parts of India. Ad Dharm movement of Punjab is one of them. It born in the background of series of political developments in the region. It was founded and led by Gadarite Babu Mangu Ram Mugowalia, who wanted that his people should have their own separate identity and the wherewithal to lead dignified life. He was convinced of the fact that the only way through which his people can live with dignity and self-respect was to form their own exclusive Dalit identity, political party and religion. He succeeded on all these crucial accounts. He got recognition from the British Government in 1931 for a separate religion for the lower castes of Punjab (Ad Dharm), contested provincial assembly elections and pleaded meticulously for the rights of his people at all the plat forums available during his struggle.

Now when all the major political parties in India are promising to follow and implement the thinking of Babasaheb Dr. B.R. Ambedkar, it would be in fitness of things that the Punjab government should rename one of the coming up institutes of higher education in the state after the name of Babu Mangu Ram Mugowalia who was among the pioneers of the Dalit freedom fighters, founders of Dalit movement in Punjab, visionaries and educationists in the state on the occasion of 89th anniversary of first annual convention of the Ad Dharm movement held on June 11-12, 1926.

Punjab Legislative Assembly

Second Assembly (March 21, 1946 to July 4, 1947)

(Continue from page 10)

107. Muhammad Sarfraz Khan, Chaudhri (Sialkot Central — Muhammadan, Rural)
108. Mumtaz Ali Khan, Sardar, B.A., LL.B. (Attock North — Muhammadan, Rural)
109. Mumtaz Muhammad Khan Daulatana, Mian (Sialkot South — Muhammadan, Rural)
110. Narindar Singh, Sant (Montgomery East — Sikh Rural)
111. Narotam Singh, Sardar, B.A., LL.B. (South-East Punjab — Sikh, Rural)
112. Nasar Din, Chaudhri, B.A., LL.B. (Sialkot North — Muhammadan, Rural)
113. Nasarullah Khan Nasir, Rana (Hoshiarpur West — Muhammadan, Rural)
114. Nasarullah Khan, Chaudhri (Amritsar — Muhammadan, Rural)
115. Nau Bahar Shah, Sayyed (Kabirwala — Muhammadan, Rural)
116. Pancham Chand, Thakur, B.A., LL.B. (Kangra North — General, Rural)
117. Parbodh Chandar, Mr (Gurdaspur — General, Rural)
118. Parkash Kaur, Shrimati Dr (Amritsar — Sikh Women)
119. Partap Singh, Sardar, M.A. (Amritsar South — Sikh, Rural)
120. Piara Singh, Sardar (Hoshiarpur South — Sikh Rural)
121. Prem Singh, Chaudhri (South-East Gurgaon — Reserved Seat)
122. Prem Singh, Mahant (Gujrat and Shahpur — Sikh, Rural)
123. Prithvi Singh Azad, Sardar (Ambala and Simla — Reserved Seat)
124. Raj Muhammad Khan, Chaudhri (Hafizabad — Muhammadan, Rural)
125. Ram Sharma Pandit, Shri (Southern Towns — General, Urban)
126. Rameshawari Nehru, Mrs (Lahore City — General, Women, Urban)
127. Ranbir Singh Mehta, Mr (Ludhiana and Ferozepore — General, Rural)
128. Ranjit Singh, Chaudhri (Hissar South — General, Rural)
129. Rattan Singh Tabib, Chaudhri (Ambala and Simla — General, Rural)
130. Rattan Singh, Sardar (Ferozepore East — Sikh, Rural)
131. Rattan Singh, Sardar (Ferozepore North — Sikh, Rural)
132. Roshan Din, Khan Bahadur Chaudhri (Shahdara — Muhammadan, Rural)
133. Sadiq Hasan, Sheikh (Amritsar City — Muhammadan, Rural)
134. Sahib Dad Khan, Khan Sahib Chaudhri, B.A., LL.B. (Hissar — Muhammadan, Rural)
135. Sahib Ram, Chaudhri (Hissar North — General, Rural)
136. Said Akbar Khan, Raja, B.A., LL.B. (Gujar Khan — Muhammadan, Rural)
137. Sajjan Singh Margindpuri, Sardar (Kasur — Sikh, Rural)
138. Salah-ud-Din, Chaudhri (Gujranwala North — Muhammadan, Rural)
139. Samar Singh, Chaudhri (Karnal South — General, Rural)
140. Sant Ram Seth, Dr (Amritsar City — General, Urban)
141. Sant Ram, Mr (Jullundur General — Reserved Seat)
142. Sardul Singh, Sardar (Lahore West — Sikh, Rural)
143. Shahadat Khan, Rai (Nankana Sahib — Muhammadan, Rural)
144. Shanno Devi Sehgal, Shrimati (South-Eastern Towns — General, Urban)
145. Shaukat Hayat Khan, Sardar (South Eastern Towns — Muhammadan, Urban)
146. Sher Singh, Chaudhri (Jhajjar — General, Urban)
147. Shiv Saran Singh, Sardar (Kangra and Northern Hoshiarpur — Sikh, Rural)
148. Shiv Singh, Sardar (Gurdaspur North — Sikh, Rural)
149. Sudarshan Seth, Mr (Eastern Town — General, Urban)
150. Sultan Ali Nangiana, K.B. Mian (Shahpur — Muhammadan, Rural)
151. Sundar Singh, Chaudhri (Amritsar and Sialkot — General, Reserved Seat)
152. Sundar, Mr (Karnal North — Reserved Seat)
153. Suraj Mal, Rao Bahadur Chaudhri, B.A., LL.B. (Hansi — General, Rural)
154. Swaran Singh, Sardar, B.A., LL.B. (Jullundur West — Sikh, Rural)
155. Tara Singh, Sardar Sahib Sardar (Ferozepore South — Sikh, Rural)
156. Tasadaq Hussain, Begum (Inner Lahore — Muhammadan, Women, Urban)
157. Tilak Raj, Professor, M.A. (Rawalpindi Division — General, Rural)
158. Udham Singh, Sardar (Amritsar Central — Sikh, Rural)
159. Ujjal Singh, Sardar (Western Towns — Sikh, Urban)
160. Virendra, Mr (West Multan Division — General, Rural)
161. Wali Muhammad Gohir, Chaudhri (Jullundur South — Muhammadan, Rural)
162. Waryam Singh, Sardar (Batala — Sikh, Rural)
163. Wazir Muhammad, Malik (Inner Lahore — Muhammadan, Urban)
164. Zafar-ul-Haq, Chaudhri (Rawalpindi Sadar — Muhammadan, Urban)
165. Zafarullah Khan Jhanian, Chaudhri (Ajnala — Muhammadan, Rural)
166. Zafarullah Khan, Chaudhri (Gujranwala East — Muhammadan, Rural)

The Ad Dharm Movement and Dr. Ambedkar

D. C. Ahir

When in 1915 Dr. B. R. Ambedkar was giving final touches to his Ph.D. thesis at Columbia University in New York, a Punjabi youth, who had gone to America a few years earlier, was involved in a dangerous mission of smuggling suns from California to the Punjab for inciting mutiny in India. This Punjabi youth later became famous as Babu Mangu Ram, the founder of the Ad Dharm Movement. Mangu Ram was born in a small village Mugowal in district Hoshiarpur, Punjab on 14 January, 1886 in an untouchable family; his father was a leather merchant. As by then the doors of education had been opened to all by the British rulers, Mangu Ram was sent to the school in the nearby village, Mahilpur, but the treatment meted out to him by the Hindu teacher was far from human. Like Bhim Rao in Satara, Mangu Ram too was made to sit outside the classroom. Not only that, even the teacher would not teach him directly; he was invariably given lesson through a Muslim student. Somehow, Mangu Ram passed his middle examination and joined high school at Bajwara, a nearby town. Here too. He was subjected to the same humiliation, and was made to sit outside the classroom. One day, it rained so heavily that in spite of taking shelter under a tree, Mangu Ram was completely drenched. And when the snow-balls, accompanied by high velocity winds, fell like missiles on him, he was unable to bear it any longer. So, he ran to take shelter inside the classroom. As soon as he had entered the room, the teacher saw him, and instead of showing any sympathy, he started beating him with a stick for having come inside. Weeping and crying, Mangoo Ram went out, and somehow reached his home.

Unmindful of the insult and beating, Mangu Ram again went to the school next day. As soon as he reached there, he was surprised to see the teacher in the process of purifying the classroom by sprinkling water on the wooden table, chair and the tats on which the students used to sit. On seeing him, Brahmin teacher cried out, "Oh Chandal, you have come again". Fearing another beating, Mangoo Ram hastened back, never to go again to the school. And that was the end of his education.

With his education coming to an abrupt end, Mangu Ram became unemployed, and bit frustrated too. In 1909, he, along with some other young men from the village, went to California, U.S.A. in order to earn some money by working in the Peach Orchards of Fresno and elsewhere in the San Joaquin valley of central California. Instead of earning money, he, however, became involved in the activities of the Ghadar Party, an international network of militant Punjabi nationalists led by Lala Hardayal. By his sheer devotion and sincerity to the cause of India's freedom, he came to be regarded as the most dependable and reliable member of the organization. In 1915, Mangu Ram volunteered to be one of the five Ghadarites accompanying a shipload of guns and propaganda material headed for India. This ship was unfortunately intercepted by the British as Batavia, and was sealed. It remained sealed for nearly a year, with the five Ghadarites as prisoners inside. In the meanwhile, they were prosecuted in absentia, and sentenced to death for taking out the weapons illegally on the ship. On hearing the capital punishment, some patriot Indians in Germany decided to help the imprisoned Ghadarites. Somehow, they managed to smuggle the prisoners out from the sealed ship, and sent them in different directions. Mangu Ram was put in a ship going to Manila. By mistake,

however, the ship reached Singapore. Unfortunately for Mangu Ram, here he was recognized by some traitor Indians who had earlier worked for the Ghadar Party. They informed the Police. By now, for running away from Batavia, death warrants had been issued by the British Government to be executed wherever any one of them was found. Accordingly, the Singapore Police began preparing for his execution. Then a miracle happened. Just half an hour before his execution, a gentleman named Barde, whom Mangu Ram had never seen or met, came, caught him by the arm, took him out of the Thana, and putting him on the same ship in which Mangu Ram had come, he asked the Caption of the ship to sail for Manila. By the time the Police swung into action, the ship had crossed the Singapore Port Limits. Having failed to intercept the ship, the police caught hold of some drunkard; executed him to cover up their lapse, and announced that Mangu Ram had been executed. This news was later published in the Indian Newspapers.

For the next 7-8 years, Mangu Ram hid in the Philippines, and during this period he had no contact with his family as no letters could be written for fear of being intercepted. Taking him, therefore, as dead, his wife married Mangu Ram's elder brother, who was a widower. The validity of the death warrant issued by the British Government lapsed in 1924. Then Mangu Ram thought of returning to India. Accordingly, he came back to Punjab in 1925. Soon thereafter, Mangoo Ram became involved in another kind of freedom struggle, the liberation of the untouchables, the people among whom he was born, and the people who were meekly suffering the atrocities of the Hindus. Babu Mangu Ram's association with the Ghadar Party had broadened his outlook, and sharpened his skills as an organizer. Soon he found a band of like-minded young men involved in the social work, and began organizing them in order to liberate the downtrodden from the clutches of the Hindu social slavery.

Encouraged by the response to his

ideas, Babu Mangu Ram convened a Conference at his village Mugowal in district Hoshiarpur on 11-12 June, 1926. Addressing the largely attended Conference, Babu Mangu Ram proclaimed that the Untouchables constituted a separate Qaum, a religious community like the Muslims, Sikhs and Hindus, and those they were the original inhabitants of this country. Hence, the movement was named as Ad Dharm; and its leaders devised distinctive costume, bright red turbans and shashes; coined a new sacred mantra or symbol, "Sohang" and exhorted the people to call themselves as Ad Dharmis.

The primary object of the Ad Dharm was to give the untouchables an alternative religion. Its another object was to reform the society from within. As social movement, the Ad Dharm exhorted the people to abstain from immoral practices; to lead a life of purity and piety; to discard the use of alcohol, drugs, give education to boys and girls, and to treat all men and women equal in the society. On the whole, the movement was aimed at giving the untouchables a sense of pride and dignity as members of the Ad Dharm.

The headquarters of Ad Dharm Mandal were established in Jalandhar city from where the movement was organized in a systematic manner, and the devoted missionaries spread the message far and wide in the Punjab, and even beyond. Since the Mandal had accepted Sahib Shri Guru Ravidass Ji as its spiritual leader, the movement became primarily popular amongst the Chamars, and they readily adopted the nomenclature of Ad Dharmi.

At the time, Babu Mangu Ram was organizing the untouchables of the Punjab under the banner of Ad Dharm; Dr. Ambedkar was fighting a similar battle in another part of the country. Though they were thousands of miles apart, yet their ideas and methods of struggle were almost identical. Both believed that the present day Scheduled Castes are not Hindus, and that their salvation lies only in being independent of the Hindu religion. Both believed in self-help and advocated peaceful means to achieve their goal. Both laid the greatest emphasis on 'education'. Babasaheb considered "education" the key to all progress, and Mangu Ram says that only "education can lead us to Sachkhand (the realm of truth)." Again, Babasaheb exhorted the people to follow the Three Commandments of 'Education, Agitation and Organization' to gain power. According to Mangu Ram, the poor have three kinds of power: "Qaumiat (collective solidarity), Mazhab (spirituality) and Majlis (organization)".

Within a year of its founding, the Ad Dharm movement created quite a stir in the Punjab by constant rallies and conferences, if forced the Government of the day to take notice of the problems of the untouchables. One of the reasons of the poverty and exploitation of the untouchables was the pernicious system of beggar, the system under which they were forced to live at the beck and call of others and were obliged to do a great deal of work without any remuneration whatsoever. The Ad Dharm Mandal agitated against the system of beggar, and demanded its abolition. The Mandal also agitatedfor repealing the Punjab Land Alienation Act which prohibited the untouchables from buying even a small piece of land. The Ad Dharm movement reached its peak at the time of 1931 Census. As a result of their sustained propaganda, more than half a million untouchables declared themselves as Ad Dharmis. This showed the organizational skill of its leaders. "The massive support", as says Mark Jueregensmeyer,"created political capital, and Mangu Ram used that capital in political ways. Ad Dharmi candidates stood for public offices and an alliance was created with the Unionist Party. In both instances, scheduled caste leaders supported by the Ad Dharm organization achieved public positions".

Courtesy: Dr. Ambedkar and Punjab by D. C. Ahir

SKY TRANSPORT SOLUTIONS
ਟਰੱਕਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਵੀਰਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸਕਾਈ
ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸਾਲਿਊਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੇਵਾਵਾਂ
PHONE: 209-855-6938

ਹਫਤਾਵਾਰੀ

ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ

VOL - 9 ISSUE - 23
September 16, 2020
Postal Address
Desh Doaba
5101 Doe Hollow Pl., Antelope, CA-95843
www.deshdoaba.com
www.ambedkartimes.com

Golden State Truck Sales Inc.
ਟਰੱਕ-ਟਰੇਲਰ
ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਲਈ ਮਿਲੋ
ਸਸਤੀਆਂ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਤੇ ਟਰੱਕ
ਦਾ ਲੋਨ ਲੈਣ ਲਈ
ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਾਂਗੇ

Call : Dharminder Singh
Cell : 530-870-6600
Email: myfuturetruck@gmail.com

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਪ੍ਰੇਮ ਕੁਮਾਰ ਚੁੰਬਰ ਸੰਪਰਕ : 916-947-8920 ਫੈਕਸ : 916-238-1393 E-mail : deshdoaba@yahoo.com ਸੰਪਾਦਕ : ਤਰਸੇਮ ਜਲੰਧਰੀ

ਤੀਜੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਅਤੇ ਚੌਥੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਜੋਤੀ-ਜੋਤ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੇਖ ਅੰਦਰ ਦੇਖੋ।

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਨਿੱਜੀ ਸਕੱਤਰ ਰਹੇ ਮਾਣਯੋਗ ਨਾਨਕ ਚੰਦ ਰੱਤੂ ਜੀ ਨੂੰ ਅਦਾਰਾ 'ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ' ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਂਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨਾਲ ਨਾਨਕ ਚੰਦ ਰੱਤੂ ਦੀ ਇਕ ਯਾਦਗਾਰੀ ਤਸਵੀਰ।
(ਵਿਸਥਾਰ ਵਿਚ ਸੰਪਾਦਕੀ ਸਫਾ 6 'ਤੇ ਦੇਖੋ)

ਸ਼ਹੀਦ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਖੁੱਲੇਗਾ ਡਾਕਖਾਨਾ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਬਿਊਰੋ)– ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਮਰਹੂਮ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਸਦ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰੇਗੀ। ਸੰਸਦ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਸਦਨ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਸਭਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਹਿਊਸਟਨ ਵਿਚ ਇਕ ਡਾਕਖਾਨੇ ਦਾ ਨਾਂ ਰੱਖਣ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। 'ਡਿਪਟੀ ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਪੋਸਟ ਆਫਿਸ ਐਕਟ' ਸੈਨੇਟ ਤੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਪਿੱਛੋਂ ਦਸਤਖ਼ਤ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾਏਗਾ।

42 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਧਾਲੀਵਾਲ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਦੌਰਾਨ 27 ਸਤੰਬਰ, 2019 ਨੂੰ ਗੋਲ਼ੀ ਮਾਰ ਕੇ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਕਤੂਬਰ 2019 ਵਿਚ ਮਹਿਲਾ ਐੱਮਪੀ ਲਿਜ਼ੀ ਫਲੈਚਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ

ਦੋਵਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਟੈਕਸਾਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿਚ ਇਕ ਬਿੱਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਫਲੈਚਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਇਸ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿਚ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੀ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਇਸ ਬਿੱਲ 'ਤੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਰੂਪ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਅਮਰੀਕੀ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਦੂਜਾ ਡਾਕਖਾਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ 2006 ਵਿਚ ਦੱਖਣੀ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਅਮਰੀਕੀ ਐੱਮਪੀ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਇਕ ਡਾਕਖਾਨੇ ਦਾ ਨਾਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਚੀਨੀ ਵਿਗਿਆਨੀ ਨੇ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਲਈ ਚੀਨ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ

ਨਿਊਯਾਰਕ (ਬਿਊਰੋ)– ਇਕ ਚੀਨੀ ਵਾਇਰੋਲੋਜਿਸਟ ਲੀ ਮੇਂਗ ਯਾਨ ਨੇ ਚੀਨ ਤੋਂ ਫ਼ਰਾਰ ਹੋਣ ਪਿੱਛੋਂ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਵਿਡ-19 ਨੂੰ ਚੀਨ ਦੀ ਵੁਹਾਨ ਦੀ ਲੈਬ ਵਿਚ ਹੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਚੀਨੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਨੇ ਵੀ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਸਥਾ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਲੱਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਲੈਬ ਵਿਚ ਪਰਿਵਰਤਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਾਇਰਸ ਚੀਨੀ ਫ਼ੌਜ ਦੀ ਖੋਜ ਹੈ। ਵ੍ਹਿਸਲ ਬਲੋਅਰ ਅਤੇ ਵਾਇਰੋਲੋਜਿਸਟ ਲੀ ਮੇਂਗ ਯਾਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜ਼ੋਓਸ਼ਾਨ ਚਮਗਿੱਦੜ ਦੇ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ, ਜ਼ੈੱਡਸੀ45 ਅਤੇ ਜ਼ੈੱਡਐਕਸਸੀ21 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜਲਦੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏਗੀ। ਕੋਰੋਨਾ

ਵਾਇਰਸ ਨੂੰ ਪੀਪਲਜ਼ ਲਿਬਰੇਸ਼ਨ ਆਰਮੀ (ਪੀਐੱਲਏ) ਦੇ ਫ਼ੌਜੀ ਬੇਸ ਕੰਟਰੋਲ ਇਮਾਰਤ ਵਿਚ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੁਲਾਈ ਵਿਚ ਇਕ ਸਪੈਨਿਸ਼ ਅਖ਼ਬਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵੁਹਾਨ ਦੀ ਵੈੱਟ ਮਾਰਕੀਟ ਤੋਂ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨਹੀਂ ਫੈਲਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਜਿਨੋਮ ਸੀਕਵੈਂਸ ਇਕ ਫਿੰਗਰ ਪ੍ਰਿੰਟ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦਿਆਂਗੀ ਕਿ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਚੀਨ ਦੀ ਇਕ ਲੈਬ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਧਿਆਨ ਰਹੇ ਕਿ ਲੀ ਮੇਂਗ ਯਾਨ ਅਪ੍ਰੈਲ ਵਿਚ ਹੀ ਚੀਨ ਤੋਂ ਫ਼ਰਾਰ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਤਦ ਤੋਂ ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਵਿਚ ਹੈ।

ਮਿਸ ਵਰਲਡ ਅਮਰੀਕਾ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੀਆਂ 6 ਅਮਰੀਕੀ ਲੜਕੀਆਂ ਲੈਣਗੀਆਂ ਹਿੱਸਾ

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)– ਮਿਸ ਵਰਲਡ ਅਮਰੀਕਾ 2020 ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਲ 2020 ਲੜਕੀਆਂ ਵਿਚੋਂ 28 ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੀਆਂ। ਇਨਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੀਆਂ 6 ਅਮਰੀਕੀ ਤੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ੀ ਮੂਲ ਦੀ ਇਕ ਅਮਰੀਕਨ ਲੜਕੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੀਆਂ ਅਮਰੀਕਨ ਲੜਕੀਆਂ ਵਿਚ ਸੇਰੇਨ ਸਿੰਘ

ਕੋਲੋਰਾਡੋ, ਰਾਧਿਕਾ ਸ਼ਾਹ ਨੇਵਾਡਾ, ਮੰਜੂ ਬੰਗਲੌਰ ਓਰੇਗੋਨ, ਮਾਨਿਆ ਸਰਸਵਤੀ ਪੈਨਲਿਵਾਨੀਆ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੈਨੀ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਮੰਗਲਾ ਚਾਵਾ ਵੈਸਟ ਵਰਜੀਨੀਆ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼ੀ ਮੂਲ ਦੀ ਅਮਰੀਕਨ ਲੜਕੀ ਅਫਰੋਜ਼ਾ ਨਿਸ਼ੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲਵੇਗੀ। ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵੀਂ ਮਿਸ ਵਰਲਡ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਮਿਸ ਟੀਨ ਵਰਲਡ ਅਮਰੀਕੀ ਕੁਈਨ ਨੂੰ ਰਸਮੀ ਤਾਜ਼ ਪਹਿਨਾਉਣ ਲਈ ਲੌਸ ਏਂਜਲਸ ਵਿਚ ਸਮਾਗਮ ਹੋਵੇਗਾ।

Indian Grill
Indiangrillsanleandro.com
Pal343@ yahoo.com
510-878-2704, 510-332-1074 Mobile
We do Outdoor & Indoor Catering for all your Events
1600 Washington Ave. San Leandro.CA 94577
Open 7 days a week
Lunch Buffet : 11:00 AM - 2:30 PM
Fine Dining: 4.30 PM - 9"30 PM

GINNY WALIA
Law Offices. Inc
Ginny H. K. Walia
Experienced Jury Trial Lawyer
Featured as a legal analyst on Fox News, MSNBC and Kron 4
FAMILY LAW, CRIMINAL DEFENSE AND CIVIL LITIGATION
Tel: (408) 724-9200
Fax: (408) 724-9202
Toll Free: 1 (800) 379-9330
ginny@walialawfirm.com
www.walialawfirm.com

BAGGA JEWELERS
916-912-8842, 916-329-8772
SINCE 1996
jewelers.Bagga@gmail.com
ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਵਿਚ 22 ਅਤੇ 24 ਕੈਰੇਟ ਦੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦਾ ਸਟੋਰ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸੋਨੇ, ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਆਰਡਰ 'ਤੇ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸੋਨਾ ਵੇਚਣ, ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਬਦਲੇ ਨਵਾਂ ਸੋਨੇ ਤੇ ਕੈਸ਼ ਵੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇੱਥੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਬਰਤਨ ਵੀ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਸਟੋਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

Sandeep Jony Bagga
6930 65TH STREET # 115 SACRAMENTO CA 95823

MAJESTIC HOMES
RAMESH SUMAN
Broker Realtor
RCS-D ™
Office (925) 779-1234
Direct (925) 366-3618
Fax (905) 219-3918
DRE Licence- 00871752
www.majestichomes.us ramesh@rameshsuman.com
P.O. Box 3434, Antioch, CA 94531-3434

SAROAY INVESTMENT REALTY
Ram Saroay
Broker/Realtor
Business License 031035
ramsaroay@hotmail.com

39039 Paseo Padre Parkway Suite # 205 Fremont, CA 94538
Office: (510) 742-8120, Cell; (510) 368-3983

Amrik Chand (CPA)
Phone : 510-490-8200
Fax : 510-490-8202
Email : achand@pacbell.net
Income Tax Preparation
(Individual, Corporation & LLC)
Payroll Services & Bookkeeping Services
* We are in this business since 1989.
Your satisfaction is our goal.

* Please call us for Professional & reliable services at reasonable rates.
959 Corporate Way, Fremont, CA. 94539

SHRI GURU RAVIDASS SABHA (CA)

2150 Crestview Drive, Pittsburg CA 94565

Tel : (925) 439-2355

DHAN DHAN SRI GURU RAVIDASS JI

Bole' So Nirbhay! Guru Ravidass Maharaj Ki Jai!

Guru- Piari Sadh Sangat Ji,

Sri Guru Ravidass Temple Pittsburg- Committee has decided to open the Gurudwara Sahib on Sundays, from 10:00 AM to 1:00 PM, starting September 6, 2020. Kitchen and Langar hall will remain closed until the conditions improve. Sangat is requested to follow Contra Costa County's COVID-19 health and safety guidelines. Everyone must wear a face mask and wash hands before entering Darbar Hall and maintain 6 feet distance from others to avoid the spread of CORONA Virus. If you are not feeling well, please pray at home but do not come to Gurughar as a precaution.

Committee is taking applications for new SEWADARS (board members) applications were sent to members last month. However, the election date has been postponed due to CORONA Virus. Sangat will be notified once the election date is re-scheduled.

Gurughar members are requested to renew their membership by paying their annual renewal fee. Your donations are greatly appreciated.

For any special needs, please contact the managing committee. We pray to Waheguru ji for the safety and good health of the entire Sangat.

"NANAK NAM CHARDI KALA TERE BHANE SARBAT DA BHALA"

Chairman	President	Sangat De Sewadar	General Secretary	Treasurer
Jagtar Bhatia	Shinder Paul Narabut		Dharam Pal Chonkria	Vinod Kumar

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਤੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਅੱਗ ਨੇ ਮਚਾਈ ਭਾਰੀ ਤਬਾਹੀ, 26 ਮੌਤਾਂ

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)– ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਸਮੇਤ ਇਕ ਦਰਜ਼ਨ ਤੋਂ ਵਧ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪੱਛਮੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਲੱਗੀ ਅੱਗ ਨੇ ਭਾਰੀ ਤਬਾਹੀ ਮਚਾਈ ਹੈ। ਅੱਗ ਨੂੰ ਬੁਝਾਉਣ ਦੇ ਕੀਤੇ ਯਤਨ ਬੌਣੇ ਸਾਬਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਅੱਗ ਨਵੇਂ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਲੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਹਜਾਰਾਂ ਘਰ ਸੜਕੇ ਸਵਾਹ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਤੇ 26 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਕੱਲੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ 20 ਵਿਅਕਤੀ ਅੱਗ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਮਾਰੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਓਰਗੋਨ ਵਿਚ 5 ਤੇ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਵਿਚ 1 ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਓਰਗੋਨ ਵਿਚ 5 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵਧ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦੇਣ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਟਰਾਜੈਂਸੀ ਫਾਇਰ ਸੈਂਟਰ ਅਨੁਸਾਰ ਤਕਰੀਬਨ 42 ਥਾਵਾਂ ਉਪਰ ਲੱਗੀ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਉਪਰ ਅੱਗ ਕਾਰਨ ਇਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਵਾ ਕਾਰਨ ਅੱਗ ਫੈਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਲਾਸਕਾ, ਐਰੀਜ਼ੋਨਾ, ਕੋਲੋਰਾਡੋ, ਇਦਾਹੋ, ਮੋਨਟਾਨਾ, ਨੇਵਾਡਾ, ਨਿਊ ਮੈਕਸੀਕੋ, ਟੈਕਸਸ, ਉਟਾਹ ਤੇ ਵਾਇਓਮਿੰਗ ਵਿਚ ਵੀ ਅੱਗ ਤਬਾਹੀ ਮਚਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਅੱਗ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਰਿਕ ਕਾਰਹਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਗ ਦੀਆਂ ਉਚੀਆਂ ਲਪਟਾਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਤੋਂ ਵੇਖੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਜੋ ਵੀ ਕੁੱਝ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਫਰੀਮਾਂਟ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਦੋ ਅਮਰੀਕੀ ਮੇਅਰ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿਚ ਲਿਲੀ ਮੀ ਨੂੰ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਚੁਣੌਤੀ

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)– ਫਰੀਮਾਂਟ (ਕੈਲੀਫੋਰੀਨੀਆ) ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਦੋ ਅਮਰੀਕੀ 3 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਹੋ ਰਹੀ ਮੇਅਰ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦਾ ਮੇਅਰ ਲਿਲੀ ਮੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੇ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਵਿਕ ਬਾਜਵਾ ਤੇ ਨਾਜ਼ ਮਾਹਿਕਾ ਖਾਨ ਜੋ ਫਿਜ਼ੀ ਦੀ ਵਸਨੀਕ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵਡੇਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜੜਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹਨ। ਇਨਾਂ ਦੋ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 3 ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਹਨ। ਬਾਜਵਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚੋਣ ਲੜਨ ਸਬੰਧੀ ਕਿਹਾ 'ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੀ ਵੀ ਚੋਣ ਲੜਕੇ ਕੋਈ ਅਹੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਪਰ ਹੁਣ ਹਾਲਾਤ ਕੁਝ ਵੱਖਰੀ ਤਰਾਂ ਦੇ ਹਨ। ਫਰੀਮਾਂਟ ਨੂੰ ਕੋਵਿਡ-

19 ਦਰਮਿਆਨ ਆਰਥਕ ਸੰਕਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੇਘਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਨਸਲੀ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਕੁੱਝ ਕਰਨ ਦਾ ਮੰਨ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ' ਵਿਕ ਬਾਜਵਾ ਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਹੱਥੋਂ ਮਾਰੇ ਗਏ ਜਾਰਜ ਫਲਾਇਡ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿਚ ਗੋਡਿਆਂ ਭਾਰ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ। ਵਿਕ ਬਾਜਵਾ ਨੇ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲਿਲੀ ਮੀ ਅਜਿਹਾ ਕਦੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਉਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਾਜ ਫਲਾਈਡ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਾਲਾਤ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਿਚ ਲਿਲੀ ਮੀ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਫਰੀਮਾਂਟ ਦੇ ਲੋਕ ਬੁਰੀ ਤਰਾਂ ਵੰਡੇ ਗਏ ਹਨ।

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ ਕੈਦੀਆਂ ਦੇ 'ਫਾਇਰ ਫਾਈਟਰ' ਬਣਨ ਲਈ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)– ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਗੈਵਿਨ ਨਿਊਸੋਮ ਨੇ ਇਕ ਬਿੱਲ ਉਪਰ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੈਦੀਆਂ ਦੇ ' ਫਾਈਰ ਫਾਇਟਰ' ਬਣਨ ਲਈ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਬਿੱਲ ਏ ਬੀ 2147 ਤਹਿਤ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਰਗ ਵਾਲੇ ਕੈਦੀ ਜੋ ਵੱਖ ਵੱਖ ਜੁਰਮਾਂ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤ ਰਹੇ ਹਨ, ਲਈ ਇਹ ਮੌਕਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਪਰਾਧਕ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ। ਬਿੱਲ ਦਾ ਮਕਸਦ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੱਗ ਬੁਝਾਊ ਅਮਲੇ ਵਿਚ ਉਨਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਨੂੰ ਸੰਭਵ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧਕ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਨਿਊਸੋਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈ ਚਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਹ ਅੱਗ ਬੁਝਾਊ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ। ਨਿਊਸੋਮ ਨੇ ਟਵਿਟਰ ਉਪਰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦਾ ਕੈਦੀਆਂ ਸਬੰਧੀ 'ਫਾਇਰ ਫਾਇਟਰ' ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਹੁਤ

ਪੁਰਾਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੈਦੀ ਜੋ ਮੋਹਰਲੀ ਕਤਾਰ ਵਿਚ ਹੋ ਕੇ ਭਿਆਨਕ ਅੱਗ ਉਪਰ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ 'ਚ ਮਦਦ ਕਰਨਗੇ, ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ਾਵਾਰਨਾ ਫਾਇਰ ਫਾਈਟਰ ਬਣਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵੰਚਿਤ ਨਹੀਂ ਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਾਲੇ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਿੱਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨਾਂ ਵਿਚ ਕਤਲ , ਅਗਵਾ, ਬਲਾਤਕਾਰ , ਅੱਗਜ਼ਨੀ ਤੇ ਹੋਰ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟ ਰਹੇ ਕੈਦੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਇਥੇ ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ ਲੱਗੀ ਭਿਆਨਕ ਅੱਗ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਵਿਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਅੱਗ ਉਪਰ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਸਹਾਇਤ ਲੈਣ ਨਾਲ ਜਿਥੇ ਅੱਗ ਬੁਝਾਊ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਰਕਰ ਮਿਲ ਜਾਣਗੇ ਉਥੇ ਕੈਦੀਆਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦਾ ਇਹ ਸੁਨਹਿਰੀ ਅਵਸਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਅੱਗ ਵਿਚ ਹੁਣ ਤੱਕ 28 ਮੌਤਾਂ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਦਰਜ਼ਨ ਤੋਂ ਵਧ ਲੋਕ ਲਾਪਤਾ ਹਨ।

SKY TRANSPORT SOLUTIONS
STRIVE FOR MORE
WE PROVIDE ALL TRUCKING RELATED PERMITS AND SERVICES
ਟਰੱਕਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਵੀਰਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸਕਾਈ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸਾਲਿਊਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੇਵਾਵਾਂ

SPECIAL BIT INSPECTION AND DOT AUDIT COMPLIANCE:
ICC, DOT, IFTA, IRP Plates, PERMITS, NYP, KYU, OR, Canada Permit, CORPORATION AND LLC FILLING SERVICES, 2290, PTI, Trailer plates.
NOTORY PUBLIC SERVICES.
ON THE SPOT VIN VERIFICATION SERVICES.
DOT OUT OF SERVICES??
AUTHORIZED IRS E- FILE PROVIDER.
WE HAVE COMPLETE SOLUTIONS FOR OUT OF SERVICE DOT.
SPECIAL DOT COMPLIANCE FOR SAFETY, AUDITS AND RECORD KEEPING.
PLEASE CONTACT US FOR MORE INFORMATION
PHONE: 209-855-6938, FAX: 209-762-6540
Email: skytransportsolution@gmail.com
Give us a chance to provide you best services
2680 N TRACY BLVD, SUITE 4, TRACY, CA 95376

ਕਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸ਼ਹਿਰ ਵਸਾਉਣ ਵਾਸਤੇ 97 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦੀ

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)– ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਨਸਲ ਅਧਾਰਤ ਸਮਾਜਿਕ ਪਾੜਾ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 19 ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੇ ਜਾਰਜੀਆ ਵਿਚ ਕਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸ਼ਹਿਰ ਵਸਾਉਣ ਵਾਸਤੇ 97 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦੀ ਹੈ। ਰੀਅਲ ਇਸਟੇਟ ਏਜੰਟ ਐਸ਼ਲੇ ਸਕਾਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਜਗਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦਿਹਾਤੀ ਵਿਲਕਿਨਸਨ ਕਾਊਂਟੀ, ਜਾਰਜੀਆ ਵਿਚ ਮੈਕੋਨ ਦੇ ਪੂਰਬ ਵਿਚ ਸਥਿੱਤ ਹੈ। ਸਕਾਟ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਦੀ ਆਰੰਭ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਏਡਾ ਵੱਡਾ ਪਲਾਟ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰੰਤੂ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਕਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸ਼ਹਿਰ ਵਸਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਕਾਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਜਗਾ ਉਪ ਕਾਲੇ ਲੋਕ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭੇਦ ਭਾਵ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਆਜ਼ਾਦ ਜਿੰਦਗੀ ਜੀ ਸਕਣਗੇ।

ਜੇਕਰ ਬਾਈਡੇਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਭੇਜ ਦੇਵੇਗਾ- ਟਰੰਪ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)– ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਜੋ ਬਾਈਡੇਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਨੌਕਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਭੇਜ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵੇਚ ਦੇਵੇਗਾ। ਟਰੰਪ ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਵਿਚ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਦੌਰਾਨ ਇਕ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਫਰੀਲੈਂਡ ਵਿਚ ਇਕ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਉਪਰ ਆਪਣੇ ਸੈਂਕੜੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਜੋ ਬਾਈਡੇਨ ਨੂੰ 'ਵਿਸ਼ਵਵਾਦੀ ਵਿਕ੍ਰੇਤਾ' ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਨੌਕਰੀਆਂ ਚੀਨ ਭੇਜ ਦੇਵੇਗਾ ਤੇ ਮੈ ਨੌਕਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਵਿਚ ਰਖਣ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਚੋਣ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਇਥੇ ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਆਏ ਸਰਵੇਖਣਾਂ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰਾਜ ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਵਿਚ ਲੜਾਈ ਕਾਂਟੇ ਦੀ ਹੈ। 2016 ਵਿਚ ਟਰੰਪ ਇਥੋਂ 11000 ਤੋਂ ਵੀ ਘਟ ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਫਰਕ ਨਾਲ ਜਿੱਤਿਆ ਸੀ।

ਪਫਾਈਜ਼ਰ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਕੋਰੋਨਾ ਵੈਕਸੀਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ, 44000 ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗੀ ਵੈਕਸੀਨ ਦੀ ਪਰਖ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)– ਕੋਰੋਨਾ ਵੈਕਸੀਨ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਲੱਗੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਅਹਿਮ ਕੰਪਨੀ ਪਫਾਈਜ਼ਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਤਹਿਤ ਵੈਕਸੀਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਜਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਵੇਗੀ ਕਿ ਇਹ ਵੈਕਸੀਨ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰਖਿਆ ਕਰੇਗੀ। ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸੀ ਈ ਓ ਅਲਬਰਟ ਬੌਅਰਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ

ਚਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੋਵਿਡ-19 ਵੈਕਸੀਨ ਬਾਰੇ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਖੁਲੀ ਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਜਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸਲ ਸਥਿੱਤੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕੇ। ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵੈਕਸੀਨ ਦੀ ਪਰਖ ਮੌਜੂਦਾ 30,000 ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 44000 ਲੋਕਾਂ ਉਪਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ 16 ਤੋਂ 18 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਨਬਾਲਗਾਂ ਸਮੇਤ ਐਚ ਆਈ ਵੀ ਤੇ ਹੈਪਾਟਾਈਟਸ ਏ ਬੀ ਜਾਂ ਸੀ ਵਰਗੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਲੋਕ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਬੌਅਰਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵੈਕਸੀਨ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਜਰ ਆਉਣ ਉਪਰੰਤ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਨਾਂ ਉਪਰ ਬਿਨਾਂ ਸਮਾਂ ਗਵਾਇਆਂ ਵੈਕਸੀਨ ਦੀ ਪਰਖ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਵੇਰਵੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਬਾਲਗਾਂ ਤੇ ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਉਪਰ ਵੈਕਸੀਨ ਦੀ ਕੀਤੀ ਪਰਖ ਦੌਰਾਨ ਸਿਰ ਦੁਖਣ ਜਾਂ ਬਾਂਹ ਉਪਰ ਦਾਣੇ ਨਿਕਲਣ ਵਰਗੇ ਮਾਮੂਲੀ ਬੁਰੇ ਅਸਰ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਕੰਪਨੀ ਅਨੁਸਾਰ 6000 ਲੋਕਾਂ ਉਪਰ ਪਰਖ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਨੂੰਸਰਗਰਮ ਵੈਕਸੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਰਹਿਤ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਜਨ ਗਣਨਾ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਬਾਰੇ ਟਰੰਪ ਦੇ ਆਦਸ਼ੇ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)— ਉਸ ਵੇਲੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਜਬਦਸਤ ਝਟਕਾ ਲੱਗਾ ਜਦੋਂ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੀ ਇਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰਹਿਤ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਜਨ ਗਣਨਾ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਰਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਟਰੰਪ ਵੱਲੋਂ ਜੁਲਾਈ ਵਿਚ ਜਾਰੀ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਤੋਂ ਕਿੰਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਕਰਵਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜਨ ਗਣਨਾ ਵਿਚ ਉਨਾਂ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿਨਾਂ ਕੋਲ ਲੋੜੀਂਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸੰਘੀ ਜੱਜਾਂ ਦੇ 3 ਮੈਂਬਰੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉਪਰ

ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਸੰਘੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਨਿਸ਼ਚਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਤੋਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿੱਧ ਸਦਨ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿੱਧਤਾ ਉਥੋਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਜੋ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੀ ਵੱਸੋਂ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਉਹ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

ਬਾਇਡਨ ਅਤੇ ਯੂਕਰੇਨ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਿਚਕਾਰ ਆਡੀਓ ਕਾਲ ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਏ ਤੇ ਵਾਇਰਸ!

ਅਮਰੀਕਾ (ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆਂ) (ਨੀਟਾ ਮਾਛੀਕੇ/ ਕੁਲਵੰਤ ਧਾਲੀਆਂ)– ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਡੈਮੋਕਰੇਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜੋ ਬਾਇਡਨ ਅਤੇ ਯੂਕਰੇਨ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਲ 2016 ਵਿੱਚ ਫੋਨ 'ਤੇ ਹੋਈ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਇੱਕ ਕਥਿਤ ਆਡੀਓ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਵਾਇਰਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਆਡੀਓ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਯੁਕਰੇਨ ਦੇ ਇੱਕ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ 'ਐਕਟਿਵ ਰੂਸੀ ਏਜੰਟ' ਦੱਸਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਨੇ ਬਾਇਡਨ ਬਾਰੇ ਆਨਲਾਈਨ ਗਲਤ ਪ੍ਰਚਾਰ ਫੈਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਬਾਇਡਨ ਦੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਆਡੀਓ ਨਾਲ ਕਾਫੀ ਛੇੜਛਾੜ ਹੋਈ ਦੱਸਿਆ। ਇਸ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਬਾਰੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪੋਸਟ ਤੇ ਵੀਡੀਓ ਨੂੰ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਹੈ। ਖ਼ਬਰ ਏਜੰਸੀ ਏਪੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

ਮੁਤਾਬਕ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ (ਚੋਣ 'ਚ) ਝੂਠੀ ਤੇ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਚਰਚਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਨ। ਇਸ ਆਡੀਓ ਦੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਫੈਲਣ ਤੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਮਕਸਦ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਦਖ਼ਲ ਦੇਣਾ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਫੇਸਬੁੱਕ, ਯੂ-ਟਿਊਬ ਤੇ ਟਵਿਟਰ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਦਖਲ 'ਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ 'ਕਾਫ਼ੀ ਸੰਪਾਦਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ' ਇਹ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਚੋਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਫਰਜ਼ੀ ਸੀ। ਯੂਕਰੇਨ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਪੈਟਰੋ ਪੋਰੋਸ਼ੇਂਕੋ ਦੇ ਨਾਲ ਬਾਇਡਨ ਦੇ ਸਾਲ 2016 ਦੀ ਕਾਲ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਯੂਕਰੇਨ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਐਂਡਰਿੱਲ ਦੇਰਕਾਚ ਨੇ ਮਈ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਨੌਰਥਵੈਸਟਰਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਲੈਕਚਰਾਰ ਤੇ ਆਵਾਜ਼ ਮਾਹਿਰ ਸਟੀਫਨ ਮੂਰ ਨੇ ਇਸ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜਾਂਚ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਛੇੜਛਾੜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਪੋਸਟ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਸਕੌਲਰਸ਼ਿਪ ਘੋਟਾਲਾ ਸ਼ਰਮਨਾਕ - ਵਾਈਟ ਪੇਪਰ ਜਾਰੀ ਕਰੇ ਸਰਕਾਰ

ਜਲੰਧਰ– ਅੰਬੇਡਕਰ ਮਿਸ਼ਨ ਸੋਸਾ-ਇਟੀ ਪੰਜਾਬ (ਰਜਿ) ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਵਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੈਡਮ ਸੁਦੇਸ਼ ਕਲਿਆਣ ਨੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੋਸਟ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਸਕੌਲਰਸ਼ਿਪ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ. ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੜੇ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਪੋਸਟ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਸਕੌਲਰਸ਼ਿਪ ਵਿਚ ਘਪਲੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਇਸ ਵਰਗ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੰਗ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰ-ਦੀਆਂ ਹਨ. ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੋਸਟ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਸਕੌਲਰਸ਼ਿਪ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਗੇਟਾਂ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਦਫਤਰਾਂ

ਸਾਹਮਣੇ ਧਰਨੇ ਲਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਅੰਬੇਡਕਰ ਮਿਸ਼ਨ ਸੋਸਾਇਟੀ ਪੰਜਾਬ (ਰਜਿ) ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਕਲ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਮੰਤਰੀ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਧਰਮਸੋਤ ਵੱਲੋਂ ਪੋਸਟ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਸਕੌਲਰਸ਼ਿਪ ਵਿਚ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦਾ ਘਪਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਹੈ. ਸਰਕਾਰ ਜਲਦ ਹੀ ਘੋਟਾਲੇ ਦੇ ਜਿਮੇਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੋਸਟ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਸਕੌਲਰਸ਼ਿਪ ਦਾ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬੰਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਭਲਾਈ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਬਿਨਾ ਘਪਲੇ ਅਤੇ ਬਿਨਾ ਰੁਕਾਵਟ ਸੁਚਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ. ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅੰਬੇਡਕਰ ਮਿਸ਼ਨ ਸੋਸਾਇਟੀ ਇਹ ਵੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਪੋਸਟ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਸਕੌਲਰਸ਼ਿਪ 'ਤੇ ਵਾਈਟ ਪੇਪਰ ਜਾਰੀ ਕਰੇ ਤਾਂ ਜੋ ਸਕੌਲਰਸ਼ਿਪ 'ਚ ਹੁਣ ਤਕ ਦੇ ਸਾਰੇ ਘੋਟਾਲੇ ਉਜਾਗਰ ਹੋ ਸਕਣ।

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ਼ੀ ਜਿਨਪਿੰਗ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਲੱਦਾਖ 'ਚ ਚੀਨੀ ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਆਗਿਆ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਬਿਊਰੋ)– ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੱਦਾਖ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਚੀਨੀ ਫ਼ੌਜ ਦੀ ਹਾਲੀਆ ਘੁਸਪੈਠ ਦੇ ਕਰਤਾਧਰਤਾ ਖ਼ੁਦ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ਼ੀ ਜਿਨਪਿੰਗ ਹਨ ਪ੍ਰੰਤੂ ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਜਿਸ ਹਮਲਾਵਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਉਸ ਤੋਂ ਚੀਨੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਹੈਰਾਨ ਹੈ। 15 ਜੂਨ ਨੂੰ ਗਲਵਾਨ ਘਾਟੀ ਵਿਚ ਹੋਏ ਹਿੰਸਕ ਟਕਰਾਅ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ 20 ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਦੀ ਜਾਨ ਗਈ ਉੱਥੇ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਚੀਨ ਦੇ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ 43 ਫ਼ੌਜੀ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਇਹ ਗਿਣਤੀ 60 ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਇਸ ਜਵਾਬ ਤੋਂ ਚੀਨ ਦਾ ਕਦਮ ਫਲਾਪ ਸਾਬਿਤ ਹੋਇਆ। ਚੀਨੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਹੁਣ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਬਚਾਅ ਦਾ ਰਸਤਾ ਲੱਭ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਉੱਘੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ 'ਨਿਊਜ਼ ਵੀਕ' ਨੇ ਆਪਣੇ ਤਾਜ਼ਾ ਅੰਕ ਵਿਚ ਕਹੀ ਹੈ। ਪੱਤ੍ਰਕਾ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚੀਨ ਦੀ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਇਸ ਸਮੇਂ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਦੌਰ ਤੋਂ ਲੰਘ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਜਿਨਪਿੰਗ ਲਈ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਵੱਧ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਚੀਨ ਦੀ ਫ਼ੌਜ ਦੀ ਨਾਕਾਮੀ ਪਾਰਟੀ ਸੰਗਠਨ ਵਿਚ ਜਿਨਪਿੰਗ ਲਈ ਭਾਰੀ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪੀਪਲਜ਼ ਲਿਬਰੇਸ਼ਨ ਆਰਮੀ (ਪੀਐੱਲਏ) ਦਾ ਨਾਕਾਮ ਹੋਣਾ ਜਿਨਪਿੰਗ ਨੂੰ ਮਾੜੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੈਗੋਂਗ ਸੋ ਝੀਲ ਦੇ ਉੱਤਰੀ ਕਿਨਾਰੇ 'ਤੇ ਪੀਐੱਲਏ ਨੇ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰ ਕੇ ਅੱਡਾ ਬਣਾਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ

ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਪਹਾੜੀਆਂ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਨੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਹੁਣ ਚੀਨੀ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚ ਹਨ। ਜ਼ਰਾ ਜਿਹੀ ਗੜਬੜ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਿਨਪਿੰਗ ਚੀਨ ਦੇ ਸੈਂਟਰਲ ਮਿਲ-ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਵੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਹਨ। ਇਸ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਪੀ-ਐੱਲਏ ਦੀ ਹਰ ਸਰਗਰਮੀ ਲਈ ਉਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਪੀਐੱਲਏ ਕੋਈ ਕਦਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਸਰਬਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜਿਨਪਿੰਗ ਨੇ ਹੀ ਭਾਰਤੀ ਸਰਹੱਦ ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਲਈ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦਿਖਾਈ ਹੈ। ਪੱਤ੍ਰਕਾ ਨੇ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਫਾਰ ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਸੀਜ਼ ਦੇ ਲਿਓ ਪਾਸਕਲ ਅਨੁਸਾਰ ਗਲਵਾਨ ਵਿਚ ਹੋਏ ਟਕਰਾਅ ਵਿਚ ਚੀਨ ਦੇ ਮਾਰੇ ਗਏ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 60 ਤਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਨੇ ਜਿਸ ਰਣਨੀਤਕ ਸਮਰੱਥਾ ਨਾਲ ਚੀਨੀ ਫ਼ੌਜ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਉਸ ਦੀ ਉਮੀਦ ਚੀਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਟਕਰਾਅ ਵਿਚ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚ ਚੀਨ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਬੋਲ ਸਕਿਆ। ਇਹ ਗੱਲ ਜਿਨਪਿੰਗ ਲਈ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਚੀਨੀ ਫ਼ੌਜ ਲਈ ਅਚੰਭਿਤ ਹੋਣ ਦਾ ਦੂਜਾ ਮੌਕਾ ਤਦ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਨੇ ਆਸਪਾਸ ਦੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਚੋਟੀਆਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਸ ਨਾਲ ਘਾਟੀ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰੇ ਚੀਨੀ ਫ਼ੌਜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਆ ਗਏ। ਚੀਨੀ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਤੋਂ ਪਹਾੜੀਆਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਛੁਡਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਹ ਨਾਕਾਮ ਰਹੇ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ–ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਅਤੇ ਮਹਾਂਰਿਸ਼ੀ ਵਾਲਮੀਕ ਸਭਾ ਯੂ. ਐਸ. ਏ. (ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ) ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਵੱਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਰੰਘਰੇਟੇ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ ਬੀਤੇ ਐਤਵਾਰ ਮਿਤੀ 5 ਸਤੰਬਰ 2020 ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਰਧਾ ਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਸ਼ਟਰ ਕਾਉਂਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ (ਫਿਜ਼ੀਕਲ ਡਿਸਟੈਂਸ, ਮਾਸਕ, ਸੈਨੇਟਾਈਜ਼ਰ) ਦਾ ਪੂਰਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਤੇ ਭੋਗ ਪਾ ਕੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਉਪਰੰਤ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਕੀਰਤਨ ਜਥੇ ਵੱਲੋਂ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਹਾਂਰਿਸ਼ੀ ਵਾਲਮੀਕ ਸੰਗੀਤ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਕਲਾਕਾਰ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਿੰਦਾ ਤੇ ਬਲਬੀਰ ਧਾਰੀਵਾਲ (ਸੋਨੀ) ਵੱਲੋਂ ਬਾਬਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ ਗਾਏ। ਮਹਾਂਰਿਸ਼ੀ ਵਾਲਮੀਕ ਸਭਾ, ਯੂ. ਐਸ. ਏ. (ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ) ਵੱਲੋਂ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਵੱਲੋਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਚਾਰ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਿੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਰੱਲ੍ਹ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 'ਚ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਵੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਮਹਾਂਰਿਸ਼ੀ ਵਾਲਮੀਕ ਸਭਾ ਦੇ ਕੈਸ਼ੀਅਰ ਬਲਬੀਰ ਥਾਪਰ ਤੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਤੋਂ ਆ ਕੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਲਈ ਸਟੇਜ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ ਵੱਲੋਂ ਬਾਖੂਬੀ ਨਿਭਾਈ ਗਈ।

ਸਿਆਟਲ ਵਿਚ ਸਾਰਾਗੜ੍ਹੀ ਜੰਗ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ

ਸਿਆਟਲ (ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ)– 12 ਸਤੰਬਰ 1897 ਨੂੰ ਸਾਰਾਗੜ੍ਹੀ ਦੀ ਜੰਗ ਵਿਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਰਾਜ ਦੀ 36 ਰੇਂਜ ਦੇ 21 ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ 600 ਅਫਗਾਨੀ ਫੌਜਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁਕਾਇਆ ਅਤੇ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਅਫਗਾਨੀ ਫੌਜਾਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸੰਸਦ ਵਿਚ ਬਹਾਦਰੀ ਖਿਤਾਬ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 21 ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਸਿਆਟਲ ਦੇ ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਦੇ ਪੜਦਾਦਾ ਜੀ ਨਾਇਕ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਜਸਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹਰੇਕ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਪਾਠ ਰਖਵਾ ਕੇ ਐਤਵਾਰ

ਹਫਤਾਵਾਰੀ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਜਿੱਥੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਕੀਰਤਨੀ ਜਥੇ ਭਾਈ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਭਾਈ ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰਸਭਿੰਨਾ ਕੀਰਤਨ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਦਾ ਜੱਸ ਗਾਹਿਨ ਕੀਤਾ।

ਸਟੇਜ ਤੋਂ ਹਰਸ਼ਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ 21 ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸਾਰਾਗੜ੍ਹੀ ਜੰਗ ਵਿਚ ਬਹਾਦਰੀ ਤੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਨਾਇਕ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵੱਲੋਂ ਸਿਰੋਪਾਓ ਦੇ ਕੇ ਨਿਵਾਜਿਆ ਗਿਆ। ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਰਧਾ ਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ।

ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ

Remembering Nanak Chand Rattu

Prem Kumar Chumber
Editor-In-Chief: www.ambedkartimes.com

Nanak Chand Rattu had the honour to be a close associate of Dr B.R. Ambedkar for seventeen years. From his first meeting with Dr Ambedkar in 1940 till he had its last breathin 1956, Nanak Chand Rattu remained in constant touch with him. After completing his matriculation in 1938, Nanak Chand Rattu shifted to Delhi in search of government service, which he was able to acquire in 1941 after going through lots of hardships. It was a coincidence that his government service in Delhi offered him the golden opportunity to become a close confidant of Babasaheb Dr Ambedkar, who perhaps found in him a worthwhile person with whom he could share his mind.

For Nanak Chand Rattu it was a great challenge to look after enormous hand written work of Babasaheb Dr. Ambedkar that he was assigned to convert into typed material. After his official duty, he used to reach Babasaheb's residence at 26 Alipur roadevery day and to see that all the accumulated work for typewriting was completed before he leaves for his house some 25 kilometer away from the residence of Babasahed Dr. Ambedkar. He had also assigned to himself the duties of looking after the health of Dr. Ambedkar. He would also ensure that the proper medicine was taken by Babasaheb, and at times apply massage to relieve him from the overworked induced body-pain. However, the main task for which Babasaheb chosen him to work was to type various manuscripts and letters for correspondence for his mission. He used to reach at the Babasaheb residence after his official duty hours and work over there till late night and returned his house after midnight. This routine continued year after year without any break even on Sunday. "Buddha and his Dhamma", "Revolution and Counter-Revolution in Ancient India", "The Buddha and Karl Marx", "Riddles of Hinduism" are the most prominent manuscripts that were typed by Nanak Chand Rattu.It took five years to complete the typewriting of these manuscripts. "Buddha and his Dhamma" was published posthumously. It was in the last stage of its completion at the time of Prinirvana of Babasaheb Dr Ambedkar on December 6, 1956.

Nanak Chand himself wrote extensively about his reminiscences and various anecdotes that he preserved in his mind while enjoying precious time with Babasaheb. "Reminiscences and Remembrances of Dr. B.R. Ambedkar", "Little Known Facets of Dr. Ambedkar", "Dr Ambedkar: Important Messages, Sayings, Wit and Wisdom", "Last Few Years of Dr. Ambedkar" and also Pioneers of Ambedkar Buddhist Movement in United Kingdom are among the most read books written by Nanak Chand Rattu about Dr. B. R. Ambedkar after his Prinirvana. These books provide rich and first-hand information to researchers about the various aspects of the multi-dimensional Babasaheb's missionary life.

Nanak Chand Rattu was a dedicated soldier ofDr.Ambedkar and his mission for the annihilation of caste and upliftment of the lower castes. He competed his mortal life journey on September 15, 2002. His dedication towards Babasaheb and his mission will be remembered for ever. During his life he was awarded with various awards for his contributions towards the mission of Babasaheb. "Ambedkar Times" and "Desh Doaba" weeklies offer floral tributes to this great son of Punjab who dedicated his time and energy in helping spread Babasaheb's mission.

ਸੰਪਾਦਕੀ ਮੰਡਲ ਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਚਨਾ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ। ਮੈਟਰ ਵਿਚ ਵਾਧਾ-ਘਾਟਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਦਾਰਾ 'ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ' ਨੂੰ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੇਪਰ ਵਿਚ ਛਪੀ ਹਰ ਲਿਖਤ ਜਾਂ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਸਬੰਧੀ ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਦਾਤਾ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਾਰੇ ਲੇਖਕ/ ਪੱਤਰਕਾਰ ਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਲੇਖ ਜਾਂ ਖਬਰ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਨਾਂ, ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਐਡਰੈਸ ਤੇ ਤਸਵੀਰ ਭੇਜਿਆ ਕਰਨ। ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਲੇਖ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਾਵਾਂਗੇ। ਸਾਰੇ ਲੇਖਕ/ ਪੱਤਰਕਾਰ ਆਨਰੇਰੀ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਤ ਬਦਲੇ ਕੋਈ ਅਦਾਇਗੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। -ਸੰਪਾਦਕ

ਗੁਰਬਾਣੀ ਇਸੁ ਜਗ ਮਹਿ ਚਾਨਣੁ॥

ਲੜੀ ਨੰਬਰ-149

ਚਿਤਰ ਗੁਪਤ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ

ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮਿਸ਼ਨਰੀ
510-432-5827

ਪੁਰਾਣਾ ਮੁਤਾਬਕ ਚਿਤਰ ਗੁਪਤ ਧਰਮ ਰਾਜ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁਣਸੀ, ਜੋ ਸਾਰੇ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਕਰਮ ਗੁਪਤ ਰੀਤ ਨਾਲ ਲਿਖਦਾ ਹੈ। ਸਕੰਦ ਪੁਰਾਣ ਵਿਚ ਲੇਖ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਚਿਤਰ ਨਾਉ ਦਾ ਰਾਜਾ, ਹਿਸਾਬ ਵਿਚ ਬੜਾ ਨਪੁੰਨ ਸੀ। ਯਮਰਾਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਫਤਰ ਦਾ ਹਸਾਬ ਠੀਕ ਰੱਖਣ ਵਾਸਤੇ, ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਮੰਗਵਾ ਲਿਆ। (ਇਹ ਰਾਜਾ ਜਿਸ ਵਕਤ ਨਦੀ ਤੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨ ਗਿਆ ਸੀ) ਆਪਣੇ ਦਫਤਰ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਉਸਦੇ ਸਪੁਰਦ ਕੀਤਾ। ਭਵਿੱਖਤ ਪੁਰਾਣ ਵਿਚ ਲਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਬ੍ਰਹਮਾ, ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਰਚਨਾ ਕਰਕੇ ਧਿਆਨ ਮਗਨ ਹੋ ਗਿਆ, ਤਦ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਚੋਂ ਇੱਕ ਚਿਤਰ (ਰੰਗ ਬਰੰਗਾ) ਪੁਰਸ਼ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ, ਜਿਸਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਕਲਮ ਦਵਾਤ ਸੀ। ਬ੍ਰਹਮਾ ਦੀ ਅੱਖ ਖੁਲਣ ਤੇ ਇਸ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਕੰਮ ਦੱਸੋ। ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਕਾਯਾ (ਸਰੀਰ) ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕਾਇਸਥ ਸੰਗਿਆ ਹੋਈ। ਤੇਰਾ ਕੰਮ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਕਰਮ ਲਖਿਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਾਇਸਥ ਲੋਕ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਡਾ ਵਡੇਰਾ ਇਹੀ ਹੈ। ਗਰੁੜ ਪੁਰਾਣ ਮੁਤਾਬਕ ਚਿਤਰ ਗੁਪਤ ਦੀ "ਪੁਰੀ" ਜੁਦੀ ਹੈ। ਧਰਮ ਰਾਜ ਦੀ ਪੁਰੀ ਦੇ ਪਾਸ ਹੈ।(ਮਹਾਨ ਕੋਸ਼-੪੬੮)

ਇਸਲਾਮ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਥਾਂ ਫਰਿਸ਼ਤੇ ਮੁਨਕਰ ਤੇ ਨਫੀਰ ਮੰਨੇ ਗਏ ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਚੰਗੇ-ਮਾੜੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਹਸਾਬ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਦਾ ਮੁਨਕਰ ਸੱਜੇ ਤੇ ਨਫੀਰ ਖੱਬੇ ਮੋਢੇ 'ਤੇ ਨਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ।(ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਸ਼ਵਕੋਸ਼-੪੭੮)

ਇਵੇਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਮੱਤਾਂ 'ਚ ਵੀ ਮਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ ਹੁੰਦਾ ਮੰਨਿਆਂ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਫਿਰ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਰੱਬ, ਦਰਗਾਹਾਂ ਤੇ ਸਭ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਚਿਤਰ ਗੁਪਤ ਮੰਨ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਮ ਆਗੂ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਲੁੱਟਦੇ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਬਹੁਤੇ ਅੱਜ ਇਕਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਵਗਿਆਨਕ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਮਾਇਆਧਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲੁੱਟੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਖੌਤੀ ਰੱਬ, ਧਰਮਰਾਜ, ਜਮ, ਦੇਵੀ-ਦੇਵਤੇ, ਚਿਤਰ ਗੁਪਤ, ਵਹੀ ਖਾਤੇ, ਨਰਕ-ਸਵਰਗ, ਜਨਤ-ਦੋਜਕ, ਅਜ਼ਰਾਈਲ ਫਰੇਸ਼ਤੇ ਆਦਕਿ ਦਾ ਡਰ ਫਿਰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਚਨ ਦੇ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਅਧੀਨ ਉਪਾਅ। ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਜਨਤਾ ਸਵਰਗ (ਜਨਤ) ਤੇ ਨਰਕ (ਦੋਜਕ) ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਕਈ ਤਰਾਂ ਦੇ ਮੰਤ੍ਰ ਪਾਠ, ਟੂਣੇ ਟਾਮਣ, ਹਵਨ, ਯੱਗ, ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਕਰਦੀ ਤੇ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਦਾ ਹਲਵਾ ਮੰਡਾ ਸੁਹਣਾ ਚੱਲੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੂੰ ਅਖੌਤੀ ਪਾਪਾਂ ਦੇ ਡਰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਨਸਕ ਰੋਗ ਤੇ ਹਾਰਟ ਅਟੈਕ ਵੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਰਾ ਸੋਚੋ ਜੇ ਪੁਜਾਰੀ ਵਾਲਾ ਪੂਰਾ ਕਰਮ-ਭਰਮ ਜਾਲ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਫਿਰ ਉਹ ਵਰਤਮਾਨੀ ਜਿੰਦਗੀ 'ਚ ਕੰਮ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇੱਥੇ ਚੰਗੇ ਕਰਮ ਕਿਰਤ ਕਮਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੰਗ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਦੁਖੀ ਤੇ ਹੇਰਾ ਫੇਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਇਆਧਾਰੀ ਮੌਜਾਂ ਮਣਦੇ ਹਨ। ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਕਰਨ ਤੇ ਪਾਠ ਪੂਜਾ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵੀ ਦੁਖੀ ਹਨ। ਜੇ ਕੋਈ ਚਿਤਰ ਗੁਪਤ, ਦੇਵੀ ਦੇਵਤੇ, ਧਰਮਰਾਜ ਵਦੈਰਾ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਇੱਥੇ ਸੰਸਾਰ 'ਚ ਦੋਖੀ ਪਾਪੀ ਜ਼ਾਲਮਾਂ ਦਾ ਲੇਖਾ ਜੋਖਾਂ ਕਰਕੇ ਸਜਾਵਾਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ? ਭਲਿਓ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਪੁਜਾਰੀ ਤੇ ਅਖੌਤੀ ਧਰਮ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਦਾ ਉਹਲਾ ਰੱਖ ਤੇ ਭੁਲੇਖਾ ਪਾ ਬਹੁਤੀ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਮੂਰਖ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਰੱਬੀ ਭਗਤਾਂ ਤੇ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਸਹਿਬਾਨਾਂ ਨੇ ਬਾਣੀ ਰਾਹੀਂ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨੌਤੀ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤ, ਜਥਾਰਥ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਵੀ ਪੁਜਾਰੀ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸ ਲੁਟੀਂਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਦੇਖੋ! ਬੇਈਮਾਨਾ ਦਾ ਟੋਲਾ ਅੱਜ ਬਹੁ ਗਣਿਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ, ਗੁਰੂ-ਕੀਆਂ ਗੋਲਕਾਂ ਲੁੱਟਦੇ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੇ ਨੇ ਕਿੱਥੇ ਗਏ ਚਤਿਰ ਗੁਪਤ? ਕਿਥੇ ਹੈ ਧਰਮਰਾਜ? ਇਸ ਸਬੰਧ 'ਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਕੁਝ ਫੁਰਮਾਨ-ਹਰਿ ਦਰੁ ਸੇਵੇ, ਅਲਖ ਅਭੇਵੇ, ਨਿਹਚਲੁ ਆਸਣੁ ਪਾਇਆ॥ ਤਹ ਜਨਮ, ਨ ਮਰਣੁ, ਨ ਆਵਣ ਜਾਣਾ, ਸੰਸਾ ਦੂਖ ਮਟਾਇਆ ਚਿਤ੍ਰ ਗੁਪਤ ਕਾ ਕਾਗਦੁ ਫਾਰਿਆ, ਜਮਦੂਤਾਂ ਕਛੂ ਨ ਚਲੀ॥ ਨਾਨਕ ਸਖਿ ਦੇਇ ਮਨ ਪ੍ਰੀਤਮ, ਹਰਿ ਲਦੇ ਖੇਪ ਸਵਲੀ॥(੭੯) ਅਰਥ-ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਹਾਜਰ ਨਾਜਰ ਜਾਣ ਕੇ, ਸਵੱਛ ਜਿੰਦਗੀ ਜਉਿਣ ਵਾਲਾ ਇਨਸਾਨ, ਅਡੋਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਪਤੈ ਕਿ ਮੈਂ ਪਾਪ ਕਰਮ ਕਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹਾ ਡਰਾਂ ਕਿਉਂ? ਅਜਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੇ ਭੈ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਡਰ, ਸੰਸੇ ਫਕਿਰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਤੇ ਚਤਿਰ-ਗੁਪਤ ਉਸਨੂੰ ਡਰਾ ਨਹੀ ਸਕਦੇ। ਸੱਚ ਦੇ ਰਾਹੀਆਂ ਨੇ ਚਿਤਰ ਗੁਪਤ ਦੇ ਡਰਾਵੇ ਵਾਲੇ ਲੇਖੇ ਰੱਬੀ ਗਿਆਨ ਤੇ ਵਿਗਿਆਨ ਰਾਹੀਂ ਪਾੜ ਪਾੜ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਅਖੌਤੀ ਜਮਦੂਤ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਤਾਣ ਲਾ ਲੈਣ, ਸਾਡਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਵਗਾੜ ਸਕਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਗੁਰੂ ਨੇ ਚੰਗੀ ਮੱਤ ਦੇ ਸਾਡੀ ਜੰਦਿਗੀ ਸਾਦੀ ਅਤੇ ਸੌਖੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਕਬੀਰ ਜੀ ਫੁਰਮਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ-ਦੇਹੀ ਗਾਵਾ ਜੀਉ ਧਰ ਮਹਤਉ ਬਸਹਿ ਪੰਚ ਕਰਿਸਾਨਾ॥ ਨੈਨੂ ਨਕਟੂ, ਸ੍ਰਵਨੂ ਰਸਪਤਿ ਇੰਦ੍ਰੀ ਕਹਿਆ ਨਾ ਮਾਨਾ॥ ਬਾਬਾ ਅਬ ਨਬਸਉ ਇਹ ਗਾਉ॥ ਘਰੀ ਘਰੀ ਕਾ ਲੇਖਾ ਮਾਗੈ ਕਾਇਥ ਚੇਤੂ ਨਾਉ॥(੧੧੦੪) ਅਰਥ-ਇਹ ਦੇਹੀ ਮਾਨੋ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਤੇ ਇਸ ਪਿੰਡ ਦਾ ਮਾਲਕ ਚੌਧਰੀ ਮਨ ਹੈ। ਮਨ ਅਣਜਾਣ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਹਸਾਬ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਆਿ। ਜਨਾਂ ਨੂੰ ਜਮੀਨ ਵਾਹੁਣ ਬੀਜਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਸਾਰੀ ਖੇਤੀ ਦੀ ਉਪਜ ਲੈ ਕੇ ਉਹ ਕਸਾਨ ਨੱਸ ਗਏ ਭਾਵ ਮਨ ਨੂੰ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹ ਹੰਕਾਰ ਆਦਿਕ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਲਾਈ ਫਰਿਦੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਕਾਰਾਂ 'ਚ ਖਚਤ ਨਹੀਂ ਰਹਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਹੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ 'ਚ ਨਹੀਂ ਵੱਸਾਂਗਾਂ ਭਾਵ ਪੁਜਾਰੀ ਜਾਲ 'ਚ ਨਹੀਂ ਫਸਾਂਗਾ।ਇਹ ਹਸਾਬ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਚਤਿਰ ਗੁਪਤ (ਕਾਇਥ ਚੇਤੂ) ਮੈਥੋਂ ਲੇਖਾ ਨਹੀਂ ਮੰਗ ਸਕੇਗਾ।

ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਫੁਰਮਾਨ-ਲੋਭਿ ਮੋਹਿ ਬਾਧੀ ਦੇਹ॥ ਬਨੁ ਭਜਨ ਹੋਵਤ ਖੇਹ॥ ਜਮਦੂਤ ਮਹਾ ਭਇਆਨ॥ ਚਿਤ ਗੁਪਤ ਕਰਮਹਿ ਜਾਨ॥ ਦਿਨੁ ਰੈਨਿ ਸਾਖਿ ਸੁਨਾਇ॥ ਨਾਨਕਾ ਹਰਿ ਸਰਨਾਇ॥(ਮ:੫-੮੩੮) ਅਰਥ-ਇਹ ਸਰੀਰ ਲੋਭ ਮੋਹ ਆਦ ਵਿਕਾਰਾਂ ਵਚਿ ਬੰਨਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਰਸਾਂ-ਕਸਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਨਕਿਲ ਰਹਾ। ਰੱਬੀ ਯਾਦ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਉੱਤਮ ਸਿੱਖਿਆ ਤੋਂ ਬਨਾਂ, ਇਹ ਨਰੀ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਢੇਰੀ ਹੈ। ਜਮਦੂਤਾਂ ਦਾ ਡਰ ਬੜਾ ਭਿਆਨਕ ਸੁਣੀ ਦਾ ਹੈ। ਤੇਰੇ ਕੀਤੇ ਕੰਮ ਤੇਰੇ ਅੰਤਰ ਆਤਮੇ ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਰੂਪ 'ਚ ਉਕਰਦੇ ਚੰਗਾ ਮੰਦਾ ਸਭ ਕੁਝ ਲਖੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਤੂੰ ਬਾਹਰਲੇ ਬਾਹਰਲੇ ਨੂੰ ਭਾਵੇਂ ਧੋਖਾ ਦੇ ਦੇਵੇਂ ਪਰ ਅੰਦਰ ਵਸਦੇ ਰੱਬ ਨੂੰ ਕਵੇਂ ਧੋਖਾ ਦੇ ਸਕੇਂਗਾ? ਇਸ ਲਈ ਮੰਦੇ ਕੰਮ ਤਿਆਗ ਦੇਹ ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਭਲੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਨਛਾਵਰ ਕਰ ਦੇਹ। ਇਹ ਅਖੌਤੀ ਚਤਿਰ ਗੁਪਤ ਆਦਕਿ ਬਪਿਰ ਲਖਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕਪੋਲ ਕਲਪਣਾ ਹੈ। ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੋਈ ਦਫਤਰ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹੇ ਤੇ ਕਿੱਧਰੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾੜਾਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ। ਉਸਦੇ ਪੱਕੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਯਮਾਂ 'ਚ ਨਿਰੰਤਰ ਸਾਰੀ ਕਾਰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਫੁਰਮਾਨ-ਹਰਿ ਕੇ ਸੇਵਕ ਸੇ ਹਰਿ ਪਿਆਰੇ ਜਨਿ ਜਪਿਓ ਹਰਿ ਬਚਨਾਕੀ॥ ਲੇਖਾ ਚਤਿਰ ਗੁਪਤ ਜੋ ਲਿਖਿਆ ਸਭ ਛੂਟੀ ਜਮ ਕੀ ਬਾਕੀ॥(ਮ:੪-੬੬੮) ਹਰੀ ਦੇ ਪਿਆਰੇ ਸੇਵਕ ਸਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਰੂਪ ਬਚਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੰਨਦੇ ਨੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਖੌਤੀ ਚਿਤਰ ਗੁਪਤ ਜਮ ਆਦਿਕ ਦਾ ਡਰ ਤੇ ਕਾਣ ਛੁੱਟ ਜਾਂਦੀ ਭਾਵ ਸਭ ਘਾਟੇ ਵਾਧੇ, ਹਰੀ ਪਿਆਰ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ, ਮੁੱਕ ਗਏ ਹਨ। ਸਾਰੀ ਕਾਇਨਾਤ ਉਸ ਦੇ ਬਣਾਏ ਹੁਕਮ (ਅਸੂਲ) ਵਿਚ ਚਲ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚਾਰਨ ਤੇ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ-ਕੋਟਿ ਦੇਵੀ ਜਾ ਕਉ ਸੇਵਹਿ ਲਖਮੀ ਅਨਕਿ ਭਾਂਤਿ॥ ਗੁਪਤ ਪ੍ਰਗਟ ਜਾ ਕਉ ਆਰਾਧਹਿ ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਦਿਨਸੁ ਰਾਤਿ॥ ਨਖਿਅਤ੍ਰ ਸਸੀਅਰ ਸੂਰ ਧਿਆਵਹਿ ਬਸੁਧ ਗਗਨਾ ਗਾਵਏ॥ ਸਗਲ ਖਾਣੀ, ਸਗਲ ਬਾਣੀ, ਸਦਾ ਸਦਾ ਧਿਆਵਏ॥ (ਮ:੫-੪੫੬) ਭਾਵ ਕਰੋੜਾਂ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤੇ ਲੱਛਮੀਆਂ ਅਨੇਕ ਤਰੀਕੇ ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅੱਗੇ ਸੀਸ ਝੁਕਾਉਂਦੇ ਤੇ ਕਰੋੜਾਂ ਦਿੱਸਦੀਆਂ ਅਣਦਿੱਸਦੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ, ਹਵਾ ਪਾਣੀ ਦਿਨ ਰਾਤ ਉਸੇ ਦੀ ਸੇਵਾ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਨਛੱਤਰ, ਚੰਦ, ਸੂਰਜ, ਧਰਤੀ ਤੇ ਸਾਰਾ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਉਸੇ ਦੇ ਨਿਯਮਮ 'ਚ ਚੱਲ ਰਹਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵ, ਵੇਲ ਬੂਟੇ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਯਮ 'ਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਸ ਕਰਕੇ ਚਲਾਕ ਪੁਜਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਮੰਨੇ ਜਾਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਖੌਤੀ ਚਿਤਰ ਗੁਪਤਾਂ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਡਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੋ ਜੇ ਕੋਈ ਧਰਮਰਾਜ, ਚਿਤਰ-ਗੁਪਤ ਆਦਿਕ ਇੱਥੇ ਸੰਸਾਰ 'ਚ ਲੋੜਵੰਦ ਗਰੀਬ ਕਿਰਤੀ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਫਿਰ ਅੱਗੇ ਦੀ ਕਪੋਲ ਕਲਪਨਾ ਅਖੌਤੀ ਧਰਮ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪੇਟ ਪੂਰਤੀ ਵਾਸਤੇ ਜੋ ਖੜੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਸ ਤੋਂ ਡਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਆਪਣੇ ਘਰ ਪ੍ਰਵਾਰ 'ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਕਿਰਤ-ਕਮਾਈ ਕਰਦੇ ਸਦਾ ਅਜਿਹੇ ਵਹਿਮਾਂ ਭਰਮਾਂ ਤੋਂ ਨਿਸਚਿੰਤ ਰਹੋ।

ਸ਼ੁੱਕਰ ਗ੍ਰਹਿ 'ਤੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਏਲੀਅਨ

ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੁੱਕਰ ਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਉਪਰਲੇ ਬੱਦਲਾਂ 'ਚ ਫਾਸਫੀਨ ਗੈਸ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਉਥੇ ਜੀਵਨ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵੱਧ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਗੈਸ ਨੂੰ ਮਾਈਕ੍ਰੋਬੈਕਟੀਰੀਆ ਆਕਸੀਜਨ ਦੀ ਕਮੀ 'ਚ ਬਦਲਦੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਗ੍ਰਹਿ 'ਤੇ ਜੀਵਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਸ਼ੁੱਕਰ ਗ੍ਰਹਿ 'ਤੇ ਏਲੀਅਨ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦਿਸ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਅਜੇ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਟੀਮ ਨੇ ਹਵਾ 'ਚ ਜੇਮਜ਼ ਕਲਾਰਕ ਮੈਕਸਵੈੱਲ ਟੈਲੀਸਕੋਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਗ੍ਰਹਿ 'ਤੇ ਫਾਸਫੀਨ ਗੈਸ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ। ਸ਼ੁੱਕਰ ਦੀ ਸਤਹ 'ਤੇ ਔਸਤ ਤਾਪਮਾਨ 464 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਇਥੇ ਦਬਾਅ ਵੀ 92 ਗੁਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਇੱਥੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਰਹਿਣ ਨੂੰ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਸ਼ੁੱਕਰ ਦੀ ਸਤਹ ਤੋਂ 53 ਤੋਂ 62 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਉਚਾਈ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਲਗਪਗ 50 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਹੈ ਤੇ ਇਥੋਂ ਦਾ ਦਬਾਅ ਧਰਤੀ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ ਤਲ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਬੱਦਲ ਤੇਜ਼ਾਬੀ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਫਾਸਫੀਨ ਗੈਸ ਦੇ ਅਣੂ ਜਲਦੀ ਟੁੱਟ ਜਾਣਗੇ। ਫਾਸਫੀਨ ਗੈਸ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਇੱਥੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵੱਧ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਅਜੇ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਣੀ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਪੁਲਾੜ ਏਜੰਸੀ ਨਾਸਾ ਸ਼ੁੱਕਰ ਗ੍ਰਹਿ ਲਈ ਦੋ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਚ ਉਥੋਂ ਦੇ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਾਸਾ ਨੇ ਧਅਵਨਿਚਿ ਤੇ ੜਇਰ-ਟਿਅਸ ਨਾਂ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਨਾਸਾ ਨੇ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

The opinions expressed in this newspaper do not necessarily represent the views or opinions of the staff or employees of "Desh Doaba". All disputes subjected to Sacramento (California) jurisdiction.
'ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ' ਵਿਚ ਛਪੇ ਲੇਖਾਂ, ਖ਼ਬਰਾਂ ਅਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਆਦਿ ਵਿਚਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ/ਦਾਅਵਿਆਂ ਨਾਲ ਅਦਾਰਾ ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਕ ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਭਿਆਨਕ ਜੰਗਲੀ ਅੱਗ ਕਾਰਨ 35 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ 6.7 ਮਿਲੀਅਨ ਏਕੜ ਸੜਕੇ ਸਵਾਹ

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆਂ (ਅਮਰੀਕਾ) ਨੀਟਾ ਮਾਛੀਕੇ/ ਕੁਲਵੰਤ ਧਾਲੀਆਂ– ਸੋਕੇ, ਗਰਮੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਕ ਮੌਸਮ ਦੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਤਕਰੀਬਨ 11 ਪੱਛਮੀ ਸਟੇਟਾਂ ਵਿੱਚ ਭਿਆਨਕ ਜੰਗਲੀ ਅੱਗ ਨੇ ਤਬਾਹੀ ਮਚਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਅੱਗਾਂ ਵਿੱਚ ਤਕਰੀਬਨ 6.7 ਮਿਲੀਅਨ ਏਕੜ ਜੰਗਲ ਸੜਕੇ ਸਵਾਹ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਤਕਰੀਬਨ 35 ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਆ ਰਹੀਆ ਹਨ ਅਤੇ ਡੇਢ ਦਰਜਨ ਦੇ ਕਰੀਬ ਲੋਕ ਲਾਪਤਾ ਵੀ ਦੱਸੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਭਿਆਨਕ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਸੈਂਕੜੇ ਘਰ, ਦਰਜਨਾਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਬਿਜਨਸ ਸੜਕੇ ਸਵਾਹ ਹੋ ਗਏ। ਇਕੱਲੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਮਿਲੀਅਨ ਏਕੜ ਸੜੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਦੋ ਦਰਜਨ ਦੇ ਕਰੀਬ ਲੋਕੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹਨ। ਲੱਖਾਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਂਵਾਂ ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਸਰੀ ਸਟੇਟ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਔਰੇਗਨ, ਇੱਥੇ 960,000 ਏਕੜ ਸੜੇ ਦੱਸੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ 'ਤੇ ਦਰਜਨ ਦੇ ਕਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਦਾ ਖ਼ਦਸ਼ਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਵਾਸਿੰਗਟਨ ਸਟੇਟ ਵਿੱਚ 640,000 ਏਕੜ ਸੜੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਵੀ ਕਈ ਮੌਤਾਂ ਹੋਣ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤਕਰੀਬਨ 29 ਥਾਂਵਾਂ ਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਭਿਆਨਕ ਅੱਗ ਨਾਲ 15000 ਫ਼ਾਇਰ ਫਾਈਟਰ ਜੂਝ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਥਾਂਵਾਂ ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਗੁੱਲ ਹੈ। ਔਰੇਗਨ ਸਟੇਟ ਵਿੱਚ ਕਈ ਪਿੰਡ ਪੂਰੇ ਦੇ ਪੂਰੇ ਸੜ ਗਏ ਹਨ। ਔਰੇਗਨ ਸਟੇਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੋਰੇ ਸ਼ਕਸ਼ ਮਾਈਕਾਲ ਜਿਰਾਰਡ ਬਕੇਲਾ (41) ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਜੰਗਲੀ ਅੱਗ ਸਟਾਰਟ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹੇਠ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਥਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਡਰੱਗ ਵੇਚਣ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਤੇ ਬਾਹਰ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰੀਕੇ ਹੋਰ ਵੀ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਕਈ ਪਹਿਲੂਆਂ ਤੇ ਬਰੀਕੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਟੇਟਾ ਵਿੱਚ ਸਟੇਟ ਆਫ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਐਲਾਨੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਅੱਗਾ ਦੇ ਧੂੰਏਂ ਦਾ ਗ਼ੁਬਾਰ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆਂ, ਔਰੇਗਨ, ਵਾਸਿੰਗਟਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਨੇਡਾ ਬੀਸੀ ਇਲਾਕੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਧੂੰਏਂ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਸ਼ਾਹ ਲੈਣ ਦੀ ਤਕਲੀਫ਼ ਤੋ ਪੀੜਤ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋਕ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਫੰਡ ਇਕੱਤਰ ਕਰਕੇ ਦੁੱਖੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਦੇ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਫ਼ਾਇਰ ਫਾਈਟਰਜ਼ ਲਈ ਫੰਡ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ ਇਕੱਤਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵੇਚ ਹਰਕੋਈ ਫ਼ਾਇਰ ਕਰਮੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਸਲਾਉਤਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਫ਼ਾਇਰ ਫਾਇਟਰਜ਼ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਰੰਗ ਲਿਆਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜਲਦ ਇਹਨਾਂ ਅੱਗਾਂ ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇਗਾ।

ਬਿਜਲੀ ਬਿੱਲਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਔਰਤਾਂ ਟੈਂਕੀ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹੀਆਂ

ਰਾਏਕੋਟ– ਰਾਏਕੋਟ ਦੇ ਪਿੰਡ ਨੂਰਪੁਰਾ 'ਚ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਬਿੱਲਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਔਰਤਾਂ ਪਾਣੀ ਵਾਲੀ ਟੈਂਕੀ 'ਤੇ ਜਾ ਚੜ੍ਹੀਆਂ। ਸੀਟੂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਹਾੜ੍ਹੇ ਦੀ ਗਰਮੀ 'ਚ ਟੈਂਕੀ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਵੀ ਗਰਮੋ ਗਰਮੀ ਕੀਤਾ। ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਪਾਵਰਕਾਮ ਮਹਿਕਮੇ 'ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਬਿੱਲਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੇਰ ਫੇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਕਰਫਿਊ ਅਤੇ ਲਾਕਡਾਊਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਰੋਨਾ ਦੀ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਦੋ ਡੰਗ ਦੀ ਰੋਟੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਪਾ ਰਹੀ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਚ ਗਰੀਬਾਂ ਦੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਣੀ ਪਾਵਰਕਾਮ ਦੇ ਅਮਲੇ ਨੇ ਨਾਦਰਸ਼ਾਹੀ ਰਵੱਈਆ ਅਪਣਾਉਂਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੋਟੇ ਬਿਜਲੀ ਬਿੱਲ ਭੇਜ ਕੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਬਿਜਲੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝਿਆ ਰੱਖਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਲੀਕ ਦਿੱਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਲਾਲ ਝੰਡੇ ਲੈ ਕੇ ਟੈਂਕੀ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਖਿਲਾਫ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦਾ ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਪਾਵਰਕਾਮ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ, ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਗੱਡੀਆਂ ਦੇ ਕਾਫਲੇ ਟੈਂਕੀ ਲਾਗੇ ਕਾਨਵਾਈ ਲਗਾਈ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਸੂਬਾ ਸਕਤਰ ਦਲਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਗੋਰਾ, ਮਗਨਰੇਗਾ ਮਜਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰਕਾਸ ਸਿੰਘ ਬਰ੍ਹਮੀ ਸਮੇਤ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਰਾਏਕੋਟ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ, ਪਾਵਰਕਾਮ ਦੇ ਐਕਸੀਅਨ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿਧੂ ਅਤੇ ਉਪ ਮੰਡਲ ਅਫਸਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਰਮਾ ਨੇ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਘੰਟਿਆਂਬਦੀ ਦੀ ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ ਦੀ ਕਸਰਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਦਲਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਬਿੱਲਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਤਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਿੱਲ ਵਸੂਲੇ ਜਾਣਗੇ। ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਠੇਕਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਲੋਂ ਕੁਨੈਕਸਨਾਂ ਦੀ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਕਰ ਕੇ ਬਿਜਲੀ ਬਿਲਾਂ ਵਿਚ ਹੇਰ-ਫੇਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਫੌਰੀ ਹਟਾ ਦੇਣ ਲਈ ਐਸਡੀਓ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ ਕਰਨ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਰਾਏਕੋਟ ਦੇ ਡੀਐਸਪੀ ਸੁਖਨਾਜ਼ ਸਿੰਘ, ਥਾਣਾ ਸਦਰ ਰਾਏਕੋਟ ਦੇ ਮੁਖੀ ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਥਾਣਾ ਹਠੂਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਰੁਬਨੀਵ ਸਿੰਘ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜਮਾਂ ਸਮੇਤ ਮੌਕੇ ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਰਹੇ। ਸੀਟੂ ਦੇ ਤਹਿਸੀਲ ਸਕੱਤਰ ਰਾਜਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ, ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਿਟਾ, ਰਾਜ ਨੂਰਪੁਰਾ, ਹਰਦੀਪ ਕੌਰ, ਗੁਰਦੇਵ ਕੌਰ, ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਕੁਲਵੰਤ ਕੌਰ ਤਲਵੰਡੀ, ਗੁਰਮੀਤ ਕੌਰ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਜਸਪਾਲ ਕੌਰ, ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰਪੁਰਾ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਆਗੂ ਤਪਦੀ ਧੁੱਪ ਵਿਚ ਵੀ ਟੈਂਕੀ ਤੇ ਡਟੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਪਾਵਰਕਾਮ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਲੋਂ ਭਰੋਸਾ ਮਿਲਣ ਉਪਰੰਤ ਹੀ ਉਹ ਟੈਂਕੀ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਉਤਰੇ।

ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਚੀਨ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜ ਪ੍ਰੋਡਕਟਾਂ 'ਤੇ ਲਾਈ ਰੋਕ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ– ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਚੀਨ 'ਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੰਪਿਊਟਰ ਪਾਰਟਸ, ਕਾਟਨ ਅਤੇ ਹੇਅਰ ਪ੍ਰੋਡਕਟ ਸਮੇਤ ਪੰਜ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਦਰਾਮਦ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਸਲਿਮ ਬਹੁਲਤਾ ਵਾਲੇ ਸ਼ਿਨਜਿਆਂਗ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਹਿਰਾਸਤ ਕੈਂਪਾਂ ਵਿਚ ਬੰਦ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਜਬਰੀ ਬਣਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਪਿੱਛੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਤਣਾਅਪੂਰਣ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਲਗਾਤਾਰ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਚੀਨ ਨੇ ਸਮਾਂ ਰਹਿੰਦੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਫੈਲਿਆ। ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਿਨਜਿਆਂਗ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਉਲੰਘਣ ਅਤੇ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਅਤੇ ਤਿੱਬਤ ਦੀ ਖ਼ੁਦਮੁਖਤਾਰੀ ਦਾ ਮਸਲਾ ਉਠਾਉਣ ਅਤੇ ਚੀਨ 'ਤੇ ਤਕਨੀਕ ਚੋਰੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਨਾਲ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਹੋਰ ਵਿਗੜ ਗਏ ਹਨ।

ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਆਫ ਹੋਮਲੈਂਡ ਸਕਿਓਰਿਟੀ (ਡੀਐੱਚਐੱਸ) ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਤਪਾਦਾਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕਾਟਨ, ਅਪੇਰਲ (ਸੀਤੇ ਹੋਏ ਕੱਪੜੇ), ਕੰਪਿਊਟਰ ਪਾਰਟਸ ਅਤੇ ਹੇਅਰ ਪ੍ਰਰੋਡਕਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਪੰਜਵੀਂ ਪਾਬੰਦੀ ਸ਼ਿਨਜਿਆਂਗ ਸਥਿਤ ਇਕ ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਸਕਿਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸੈਂਟਰ ਤੋਂ ਬਣੇ ਉਤਪਾਦਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਡੀਐੱਚਐੱਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਿਨਜਿਆਂਗ ਉਈਗਰ ਖ਼ੁਦਮੁਖਤਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਬੰਧੂਆ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਤਹਿਤ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਉਈਗਰ ਅਤੇ ਦੂਜੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਚੀਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਲਗਾਤਾਰ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਮਾਈਕ ਪੋਂਪੀਓ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਪੀਪਲਜ਼ ਰਿਪਬਲਿਕ ਆਫ ਚਾਈਨਾ ਨੂੰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਦੇਸ਼ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਸਪਾਂਸਰਡ ਬੰਧੂਆ ਮਜ਼ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਲਗਾਮ ਲਗਾਏ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰੇ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਯੂਐੱਸ ਕਸਟਮ ਐਂਡ ਬਾਰਡਰ ਪ੍ਰਰੋਟੈਕਸ਼ਨ (ਸੀਬੀਪੀ) ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪੰਜ ਡਬਲਯੂਆਰਓ (ਵਿਦਹੋਲਡ ਰਿਲੀਜ਼ ਆਰਡਰ) ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਉਤਪਾਦ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਬੰਧੂਆ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਡਬਲਯੂ ਆਰ ਓ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

Law Office of
NIRWAN & ASSOCIATES
www.nirwanlaw.com

Business Incorporation
Articles of Incorp
Dissolution
501 © Non-Profit

Jagdip S. Nirwan, Esq
916-832-3144

IMMIGRATION LAW
* Adjustment of Status
* Citizenship
* Employment
* Appeals-1J/
* Family & Finance Visa
* Board /Federal Ct
* Labor Certification
* Asylum
* Removal & Deportation Defense

TAX LAW
* Offer in Compromise
* Payment Plans
* File Back Taxes
* Tax Preparation
* Audits, Appeals
* Tax Court Rep
* IRS/EDD/FTB Representation
* Personal & Business
* Income Tax Filling 1040/1020

1104 Corporate Way Sacramento, CA 95831

A & S
Auto Repair & Services
Specializing in Brakes & Axles

Mon-Fri 9:00 AM to 6:00 PM
Saturday 9:00 AM to 5:00 PM

Free Tire Rotation and Brake Inspection with purchase of Oil Service for most cars

Diagnose check Engine light pre-buyers inspection tune-ups and more

Dealer Recommended Service Shocks/Struts A/C Service

Ph: 916-238-4431
649 W. Elkhorn Blvd. Suite B2
Rio Linda, CA 95673

Amarjit Sandhu

ਵਿਸ਼ਵ ਦਰਜਾਬੰਦੀ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਮਿਲੀ 'ਡਾਇਮੰਡ' ਰੇਟਿੰਗ

ਕਿਊ.ਐਸ ਆਈ ਗੇਜ਼ ਡਾਇਮੰਡ ਰੇਟਿੰਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਣੀ ਇਨੋਵੇਸ਼ਨ ਦੇ ਖੇਤਰ 'ਚ ਦੇਸ਼ ਭਰ 'ਚੋਂ ਅੱਵਲ

ਵਿਸ਼ਵ ਦਰਜਾਬੰਦੀ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਕਿਊ.ਐਸ ਅਧੀਨ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੇਟਿੰਗ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਕਿਊ.ਐਸ ਆਈ ਗੇਜ਼ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਘੜੂੰਆਂ ਨੂੰ ਉਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀ ਡਾਇਮੰਡ ਰੇਟਿੰਗ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਰਜਾਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸੰਸਥਾ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਕਿਊ.ਐਸ ਆਈ.ਗੇਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ 20 ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨੂੰ ਡਾਇਮੰਡ ਰੇਟਿੰਗ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਉਚਕੋਟੀ ਦੀਆਂ 20 ਸਿੱਖਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ੁਮਾਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਚਾਂਸਲਰ ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਵੱਲੋਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ 'ਚ ਡਾਇਮੰਡ ਰੇਟਿੰਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਦਕਿ ਇਨੋਵੇਸ਼ਨ ਦੇ ਖੇਤਰ 'ਚ ਵੱਡਾ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਿਆਂ 'ਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਦੋ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪਹਿਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਜਗ੍ਹਾ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਨੈਕ ਏ+ ਦਾ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ 'ਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਕਿਊ.ਐਸ ਆਈ ਗੇਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਡਾਇਮੰਡ ਰੇਟਿੰਗ ਮਿਲਣਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਚੋਟੀ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਚ ਸ਼ੁਮਾਰ ਹੋਣ ਵੱਲ ਵੱਡਾ ਕਦਮ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਡਾ. ਸਤਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸਹਿਗਲ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਚਾਂਸਲਰ ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਟੀਚਿੰਗ ਅਤੇ ਲਰਨਿੰਗ, ਫੈਕਲਟੀ ਗੁਣਵੱਤਾ, ਰੋਜ਼ਗਾਰਯੋਗਤਾ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਭਿੰਨਤਾ, ਸਹੂਲਤਾਂ, ਸਮਾਜਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਆਦਿ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਉਚਕੋਟੀ ਰੁਤਬਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦਕਿ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਖੋਜ ਅਤੇ ਇਨੋਵੇਸ਼ਨ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੱਸਦਿਆਂ ਅਸੀਂ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ 'ਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆ ਵਿੱਚ 7 'ਡਾਇਮੰਡ' ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਸ. ਸੰਧੂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਊ.ਐਸ ਆਈ. ਗੇਜ਼ ਰੇਟਿੰਗ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਿਲੱਖਣ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 6 ਤੋਂ 9 ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਸਬੰਧੀ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਆਧਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰੇਟਿੰਗ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਚੋਟੀ 'ਤੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਊ.ਐਸ. ਆਈ ਗੇਜ ਵੱਲੋਂ 2020 ਅਡੀਸ਼ਨ ਲਈ 20 ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਜਾਂ ਇੰਸਚਿਊਟਾਂ ਨੂੰ ਡਾਇਮੰਡ ਰੇਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਦਕਿ 32 ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗੋਲਡ ਅਤੇ 10 ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਿਲਵਰ ਰੇਟਿੰਗ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸ. ਸੰਧੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ਵਪੱਧਰੀ 'ਤੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਣ ਦਾ ਫਲੈਕਸੀਬਲ ਅਕਾਦਮਿਕ ਢਾਂਚਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਫਲਸਰੂਪ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਕਾਇਮ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਭਿੰਨਤਾ ਪੱਖੋਂ ਵੀ 'ਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਵੱਡਾ ਕੀਰਤੀਮਾਨ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ 37 ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ 28 ਸੂਬਿਆਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸ਼ਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ 'ਚ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ 109 ਅੰਡਰਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਅਤੇ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਨੂੰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪੱਖੋਂ ਵੀ ਰੇਟਿੰਗ 'ਚ ਵਿਸੇਸ਼ ਰੁਤਬਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 'ਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਤਿ ਆਧੁਨਿਕ ਖੇਡ ਮੈਦਾਨ, ਜ਼ਿੰਮ, ਸੈਨੇਟਰੀ ਸਹੂਲਤਾਂ, ਚੰਗਾ ਹੋਸਟਲ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਖਾਣੇ ਦਾ ਮਿਆਰ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ, ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਮਿਆਰੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਊਐਸ ਵੱਲੋਂ ਇਨੋਵੇਸ਼ਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਲੱਖਣ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਕੇਵਲ ਦੋ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਡਾਇਮੰਡ ਰੇਟਿੰਗ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਹਿਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹੈ।

ਇਨੋਵੇਸ਼ਨ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਸ. ਸੰਧੂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ 'ਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਉਦਮੀਆਂ ਨੇ 103 ਸਟਾਰਟਅੱਪ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਕੇ ਜਿਥੇ ਵੱਡਾ ਰਿਕਾਡਰ ਸਿਰਜਿਆ ਹੈ ਉਥੇ ਹੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਸਬੰਧੀ 800 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੇਟੈਂਟ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਕੇ ਕੌਮੀ ਰਿਕਾਰਡ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੇਟੈਂਟ ਜਨਰਲ ਕੰਟਰੋਲਰ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਰੈਂਕਿੰਗ 'ਚ ਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸ. ਸੰਧੂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 'ਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ 280 ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨਾਲ ਗਠਜੋੜ, ਇੱਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਹੀ 627 ਕੰਪਨੀਆਂ ਦਾ ਪਲੇਸਮੈਂਟ ਲਈ ਆਉਣਾ ਅਤੇ 6617 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਤਨਖ਼ਾਹ ਪੈਕੇਜਾਂ 'ਤੇ ਨੌਕਰੀ ਲਈ ਚੁਣਨਾ, ਡਾਇਮੰਡ ਰੇਟਿੰਗ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਕਾਰਗਰ ਸਿੱਧ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਰੋਨਾ ਸੰਕਟ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪਲੇਸਮੈਂਟ ਵਾਸਤੇ 'ਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ 100 ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰੀਕਿਰਿਆ ਕਰਕੇ ਨਵਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਬਹੁਕੌਮੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਬੈਚ 2020-2021 ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪਲੇਸਮੈਂਟ ਵਾਸਤੇ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰੀ-ਕਿਰਿਆ ਆਨਲਾਈਨ ਹੀ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਨਾ ਕੇਵਲ ਅਕਾਦਮਿਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਚੰਗੇ ਨਤੀਜੇ ਲਿਆਂਦੇ ਹਨ ਬਲਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਐਨ.ਸੀ.ਸੀ, ਐਨ.ਐਸ.ਐਸ, ਰੈਡ ਕਰਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਕੇ ਮੋਹਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ।

ਇਸ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਸਿਹਰਾ 'ਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਨੂੰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸ. ਸੰਧੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਚੋਟੀ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਚ ਸ਼ੁਮਾਰ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੋਰ ਵੱਧ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 'ਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਮਾਨਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਰੈਂਕਿੰਗਾਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੱਭ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਦੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨੈਕ.ਲ ਗਰੇਡ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੈਂਪਸ ਪਲੇਸਮੈਂਟ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੰਪਨੀਆਂ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਲਿਮਕਾ ਬੁੱਕ ਆਫ਼ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦਕਿ ਵਰਲਡ ਕੰਸਲਟਿੰਗ ਐਂਡ ਰਿਸਰਚ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਡਬਲਯੂ.ਸੀ.ਆਰ.ਸੀ) ਦੁਆਰਾ ਬੈਸਟ ਪਲੇਸਮੈਂਟ ਅਤੇ ਏਸ਼ੀਆ ਦੀ ਸੱਭ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧ ਰਹੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਖਿਤਾਬ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੋਤ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਸਾਲ 2020 ਸਬੰਧੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਐਨ.ਆਈ.ਆਰ.ਐਫ਼ (ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਸ਼ਨਲ ਰੈਂਕਿੰਗ ਫਰੇਮਵਰਕ) ਰੈਂਕਿੰਗ 'ਚ 'ਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਚੰਗੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਿਖਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੇ ਖੇਤਰ 'ਚ 117ਵੇਂ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪੁਲਾਂਘ ਪੁਟਦਿਆਂ 84ਵਾਂ ਰੈਂਕ ਅਤੇ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਖੇਤਰ 'ਚ ਸਾਲ 2019 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 64ਵੇਂ ਰੈਂਕ ਤੋਂ 51ਵਾਂ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਨਵਾਂ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸ. ਸੰਧੂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੈਂਕਿੰਗਾਂ ਅਤੇ ਰੇਟਿੰਗਾਂ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲਾਭ ਮਿਲੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਡਿਗਰੀ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਹੋਰ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਗਲੇ ਪੰਜਾਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰੀ ਦਰਜਾਬੰਦੀਆਂ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਲੋੜਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਵਿਦਿਅਕ ਢਾਂਚਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਵੈਕਸੀਨ ਬਣਾਉਣ 'ਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵੱਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਪਰ ਸਪਲਾਈ 'ਚ ਅੜਿੱਕੇ ਆਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ- ਕੋਵਿਡ-19 ਦੀ ਵੈਕਸੀਨ ਬਣਾਉਣ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ 'ਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵੱਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਤਮਾਮ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਣੀ ਵੈਕਸੀਨ ਦਾ ਲਾਹਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਅਰਬਪਤੀ ਬਿਲ ਗੇਟਸ ਨੇ ਇਕ ਏਜੰਸੀ ਨਾਲ ਇੰਟਰਵਿਊ 'ਚ ਕਹੀ ਹੈ। ਗੇਟਸ ਦਾ ਫਾਊਂਡੇਸਨ ਮਹਾਮਾਰੀ ਨਾਲ ਲੜਨ ਅਤੇ ਵੈਕਸੀਨ ਦੇ ਵਿਕਾਸ 'ਚ ਮਦਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਗੇਟਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਲਮੀ ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਤਰਾਸਦੀ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਝੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵੈਕਸੀਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਭਾਰਤ ਵੱਲ ਦੇਖ ਰਹੀ ਹੈ। ਵੈਕਸੀਨ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਇਸ ਦੀਆਂ ਖ਼ੁਰਾਕਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਭਾਰਤ 'ਤੇ ਆ ਜਾਵੇਗੀ। ਵੈਕਸੀਨ ਬਣਾਉਣ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਕੰਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਵੈਕਸੀਨ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਜੋ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ 2021 'ਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਜ਼ਾਹਿਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਬਣਾਉਣੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਵੈਸੇ ਭਾਰਤ 'ਚ ਏਨੇ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ।

ਇਸ ਸਮੇਂ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨੀ ਤੇ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵੈਕਸੀਨ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਕੰਮ 'ਚ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਵੈਕਸੀਨ ਪ੍ਰੀਖਣ ਦੇ ਤੀਜੇ ਤੇ ਆਖ਼ਰੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਤਕ ਵੈਕਸੀਨ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਗੇਟਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਆਲਮੀ ਯੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਘਟਨਾ ਹੈ। ਗੇਟਸ ਦਾ ਬਿਲ ਐਂਡ ਮਿਲੰਡਾ ਗੇਟਸ ਫਾਉਂਡੇਸਨ ਦੁਨੀਆ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਚੋਂ ਇਕ ਹੈ, ਜੋ ਮਹਾਮਾਰੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ 'ਚ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਫਾਊਂਡੇਸਨ ਭਾਰਤ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੱਛੜੀ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਸਬੰਧੀ ਮਦਦ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੀਰਮ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਵੈਕਸੀਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਧਾਉਣ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਫਾਊਂਡੇਸਨ ਨੇ ਕਰਾਰ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੈਕਸੀਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੁਨੀਆ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ 'ਚੋਂ ਇਕ ਹੈ। ਗੇਟਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਵੈਕਸੀਨ ਬਣਾਉਣ 'ਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵੱਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਖ਼ਾਸਾ ਚੁਣੌਤੀਪੂਰਨ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀ ਵੈਕਸੀਨ ਬਣਾਉਣ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ 'ਚ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤਕ ਵੈਕਸੀਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਵੀ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ।

'ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ'
ਹਰ ਹਫਤੇ ਛਪਣ ਵਾਲਾ ਅਖਬਾਰ
ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?
ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ-ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?
ਤਾਂ ਅੱਜ ਹੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ "ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ" ਵਿਚ ਲਗਵਾਓ।
ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਹੈ
ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਲੇਖ 14 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਖਬਰ ਐਤਵਾਰ ਤੱਕ
ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਲੇਖ ਸਿਰਫ ਅਣਛਪੀ ਹੀ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ।
ਖਬਰਾਂ, ਲੇਖ ਜਾਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨੀਆਂ ਸੰਪਾਦਕੀ ਬੋਰਡ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਨ, ਜੋ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।
ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਸਾਫ-ਸਾਫ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖ ਕੇ ਜਾਂ ਟਾਈਪ ਕਰਕੇ
ਸਿਰਫ ਈ-ਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਹਰੇਕ ਹਫਤੇ ਐਤਵਾਰ ਰਾਤ ਤੱਕ ਭੇਜ ਦੇਣ।
E-mail : deshdoaba@yahoo.com
(ਸੰਪਰਕ) 1-916-947-8920, (ਫੈਕਸ) 1-916-238-1393
www.deshdoaba.com www.ambedkartimes.com

BERKSHIRE HATHAWAY
Home Services

Shangara Ram
ELITE REAL ESTATE
Realtor CalBRE# 01969522
Cell: 916-479-5587
Fax # 916-721-2373
Office: 916-681-5112
shangararam2@gmail.com
* ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ
ਤਿੰਨੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਘਰੇਲੂ, ਵਪਾਰਕ ਅਤੇ ਲੈਂਡ
ਅਤੇ ਲੋਨ ਸਮੇਤ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਲਈ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਓ
7412 Elsie Ave., Sacramento, CA 95828

"ਪੰਜਾਬੀ ਅੱਖੋਂ ਪਰੋਖੇ ਕਿਉ?" ਵਿਸ਼ੇ ਉਤੇ ਵੈਬੀਨਾਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਉਠੀ ਮੰਗ

ਫਗਵਾੜਾ (ਬੀ ਕੇ ਰੱਤੂ)– "ਭਾਸ਼ਾ ਸੱਤਾ ਚ ਰਹਿਣ ਤੇ ਸੱਤਾ ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹਥਿਆਰ ਹੈ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਦੁਖਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੱਤਾ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀ ਬਣੀ ਉਦੋਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਦੋ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਰਾਜ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਵੀ ਸੱਤਾ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਫਾਰਸੀ ਸੀ ", ਇਹ ਗੱਲ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨੀ ਡਾ: ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਲਮਨਵੀਸ ਪੱਤਰਕਾਰ ਮੰਚ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅੱਖੋਂ ਪਰੋਖੇ ਕਿਉ? ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਲਾਹੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਕਰਵਾਏ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਵੈਂਬੀਨਾਰ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕਹੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਦਸ਼ਾ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਮਾਰ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਕੂਲੀ ਸਿੱਖਿਆ 'ਚ ਮਾਧਿਅਮ ਵਜੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਥਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਲੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਉੱਚ ਵਰਗ ਮਗਰੋਂ ਮੱਧਵਰਗੀ ਘਰਾਂ ਚ ਵੀ ਹੁਣ ਆਮ ਬੋਲ ਚਾਲ 'ਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਥਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਹਿੰਦੀ ਲੈ ਰਹੀ। ਇਸ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰਮਈ ਰੁਤਬਾ ਹਾਸਲ ਨਹੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਇਸ ਕਥਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਵਜੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ 'ਚ ਕਲਰਕ ਲੱਗਣ ਲਈ ਵੀ ਟੈਸਟ ਪੰਜਾਬੀ ਚ ਨਹੀਂ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਚ ਹੀ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਗਿਆਨ ਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਟੈਕਸਟ ਬੁੱਕ ਤੇ ਹੋਰ ਸਹਾਇਕ ਸਮਗਰੀ ਲੋੜ ਮੁਤਾਬਕ ਅਜੇ ਉਪਲੱਬਧ ਨਹੀਂ।

ਵੈਬੀਨਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਡਾ: ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ, ਮਿੱਤਰ ਸੈਨ ਮੀਤ, ਮੋਤਾ ਸਿੰਘ ਸਰਾਏ, ਰਣਜੀਤ ਧੀਰ, ਡਾ: ਦੀਪਤੀ, ਰਵਿੰਦਰ ਸਹਿਰਾਅ, ਡਾ:ਐਸ ਪੀ ਸਿੰਘ, ਵਰਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ ਯੂ.ਕੇ., ਗੁਰਚਰਨ ਨੂਰਪੁਰ, ਪਵਨ ਹਰਚੰਦ ਪੁਰੀ, ਡਾ: ਦੇਵਿੰਦਰ ਸੈਫ਼ੀ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਲਾਹੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਲਾਸਿਕ ਪੁਰਾਤਨ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਟੁੱਟ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਜਰਮਨ ਤੇ ਫਰੈਂਚ ਸਮੇਤ ਆਧੁਨਿਕ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਲੈ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਮੂਲ ਤੇ ਪੁਰਾਤਨ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਥਾਪਤ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹਨਾ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਰੀਆ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵੈਦਿਕ ਭਾਸ਼ਾ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਮਿਸ਼ਰਣ ਨਾਲ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਬਣੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਤਹਾਸਕ ਵੇਰਵੇ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿ ਭਾਰਤ ਉਪ ਮਹਾਂਦੀਪ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਮਗਰੋਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਫਿਰਕੂਕਰਣ ਹੋਇਆ। ਪੰਜਾਬੀ ਕੌਮੀਅਤ ਦੀ ਭਸ਼ਾਈ ਪਛਾਣ 'ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਰੰਗ ਚਾੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਿਆ। ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਕੌਮੀ ਅੰਦੋਲਨ ਚ ਪਾੜ ਪਾਉਣ ਲਈ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਚ ਭਸ਼ਾਈ ਪਾੜਾ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚ ਭਸ਼ਾਈ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਹੀਣਤਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਖਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਸੱਤਾ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧੌਂਸਗਿਰੀ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ।

ਡਾ: ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਿਆਂ ਚਿੰਤਾ ਜਾਹਰ ਕੀਤੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਮੁੜ ਗੁਲਾਮੀ ਵੱਲ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਰਥਕ ਪਾੜਾ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਟਕਰਾਅ ਸਮਾਜਕ ਸੰਕਟ ਚ ਵਟ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਭਾਸ਼ਾਈ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਆਰਥਕ ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਸਾਮਰਾਜੀ ਗਲਬਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਭੂਗੋਲਿਕ ਹੱਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਆਰਥਕ ਹੱਦਬੰਦੀ ਲੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਪਰਉਪਕਾਰ ਨਹੀਂ ,ਕਾਰੋਬਾਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਖੇਤਰੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ 'ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਠੋਸ ਕੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਸੱਤਾ ਪੱਕੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨਨ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦਾ ਸਾਮਰਾਜ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਥੰਮ ਢਾਹੇ ਬਿਨਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਮੇਤ ਖੇਤਰੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਣਦਾ ਹੱਕੀ ਮੁਕਾਮ ਨਹੀ ਮਿਲ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰ, ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬਣਾਉਣਾ ਜਰੂਰੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨਦਾਨ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰਾ ਪਸਾਰ ਮੰਚ ਦੇ ਮਿੱਤਰ ਸੈਨ ਮੀਤ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੱਖ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਜਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਦੇ ਲਾਗੂ ਨਾ ਹੋਣ ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਇਸ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਟੈਕਸਟ ਤੇ ਹੋਰ ਸਮਗਰੀ ਦਾ ਨਾ ਹੋਣਾ ਹੈ।ਡਾ: ਐਸ.ਪੀ. ਸਿੰਘ ਮੁਤਾਬਕ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀ ਬਜਾਏ ਹਿੰਦੀ ਸਾਮਰਾਜ ਤੋਂ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ। ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਔਖੇ ਸ਼ਬਦ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਰਵਿੰਦਰ ਸਹਿਰਾਅ ਮੁਤਾਬਕ ਚੜ੍ਹਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੀ ਤੋਂ ਅਤੇ ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਉਰਦੂ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ। ਰਣਜੀਤ ਧੀਰ ਮੁਤਾਬਕ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੇ ਅਕਸਰ ਹੀ ਸੰਤਾਪ ਹੰਢਾਇਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਕੇਵਲ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਫੈਲਾਈ। ਇਹ ਇਸ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬੋਲੀਆਂ ਦਾ ਮਸਲਾ ਗ਼ੈਰ-ਤਾਰਕਿਕ ਬਣਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦਵਿੰਦਰ ਸੈਫ਼ੀ ਮੁਤਾਬਕ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਨਹੀਂ ਸਕੇ। ਕੇ. ਐਸ. ਜਵੰਦਾ ਮੁਤਾਬਕ ਉਹੀ ਬੋਲੀ ਬਚ ਸਕੇਗੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਚੰਗੀ ਹੋਏਗੀ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਨਵੇਂ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੇ ਹਾਣੀ ਬਣ ਸਕਣਗੇ। ਡਾ: ਆਸਾ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ ਮੁਤਾਬਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਮੀਡੀਅਮ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਕਾਰ ਦੇਣਾ ਲਾਹੇਵੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋਏਗਾ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਰਨ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।ਪ੍ਰੋ: ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀਆ ਮੁਤਾਬਕ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰ, ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬਣਾਏ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਸਰਨਾ । ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂਰਪੁਰ ਨੇ ਡਾ: ਹਰਜਿੰਦਰ ਵਾਲੀਆ ਦੇ ਕਥਨ ਦੀ ਪ੍ਰੋੜਤਾ ਕੀਤੀ। ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਲਾਹੀ ਨੇ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਨਵੀਂ ਭਾਸ਼ਾ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਅੱਖੋਂ ਪਰੋਖੇ ਕਰਨ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸਨੂੰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਉਤੇ ਵੱਡਾ ਹਮਲਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਡਾ: ਸ਼ਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਦੀਪਤੀ ਨੇ ਧੰਨਵਾਦੀ ਸ਼ਬਦ ਕਹਿੰਦਿਆਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਹਿਤੈਸ਼ੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਤੇ ਖੜੋਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਥਾਂ ਦੁਆਉਣ ਲਈ ਇੱਕਮੁਠ ਹੋਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਵੈਬੀਨਾਰ ਵਿੱਚ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਡਾ: ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ, ਮਿੱਤਰ ਸੈਨ ਮੀਤ, ਡਾ: ਐਸ.ਪੀ. ਸਿੰਘ, ਮੋਤਾ ਸਿੰਘ ਸਰਾਏ, ਪਵਨ ਹਰਚੰਦਪੁਰੀ, , ਪ੍ਰੋ: ਰਣਜੀਤ ਧੀਰ, ਡਾ: ਦੇਵਿੰਦਰ ਸੈਫ਼ੀ, ਡਾ: ਹਰਜਿੰਦਰ ਵਾਲੀਆ, ਗੁਰਚਰਨ ਨੂਰਪੁਰ, ਵਰਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਜੀਐਸ ਗੁਰਦਿੱਤ, ਰਵਿੰਦਰ ਸਹਿਰਾਅ, ਕੇ. ਜਵੰਦਾ, ਬਲਦੇਵ ਕੰਦੋਲਾ, ਡਾ: ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ, ਡਾ: ਸ਼ਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਦੀਪਤੀ, ਨਜ਼ੀਰ ਜੋਈਆ, ਡਾ: ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਅਮਨ, ਕੇਹਰ ਸ਼ਰੀਫ, ਡਾ: ਚਨਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁੰਮਟਾਲਾ, ਡਾ: ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਰੀਕ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਮਚਾਕੀ, ਰਵਿੰਦਰ ਚੋਟ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਸ.ਐਲ. ਵਿਰਦੀ, ਅਡਵੋਕੇਟ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਰਿਆੜ, ਜੀ.ਐਸ.ਗੁਰਦਿੱਤ, ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ, ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਰਵਿੰਦਰ ਚੋਟ, ਬੰਸੋ ਦੇਵੀ, ਬਿਅੰਤ ਕੌਰ ਗਿੱਲ, ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਮਲਕੀਅਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਪਰਵਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੈਬੀਨਾਰ ਦੇ ਹੋਸਟ ਸਨ।

ਖੇਤੀ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਕੀਤੇ ਜੋਰਦਾਰ ਧਰਨੇ-ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ– ਖੇਤੀ ਆਰਡੀਨੈਂਸਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਵਿਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਰੋਹ ਭਰਪੂਰ ਨਾਅਰੇ ਗੂੰਜੇ। ਸੰਸਦ ਦੇ ਮੌਨਸੂਨ ਇਜਲਾਸ 'ਚ ਪੇਸ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤੀ ਆਰਡੀਨੈਂਸਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਉਤਰ ਕੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਦਰਜਨਾਂ ਕਿਸਾਨੀ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਅੱਜ ਕਰੀਬ 25 ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਜਰਨੈਲੀ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਧਰਨੇ ਲਾ ਕੇ ਆਵਾਜਾਈ ਠੱਪ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਦਰਿਆਈ ਪੁਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰੋਕਿਆ।

ਕਰੋਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਡਟੇ ਰਹੇ। ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ (ਉਗਰਾਹਾਂ) ਦੇ ਸੱਦੇ 'ਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ-ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਅੱਜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਦੇ ਮੋਰਚੇ ਤਹਿਤ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਪਿੰਡ ਬਾਦਲ ਵਿਚਲੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਨੂੰ ਛਾਉਣੀ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇੱਥੇ 20 ਸਤੰਬਰ ਤਕ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਦੇ ਮੋਰਚੇ ਚੱਲਣੇ ਹਨ। ਪਿੰਡ ਬਾਦਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਲਝਰਾਨੀ ਵਿਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਰੋਕਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਅੱਧਾ ਘੰਟਾ ਪੁਲੀਸ ਨਾਲ ਖਿੱਚ-ਧੂਹ ਹੋਈ। ਕੇਸਰੀ ਚੁੰਨੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਪੁੱਜੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਸੰਘਰਸ਼ੀ ਰੰਗ ਤਿੱਖੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਪਿੰਡ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਪੁਲੀਸ ਤਾਇਨਾਤ ਸੀ। ਬੀ.ਕੇ.ਯੂ (ਉਗਰਾਹਾਂ) ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕੋਕਰੀ ਕਲਾਂ, ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਗਰਾਹਾਂ, ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ, ਰੂਪ ਸਿੰਘ ਛੰਨਾ, ਹਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਿੰਦੂ, ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਮਨਗਰ, ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਗੰਢੂਆਂ ਨੇ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਬਾਦਲ ਵਿਚ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜੈਕਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗੂੰਜ 'ਚ ਖੇਤੀ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਸੋਧ ਬਿੱਲ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਵਾਰੰਟ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ। ਝੂਠੇ ਕੇਸ ਮੜ੍ਹ ਕੇ ਜੇਲ੍ਹੀਂ ਡੱਕੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਕਵੀ ਵਰਵਰਾ ਰਾਓ, ਪ੍ਰੋ. ਜੀਐੱਨ ਸਾਈਂ ਬਾਬਾ ਸਮੇਤ ਸ਼ਾਹੀਨ ਬਾਗ਼ ਤੇ ਜਾਮੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿੱਤ ਤਕ ਸੰਘਰਸ਼ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਰਾਜਪੁਰਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ-ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਹਾਈਵੇਅ 'ਤੇ ਧਰਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸਾਨ-ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਅੱਜ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਤਿੰਨ ਦਰਿਆਈ ਪੁਲਾਂ ਬਿਆਸ, ਹਰੀਕੇ ਹੈੱਡ ਅਤੇ ਟਾਂਡਾ ਸ੍ਰੀ ਹਰਗੋਬਿੰਦਪੁਰ ਪੁਲ 'ਤੇ ਧਰਨੇ ਮਾਰ ਕੇ ਸੜਕੀ ਆਵਾਜਾਈ ਜਾਮ ਕੀਤੀ। ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ, ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਪੰਧੇਰ, ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੁਤਾਲਾ ਅਤੇ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਪਿੱਦੀ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਆਰਡੀਨੈਂਸਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਵੜਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਅੱਜ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਦਿਖੀ ਅਤੇ ਸੜਕੀ ਆਵਾਜਾਈ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਸ ਕਿਸਾਨ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਕੌਮੀ ਸੜਕ ਮਾਰਗ 'ਤੇ 25 ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਜਾਮ ਲਾਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁੱਲ ਹਿੰਦ ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਤਾਲਮੇਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਇਕਾਈ ਨੇ ਭਲਕੇ 16 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਈਸੜੂ ਭਵਨ ਵਿਚ ਹੰਗਾਮੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸੱਦ ਲਈ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਅਗਲੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਵਿਉਂਤਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਲਸ ਮੰਚ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਨੇ 16 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਮੋਰਚੇ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਨਾਟਕਕਾਰ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਮੋਰਚੇ ਵਾਲੇ ਥਾਂ 'ਤੇ ਲੰਗਰ ਚਲਾ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਜਗਮੀਤ ਬਰਾੜ ਤੇ ਪੰਮੀ ਬਾਈ ਵੱਲੋਂ ਸੰਘਰਸ਼ੀ ਏਕੇ ਦਾ ਸੱਦਾ

ਸਾਬਕਾ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਕੋਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਨੇ ਅੱਜ ਖੇਤੀ ਆਰਡੀਨੈਂਸਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸਭਨਾਂ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕਸੁਰ ਹੋ ਕੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਲੜਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਗਾਇਕ ਪੰਮੀ ਬਾਈ ਨੇ ਰਾਜਪੁਰਾ ਜੀ.ਟੀ.ਰੋਡ 'ਤੇ ਧਰਨੇ ਵਿਚ ਪੁੱਜ ਕੇ ਖੇਤੀ ਆਰਡੀਨੈਂਸਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕਜੁੱਟ ਹੋਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ।

600 ਸੰਘਰਸ਼ੀ ਕਿਸਾਨਾਂ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦਰਜ

ਹਰੀਕੇ ਹੈੱਡ ਉੱਤੇ ਕੌਮੀ ਸ਼ਾਹ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਧਰਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਵਾ ਛੇ ਸੌ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਸਾਨਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਥਾਣਾ ਮਖੂ ਦੀ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪਰਚਾ ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 144 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹੇਠ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕਿਸਾਨੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ 'ਚ ਬਹਿਸ

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਕਿਸਾਨੀ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਭਲਕੇ 16 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਬਹਿਸ ਹੋਵੇਗੀ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਬਲਤੇਜ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਮੋਹਿਤ ਕਪੂਰ ਵੱਲੋਂ ਸਾਲ 2019 ਵਿਚ ਪੀਆਈਐੱਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਚ ਹੁਣ ਨਵੀਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਕੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਨੂੰ ਖੁਲ੍ਹਵਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਕਰੋਨਾ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਕੈਪਟਨ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕਰਾਈ ਗਈ ਹੈ।

NIRMAL SINGH BADHAN

NSB Insurance

HEALTH INSURANCE | RETIREMENT
LIFE INSURANCE | COLLEGE PLANNING
LONG TERM CARE INS | AUTO * HOME
FUNERAL EXPENSE | BUSINESS

for Insurance Call:
NIRMAL SINGH BADHAN
707-228-2020
Lic #0144676

Call: 707-228-2020, Fax: 707-260-2813

www.nsbinsures.com

1519 Gary CT., Rohnert Park, CA 94928

ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਸੈਂਕੜੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਬਸਪਾ 'ਚ ਮੁੜ ਸ਼ਾਮਿਲ

ਬਸਪਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਭੈਣ ਕੁਮਾਰੀ ਮਾਇਆਵਤੀ ਜੀ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਇੰਚਾਰਜ ਸ਼੍ਰੀ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਬੈਣੀਵਾਲ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਰਦਾਰ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਗੜ੍ਹੀ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਨੇ ਸੈਂਕੜੇ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਅਤਿਆਚਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਫਰੰਟ ਦਾ ਰਲੇਵਾਂ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਕੀਤਾ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਲੋਕ ਇਨਸਾਫ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਲਕਟ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਸ਼ੀ ਚਮਨ ਲਾਲ ਬਸਪਾ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਏ। ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਬਸਪਾ ਵਿਚ 1997 ਵਿਚ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ, 2003 ਵਿਚ ਸੂਬਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ 2007 ਵਿਚ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਸਪਾ ਇੰਚਾਰਜ ਰਹੇ। ਚੌਹਾਨ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਸਪਾ ਮਾਂ ਪਾਰਟੀ ਹੈ, ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਨੂੰ ਅਸਲੀ ਸਰਧਾਂਜਲੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇੱਕਮੁੱਠ ਹੋਕੇ ਘਰ ਵਾਪਸੀ ਕਰੀਏ ਅਤੇ 2022 ਲਈ ਇਕਜੁਟ ਤਿਆਰੀਆਂ ਵਿਚ ਵਿਚ ਲਗੀਏ। ਪੰਜਾਬ ਇੰਚਾਰਜ ਸ਼੍ਰੀ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਬੈਣੀਵਾਲ ਨੇ ਸਮੂਹ ਪਾਰਟੀ

ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਸੰਗਠਨ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ ਗੜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਬਸਪਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਾਹਿਬ ਸ਼੍ਰੀ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਦੇ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਭੈਣ ਕੁਮਾਰੀ ਮਾਇਆਵਤੀ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਲਾਮਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਸਮੂਹ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਬਸਪਾ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।

ਬਸਪਾ ਸੂਬਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਡਾਕਟਰ ਨਛੱਤਰ ਪਾਲ, ਸ: ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਸੁਲਹਾਣੀ ਸੂਬਾ ਜਰਨਲ ਸਕੱਤਰ, ਸ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਸੁਮਨ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਛੱਜਲਵੱਡੀ ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਤ ਰਾਮ ਮੱਲੀਆਂ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਹਿਤ ਖੋਖਰ, ਗਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੇ, ਸ਼੍ਰੀ ਅਵਤਾਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਮੁੱਖ ਜ਼ੋਨ ਇੰਚਾਰਜ ਲੋਕ ਸਭਾ ਫਰੀਦਕੋਟ, ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਸੈਦੋਕੇ ਇੰਚਾਰਜ ਲੋਕ ਸਭਾ ਫਰੀਦਕੋਟ, ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤਖਾਣਵੱਧ, ਬੀਬੀ ਸੁਨੀਤਾ ਰਾਣੀ ਆਦਿ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਸੁਆਗਤ ਕਰਦਿਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚ ਗੁਲਾਮੀ ਕਰ ਰਹੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਉਜਾੜਾ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਰਾਜਿਆਂ ਰਜਵਾੜਿਆਂ ਤੇ ਲੁਟੇਰਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਂਭੇ ਕਰਕੇ ਕਿਰਤੀਆਂ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕੇ।

ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਸੁਲਹਾਣੀ
ਸੂਬਾ ਜਰਨਲ ਸਕੱਤਰ, ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ

ਕਾਂਗਰਸ ਦੀਆਂ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀਆਂ ਤੇ ਗਲਤ ਨੀਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਬਸਪਾ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਬਸਪਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭੈਣ ਕੁਮਾਰੀ ਮਾਇਆਵਤੀ ਜੀ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਸ੍ਰੀ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਬੈਣੀਵਾਲ ਤੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਰਦਾਰ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਗੜ੍ਹੀ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਉਪਰ ਸੂਬਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਪੰਜ ਘੰਟੇ ਮੰਥਨ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਹਿੱਸਿਆਂ ਤੋਂ ਸੂਬਾ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਏ। ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਏਜੰਡਾ ਸੀ ਕਿ ਪੋਸਟ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਹੋਏ ਘਪਲੇ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨਾਕਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਜਨਤਾ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਨੰਗਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂਕਿ ਦਲਿਤਾਂ ਪੱਛੜੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਹੱਕ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਸੂਬਾ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਭ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ। ਬਸਪਾ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਫੈਂਸਲਾ ਲਿਆ ਕਿ ਆਉਂਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਪੋਸਟ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਸਕੀਮ, ਸਸਤੀ ਸਿੱਖਿਆ, ਸਰਕਾਰੀ ਭ੍ਰਿਸਟ-ਾਚਾਰ ਤੇ ਘਪਲੇ, ਗਰੀਬ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਮੁੱਦਾ, ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੇ ਐਮ ਐੱਸ ਪੀ, ਮਹਿੰਗੀ ਬਿਜਲੀ, ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਦੇ ਝੂਠੇ ਵਾਅਦੇ ਆਦਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦੇ ਲੈਕੇ ਬਸਪਾ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਉੱਤਰੇਗੀ। ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਬਸਪਾ ਹਰ ਕਦਮ ਅੱਗੇ ਰੱਖੇਗੀ ਤਾਂਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਹੋਣ। ਬਸਪਾ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕ ਮੁੱਦਿਆ ਉਪਰ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਹਿਤ ਰੋਸ ਮੁਜਾਹਰੇ ਦਾ ਅੰਦੋਲਨ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤਹਿਤ 14 ਸਤੰਬਰ ਫਗਵਾੜਾ, 18 ਸਤੰਬਰ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, 21 ਸਤੰਬਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ , 24 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਮੌਕੇ 117 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਧਿੱਕਾਰ ਦਿਵਸ, 28 ਸਤੰਬਰ ਬਠਿੰਡਾ, 29 ਸਤੰਬਰ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਨੀਲੇ ਝੰਡੇ ਨਾਲ ਸੜਕਾਂ ਉਪਰ ਰੋਸ਼ ਮੁਜਾਹਰੇ ਕਰਨ ਹਿਤ ਉਤਰੇਗੀ।

ਬਸਪਾ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ 24 ਸਤੰਬਰ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆ ਕਿਹਾ ਕਿ 24 ਸਤੰਬਰ 1932 ਨੂੰ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਡਾ ਅੰਬੇਡਕਰ ਵਿਚਕਾਰ ਪੂਨਾ ਵਿਚ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੀਆਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਉਪਰ ਚਮਚਾ ਯੁੱਗ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਈ, ਜਿਸਨੇ ਦਲਿਤਾਂ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ 117 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿਚ ਬਸਪਾ ਦਾ ਹਰ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਤੇ ਵਰਕਰ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਹਰ ਚੌਕ 'ਚ ਨੀਲੇ ਝੰਡੇ ਨਾਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀਆਂ ਦਲਿਤ ਪਛੜੇ ਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰੇਗਾ ਤੇ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਦਾ ਧਿੱਕਾਰ ਦਿਵਸ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਧਿੱਕਾਰ ਦਿਵਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਰੋਸ਼ ਮੁਜਾਹਰੇ ਕਰਕੇ ਮਨਾਏਗਾ।

ਬਸਪਾ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੋਸਟ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਹੋਏ ਘਪਲੇ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਵੱਲੋਂ ਕਬਿਨੇਟ ਮੰਤਰੀ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਧਰਮਸੋਤ ਉਪਰ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਦਲਿਤ ਪਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਚਿਹਰਾ ਨੰਗਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਨੰਗੇ ਚੇਹਰੇ ਉਪਰ ਕਾਲਖ ਪੋਤਣ ਦਾ ਕੰਮ ਬਸਪਾ ਸੜਕਾਂ ਉਪਰ ਉਤਰਕੇ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਬਸਪਾ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਬਾਹਰ ਕਰਕੇ ਦਮ ਲਏਗੀ।

ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਸਪਾ 2022 ਵਿਚ ਮਜਬੂਤ ਤੀਜਾ ਬਦਲ ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਵੱਲ ਤੇਜੀ ਨਾਲ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਧੁਰਾ ਬਣਕੇ ਉਭਰੇਗੀ। ਸੰਗਠਨ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਦਿਆ ਪੰਜਾਬ ਇੰਚਾਰਜ ਸ਼੍ਰੀ ਬੈਣੀਵਾਲ ਜੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਤੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਜੀ ਅਤੇ ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਰਜਿੰਦਰ ਰੀਹਲ ਜੀ ਨੂੰ ਸੂਬਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਨਿਜੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੂਬਾ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੀਆ ਰੋਪੜ, ਸ਼੍ਰੀ ਡਾਕਟਰ ਨਛੱਤਰ ਪਾਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮਹਿਰਾ ਪਟਿਆਲਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਸੁਲਹਾਣੀ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਮੇਸ਼ ਕੌਲ ਫਗਵਾੜਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜਾ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਨ੍ਹੇਰੀਆਂ, ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਰਦੂਲਗੜ੍ਹ, ਸ਼੍ਰੀ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜਲੰਧਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਸ਼ਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਛੱਜਲਵੱਡੀ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ (ਸਾਰੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ) ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਖਬੀਰ ਸਲਾਰਪੁਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਤ ਰਾਮ ਮੱਲੀਆਂ ਮੋਗਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਪਰਮਜੀਤ ਮੱਲ ਜਲੰਧਰ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸ਼ੀਰਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੀਹਲ ਜਲੰਧਰ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਝਲੂਰ ਬਰਨਾਲਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਵਤਾਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਫਰੀਦਕੋਟ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਵਿਜੈ ਬੱਧਣ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭੌਂਸਲੇ, ਵਿਜੈ ਯਾਦਵ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਿਰ ਸਨ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਗਰੀਬ ਵਿਰੋਧੀ ਚਿਹਰਾ ਨੰਗਾ ਹੋਇਆ- ਸੂਲਹਾਣੀ

ਮੋਗਾ- ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸਥਾਨਕ ਰੈਸਟ ਹਾਉਸ ਵਿੱਚ ਹੋਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤਖਾਣਵੱਧ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸੂਬਾ ਸਕੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਰਾਮ ਮੱਲੀ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਜੋਨ ਇੰਚਾਰਜ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਸੈਦੋਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਏ। ਸੂਬਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸੁਲਹਾਣੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਬਟੋਰ ਕੇ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਈ ਹੈ ਪਰ ਗੱਦੀ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਬਣਾਈਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਗਨ ਸਕੀਮ, ਬੁਢਾਪਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਬਿਜਲੀ ਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ, ਸਕੂਲਾਂ, ਕਾਲਿਜਾਂ ਦੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇਤਹਾਸ਼ਾ ਵਾਧਾ ਕਰਨਾ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੋਸਟ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਸਕੀਮ ਬੰਦ ਕਰ ਛੱਡੀ ਹੈ। ਬੜੀ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਧਰਮਸੋਤ ਵਲੋਂ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ 303 ਕ੍ਰੋੜ ਦਾ ਘਪਲਾ ਕਰਕੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਗਰੀਬ ਵਿਰੋਧੀ ਚਿਹਰਾ ਨੰਗਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਹਨਾਂ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਭੇਜੀ ਗਈ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਮੁਹਿੰਮ ਸਬੰਧੀ ਆਗੂਆਂ ਦੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਮਿਥੇ ਸਮੇਂ ਅੰਦਰ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਾਗੀਦ ਕੀਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਅਗਲਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੱਸਿਆ। ਮੀ-ਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸੂਬਾ ਸਕੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਰਾਮ ਮੱਲੀ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਜੋਨ ਇੰਚਾਰਜ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਸੈਦੋਕੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਇੰ-ਚਾਰਜ ਨਿਰਭੈ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ, ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੀਵਿੰਡ, ਸੇਵਕ ਸਿੰਘ ਮਾਣੂੰਕੇ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਗੋਪੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਕੱਤਰ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖਾ, ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਚੜਿੱਕ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਘਾਲੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿੱਤ ਸਕੱਤਰ (ਖਜਾਨਚੀ), ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰੇ, ਬਿੱਕਰ ਸਿੰਘ ਬੱਧਨੀ ਕਲਾਂ ਹਲਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ, ਡਾਕਟਰ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੋਗਾ ਹਲਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੋਗਾ, ਹਲਕਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਬਾਘਾਪੁਰਾਣਾ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਕਾਲੇਕੇ, ਸੁਰਜੀਤ ਮਸੀਹ ਸ਼ਹਿਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੋਗਾ, ਬੀਬੀ ਸੁਨੀਤਾ ਰਾਣੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਇੰਚਾਰਜ ਮਹਿਲਾ ਸੰਗਠਨ, ਬੀਬੀ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਚੀਮਾ ਹਲਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਹਿਲਾ ਸੰਗਠਨ ਧਰਮਕੋਟ, ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ ਚੜਿੱਕ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੱਬੂ ਖਜਾਨਚੀ ਹਲਕਾ ਮੋਗਾ ਅਤੇ ਯੂਥ ਆਗੂ ਵਿਜੇ ਸਿੰਘ ਤਖਾਣਵੱਧ ਆਦਿ ਆਗੂ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਚੀਫ਼ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਨੂੰ ਲਾਕਡਾਊਨ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦੇਣ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਖ਼ਲ ਦੀ ਮੰਗ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਲਮਨਵੀਸ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਕਾਸ ਮੰਚ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਡਾ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਮਟਾਲਾ ਨੇ ਚੀਫ਼ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਅਧੀਨ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਸਪਤਾਲ ਸੀ ਕੇ ਡੀ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਸਾਲ ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਜੂਨ ਤੀਕ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਸ. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਨਿਜੀ ਪੱਤਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਡਾ. ਗੁਮਟਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਕੁਝ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਛੱਪੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਟਾਫ਼ ਨੂੰ ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਜੂਨ ਤੀਕ ਤਨਖਾਹਾਂ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਰਕੇ ਸਟਾਫ਼ ਭਾਰੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਜਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੀਫ਼ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਫੋਨ 'ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਟਾਫ਼ ਨੇ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਤਨਖ਼ਾਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।ਜਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ. ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ 70 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤਨਖਾਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕ ਆਨਲਾਇਨ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਡਾ. ਗੁਮਟਾਲਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ

ਕਰਵਾਇਆ ਕਿ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ 7 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਰਕਮ ਇਕੱਠੀ ਕਰਕੇ ਐਫ਼ ਡੀ ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਸੇ ਕਢਾ ਦਿਉ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੁਆਬ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਪੈਸੇ ਡੀਵੈਲਪਮੈਂਟ ਵਾਸਤੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਨਖਾਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਜਦ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿਆਵਾਂਗਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੁਆਬ ਸੀ ਕਿ ਜਿਥੇ ਮਰਜ਼ੀ ਚਲੇ ਜਾਉ ਮੈਂ ਇਹ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਦੇਣੇ।

ਜਦ ਗੁਮਟਾਲਾ ਨੇ ਚੀਫ਼ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਦੇ ਬਾਕੀ ਆਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੀ ਹਮਦਰਦੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਹੈ, ਪਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ। ਮੁਸ਼ਕਲ ਦੀ ਘੜੀ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਸਿੱਖ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਟਰੱਸਟੀ ਸਰਦਾਰ ਐਸ.ਪੀ ਸਿੰਘ ਓਬਰਾਇ ਵੀ ਹਨ।ਦੇਸ਼ ਹੀ ਨਹੀਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਲੋੜਵੰਦਾ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸਿਰਮੌਰ ਸੰਸਥਾ ਚੀਫ਼ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਵੱਲੋਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਨਾ ਦੇਣਾ ਬਹੁਤ ਮੰਦਭਾਗੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਦਖਲ ਦੇ ਕੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਣਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦਿਵਾ ਕਿ ਇਸ ਸੰਕਟ ਤੋਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਜ਼ਾਤ ਦਿਵਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਹੁਣ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਤਨਖ਼ਾਹ 'ਚ ਹੋਵੇਗੀ 30 ਫ਼ੀਸਦੀ ਦੀ ਕਟੌਤੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ- ਕੋਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਤਨਖ਼ਾਹ-ਭੱਤੇ 'ਚ 30 ਫ਼ੀਸਦੀ ਕਟੌਤੀ ਸਬੰਧੀ ਬਿੱਲ ਲੋਕ ਸਭਾ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕੋਵਿਡ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਤਨਖ਼ਾਹ 'ਚ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਇਕ ਸੁਰ 'ਚ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਐੈਮਪੀਲੈਡ ਦੋ ਸਾਲ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨੂੰ ਗ਼ਲਤ ਦੱਸਦਿਆਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ। ਕਰੀਬ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਐੈਮਪੀਲੈਡ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੰਭੀਰ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਭਾਜਪਾ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਚੁੱਪ ਬੈਠੇ ਰਹੇ। ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਅਪੀਲ ਵੀ ਲਾਈ ਕਿ ਬੇਸ਼ੱਕ ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਨਖ਼ਾਹ ਭੱਤਿਆਂ 'ਚ ਸੌ ਫ਼ੀਸਦੀ ਕਟੌਤੀ ਕਰ ਲਵੇ ਪਰ ਐੈਮਪੀਲੈਡ ਫ਼ੌਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਤਨਖ਼ਾਹ-ਭੱਤੇ 'ਚ ਕਟੌਤੀ ਸਬੰਧੀ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੀ ਥਾਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਬਿੱਲਾ ਸੰਸਦੀ ਕਾਰਜ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਜੋਸ਼ੀ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਹੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਲੋਕ ਸਭਾ 'ਚ ਇਸ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਡੀਨ ਕੁਰਿਆਕੋਸ ਨੇ ਐੈਮਪੀਲੈਡ ਬਹਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਮਤਾ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਵਿਡ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਲਈ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਤਨਖ਼ਾਹ ਬੱਬੇ 'ਚ 30 ਫ਼ੀਸਦੀ ਕੌਟਤੀ ਜ਼ਰੀਏ ਸਰਕਾਰ ਹਰ ਮਹੀਨੇ 57 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਥੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਇਕੱਠੇ ਕਰੇਗੀ। ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਰਕਮ ਦੇਣ 'ਚ ਕੋਈ ਹਿਚਕ ਨਹੀਂ।

ਪਰ 2022 ਤਕ ਐੈਮਪੀਲੈਡ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਗ਼ਲਤ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕਾਰਨ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ 'ਚ ਕੋਰੋਨਾ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਵੈਂਟੀਲੇਟਰ ਤੋਂ ਲੈਕੇ ਐਂਬੁਲੈਂਸ ਤਕ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਪਾ ਰਹੇ। ਡੀ ਐੱਮ ਕੇ ਦੇ ਕਲਾਨਿਧੀ ਤੇ ਐੱਨਸੀਪੀ ਦੀ ਸੁਪ੍ਰਿਆ ਸੁਲੇ ਨੇ ਵੀ ਤਨਖ਼ਾਹ 'ਚ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਐੈਮਪੀਲੈਡ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਾਕਰ ਦਾ ਇਹ ਕਦਮ ਸਿਰਫ਼ ਸੰਕੇਤਕ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਰੋਨਾ ਦੇ ਇਸ ਕਾਲ 'ਚ ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਖ਼ਰਚ 'ਚ ਕਟੌਤੀ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਉਹ 20 ਹਜ਼ਾਰ ਕੋਰੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਸੈਂਟਰਲ ਵਿਸਟਾ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ 'ਚ 6 ਮੌਤਾਂ, ਪਾਜੇਟਿਵ ਮਰੀਜਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੋਈ 73

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ/ਸ਼ਾਮਚੁਰਾਸੀ (ਚੁੰਬਰ)– ਫਲੂ ਵਰਗੇ ਸ਼ੱਕੀ ਲੱਛਣਾਂ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ 866 ਨਵੇਂ ਸੈਂਪਲ ਲੈਣ ਨਾਲ ਅਤੇ 1541 ਸੈਂਪਲਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਬਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਨਾਲ ਅਤੇ ਪਾਜੇਟਿਵ ਮਰੀਜਾਂ ਦੇ 73 ਨਵੇਂ ਕੇਸ ਆਉਣ ਨਾਲ ਕੁੱਲ ਪਾਜੇਟਿਵ ਮਰੀਜਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 2819 ਹੋ ਗਈ ਹੈ ।। ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਕੋਵਿਡ 19 ਦੇ ਕੁੱਲ ਸੈਂਪਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 76410 ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਤੇ ਲੈਬ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 72807 ਸੈਂਪਲ ਨੈਗਟਿਵ, ਜਦ ਕਿ 1075 ਸੈਂਪਲਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਹੈ , 109 ਸੈਂਪਲ ਇਨਵੈਲਡ ਹਨ ਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 88 ਹੈ। ਐਕਟਿਵ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 876 ਹੈ, ਤੇ 1855 ਮਰੀਜ਼ ਠੀਕ ਹੋ ਕਿ ਆਪਣੇ ਘਰ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਡਾ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਹ ਵੀ

ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇ 73 ਪਾਜੇਟਿਵ ਕੇਸ ਹਨ। ਸ਼ਹਿਰ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨਾਲ 8 ਅਤੇ 65 ਬਾਕੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਬਲਾਕਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ । ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 6 ਮੌਤਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਮੌਤ 45 ਸਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਵਾਸੀ ਝਿੰਗੜ ਕਲਾਂ ਦੀ, ਦੂਜੀ 60 ਸਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਵਾਸੀ ਪੰਧੇਰ ਦੀ ਤੀਸਰੀ 67 ਸਾਲਾ ਔਰਤ ਵਾਸੀ ਪੰਡੋਰੀ ਦੀ, ਚੌਥੀ 70 ਸਾਲਾ ਔਰਤ ਵਾਸੀ ਮੁਸਤਾਪੁਰ ਦੀ, ਪੰਜਵੀਂ 50 ਸਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਵਾਸੀ ਸਲੇਰੀ ਦੀ ਅਤੇ ਛੇਵੀਂ 90 ਸਾਲਾ ਔਰਤ ਵਾਸੀ ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜੋ ਕਿ ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਿਜ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਸੀ ਦੀ ਹੋਈ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਰੋਨਾ ਪਾਜੇਟਿਵ ਸਨ। ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਨੇ ਫੀਲਡ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਡਾਕਟਰ, ਨਰਸਿੰਜ, ਮਲਟੀਪਰਪਜ਼ ਫੀਮੇਲ ਅਤੇ ਮੇਲ ਵਰਕਰ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਸਟਾਫ਼ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਵੀ ਕੀਤਾ ਤੇ ਆਸ ਕੀਤੀ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੋਵਿਡ 19 ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਫੈਲਾਅ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਅਪਣੀ ਸੈਂਪਲਿੰਗ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਕਰਵਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਜਲਦ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਤੇ ਇਸ ਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

Name change

I Harpreet Singh Nijjar S/O Tirath Singh village Ittan Badhi P Box Manak Rai Distt & Tehsil Jalandhar Punjab India . My current adress is 2236 Treeline Dr Santa María 93458 California USA. I changed my name from Harpreet Singh Nijjar to Harpreet Singh

All concerned kindly note

ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਵਿਤਕਰਾ ਅਸਿਹ- ਸ. ਘੁੰਮਣ

ਪੈਰਿਸ– ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਨਵੀਆਂ ਹੱਦ ਬੰਦੀਆਂ ਤੋ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਰਾਜ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕਰਕੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਰੋਲ ਨੇ ਵਿਤਕਰੇ ਵਾਲੀ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਮਨਸ਼ਾ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਹੈ। ਇਥੇ ਹੀ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਰਕਾਰੀ ਜੁਬਾਨ ਵਜੋਂ ਦਰਜ਼ ਹੈ। ਜਿਸ ਦਾ ਸਖਤ ਰੋਸ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ

ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਚਿੰਤਕਮੁਤਕ ਹੋ ਕੇ ਕੁੰਭਕਰਨੀ ਨੀਂਦ ਸੌਣਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸਭਾਵਾਂ, ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ, ਵਿਦਵਾਨ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਦਾ ਅੱਗੇ ਆ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਜੁਬਾਨ ਲਈ ਯੋਗ ਕਰਵਾਈ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਅੱਗੇ ਰੋਸ ਤੱਕ ਦਰਜ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣਾ ਅੱਤ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਪੱਖ ਹੈ। ਇਸ ਤੋ ਪਹਿਲਾ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸ਼ਤ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋ ਕੋਰੀ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਚੱਲੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਅਲੋਪ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਵਿਰਾਸਤੀ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ, ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਾਭਣ ਲਈ ਸਬੰਧਿਤ ਹਰ ਯਤਨ ਕਰਨੇ ਜਰੂਰੀ ਹਨ। ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਿਆਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕਿਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਧੱਕ ਕੇ ਨਹੀਂ। ਪੰਜਾਬੀ ਜੁਬਾਨ ਨੇ ਬਹੁਤ ਨਾਮਵਰ ਸੂਫੀ, ਕਵੀ, ਸ਼ਾਇਰ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ। ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਮਾਰ ਹੈ। ਵੱਡੀਆਂ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਤਹਿਜ਼ੀਬੀ ਜ਼ੁਬਾਨ ਹੈ। ਗੁਰੂਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਪਹੁ ਫੁੱਟਾਲਾ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦੀ ਗੁਰੂ-ਮੁੱਖੀ ਬਣੀ ਅਤੇ ਗੰਥਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੋਈ। ਵਿਦੇਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਜ਼ੁਬਾਨ ਨੂੰ ਯੋਗ ਸਥਾਨ ਦਿਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਯੋਗ ਉਪਰਾਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀ ਚਿੰਤਕ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਸ. ਦਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼ੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਯੂਥ ਯੂਰਪ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕ ਲੋਕਾਂ, ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ, ਲੇਖਕਾਂ, ਅਖਬਾਰਾਂ, ਸਬੰਧਤ ਆਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਯੋਗ ਥਾਂ ਦੇ ਕੇ ਬਣਦਾ ਹੱਕ ਦੇਣ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹੋਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ 'ਮੇਲਾ ਕਠਾਰ ਦਾ' ਮੁਲਤਵੀ- ਸੋਨੂੰ ਭਾਨਾ ਐਲ ਏ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ/ਸ਼ਾਮਚੁਰਾਸੀ (ਚੁੰਬਰ)– ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮੇਲਾ ਕਠਾਰ ਦਾ ਇਸ ਵਾਰ ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਮੇਲੇ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਫਿਲਮ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਸੋਨੂੰ ਭਾਨਾ ਐਲ ਏ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਇਹ 23 'ਮੇਲਾ ਕਠਾਰ ਦਾ' ਪੀਰ ਨਬੀ ਬਖਸ਼ ਜੀ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਕਰੋਨਾ ਦੀ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਕਰਕੇ ਲੋਕ ਹਿਫਾਜਤ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਸਮੂਹ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਅਤੇ ਗਾਇਕਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ

ਰਿਹਾ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗਾਇਕ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਵਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੇਲੇ ਦੀ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਚਰਚਾ ਹੈ। ਸੋਨੂੰ ਐਲ ਏ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਟੀਮ ਨੇ ਖੁਦਾਬੰਦ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਸਰੱਬਤ ਦੇ ਭਲੇ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨਾਮੁਰਾਦ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਹੀ ਸਮੁੱਚੀ ਮਾਨਵਤਾ ਨੂੰ ਛੁਟਕਾਰਾ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਮੁੜ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਅਮੀਰ ਵਿਰਾਸਤ ਇਹ ਮੇਲੇ ਲੱਗਣ।

ਦਿਆਲਪੁਰੀ ਦਾ ਟਰੈਕ 'ਨੱਚਦੀ ਦਾ ਪਰਾਦਾਂ' ਰਿਲੀਜ਼

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ/ਸ਼ਾਮਚੁਰਾਸੀ (ਚੁੰਬਰ) – ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੇਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਮੋਟ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਗਾਇਕ ਦਲਵਿੰਦਰ ਦਿਆਲਪੁਰੀ ਆਪਣਾ ਨਵਾਂ ਟਰੈਕ 'ਨੱਚਦੀ ਦਾ ਪਰਾਦਾਂ' ਲੈ ਕੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਗਾਇਕ ਦਿਆਲਪੁਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੀ ਐਨ ਸੰਧੂ ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਨੀਟੂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਇਸ ਡਾਂਸਿੰਗ ਟਰੈਕ ਨੂੰ ਗੀਤਕਾਰ ਰੋਮੀ ਬੈਂਸ ਯੂ ਐਸ ਏ ਕਲਮਬੱਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੰਗੀਤ ਬੌਬੀ ਸ਼ਰਮਾ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਅਤੇ ਕੰਪੋਜ਼ਰ ਦਲਵੀਰ ਸ਼ੌਂਕੀ ਹਨ। ਪ੍ਰੋਮਟਰ ਮੇਜਰ ਧੀਰਾ, ਕੈਪਟਨ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਨੀਤੂ ਸ਼ਰਮਾ, ਪ੍ਰਗਟ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਜੀ ਐਸ ਡਿਜੀਟਲ ਦਾ ਦਲਵਿੰਦਰ ਦਿਆਲਪੁਰੀ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਦਮ ਅਤੇ ਉਪਰਾਲੇ ਸਦਕਾ ਇਹ ਟਰੈਕ ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਏ ਤੇ ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ

ਗਾਇਕ ਅਮਰੀਕ ਜੱਸਲ ਲੈ ਕੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ 'ਆਪਣਾ ਪਿੰਡ'

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ/ਸ਼ਾਮਚੁਰਾਸੀ (ਚੁੰਬਰ) – 07 ਮਿਊਜਿਕ ਰਿਕਾਰਡਸ 15 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਗਾਇਕ ਅਮਰੀਕ ਜੱਸਲ ਦਾ ਸਿੰਗਲ ਟਰੈਕ 'ਆਪਣਾ ਪਿੰਡ' ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਅਮਰੀਕ ਜੱਸਲ ਅਤੇ ਗੀਤਕਾਰ ਸੁਖਜੀਤ ਝਾਂਸਾਂ ਵਾਲਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਗੀਤ ਨੂੰ ਸੰਗੀਤਕ ਧੁੰਨਾਂ ਨਾਲ ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਟੀ ਐਮ ਟੀ ਨੇ ਸ਼ਿੰਗਾਰਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਅਮਰੀਕ ਜੱਸਲ ਗਾਇਕ 'ਸੂਫ਼ੀ ਦੇ ਸਿਰਤਾਜ' ਟਰੈਕ ਨਾਲ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸਫ਼ਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਵਿਲੱਖਣ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਵਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਇਸ ਟਰੈਕ 'ਆਪਣਾ ਪਿੰਡ' ਨੂੰ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਰੋਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਮਣਾਂਮੂੰਹੀਂ ਪਿਆਰ ਦੇਣਗੇ।

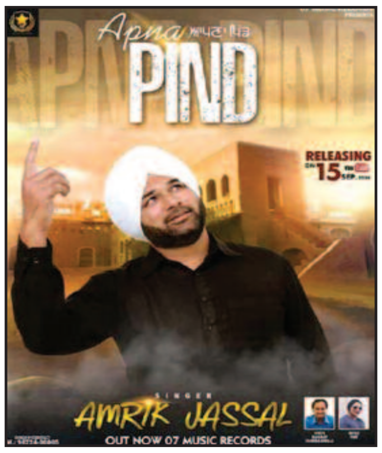

ਪਰਕਸ ਵੱਲੋਂ ਡਾ.ਸਤਿੰਦਰ ਕੌਰ ਔਲਖ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ 'ਤੇ ਡੂੰਘੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ– ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀ ਲਿਮਿਟਿਡ ਲੁਧਿਆਣਾ/ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਪਰਕਸ) ਵੱਲੋਂ ਡਾ. ਸਤਿੰਦਰ ਕੌਰ ਔਲਖ ਜੋ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਧਿਐਨ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸੇਵਾਮੁਕਤੇ ਸਨ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ 'ਤੇ ਡੂੰਘੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ, ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਬ੍ਰਹਮਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ, ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡਾ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਮਟਾਲਾ, ਸਕੱਤਰ ਗੁਰਮੀਤ ਪਲਾਹੀ ਤੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਨ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 70 ਸਾਲ ਦੇ ਸਨ ਤੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਿਮਾਰ ਚਲੇ ਆ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਿਲਾਪੜੇ ਸੁਭਾ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ 6 ਪੁਸਤਕਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਝੋਲੀ ਪਾਈਆਂ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 25 ਸਾਲ ਦੇ ਕਰੀਬ ਮੱਧਕਲੀਨ ਪੰਜਾਬ ਸਾਹਿਤ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਲੋਕਧਾਰਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਬਿਰਤਾਂਤ ਅਤੇ ਲੋਕਧਾਰਾ

ਸਾਹਿਤ 'ਤੇ ਵੱਡਮੁਲਾ ਖੋਜਕਾਰਜ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਡਾ. ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੋ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਬਤੌਰ ਮੁੱਖੀ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹਨ ਨਾਲ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿਚ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਰਹੇ ਉਹ ਭਾਵੇਂ ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਲਈ ਪਾਏ ਵੱਡਮੁਲੇ ਯੋਗਦਾਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਹੇਗਾ।

ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ ਸੰਗਮ ਦੀ ਸਾਹਿਤਕ ਸ਼ਾਮ ਵਿਚ ਕਵੀਆਂ ਰੰਗ ਬੰਨਿਆ

ਰਾਜਪੁਰਾ (ਡਾ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਅਮਨ)– ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ ਸੰਗਮ (ਰਜਿ 1985) ਰਾਜਪੁਰਾ ਦੀ ਸਾਹਿਤਕ ਬੈਠਕ ਰੋਟਰੀ ਭਵਨ ਦੇ ਹਾਲ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਮਧੇਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦਿਆਂ ਡਾ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਅਮਨ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਲੋਕ ਕਵੀ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਹਕੀਰ ਦੇ ਗੀਤ 'ਜੋ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਮਿਲਿਆ ਰਬੋਂ ਮਿਲੀ ਵਿਰਾਸਤ ਹੈ' ਸੁਣਾਕੇ ਕੀਤਾ। ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਬਚਨ ਸੋਢੀ ਨੇ ਦਾਦਰਾ ਰਾਗ ਵਿਚ 'ਤੁੰਮ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਜਬ ਆਓ ਤੋਂ ਜਾਇਆ ਨਾ ਕਰੋ 'ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲੁਬਾਣਾ ਨੇ ਕਵਿਤਾ ਸੁਣਾਕੇ ਰੰਗ ਬੰਨਿਆ। ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਆਜ਼ਾਦ ਨੇ 'ਤੇਰੇ ਮਾਸੂਮ ਚੇਹਰੇ ਨੇ ਨੀ ਲੁੱਟਿਆ ਦਿਲ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦਾ ' ਸੁਣਾਕੇ ਸ਼ਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਕੀਲ ਦਿੱਤਾ। ਕੁਲਵੰਤ ਜੱਸਲ ਨੇ ਤੂੰਬੀ ਨਾਲ ਗੀਤ 'ਮੋਤੀ ਟੁੱਟ ਗਏ ਮਾਲਾ ਦੇ ' ਸੁਣਾਕੇ ਚੰਗਾ ਰੰਗ ਬੰਨਿਆ। ਭੀਮ ਸੈਨ ਭੂਲੇ ਲਾਲ ਨੇ ਸਰਾਇਕੀ ਵਿਚ ਕਵਿਤਾ ਸੁਣਾਈ। ਸੁਨੀਤਾ ਦੇਸਰਾਜ ਨੇ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿੱਤ ਕਵਿਤਾ 'ਜਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣ ਦੀ ਕਲਾ ਸਿਖਾਉਂਦੇ ਨੇ ਅਧਿਆਪਕ ਸੁਣਾਈ। ਸੰਗਮ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਅਮਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਵਿਤਾ 'ਜ਼ਮੀਰ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਮਰਨ ਨੀ ਦੇਂਦਾ 'ਤੇ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਸ਼ਰਾਧ ਸੁਣਾਕੇ ਵਾਹ ਵਾਹ ਖੱਟੀ। ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੱਕ ਤੇ ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਸੁਣਾਈ। ਅੰਤ ਵਿਚ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸੋਹਣਾ ਰਾਜੇਮਾਜਰੀਆ ਨੇ ਆਪਣਾ ਬਹੁਚਰਚਿਤ ਗੀਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਤੇ ਸਭਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਖੂਬ ਚਲਾਈ।

ਭੁਲੱਥ ਵਿੱਚ ਇਕ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਨੇ ਦਰਿੰਦਗੀ ਦੀਆ ਹੱਦਾਂ ਕੀਤੀਆ ਪਾਰ, 5 ਸਾਲ ਉਮਰ ਦੀ ਲੜਕੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਬਰ ਜਿਨਾਹ

ਭੁਲੱਥ (ਅਜੈ ਗੋਗਨਾ)—ਬੀਤੀ ਰਾਤ ਇਕ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਨੇ ਇਕ ਮਾਸੂਮ ਲੜਕੀ ਜਿਸ ਦੀ ਉਮਰ ਤਕਰੀਬਨ 5 ਸਾਲ ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਜਬਰ ਜਨਾਹ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੂਚਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਦਰਿੰਦਾ ਮਾਸੂਮ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਪੈਸਿਆ ਦਾ ਲਾਲਚ ਦੇ ਕੇ ਵਰਗਲਾ ਕੇ ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਸੁੰਨ-ਸਾਨ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਲਿਜਾ ਕੇ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹਵਸ ਦਾ ਸਿਕਾਰ ਬਣਾ ਲਿਆ, ਕੁਝ ਸਮੇ ਬਾਅਦ ਫਿਰ ਘਰ ਛੱਡ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪੀੜ੍ਹਤ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਖੂਨੀ ਹਾਲਤ 'ਚ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਤੇ ਹਲਾਤ ਕੰਨੀ ਸੁਣੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਹੀ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰੀ

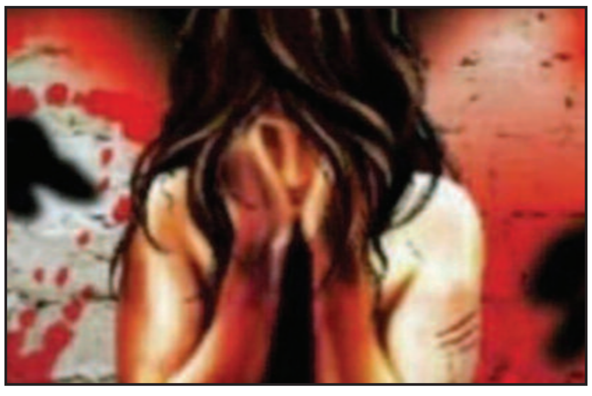

ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਜੇਰੇ ਇਲਾਜ ਭੇਜਿਆ ਤੇ ਭੁਲੱਥ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ। ਥਾਣਾ ਭੁਲੱਥ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੋਸੀ ਦੀ ਭਾਲ ਕੀਤੀ ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕਰਦੇ ਜੇਲ ਅੰਦਰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹੋਰ ਵੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖੋ... ਬਿਨਾ ਜਾਣ ਪਹਿਚਾਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਟਹਿਲਣ ਵੀ ਨਾ ਦਿਓ। ਕਿਸੇ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਦਰਿੰਦਗੀ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਚਲਦਾ. ਕਿ ਉਹ ਕਿ ਸੋਚ ਕੇ ਆਇਆ ਹੈ।

ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਡੁਮੇਲੀ ਵਿਖੇ "ਸਾਂਈ ਮੀਆ ਮੀਰ: ਅਧਿਆਤਮਿਕਤਾ ਅਤੇ ਸਮੂਹਿਕਤਾ ਦੇ ਵਿਆਖਿਆਕਾਰ" ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਆਨ-ਲਾਇਨ ਵੈਬੀਨਾਰ ਅੱਜ

ਫਗਵਾੜਾ (ਬੀ ਕੇ ਰੱਤੂ)- ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਧੀਨ ਚੱਲ ਰਹੇ ਵਿਦਅਕ ਅਦਾਰੇ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਡੁਮੇਲੀ ਵਿਖੇ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ, ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ; ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰੋਆ, ਅਡੀਸ਼ਨਲ ਸਕੱਤਰ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ; ਡਾ. ਤੇਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਆਫ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਬਹਾਦਰਗੜ੍ਹ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਰਸੂਲਪੁਰ ਦੀ ਸੁਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਅਧੀਨ "ਸਾਂਈ ਮੀਆ ਮੀਰ: ਅਧਿਆਤਮਿਕਤਾ ਅਤੇ ਸਮੂਹਿਕਤਾ ਦੇ ਵਿਆਖਿਆਕਾਰ" ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਆਨ-ਲਾਇਨ ਵੈਬੀਨਾਰ 'ਗੂਗਲ ਮੀਟ' ਉੱਪਰ ਮਿਤੀ: 16 ਸਤੰਬਰ 2020 ਨੂੰ ਠੀਕ ਦੁਪਹਿਰ 03:00 ਵਜੇ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਰਸੂਲਪੁਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਵੈਬੀਨਾਰ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਡਾ. ਗੁਰਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ, ਮਾਤਾ ਸਾਹਿਬ ਕੌਰ ਗਰਲਜ਼ ਕਾਲਜ, ਗਹਿਲ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਵਜੋਂ ਡਾ. ਜਿਗਰ ਮੁਹੰਮਦ, ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਭਾਗ, ਸਾਬਕਾ ਡੀਨ ਰਿਸਰਚ ਸਟੱਡੀਜ਼, ਯੂਨਵਿਰਸਿਟੀ ਆਫ਼ ਜੰਮੂ, ਜੰਮੂ ਤੇ ਡਾ. ਇਦਰੀਸ ਮੁਹੰਮਦ, ਮੁਖੀ, ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ।

ਉਹਨਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਆਨ-ਲਾਇਨ ਵੈਬੀਨਾਰ ਦ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਸਾਂਈ ਮੀਆ ਮੀਰ ਜੀ ਦੀ ਜੀਵਨੀ, ਸਿਖਆਵਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨਾਲ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਸਦਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਬਰੋਸ਼ਰ, ਆਨ-ਲਾਈਨ ਫਾਰਮ ਅਤੇ ਲੰਿਕ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵੈਬੀਨਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਪੁਖ਼ਤਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਤਿੰਨ ਆਰਡੀਨੈਸਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਕੀਤੀ ਰੈਲੀ

ਫਗਵਾੜਾ (ਬੀ ਕੇ ਰੱਤੂ)- ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਜ਼ਾਰੀ ਕੀਤੇ ਕਿਸਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਆਰਡੀਨੈਂਸਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ 10 ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਸੱਦੇ ਤੇ ਫਗਵਾੜਾ ਦਾਨਾ ਮੰਡੀ ਵਿਖੇ ਲਲਕਾਰ ਰੈਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਆਬਾ ਜੋਨ ਦੇ ਜਿਲਿਆਂ ਜਲੰਧਰ ਕਪੂਰਥਲਾ, ਰੋਪੜ, ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਤੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾ ਕਿਸਾਨ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਏ। ਵੱਖ ਵੱਖ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੋਰੋਨਾ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਤਿੰਨ ਕਿਸਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਆਰਡੀਨੈਸ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਕਿਸਾਨੀ ਦੇ ਉਜਾੜੇ ਦਾ ਰਾਹ ਖੋਲ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਪਾਸ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਸਤਾਈ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਪਈ ਕਿਸਾਨੀ ਦਾ ਖੇਤੀ ਕਿੱਤੇ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਖਰੀਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਕੇ ਆਪਣੀ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਭਾਅ ਤੇ ਕਿਸਾਨਾ ਦੀ ਫਸਲ ਖਰੀਦਣਗੇ। ਜਿਣਸ ਸਟਾਕ ਕਰਨ ਦੀ ਖੁੱਲੀ ਛੋਟ ਨਾਲ ਵਪਾਰੀ ਪੂਰੀ ਖੁੱਲ ਨਾਲ ਜਖੀਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਿਲਾ ਨਾਲ ਜਿਥੇ ਉਤਪਾਦਕ ਦੇ ਪੱਲੇ ਕੁਝ ਨਹੀ ਪਵੇਗਾ ਉਥੇ ਹੀ ਖਪਤਕਾਰ ਮਹਿੰਗੇ ਭਾਅ ਤੇ ਖਾਦ ਪਦਾਰਥ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਣਗੇ। ਬੁਲਾਰਿਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਫੈਡਰਲ ਢਾਂਚਾ ਤਬਾਹ ਕਰਕੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀਕਰਨ ਕਰਨ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਬੜੇ ਜੋਰ ਸ਼ੋਰ ਨਾਲ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਸੂਚੀਆਂ ਅਧੀਨ ਬਿਜ਼ਲੀ ਢਾਚਾ ਤੋੜਕੇ ਸਾਰੀਆਂ ਤਾਕਤਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਲੈਣ ਲਈ ਬਿਜਲੀ ਬਿੱਲ 2020 ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ।ਜਿਸਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸਾਨੀ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਮੋਟਰਾਂ ਤੇ ਮਿਲਦੀ ਸਬਸਿਡੀ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਆਣ ਤੋਂ ਪਹਿ.ਲਾਂ ਸਵਾਮੀਨਾਥਨ ਰਿਪੋਰਟ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦੇਕੇ ਮੁਕਰ ਗਈ। ਬੁਲਾਰਿਆ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਤਿੰਨੋ ਆਰਡੀਨੈਸ਼ਾ ਨੂੰ ਜਲਦ ਤੋਂ ਜਲਦ ਰੱਦ ਕਰੋ ਨਹੀ ਤਾ ਆਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾ ਵਿੱਚ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਹੋਰਵੀ ਤੇਜ ਕਰਕੇ ਸੜਕਾਂ ਰੋਕੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਮੰਤਰੀਆ ਨੂੰ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਆਣ ਤੋਂ ਬਾਈਕਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਨਿੱਕੀਆ ਕਰੂੰਬਲਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਅਵਤਾਰ ਸੰਧੂ ਨਾਲ ਸਾਹਿਤਕ ਮਿਲਣੀ

ਮਾਹਿਲਪੁਰ- ਨਿੱਕੀਆਂ ਕਰੂੰਬਲਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਮਾਹਿਲਪੁਰ ਅਤੇ ਸੁਰ ਸੰਗਮ ਵਿਦਿਅਕ ਟਰੱਸਟ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਿੰ.ਮਨਜੀਤ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਇਕ ਸਾਹਿਤਕ ਮਿਲਣੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੂੰਬਲਾਂ ਭਵਨ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੋਰੋਨਾ ਸਬੰਧੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮਿਲਣੀ ਵਿਚ ਉੱਘੇ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ। ਉਹਨਾਂ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਨਰੋਏ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਰਾਹੀਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਅਲਾਮਤ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਹਰ ਬੱਚੇ ਹੱਥ ਰੌਚਕ ਅਤੇ ਅਧੁਨਿਕ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਣ ਦੀਆਂ ਬਾਲ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਹਿਤਕ ਵੰਨਗੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਚੰਗੀ ਰੌਣਕ ਲਾਈ। ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਹਿਤਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਬਲਜਿੰਦਰ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਧੂ ਨੇ ਅਜ ਤਕ 53 ਬਾਲ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕਰਕੇ ਇਕ ਰਿਕਾਰਡ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਹੈ।ਉਸਦਾ ਆਪਣੀ ਉਮਰ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਜਿੰਨੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਹੈ।ਕੁੱਝ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨੂੰ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵੀ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਉਹ ਨਿੱਕੀਆਂ ਕਰੂੰਬਲਾਂ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਇਸ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿਚ ਉਭਰਦੀ ਲੇਖਿਕਾ ਰਜਮੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ।

ਲੋਕ ਕਵੀ ਪੰਮੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲਪੁਰੀ ਅਤੇ ਪੰਮਾ ਪੇਂਟਰ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਬਾਲ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਰੰਨਮ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਚੰਗੀ ਭੱਲ ਖੱਟੀ। ਬੱਗਾ ਸਿੰਘ ਆਰਟਿਸਟ, ਸੁਖਮਨ ਸਿੰਘ ਖੜੌਦੀ, ਹਰਵੀਰ ਮਾਨ, ਨਿਧੀ ਅਮਨ ਸਹੋਤਾ, ਹਰਨਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਰਵਨੀਤ ਕੌਰ ਆਦਿ ਨੇ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਵਾਈ। ਸਭ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੁਲਦੀਪ ਕੌਰ ਬੈਂਸ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਤੇ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਲਈ ਖਤਰਾ

ਐਸ ਐਲ ਵਿਰਦੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ
91-98145 17499

ਸਮੁੱਚੇ ਵਿਸ਼ਵ ਉੱਤੇ ਅੱਜ ਨਿਜੀਕਰਨ, ਉਦਾਰੀਕਰਨ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰੀਕਰਨ ਦਾ ਭੂਤ ਸਵਾਰ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵੀ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਵਲ਼ ਬੜੀ ਤੇਜੀ ਨਾਲ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦਾ ਕਹਿਣ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਗਤੀ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਲਾਭ ਗਰੀਬ ਤੋਂ ਗਰੀਬ ਨੂੰ ਵੀ ਪਹੁੰਚੇਗਾ। ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਵੇਗੀ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਧੇਗਾ, ਗਰੀਬੀ ਤੇਜੀ ਨਾਲ ਦੂਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਸੀ ਵਿਕਸਿਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਾਂਗੇ। ਪਿਛਲੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਪ੍ਰੰਤੂ! ਨਿਜੀਕਰਨ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਭੈੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਲਈ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਕੌਣ ਹੋਵੇਗਾ? ਭਾਰਤ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ, ਅਜ਼ਾਦੀ, ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਕੀ ਬਣੇਗਾ। ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਕਿਧਰੇ ਉਲੇਖ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹੁਣ ਤਕ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ਾਹਦੀ ਨਹੀ ਭਰਦੇ। ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਸੱਚਾਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 1991 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮਰਜੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਆਈਆਂ, ਸਭ ਨੇ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਤੇ ਹੋਰ ਤੋਂ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ। ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਦੀਆਂ ਇਹਨਾਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਹੀ ਪ੍ਰਣਾਮ ਹੈ ਕਿ ਕਰੋਨਾ ਸੰਕਟ ਸਮੇਂ ਸੜਕਾਂ ਉਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦਾ ਨਰਕਮਈ ਦੁੱਦਾਇਕ ਜੀਵਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਕਰੋੜਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ, ਬੁੱਢੇ, ਅਪੰਗ ਗੱਠੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬੰਨ੍ਹੇ, ਘਨੇੜੀਆਂ, ਸਾਈਕਲਾਂ, ਟੈਚੀਆਂ ਤੇ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਪੈਦਲ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕੀ ਫਿਰਦੇ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਭੁੱਖੇ-ਪਿਆਸੇ ਵਿਲਕਦੇ ਮਿਲੇ। ਲਗਾਤਾਰ ਮੀਲਾਂ ਵੱਧੀ ਰਾਤ-ਦਿਨ ਤੁਰਨ ਕਾਰਨ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਪੈਰ ਲਹੂ-ਲੁਹਾਣ ਹੋਏ, ਸੜਕਾਂ ਉਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਐਕਸੀਡੈਂਟ, ਪਲਿਸ ਦੇ ਤਸ਼ੱਦਦ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਮਜ਼ਦੂਰ ਰੇਲ ਲਾਈਨਾਂ ਉਤੇ ਚਲਦੇ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਕਈ ਦਿਨ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡਾ, ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਕਦੇ ਇੱਧਰ, ਕਦੇ ਉਧਰ ਘੁਮਾ ਘੁਮਾ ਕੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋਇਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ। ਰੋਜ਼ਾਨਾਂ ਕਮਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਹਾੜੀਦਾਰ, ਮਿਸਤਰੀ, ਰਿਕਸ਼ੇ ਵਾਲੇ, ਥ੍ਰੀਵੀਲਰ ਵਾਲੇ, ਟੈਕਸੀ ਵਾਲੇ, ਡਰਾਈਵਰ, ਕੰਨਡਕਟਰ, ਰੇਹੜੀ-ਫੜੀ ਵਾਲੇ, ਫੇਰੀ ਵਾਲੇ, ਛੋਟੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਲਾਕਡਾਉਨ ਕਾਰਨ ਪਿੱਛਲੇ ਪੰਜ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਵਿਹਲੇ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਉਹ ਪੈਸੇ ਪੈਸੇ ਲਈ ਤਰਸ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਿਹਾਰ, ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਰਗੇ ਗਰੀਬ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਅਤੇ ਕਸਬਿਆਂ 'ਚ ਸਹਿਮ ਤੇ ਮਾਰਾ ਮਾਰੀ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਹੈ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਚੋਣ ਵਾਇਦੇ, 'ਜੇ ਉਹ ਸੱਤਾ 'ਚ ਆਏ ਤਾਂ ਉਹ ਹਵਾਈ ਚੱਪਲ ਪਹਿਨਣ ਵਾਲੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਨੂੰ ਹਵਾਈ ਜ਼ਹਾਜ ਚੜਾਉਣਗੇ' ਜੁਮਲਾ ਬਣਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਉਹ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਆਫ਼ਤ ਸਮੇਂ ਵੀ ਹਵਾਈ ਸਫ਼ਰ ਨਹੀ ਕਰਾ ਸਕੇ ਪਰ ਝਾੜਖੰਡ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੇਮੰਤ ਸੋਰੇਨ ਨੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਰਕੇ ਮੁੰਬਈ ਤੋਂ ਝਾੜਖੰਡ ਤਕ ਤਕਰੀਬਨ 180 ਪਰਵਾਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹਵਾਈ ਰਸਤਿਓ ਰਾਂਚੀ ਦੇ ਬਿਰਸਾ ਮੁੰਡਾ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਉਤੇ ਜਰੂਰ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਲਈ ਰਾਂਚੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਬੱਸਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਤਬਾਹੀ ਵਿੱਚ ਝੋਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ 'ਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜਦਕਿ ਸਾਡੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਲੋਕ ਪ੍ਰਾਇਤਾ ਵਧੀ ਹੈ। ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਯੇਚੁਰੀ ਨੇ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਅਮੀਰਾਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ, ਗਰੀਬਾਂ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਿਆਂ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ 'ਅੱਛੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਜਾਦੂ' ਦੇ ਕਾਰਨ ਰੇਲਗੱਡੀਆਂ ਵੀ ਆਪਣਾ ਰਸਤਾ ਭਟਕ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਹਾਵੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਹਿਣੀ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਸੰਕਟ ਦੀ ਇਸ ਘੜੀ 'ਚ ਦੇਸ਼ ਇਕਜੁੱਟ ਰਹੇ ਅਤੇ ਮਿਲਜੁਲ ਕੇ ਇਸ ਮਹਾਸੰਕਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਅੱਗੇ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਸਫਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 20 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਦਾ ਪੈਕਜ਼ ਤਾਂ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਉਹ ਅਗਾਂਓ ਤਰੀਕ ਵਾਲਾ ਚੈਕ ਸਾਬਤ ਹੋ ਰਿਹਾ। ਹਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਨੀਰਵ ਮੋਦੀ, ਮੇਹਰ ਚੌਕਸੀ ਵਰਗੇ 50 ਬੈਂਕ ਲੋਨ ਡਿਫਾਲਟਰਾਂ ਦਾ 68607 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਜਰੂਰ ਮੁਆਫ਼ ਹੋ ਗਿਆ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਰੋਨਾ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਸਰਮਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਕਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਤ ਕਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਹੀਣ ਕਰਨ ਲਈ ਬਦਲਾਵ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਯੂ ਪੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 1200 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਕਿਰਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇੰਜ ਹੀ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 1000 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਲੇਬਰ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਂਭੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਛੇ ਸਾਲ ਪਿੱਛੇ ਵਸੁੰਧਰਾ ਰਾਜੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਅਧੀਨ ਇਹ ਫੈਸਲੇ ਲੈ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਪਹਿਲ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੂਬਿਆਂ 'ਚ ਕੰਮ ਦਾ ਸਮਾਂ 8 ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 12 ਘੰਟੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ, ਦੋਵੇਂ ਵੋਟ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਕੇਦਰ ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ, ਰਹਿਣ ਦੇ ਯੋਗ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।

ਕਰੋਨਾ ਸੰਕਟ ਦੀ ਕਰੋਪੀ ਦਰਮਿਆਨ ਨਿੱਜੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਅਸਿਹਯੋਗ ਕਾਰਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੈਕਟਰ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸੈਕਟਰ ਸੀ ਉਥੇ ਕਰੋਨਾ ਦੀ ਮਾਰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਪਈ ਹੈ। ਵੀਅਤਨਾਮ ਤੇ ਕਿਊਬਾ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ। ਸਪੇਨ ਤੇ ਆਇਰਲੈਂਡ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਸਮੁਚੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲੈ ਆਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀਕਰਨ ਬਾਰੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਇਹ ਨਿਜੀਕਰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਕੀ ਹੈ? ਨਿਜੀਕਰਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਸਰਕਾਰੀ ਤੇ ਪਬਲਿਕ ਸੈਕਟਰ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਜੀ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਣਾ, ਸਬਸਿਡੀਆਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਮਾਜ ਪ੍ਰਤੀ ਜੁੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਲਾਂਭੇ ਹੋਣਾ ਹੈ।

ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਸਰਕਾਰੀਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦਾ ਉਦਯੋਗੀਕਰਨ ਤੀਬਰ ਗਤੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਦੂਜਾ ਨਿੱਜਕਰਨ ਵਿਚ ਉਦੇਸ਼ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਉਣ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਹੀ । ਜੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਦਯੋਗ ਵਿਚ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਨਿਕਲੇਗਾ ਕਿ ਧੰਨ ਦੀ ਵੰਡ ਕਾਰਨ ਗਰੀਬੀ-ਅਮੀਰੀ ਵਧਾਏਗੀ, ਕਿਰਤੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਵਧੇਗਾ ਅਤੇ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਹੋਰ ਭੈੜ ਵੀ ਉਪਜਣਗੇ। ਸਮਾਜ 'ਚ ਗਰੀਬੀ-ਅਮੀਰੀ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਹੈ। ਨਿੱਜੀ ਮਾਲਕੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਇਕ ਵਰਗ ਲਈ ਸੁੱਖ ਤੇ ਦੂਜੇ ਵਰਗ ਲਈ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਖ਼ਾਤਮਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਸੈਂਕੜੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਂ 32, ਲਾਲ ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਦੇ ਦੋ ਸਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ 8, ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਰਾਜ ਸਮੇਂ 18 ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਬੈਂਕ ਕੌਮੀ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਮੁਰਾਰਜੀ ਦੇਸਾਈ, ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ, ਵੀ.ਪੀ.ਸਿੰਘ, ਦੇਵਗੌੜਾ, ਆਈ.ਕੇ.ਗੁਜਰਾਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਂ 80 ਤੋਂ ਵੱਧ ਛੋਟੇ-ਵੱਡੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸੈਕਟਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਖੜੇ ਕੀਤਾ।

ਇਸਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਾਧਨ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵੇਚਣ ਦੇ ਰਾਹ ਪਈ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੰਕਟਗ੍ਰਸਤ ਭਾਰਤ ਤਬਾਹੀ ਦੀ ਕਗਾਰ ਵੱਲ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ, ਏਅਰ ਸਪੇਸ ਤੇ ਏਅਰ ਪੋਰਟ, ਬਿਜਲੀ ਖੇਤਰ, ਕੋਲਾ, ਨਿਊਕਲੀਅਰ ਊਰਜਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ ਟੁੱਟੇ-ਭੱਜੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਬਚੇ-ਖੁਚੇ 'ਵੈਲਫੇਅਰ ਮਾਡਲ' ਨੂੰ ਖਾਤਮੇ ਵੱਲ ਧੱਕ ਦੇਵੇਗੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਰੋਨਾ ਸੰਕਟ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ 'ਚ ਦਿਖਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਨੇ ਮਾਨਵੀ ਤਬਾਹੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਥਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ, ਲੱਖਾਂ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਦੋ ਵਕਤ ਦੀ ਰੋਟੀ ਤੋਂ ਵੀ ਮੁਹਤਾਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਪ੍ਰਸੂਨ ਵਾਜਪਾਈ ਅਨੁਸਾਰ ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 42% ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸੰਸਦ 'ਚ ਕਰੋੜਪਤੀਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਜੋ 2009 'ਚ 58% ਸੀ, 2014 'ਚ 82% ਤੇ 2019 'ਚ 90% ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਡੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਤੇ ਕਰੋੜਪਤੀਆਂ ਨੇ ਲੁੱਟ ਕੇ ਸਰਮਾਇਆ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤਾ ਜੋ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਅਰਬਾਂ ਖਰਬਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿਆ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀ ਧੌਂਸ ਤੇ ਪੂੰਜੀਪਤੀ/ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਆਈ.ਐਮ.ਐਫ ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਬੈਂਕ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਨੇ ਨਵ-ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਆਰਥਿਕ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 16 ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰੇ ਵੇਚੇ ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਅਗਾਂਹ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 2014 ਤੋਂ 2019 ਤੱਕ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ 23 ਵੱਡੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰੇ ਵੇਚ ਦਿੱਤੇ। ਹੁਣ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਅੱਠ ਵੱਡੇ ਅਦਾਰੇ, ਜਿਹੜੇ ਮਹਾਰਤਨ ਅਤੇ ਨਵਰਤਨ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇਏਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਕਿਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੁਕਮਰਾਨ ਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਸਮੇਤ ਅਪਰਾਧੀ ਇੱਕ ਗੱਠਜੋੜ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਹਨ, ਜੋ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਆਰਥਿਕ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਥਿਤੀ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸੰਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ, ਖਾਧ-ਖੁਰਾਕ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਮਦਦ ਤਾਂ ਦੂਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਜੇ ਮਦਦ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਮੋੜÝਨਯੋਗ ਕਰਜ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਭਾਰਤ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ 'ਨਵ-ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਭਾਰਤ' ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੱਥ ਖਾਲੀ, ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰੋ, ਜੇ ਕੋਈ ਤੁਹਾਡੀ ਕਿਰਤ ਖ਼ਰੀਦਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਚੋ ਤੇ ਆਪਣਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰੋ।

ਅੱਜ ਤੱਕ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਉਦਯੋਗਪਤੀਆਂ ਨੇ ਉਦਯੋਗ ਲਗਾਏ, ਅਦਾਰੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ, ਸ਼ੇਅਰ ਮਾਰਕੀਟ ਰਾਹੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧਨ ਇਕੱਠਾ ਕਰਕੇ ਲਗਾਏ। ਸਰਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕਰੋੜ ਦੇ ਕਰਜੇ ਲਏ, ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੁੱਠੀਭਰ ਉਦਯੋਗਪਤੀਆਂ ਨੇ ਨੇਤਾਵਾਂ, ਸਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਬੀਮਾਰ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦਿਖਾ ਕੇ ਹੜੱਪ ਕਰ ਲਏ। ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਜੇ ਰਾਹੀਂ ਜੋ ਧਨ ਇਕੱਠਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਕਿਥੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? ਸਰਕਾਰ ਅਰਬਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਕੌਡੀਆਂ ਦੇ ਭਾਅ ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਲੁਟੇਰਿਆਂ ਨੂੰ ਲੁਟਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਰੁਪਏ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸੈਕਟਰ ਉਸਾਰ ਕੇ ਦਲਿਤ ਸ਼ੋਸ਼ਿਤ ਗਰੀਬ ਮਜ਼ਦੂਰ ਕਿਸਾਨ ਦੇ ਅੱਖੀਂ ਘੱਟਾ ਪਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਨਾ ਦੇ ਕੇ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਝੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਰਚੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਬੱਸ! ਇਹ ਹੀ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਹੈ।

ਲੋਕਤੰਤਰ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਨਿਆਂ ਦਾ ਹਾਮੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦਾ ਸੰਘ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮਾਜ ਦੀ ਹਰ ਵਰਗ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਧਾਰਮਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਕ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਹਿੰਦੂਆਂ ਲਈ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ, ਦੂਜਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਤਕਰੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀ ਇਹ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਕੌਮੀ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਏਕਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਰੁਕਾਵਟ ਵੀ ਕਿਉਕਿ ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਰਾਜੀ ਜੀਵਨ ਜਿਊਣ ਨਹੀ ਦਿੰਦੀ। ਜਦਕਿ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਭਾਈਚਾਰੇ ਤੇ ਭਰਾਤਰੀਭਾਵ ਦਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਸਿਰਫ਼ ਨਵੇਂ ਕਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਤੇ ਨਫ਼ਰਤੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਹੈ। ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ 'ਹਿੰਦੂ-ਕਰਨ', ਆਰਥਿਕਤਾ ਦਾ 'ਹਿੰਦੂ-ਕਰਨ' ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਭ ਕਾਸੇ ਦਾ ਨਿੱਜੀਕਰਨ' ਆਦਿ ਜੋ ਨਾਹਰੇ ਸੰਘਪਰਿਵਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਇਹਨਾਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲੋਕਤੰਤਰ ਤੇ ਸਮਾਜਵਾਦ ਲਈ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਡੱਟਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅਫਵਾਹਾਂ ਅਤੇ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀ ਹੈ ਸੱਚਾਈ?

ਮਾਸਟਰ ਹਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸੈਣੀ
9478597326, 8360727221

ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਰੋਗ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਫੈਲਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਅਫਵਾਹਾਂ ਦਾ ਬਾਜਾਰ ਵੀ ਗਰਮ ਹੈ। ਪਿੱਛਲੇ ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਫਵਾਹ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕੇ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੇ ਇੱਕ ਮਰੀਜ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਸਾਸਨ/ ਵਿਧਾਇਕ/ ਹਸਤਪਤਾਲ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੇ ਝੂਠੇ ਮਰੀਜ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਹਨ।ਸਥਾਨਿਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਹਸਤਪਤਾਲਾਂ ਵਾਲੇ ਬੁਖਾਰ, ਖਾਂਸੀ, ਜੁਕਾਮ ਆਦਿ ਦੇ ਰੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੀ ਲਿਸਟ ਵਿੱਚ ਸਾਮਿਲ ਕਰਕੇ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਪ੍ਰਤੀ ਮਰੀਜ ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਸਤਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਰੋਗ ਨਾਲ ਮੌਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮਰੀਜਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਰੋਗੀ ਵਿਖਾ ਕੇ ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਦੁਰਉਪਯੋਗ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਹਨਾਂ ਮਰੀਜਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਛੋਟੇ-ਮੋਟੇ ਰੋਗਾਂ ਨਾਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ਼ ਰੋਗੀ ਵਿਖਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੇ ਰੋਗੀ, ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੇ ਲੱਛਣਾ ਵਾਲੇ ਰੋਗੀ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਰੋਗੀ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਲੱਭੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਭਾਵ ਵਿਖਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਬੁੱਢੇ ਬੀਮਾਰ ਮਰੀਜ ਜਿਹਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ. ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਰੋਗੀ ਵਿਖਾ ਕੇ ਲਿਸ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾਂ ਹੈ।ਸਥਾਨਿਕ ਲੈਬਾਰਾਟਰੀਆਂ ਵੀ ਇਸ ਮਿਲੀਭੁੱਗਤ ਵਿੱਚ ਸਾਮਿਲ ਹਨ। ਕਈਆਂ ਲੈਬਾਰਟਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਯੋਗ ਸਟਾਫ ਨਹੀ ਹੈ। ਯੋਗ ਟੈਸਟ ਕਿੱਟਾਂ ਨਹੀ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਲੈਬਾਰਟਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਚੰਗੇਭਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਪਾਜੈਟਿਵ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਲੈਬਾਰਟਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਭਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵੀ ਜੋਰਾਂ ਉੱਤੇ ਹੈ। ਤੰਦਰੁਸਤ ਸਿਹਤਜਾਬਤਾ ਵਿਅਕਤੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਕੋਵਿਡ-19 ਰੀਕਵਰੀ ਸੈਂਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਧੱਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਆਏ ਪੈਸ਼ੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਟਾਂਕਾਂ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਸਮਾਨ ਦੀ ਖਰੀਦੋ-ਖਰੋਫਤ ਸਮੇਂ ਟਾਂਕਾਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।ਕਈ ਜਿਲ੍ਹੇਆਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕੰਨਟੈਕਟ ਟਰੇਸਿਗ ਸੈਂਟਰ ਖੋਲ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਕੰਨਟਰੈਕਟ ਟਰੇਸਿਗ ਸੈਂਟਰਾਂ ਰਾਹੀ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਰੋਗੀ ਦੇ ਨਜਦੀਕੀਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਧੱਕੇ ਨਾਲ ਕੋਵਿੰਡ-19 ਸੈਂਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਫਵਾਹਾਂ ਸੱਚ ਹਨ ਤਾਂ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਦੀ ਏਕਤਾ, ਅਖੰਡਤਾ ਅਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਡਿਫੈਸ਼ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਖਤਰਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰਾਂ ਦਾ ਗੰਦਾ ਖੇਡ ਖੇਡਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗਦਾਰ ਹਨ।ਉਹ ਚੀਨ ਦੇ ਜਸੂਸ ਹਨ।

ਉਹ ਚੀਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਚੀਨ ਦੇ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਯੁੱਧ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪੱਕਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਮੌਰਾਲ ਡਾਉਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਦੇਸ਼ ਧਰੋਹ ਦਾ ਮੁੱਕਦਮਾਂ ਚਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸੱਚ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਘਪਲੇ ਦੀ ਸੀਬੀਆਈ ਜਾਂਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਫਵਾਹ ਨਹੀ ਸੱਚਾਈ ਹੈ ਕੇ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਰੋਗ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਾਇਵੇਟ ਹਸਤਪਤਾਲ, ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾ ਹਸਤਪਤਾਲ ਰੋਗੀਆਂ ਨਾਲ ਠੱਗੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਾਇਵੇਟ ਹਸਤਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਰੋਗੀ ਪਾਜਿਟਿਵ ਜਾਂ ਕੋਰਨਟਾਇਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਰੋਗੀ ਤੋਂ ਪੰਜ ਲੱਖ ਤੋਂ ਅੱਠ ਲੱਖ ਤੱਕ ਰਕਮ ਵਸੂਲੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਰੋਗੀਆਂ ਦਾ ਪੈਕੈਜ ਸਿਸਟਮ ਸੂਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਹਸਤਪਤਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਲੁੱਟਕਸੁੱਟ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੀ ਨਵੀਂ ਦਵਾਈ ਜਾਂ ਟੀਕਾ ਹਾਲੇ ਮਾਰਕਿਟ ਵਿੱਚ ਨਹੀ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਇਵੇਟ ਹਸਤਪਤਾਲ ਵੀ ਚੀਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਇਵੇਟ ਹਸਤਪਤਾਲ ਵੀ ਚੀਨ ਦੇ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਯੁੱਧ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪੱਕਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਹ ਸੱਭ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਦਾ ਮੌਰਾਲ ਡਾਉਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਖਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨੈਸਨਲ ਡਿਫੈਂਸ ਨੂੰ ਮਜਬੂਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਦਾ ਚਮਤਕਾਰ- 2

ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਸੁਲਹਾਣੀ
91-98721-55120

ਭਾਰਤ ਦੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ 19 ਫਰਵਰੀ 1992 ਦਾ ਦਿਨ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਤੇ ਸੰਸਦੀ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਨਿਸਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪਰ 1991 ਦੀ ਚੋਣ ਦੇ ਉਲਟ ਇਸ ਵਾਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਕਾਲੀ ਧੜਿਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਗੁੱਟਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਮੁਕੰਮਲ ਬਾਈਕਾਟ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਚਰਚਾ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੇ ਦਬਾਅ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਰੇਆਮ ਪਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣਾ ਕੱਫਣ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਜਾਵੇ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਪੂਰਾ ਦਹਿਸ਼ਤਜ਼ਦਾ ਅਤੇ ਤਣਾਅ ਪੂਰਨ ਸੀ। ਪਰ ਪਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਪੀ. ਵੀ. ਨਰਸਿਮਹਾ ਰਾਓ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸੀ ਸਰਕਾਰ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਬਜਿਦ ਸੀ। ਇਸ ਵਾਰ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਆਪਣੇ ਦਮ ਖਮ ਤੇ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਡਟ ਕੇ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋ ਗਈ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਭਾਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੇਠ ਚੋਣ ਪਰਚਾਰ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝ ਗਏ। ਪਰ ਪਿੰਡਾਂ ਤੇ ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਡਰ ਅਤੇ ਸਹਿਮ ਦਾ ਮਹੌਲ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਗਰਮਜੋਸ਼ੀ ਲਗਭਗ ਗਾਇਬ ਸੀ।

ਫਿਰ ਵੀ ਮੈਂ ਬੁਲੰਦ ਹੌਸਲੇ ਨਾਲ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਛਾਉਣੀ ਜਨਰਲ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੇਠ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਡਟ ਗਿਆ। ਨਾਸਾਜ਼ਗਾਰ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਬਸਪਾ ਕਾਰਜਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਸੀ। ਮੁਕਾਬਲੇ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਧਨਾਢ ਉਮੀਦਵਾਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਗੁਰਨੈਬ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਬਾਗੀ ਯੂਥ ਆਗੂ ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ (ਬੱਬਲ) ਰਜਵਾੜਾਨੁਮਾ ਜਗੀਰਦਾਰ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਸਾਧਨਾਂ ਨਾਲ ਨੰਗੇਧੜ ਲੜਦਿਆਂ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਵੰਗਾਰ ਬਣ ਖੜ੍ਹੇ ਸਾਂ।ਬਾਈਕਾਟ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਕਾਲੀ ਧਿਰਾਂ ਰਵਿੰਦਰ ਸੰਧੂ ਦੀ ਧਿਰ ਬਣ ਖੜੋਤੀਆਂ।

ਇਕ ਸਹਾਇਕ ਥਾਣੇਦਾਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਛੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਤੇ ਇਕ ਸਬ ਇਸਪੈਕਟਰ ਦੀ ਕਮਾਂਡ ਹੇਠ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਦੇ ਜੁਆਨ ਮੇਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਤੈਨਾਤ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਮੈਂ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਾਜਾ ਟਾਕੀਜ਼ ਵਿਚ ਇਕ ਵੱਡਾ ਹਾਲ ਤੇ ਕਮਰੇ ਬੁੱਕ ਕਰਵਾ ਲਏ। ਫਿਰ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ 151- ਸੰਤ ਲਾਲ ਰੋਡ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਛਾਉਣੀ ਵਿਖੇ ਜਾ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ। ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਖੁਰਾਕ ਤੇ ਸਪਲਾਈਜ਼ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਦਫਤਰ ਹੋਇਆ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਐਨੇ ਵਡੇ ਦਲ ਬਲ ਨੂੰ ਮੁਹੱਲੇ ਵਿਚ ਸੰਭਾਲਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਸੀ।

ਮੈਂ ਇਕ ਜੁਗਾੜੂ ਜੀਪ ਦਾ ਪਰਬੰਧ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਜਿਸਨੇ ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਧੁੰਮ ਮਚਾ ਰੱਖੀ ਸੀ ਪਰ ਜਗੀਰਦਾਰਾਂ ਤੇ ਧਨਾਢਾਂ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੋ ਕਸਬਿਆਂ ਇਕ ਸ਼ਹਿਰ ਅਤੇ ਸੌ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨਾ ਜ਼ੋਖਮ ਭਰਿਆ ਤੇ ਕਠਿਨ ਕਾਰਜ ਸੀ। ਭੋਲੇ ਭਾਲੇ, ਅਣਥੱਕ ਤੇ ਨਿਡਰ ਕਾਰਜਕਰਤਾ ਜੋ ਰਾਜਨੀਤਕ ਚਾਲਾਂ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਸਨ, ਮੇਰੀ ਧਰੋਹਰ ਸਨ। ਆਮ ਦਲਿਤ ਲੋਕ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਸਮਝਦੇ ਸਨ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨਾਲੋਂ ਟੁੱਟਣਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮ ਬਦਲੀ ਵਾਂਗ ਲੱਗਦਾ ਸੀ। 1985 ਦੀ ਚੋਣ ਦੌਰਾਨ ਹਲਕੇ ਦੇ ਆਖਰੀ ਪਿੰਡ ਗਿੱਲ ਦੇ ਦਲਿਤ ਸਾਡੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨ ਲਈ ਵੀ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਸਗੋਂ ਸਾਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਾਲਤ ਕਈ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਸਨ। ਸ਼ਹਿਰੀ ਵੋਟਰ ਤਾਂ

ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਦੂਰੀ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਦਾ ਸੀ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਟਾਂਵੇਂ ਟਾਂਵੇਂ ਵਰਕਰ ਲਿੰਤਰ ਪਏ ਸਨ। ਏਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਸਟਰ ਓਮ ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਦਕਾ ਗਿੱਲ ਪਿੰਡ ਦੇ ਇਕ ਅਧਿਆਪਕ ਠਾਣਾ ਸਿੰਘ ਤੇ ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਫੌਜੀ 1987 'ਚ ਮੇਰੇ ਸੰਪਰਕ 'ਚ ਆਉਣ ਕਰਕੇ ਉਹ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਦੇ ਸਮਾਜਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਮੁਕਤੀ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥਕ ਬਣ ਗਏ ਸਨ। ਇਉਂ ਇਹ ਪਿੰਡ ਹੁਣ ਬਸਪਾ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਪਿੰਡ ਦਾ ਨੌਜੁਆਨ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ ਬਹੁਜਨ ਲਹਿਰ ਲਈ ਗੀਤ ਲਿਖਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਤੇ ਉਸੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਉਤਸ਼ਾਹੀ ਸਾਥੀ ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਪੰਛੀ ਤੂੰਬੀ ਤੇ ਗੀਤ ਗਾ ਕੇ ਪਿੰਡ ਪਿੰਡ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਇਸ ਚੋਣ ਦੌਰਾਨ ਭੱਟੀ ਨੇ ਇਕ ਗੀਤ ਲਿਖਿਆ

ਕਾਂਗਰਸੇ ਤੈਨੂੰ ਰਹਿਣ ਦੇਣਾ
ਤੂੰ ਐਵੇਂ ਨਾ ਜਾਣੀ।
ਪੁਛ ਚੁਕਾ ਦੇਊਗਾ

– ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਸੁਲਹਾਣੀ

ਜੋ ਬਹੁਤ ਚਰਚਿਤ ਹੋਇਆ ਤੇ ਪੰਛੀ ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਹਰ ਸਟੇਜ ਤੇ ਸੁਣਿਆਂ ਜਾਂਦਾ। ਕਾਂਗਰਸੀ ਉਮੀਦਵਾਰ 1985 ਦੀ ਚੋਣ ਬਸਪਾ ਕਾਰਨ ਹਾਰ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਅੰਦਰੋ ਅੰਦਰੀ ਬਹੁਤ ਭੈ ਭੀਤ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਸਰਕਾਰੀ ਤੰਤਰ ਸਹਾਰੇ ਜਿੱਤ ਲਈ ਆਸਵੰਦ ਸੀ। ਬਾਗੀ ਕਾਂਗਰਸੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬੱਬਲ ਸੰਧੂ ਵੱਲੋਂ ਧਨ ਬਲ ਨਾਲ ਸਰਗਰਮ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਢੀ ਹੋਈ ਸੀ ਤੇ ਬਾਈਕਾਟ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਕਾਲੀ ਧਿਰਾਂ ਉਹਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦੀਆਂ ਮੋਹਰੀ ਬਣ ਖੜੋਤੀਆਂ ਸਨ। ਉਹਦਾ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ ਚੜ੍ਹਦਾ ਸੂਰਜ ਸੀ। ਮੈਂ ਦਲਿਤ ਵਿਹੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਪਿੰਡ ਜਾਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅਣਖ ਨੂੰ ਟੁੰਬਦਿਆਂ ਆਖਦਾ ਕਿ "ਜਿੰਨਾਂ ਚਿਰ ਧਨਾਢ ਜਗੀਰਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹਦੇ ਰਹਿਣਗੇ ਤੁਹਾਡੇ ਢਾਰਿਆਂ, ਤੁਹਾਡੇ ਕੱਚੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਹਨੇਰਾ ਪਸਰਿਆ ਰਹੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦੀਪ ਆਪ ਬਣੋ। ਧਨਾਢਾਂ ਦੇ ਨੋਟ ਠੁਕਰਾ ਕੇ ਵੋਟ ਤੰਤਰ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਵੋਟਾਂ ਨਾਲ ਆਪ ਹੁਕਮਰਾਨ ਬਣੋ।

ਮੇਰੇ ਜੋਸ਼ੀਲੇ ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਨਾਲ ਉਤਸ਼ਾਹੀ ਨੌਜੁਆਨ ਸਾਡੀ ਲਹਿਰ ਦਾ ਅੰਗ ਬਣਨ ਲੱਗੇ। ਇਸ ਚੋਣ ਵਿਚ ਬਸਪਾ ਬੇਸ਼ੱਕ 7012 ਵੋਟਾਂ ਲੈ ਕੇ ਤੀਜੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਤਿਲਕ ਗਈ ਅਕਾਲੀ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬੱਬਲ ਸੰਧੂ 17891 ਵੋਟਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਮੈਦਾਨ ਮਾਰ ਗਿਆ ਪਰ ਬਸਪਾ ਕਾਰਨ ਕਾਂਗਰਸੀ ਉਮੀਦਵਾਰ 16345 ਵੋਟਾਂ ਲੈਕੇ ਸਿਰਫ 1546 ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਫਰਕ ਨਾਲ ਐਸਾ ਲੁੜਕਿਆ ਕਿ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਰਾਜਸੀ ਰੰਗਮੰਚ ਤੋਂ ਅਲੋਪ ਹੋ ਗਿਆ।

ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਸ਼ਹਿਰ ਸੀਟ ਤੋਂ ਬਸਪਾ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਮੁੱਤੀ ਕੰਬੋਜ ਨੂੰ ਸੈਂਕੜੇ ਵੋਟਾਂ ਨਾਲ ਜਿੱਤਦੇ ਜਿੱਤਦੇ ਨੂੰ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਹੇਰ ਫੇਰ ਨਾਲ ਉਹਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿਚ 12158 ਵੋਟਾਂ ਦਰਸਾ ਕੇ ਸਿਰਫ 355 ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਫਰਕ ਨਾਲ ਹਾਰਿਆ ਹੋਇਆ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਪੰਡਤ ਬਾਲ ਮੁਕੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਕਾਂਗਰਸੀ ਉਮੀਦਵਾਰ 12513 ਵੋਟਾਂ ਲੈਕੇ ਜੇਤੂ ਕਰਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਤੀਜਾ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ ਪਰ ਆਰ ਓ ਕਮ ਐਸ ਡੀ ਐਮ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਰਾਜਸੀ ਦਬਾਅ ਅਧੀਨ ਪੱਖਪਾਤੀ ਰੁੱਖ ਅਖਤਿਆਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਬਸਪਾ ਵਰਕਰ ਗੁੱਸੇ ਤੇ ਵਿਦਰੋਹ ਦੇ ਰੌਅ 'ਚ ਸਨ। ਜੋ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਫਤਰ ਵੱਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵਧ ਰਹੇ ਸਨ। ਏਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਫਲੀਆਂ ਵਾਲਾ ਵੋਟਾਂ ਨਾਲ ਤਾਂ ਜਿੱਤ ਰਿਹਾ ਐ ਪਰ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਹਰ ਹੀਲੇ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਤੋਂ ਲਿਆਂਦੇ ਆਪਣੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪਰਧਾਨ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਨੂੰ ਜਿਤਾਉਣ ਲਈ ਅੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਬਸਪਾ ਕਾਰਜਕਰਤਾ ਹੋਰ ਭੜਕ ਪਏ ਬਸਪਾ ਵਰਕਰਾਂ ਦਾ ਜੋਸ਼ ਉਬਾਲੇ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰ ਗੁਜਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਬਰ ਤਿਆਰ ਸਨ। ਮੈਂ ਤੇ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਕੰਬੋਜ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਸਾਂ। ਸ਼ੇਰ ਸ਼ਾਹ ਵਲੀ ਵਾਲਾ ਮੇਨ ਚੌਕ ਜਾਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਭਾਰੀ ਹਜੂਮ ਵਲੋਂ ਆਵਾਜਾਈ ਠੱਪ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਪਲੋ ਪਲੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਦਰੋਹੀ ਇਕੱਠ ਵਧਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉੱਧਰ ਇਕ ਇਮਾਨਦਾਰ ਆਰ ਓ ਕਮ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਰਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਆਈ ਏ ਐਸ ਕਿਸੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਆਕੇ ਗਲਤ ਨਤੀਜਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਹੋ ਖੜੋਤਾ। ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਫਲੀਆਂ ਵਾਲਾ 150903 ਵੋਟਾਂ ਅਤੇ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਨੂੰ 149607 ਵੋਟਾਂ ਪਈਆਂ ਸਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਸਪਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ 1296 ਵੋਟਾਂ ਨਾਲ ਜੇਤੂ ਕਰਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਹ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਕਿਧਰੇ ਖੁੱਡੇ ਲਾਈਨ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਬਦ ਦਿਆਨਤਦਾਰੀ, ਭਰਿਸ਼ਟ ਤੇ ਲੁੱਟ ਖਸੁੱਟ ਵਾਲੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਵੀ ਉਹ "ਕੋਈ ਹਰਿਆ ਬੂਟ ਰਹਿਓ ਰੀ" ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤ ਮਿਸਾਲ ਕਾਇਮ ਕਰ ਗਿਆ।

ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਦੇ ਚਮਤਕਾਰ ਸਦਕਾ ਸੰਸਦੀ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁੱਲ ਕੋਰਾ ਇਕ ਸਧਾਰਨ ਪਰਵਾਰ ਦਾ ਦਲਿਤ ਰਾਏ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨ ਬੱਬੀਖਾਨਾਂ ਨੂੰ ਚਿੱਤ ਕਰਕੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸੰਸਦ ਦੀਆਂ ਪੌੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹਨ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਿਆ। ਧਰਮਕੋਟ ਰਿਜ਼ਰਵ ਸੀਟ ਤੋਂ ਗਰੀਬ ਪਰਵਾਰ ਦਾ ਇਕ ਅਲ੍ਹੜ ਚੋਬਰ ਕਾਲਜ ਚੋਂ ਨਿਕਲਦਿਆਂ ਵਿਧਾਇਕ ਬਣ ਗਿਆ। ਗਰੀਬ ਪਰਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨੌਸਿੱਖੀਏ ਦੁਆਬੇ ਚੋਂ ਬਸਪਾ ਦੇ ਛੇ ਤੇ ਮਾਲਵੇ ਚੋਂ ਤਿੰਨ ਵਿਧਾਇਕ ਜਿੱਤ ਗਏ।

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਬਸਪਾ ਮੁੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਈ ਤਾਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪੰਡਤਾਂ ਦੇ ਦੰਦ ਜੁੜ ਗਏ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਬਸਪਾ ਦੀ ਚੜ੍ਹਤ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਆਤੰਕਵਾਦ ਦੀ ਆੜ ਵਿਚ ਦੋ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਵਧ ਬਸਪਾ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਨੂੰ ਬਲੀ ਦਾ ਬੱਕਰਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਾਜਸ਼ੀ ਵਿਉਂਤਬੰਦੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੀ ਗੁਰੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਜੇ ਨਿਰਪੱਖ ਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਚੋਣ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਚੋਣ ਨਤੀਜਾ ਹੋਰ ਹੋਣਾ ਸੀ।

ਭਾਰਤੀ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਡੂੰਘੇ ਸੰਕਟ ਦੇ ਅਸਲੀ ਕਾਰਨ

ਡਾ. ਰਾਜੀਵ ਖੋਸਲਾ

ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਹਫਤਿਆਂ ਤੋਂ ਭਾਰਤੀ ਬੈਂਕਾਂ ਬਾਰੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ-ਸੁਣ ਕੇ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ ਤੇ ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਅਜਿਹੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਜੋ ਅਗਸਤ ਮਹੀਨੇ ਆਈਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ: ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਤਾਜ਼ਾ ਪੂੰਜੀ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ (ਮੂਡੀਜ਼), ਭਾਰਤੀ ਬੈਂਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਰਬੀਆਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ 8.4 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦਾ ਪੁਨਰਗਠਨ (ਇੰਡੀਆ ਰੇਟਿੰਗਜ਼ ਐਂਡ ਰਿਸਰਚ), ਭਾਰਤੀ ਬੈਂਕਾਂ ਨੇ ਕੋਵਿਡ-19 ਅਧੀਨ 13653 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਤੇ ਹਰ ਬੈਂਕ ਦੇ ਕੁਲ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦਾ 35-40% ਭੁਗਤਾਨ ਮੁਅੱਤਲ ਹੋਇਆ (ਐਸਬੀਆਈ ਰਿਸਰਚ) ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਦਫਤਰ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਚਾਲੂ ਵਿੱਤੀ ਵਰ੍ਹੇ ਦੌਰਾਨ ਚਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ (ਯੂਕੋ ਬੈਂਕ, ਬੈਂਕ ਆਫ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰਾ, ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਸਿੰਧ ਬੈਂਕ, ਆਈਡੀਬੀਆਈ) ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ।

ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀ ਮਾੜੀ ਵਿੱਤੀ ਸਿਹਤ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਜੁਲਾਈ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਰਤਾ ਰਿਪੋਰਟ ('ਨਿਅਨਚਿਅਲ ਸਟਅਬਲਿਟਿ ਰਇਪੋਰਟ) ਵਿਚ ਸਾਫ ਤੌਰ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਡੁੱਬੇ ਕਰਜ਼ੇ (ਐਨਪੀਏ) ਮਾਰਚ 2021 ਤੱਕ 8.5% ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 14.7% ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬੈਂਕਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਐਨਪੀਏ ਦੇ 11.3% ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 15.2% ਹੋਣ ਦਾ ਖਦਸ਼ਾ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਲ 2019 ਵਿਚ ਮਾੜੀ ਵਿੱਤੀ ਹਾਲਤ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਆਪ 10 ਜਨਤਕ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੇਵਲ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਰਾਹ ਤੇ ਪਾਉਣ ਵਾਲਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕਿਸੇ ਪੱਖੋਂ ਵੀ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੰਝ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਸਰਕਾਰ ਸਿੱਧੇ ਵਿੱਤੀ ਪੈਕੇਜ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਮੁਲੰਕਣ ਤੋਂ ਬਚਦੀ ਹੋਈ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਬੈਂਕਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੇਠ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਜਾਂਚ ਪੜਤਾਲ ਘੱਟ ਹੈ ਤੇ ਬੋਝ ਵੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਖੋਖਲੀ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਵਾ ਕੇ ਕੇਵਲ ਸਮਾਂ ਲੰਘਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸੰਕਟ ਵਿਚ ਘਿਰ ਰਹੇ ਭਾਰਤੀ ਬੈਂਕ

ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਐਲਾਨੇ 20 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਦੇ ਪੈਕੇਜ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਭਾਗ ਬੈਂਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਛੋਟੇ ਤੇ ਮੱਧ ਵਰਗ ਦੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਮੁਕਤ ਕਰਜ਼ਿਆਂ, ਗੈਰ ਬੈਂਕ ਵਿੱਤੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਵੱਲ ਹੀ ਸੇਧਿਤ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੋਵਿਡ-19 ਦੀ ਮਹਾਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੰਦੀ ਵਿਚ ਘਿਰੀ ਹੋਈ ਭਾਰਤੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਹੋਰ ਗੰਭੀਰ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਰੀਆਂ ਮੁੱਖ ਦੇਸੀ ਅਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਖੋਜ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਦੇ ਸਾਲ 2020-21 ਵਿਚ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਰਹਿਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਦੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਹੋਣ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਘੱਟ ਉਤਪਾਦਨ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਘੱਟ ਮੰਗ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਨੌਕਰੀਆਂ ਖੁੱਸਣ ਜਾਂ ਘੱਟ ਤਨਖਾਹਾਂ ਤੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਮੰਗ ਵਿਚ ਹੋਰ ਕਮੀ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਮੰਗ ਦੀ ਕਮੀ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਘਟਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ ਚੁੱਕੇ ਹੋਏ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਖ਼ਰਕਾਰ ਇਸ ਦੁਸ਼ਟ-ਚੱਕਰ ਦਾ ਸਾਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਆ ਕੇ ਬੈਂਕਾਂ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੱਤ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਕਾਰਪੋਰੇਟਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਕਰਜ਼ੇ ਹੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਸਲ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਤਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਹਨ।

ਖੋਜ ਸੰਸਥਾ 'ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਮੋਨੀਟਰਿੰਗ ਇੰਡੀਅਨ ਇਕਾਨਮੀ' (CMIE) ਦੁਆਰਾ ਅਗਸਤ ਦੇ ਤੀਜੇ ਹਫ਼ਤੇ ਜਾਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਉਜਾਗਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਹੁਣ ਤਕ ਸਵੈ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਦਿਹਾੜੀਦਾਰ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤਨਖਾਹਦਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮਈ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਖਤਮ ਹੋਣ ਨਾਲ ਭਾਵੇਂ ਗੈਰ ਰਸਮੀ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤਕ ਮੁੜ ਆਈਆਂ ਹਨ ਪਰ ਤਨਖਾਹਦਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿਚ ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਛੇਤੀ ਨਾ ਮੁੜਨ ਵਾਲਾ ਤਕਰੀਬਨ 1.89 ਕਰੋੜ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਇਹ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਆਈ ਚਲਾਈ ਲਈ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿਚ ਰੱਖੀਆਂ ਬੱਚਤਾਂ ਵਾਪਸ ਲੈਣਗੇ, ਉਦੋਂ ਹੀ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੋਰ ਘੱਟ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਘੱਟ ਕਮਾਈ। ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਭਵਿੱਖ ਨਿਧੀ ਸੰਗਠਨ (ਈਪੀਐਫਓ) ਵੀ ਤਕਰੀਬਨ 80 ਲੱਖ ਗਾਹਕਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਫੰਡ ਵਿਚੋਂ ਅਪਰੈਲ ਤੋਂ ਜੁਲਾਈ ਤਕ 30000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਐਸੇ ਹੀ ਭਿਆਨਕ ਸੰਕਟ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਬੈਂਕਾਂ ਵਿਚ ਬੱਚਤਾਂ ਘਟਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦਾ ਵੱਡਾ ਅਸਰ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਾਰ, ਸਿੱਖਿਆ, ਮਕਾਨ ਜਾਂ ਨਿਜੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਰਜ਼ਾ ਲਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਅਦਾਇਗੀ ਵਿਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਗਸਤ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਤ ਤਕ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 6 ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤੇ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੁਝ ਵੀ ਸਾਫ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਸਮਾਂ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ, ਬੈਂਕਾਂ ਲਈ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣਗੀਆਂ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਵੱਡੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਰਜ਼ੇ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੋੜਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ ਕਰਜ਼ੇ ਲੈਣੇ ਹੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਉਹ ਤਾਂ ਹੁਣ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨਾਲ ਸੌਦੇ ਤੈਅ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰਿਣ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਬੈਂਕਾਂ ਕੋਲ ਖਾਤੇ ਧਾਰਕਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫੀਸ ਵਸੂਲਣ ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨੇ ਲਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਬਚਣਾ ਅਤੇ ਅੰਤ ਦੁਖੀ ਹੋਈ ਜਨਤਾ ਕੇਵਲ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਦਾ ਤਮਾਸ਼ਾ ਦੇਖਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾੜੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ

ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਬੱਚਤਾਂ ਤੋਂ ਵਿਆਜ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੁਝ ਪੈਸੇ ਕਮਾ ਸਕਣ ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਬੈਂਕਾਂ ਦਾ ਬੜਾ ਹੀ ਅਨੋਖਾ ਮਾਡਲ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਾਧਿਅਮ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਬਚਤ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਕੇ ਵੱਡੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟਾਂ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਹੋਣ ਤੇ ਕਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪੈਸਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤਕ ਸਰਮਾਏਦਾਰ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਦੋਂ ਤਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਟਾਕ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿਚ ਵੀ ਬੈਂਕ ਦੇ ਖਰੀਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਤੋਂ ਲਾਭ ਮਿਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਉਪਜਿਆ ਇਹ ਮਾਡਲ ਵਿਕਸਿਤ ਮੁਲਕਾਂ ਜਿਵੇਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਚਲ ਰਹੇ ਮਾਡਲਾਂ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਰਗੇ ਸਰਮਾਏਦਾਰ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਡੁੱਬ ਰਹੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਲਈ ਬਚਾਅ ਯੋਜਨਾ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਰੋਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਖ਼ਜ਼ਾਨਾ ਬਾਂਡ ਜਾਰੀ ਕਰ ਕੇ, ਜਾਂ ਬਜਟ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਜੋਖ਼ਮ ਨੂੰ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਸਤੇ ਵੱਖਰੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰ ਕੇ, ਜਾਂ ਵਾਧੂ ਮੁਦਰਾ ਛਾਪ ਕੇ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਤਾਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਕਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜੋਖ਼ਮ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਗੱਲ ਭਾਵੇਂ ਵੱਖ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਤਾਂ ਇਹ ਮਾਡਲ ਵੀ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਣ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕ੍ਰਿਪਟੋ-ਕਰੰਸੀ ਦਾ ਨਵਾਂ ਦੌਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਧਨ ਵਰਗਾ ਢਾਂਚਾ ਵੀ ਜਨਤਾ ਲਈ ਧਨਾਢ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਉਸਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਛੱਡ ਕੇ ਆਪ ਹੋਰ ਨਵੇਂ ਕਿਸੇ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਮਾਡਲ ਵਲ ਵਧ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਗੁਰਪੁਰਬ ਗੁਰਗੱਦੀ/ ਜੋਤੀ-ਜੋਤ ਸਤੰਬਰ (1574-1581

ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ

ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਸਮਾਂ 1534-1581 ਤੱਕ ਦਾ ਹੈ। ਹਮਾਯੂੰ 1530 ਵਿਚ ਮੁਗਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬਣਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਰਾਜਕਤਾ ਸੀ। ਅਕਬਰ 1556 ਵਿਚ ਮੁਗਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬਣਿਆ, ਤਦ ਵੀ ਹਾਲਾਤ ਸੁਖਾਵੇਂ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਹੇਠ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਵਿਖੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਮੁਗਲ ਹਕੂਮਤ ਅਤੇ ਧਰਮਾਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਵਿਚ ਵੈਰ-ਵਿਰੋਧ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡੀਆਂ ਪਈਆਂ ਸਨ। ਜਾਤ-ਪਾਤ, ਧੜੇਬੰਦੀ, ਲੁੱਟ-ਖਸੁੱਟ ਜੋਰਾਂ 'ਤੇ ਸੀ। ਗਿਆਨ ਵਿਹੂਣੇ ਲੋਕ ਭਟਕ ਰਹੇ ਸਨ। ਪਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਆਪ ਖੁੱਲ੍ਹ ਦਿਲੀ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਲਈ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਸੇਵਾ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਬਣ ਕੇ ਗੁਰਗੱਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਝੂਠੇ ਕਰਮਕਾਂਡਾਂ, ਰੀਤਾਂ-ਰਸਮਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਕੇ ਇਕ ਸਾਂਝੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਉਸਾਰ ਲਈ ਹੰਭਲਾ ਮਾਰਿਆ।

ਪ੍ਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਵਾਨਾ
510-781-0487

ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ 24 ਸਤੰਬਰ 1534 ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਹਰਿਦਾਸ, ਮਾਤਾ ਅਨੂਪ ਦੇਵੀ/ਦਯਾ ਕੌਰ ਦੀ ਕੁੱਖੋਂ ਪਲੇਠਾ ਪੁੱਤਰ ਹੋਇਆ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਚੂਨਾ ਮੰਡੀ ਲਾਹੌਰ ਵਿਚ ਇਕ ਸਧਾਰਨ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਸਨ। ਪਲੇਠਾ ਪੁੱਤਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਜੇਠਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੋਇਆ। ਆਪ ਸ਼ਰਧਾ ਭਗਤੀ, ਸ਼ਾਂਤ, ਦਾਨੀ ਸੁਭਾਅ, ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਤੀਖਣ ਬੁੱਧੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ। ਨਿੱਕੀ ਉਮਰੇ ਹੀ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ। ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਨਾਨੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਬਾਸਰਕੇ ਲੈ ਆਈ। ਜਿੱਥੇ ਆਪ ਘੁੰਗਣੀਆਂ ਵੇਖ ਕੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਚਲਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਰੱਬ ਸਬੱਬੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਵੀ ਬਾਸਰਕੇ ਦੇ ਰਹਿਣਵਾਲੇ ਸਨ। ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮਿਲਣੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨਾਲ ਬਾਸਰਕੇ ਹੀ ਹੋਈ। ਫਿਰ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਕੋਲ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਆ ਗਏ। ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਲਈ ਘੁੰਗਣੀਆਂ ਹੀ ਵੇਚਦੇ ਰਹੇ। ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਬਾਂਤ-ਚਿੱਤ, ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਹੀ ਵੰਡ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਸਿਮਰਨ ਸਤਿਸੰਗ ਵੀ ਕਰਦੇ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਿੱਠੇ ਅਤੇ ਨਿਮਰਤਾ ਵਾਲੇ ਸੁਭਾਅ ਕਰਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿਚ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੇ ਹੋ ਗਏ। ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਲੰਗਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਰੁਚੀ ਵਧਦੀ ਗਈ। ਉਹ ਮਧੁਰ ਸੁਰ ਵਿਚ ਗਾਉਂਦੀ ਅਤੇ ਤੰਤੀ ਸਾਜ ਵੀ ਵਜਾਉਂਦੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਹ 20 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਰਿਸ਼ਟ-ਪੁਸ਼ਟ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਦੇ ਸੁਭਾਅ, ਰਹਿਣੀ-ਬਹਿਣੀ, ਬੋਲਚਾਲ, ਸੇਵਾ ਸਿਮਰਨ ਤੋਂ ਇੰਨੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਕਿ ਆਪਣੀ ਛੋਟੀ ਪੁੱਤਰੀ ਬੀਬੀ ਭਾਨੀ ਜੀ ਦਾ ਵਿਆਹ 18 ਫਰਵਰੀ 1554 ਨੂੰ ਸੰਪੰਨ ਕੀਤਾ। ਪਿਤਰੀ ਸਨੇਹ ਕਰਕੇ ਦੰਪਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਹੀ ਰੱਖ ਲਿਆ। ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ- ਪ੍ਰਿਥੀ ਚੰਦ, ਮਹਾਂਦੇਵ ਅਤੇ ਅਰਜਨ (ਗੁਰੂ) ਜੀ ਸਨ। ਆਪ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਗੁਰ-ਸਿੱਖੀ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸਮਝ ਲਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਬਾਉਲੀ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਨੇ ਸਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ। ਆਪ ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ, ਟੋਕਰੀ ਢੋਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਲੋਕਾਚਾਰੀ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ ਤੋਂ ਉਪਰ ਉੱਠ ਕੇ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ। ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਮਾਰਗ ਲੱਭਿਆ। ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਅਣਥੱਕ ਸੇਵਾ ਭਾਵਨਾ ਵੇਖ ਕੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੁੰਦੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਪਾਤਰ ਬਣ ਗਏ। ਜਦੋਂ ਅਕਬਰ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਗੋਂਦੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਾਤਿ-ਅਭਿਮਾਨੀਆਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਅਕਬਰ ਨੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਨੂੰ ਪੱਖ ਪੂਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ। ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਘੋਖ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਤਦ ਹੀ ਬੜੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਆਪਦੇ ਪੱਖ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪੂਰਵਕ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਾਡਾ ਮਨੋਰਥ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਦਾ ਹੈ। ਅਕਬਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸ਼ੰਕੇ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ। ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੇ।

ਸੇਵਾ, ਭਗਤੀ, ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਨਿਮਰਤਾ ਵਾਲੇ ਗੁਣ ਵੇਖ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਘਾਲਣਾ ਵੇਖ ਕੇ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਅਨੁਭਵ ਕਰ ਲਿਆ ਕਿ ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਹੁਣ ਦੀਨ-ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਦਰਦ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ। ਤਦ 1 ਸਤੰਬਰ 1574 ਨੂੰ ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਦਾ ਨਾਂ ਦੇ ਕੇ ਗੁਰਗੱਦੀ 'ਤੇ ਬਿਠਾਇਆ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਰਚਨਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਇਕੱਤਰ ਬਾਣੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ। ਆਪ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਉਤਾਰੇ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਡੂੰਘੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਢਾਲ ਲਿਆ ਸੀ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ 638 ਪਦੇ, 30 ਸੰਗੀਤਕ ਰਾਗਨੀਆਂ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਅਸਟਪਦੀਆਂ, ਛੰਤ, ਵਣਜਾਰਾ, ਕਰਹਲੇ, ਘੋੜੀਆਂ, ਲਾਵਾਂ, ਵਾਰਾਂ ਤੇ ਸੋਹਿਲੇ ਕਾਵਿਕ ਵੰਨਗੀਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ 31 ਸਲੋਕ ਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਧੀਕ ਵਿਚ ਹਨ। ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਰਚੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸਵੈ6ਮਾਣ ਦਾ ਜੀਵਨ ਜਿਊਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਕਰਮਾਂ ਕਰਕੇ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਜਾਤ ਨਾਲ। ਹਉਮੈ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਅਤੇ ਆਤਮ-ਸਮਰਪਣ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਗੁਰਮਤਿ ਦੀ ਸੋਝੀ ਨਾਲ ਮਨ ਦੀ ਗੱਲ ਦੂਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਨਾਮੁ ਦਾਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਤੇ ਸੁੱਚੀ ਕਿਰਤ ਵੰਡ ਕੇ ਛਕਣਾ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਮੀਰੀ ਗੁਣ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਰਹਿਤ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਦਾ ਇਸ਼ਨਾਨ ਤੇ ਨਾਮੁ ਜਪਦੇ ਰਹਿਣਾ ਹੀ ਸਿੱਖ ਦਾ ਉਤਮ ਕਰਮ ਹੈ। ਜੋ ਨਾਮੁ ਜਪਦਾ ਹੈ ਉਹ ਧੰਨਤਾ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਸੱਚ ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇਣ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ। ਝੂਠੇ ਕਰਮਕਾਂਡਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਣਾ। ਸੇਵਾ ਦਾ ਮਾਰਗ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਮਾਰਗ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਦਾ ਰਸਤਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਸੰਨ 1570 ਵਿਚ ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੂੰ ਉਸ ਅਸਥਾਨ 'ਤੇ ਭੇਜਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਹੁਣ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਥੇ ਸਰੋਵਰ ਅਤੇ ਨਗਰ ਵਸਾਓ। ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਤੋਖਸਰ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਕੀਤੀ। ਜਿਸ ਟਾਹਲੀ ਹੇਠ ਬੈਠਦੇ ਸਨ, ਉਥੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਟਾਹਲੀ ਸਾਹਿਬ ਬਣਿਆ ਹੈ।

ਗੁਰਗੱਦੀ ਤੋਂ ਕੁਝ ਚਿਰ ਪਹਿਲੇ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ 1574 ਵਿਚ ਪਿੰਡ 'ਗੁਰੂ ਕੇ ਚੱਕ' ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ। ਜਿਸਦਾ ਨਾਂ ਰਾਮਦਾਸਪੁਰ ਜਾਂ ਚੱਕ ਰਾਮਦਾਸਪੁਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਸੰਨ 1557 ਵਿਚ ਜਿਸ ਥਾਂ ਤੇ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਹੈ ਨਗਰ ਵਸਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਇਸ ਨਗਰੀ ਨੂੰ ਆਦਰਸ਼ਕ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਵਸਨੀਕ ਸਿਰਫ ਧਾਰਮਿਕ ਹੀ ਨਾ ਰਹਿ ਕੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਪੱਖੋਂ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪੱਖੋਂ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਹੋਣ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਿਰਤ-ਕਮਾਈ ਵਿਚ ਕੋਈ ਥੁੜ੍ਹ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਆਪਸੀ ਮਿਲਵਰਤਨ, ਪ੍ਰੇਮ ਵਿਆਹ ਤੇ ਸਾਂਝੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਲੋਕ ਵੱਸਣ। ਉਹਨਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਾਤਾਂ ਫਿਰਕਿਆਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੁਨਰ ਦੇ ਨਿਪੁੰਨ ਦਸਤਕਾਰਾਂ, ਕ੍ਰਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਸਾਇਆ। ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕ ਬਜ਼ਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ। ਅੱਜ ਦਾ ਗੁਰੂ ਬਜ਼ਾਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਸੰਨ 1577 ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ 'ਦੁੱਖ ਭੰਜਨੀ ਬੇਰੀ' ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰੋਵਰ ਦੀ ਖੁਦਵਾਈ ਆਰੰਭੀ। ਇਸਨੂੰ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸੰਪੂਰਨ ਕੀਤਾ। ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨਗਰ ਪੈ ਗਿਆ। ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਇਕ ਮਕਾਨ ਵੀ ਬਣਵਾਇਆ ਜਿਸਦਾ ਨਾਂ 'ਗੁਰੂ ਕੇ ਮਹਿਲ' ਪੈ ਗਿਆ। ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ, ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ, ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਲੰਗਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਵੀ ਤਿਵੇਂ ਹੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। ਸਰੋਵਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹਰਿਮੰਦਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣੀ। ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵਸੇਬੇ ਲਈ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਕੰਮ ਜਾਰੀ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਇਆ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਮਾਇਆ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਸੰਦ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ। ਜੋ ਮਾਇਆ ਇਕੱਠੀ ਕਰਕੇ ਕੇਂਦਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿਚ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾਉਂਦੇ। ਅੱਗੇ ਮਾਇਆ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਖਰਚ ਹੁੰਦੀ। ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਮਸੰਦਾਂ ਕੋਲ ਸੀ। ਜੋ ਗੁਰੂ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਸੰਗਤਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ।

ਸੱਚਖੰਡ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਜਾਣ ਕੇ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰਗੱਦੀ ਦੀ ਚੋਣ ਆਪਣੇ ਤਿੰਨ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਰਨੀ ਸੀ। ਉਹ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਚਲੇ ਗਏ, ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਿਥੀਚੰਦ ਦਾ ਗੁਰਗੱਦੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਵਿਰੋਧ ਜਾਰੀ ਸੀ। ਪਰ ਪਰ 1 ਸਤੰਬਰ 1581 ਨੂੰ ਗੁਰਗੱਦੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਕੇ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾ ਗਏ।

ਨੀ ਉਹ ਕੰਮੀਆਂ ਦਾ ਮੁੰਡਾ, ਬੋਲੀ ਹੋਰ ਬੋਲਦਾ...

ਪਾਸ਼

ਮੈਨੂੰ ਲੋਕ ਕਵੀ ਦੀ ਸਦੀਵੀ ਭਾਲ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਲੁੱਟੀ ਜਾ ਰਹੀ ਜਨਤਾ ਦਾ ਅੰਗ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੋਇਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਵੀਰਾਨਿਆਂ, ਹੰਝੂਆਂ ਅਤੇ ਅਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਭੋਗਦਾ ਹੋਇਆ ਸਫ਼ਲ ਚਿਤੇਰਾ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਗੁਰਦਾਸ ਰਾਮ 'ਆਲਮ' ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਚਰਚਾ ਈ ਸੁਣੀਂਦੀ ਸੀ, ਸੁਣਿਆ ਸੀ ਇਕ ਅਨਪੜ੍ਹ ਚ...ਰ ਜੱਟਾਂ-ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰਾਂ ਦੇ ਆਡਾਂ-ਬੰਨਿਆਂ ਤੇ ਘਾਹ ਖੋਤਦਾ ਹੋਇਆ ਕਵਿਤਾ ਜੋੜਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਸੁਣਿਆ ਸੀ ਉਹਦੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਦਰਦ, ਜਮਾਤੀ ਨਫ਼ਰਤ ਅਤੇ ਰੋਹ ਦਾ ਹੜ੍ਹ ਜਿਹਾ ਹੈ। ਸੁਣਿਆ ਸੀ ਉਹ ਸਟੇਜ ਉੱਤੇ ਜਾ ਕੇ ਸਟੇਜ ਨੂੰ ਬੱਸ ਆਪਣੇ ਜੋਗੀ ਹੀ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਚਰਚਾ ਸੁਣੀ ਸੀ ਗੁਰਦਾਸ ਰਾਮ ਆਲਮ ਬਾਰੇ। ਮੈਂ ਆਏ ਗਏ ਉਹਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵੱਲ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਉਹਦੇ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਪੁੱਛਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸਾਂ।

ਆਖਰ ਉਹਨੂੰ ਤੱਕਣ, ਉਸ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਸੁਣਨ ਦੀ ਖਾਹਿਸ਼ ਮੈਨੂੰ ਉਹਦੇ ਪਿੰਡ ਲੈ ਗਈ। ਉਸ ਦਾ ਪਿੰਡ ਖਾਸਾ ਤਕੜਾ ਕਸਬਾ ਹੈ। ਅਜੇ ਤੱਕ ਬਹੁਤੇ ਪੇਂਡੂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀਆਂ ਦਾ ਇਹੋ ਹਾਲ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਆਂਢੀ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਜਾਣਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਜਾਣਦੇ ਵੀ ਹੋਣ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਲੇਖਕ ਹੋਣ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੇਤ ਨਹੀਂ ਪਰ ਆਲਮ ਬਾਰੇ ਇਹ ਨਵਾਂ ਤਜਰਬਾ ਸੀ। ਏਡੇ ਕਸਬੇ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਜਿਸ ਜਿਸ ਕੋਲ ਵੀ ਉਹਦਾ ਨਾਂ ਲਿਆ, ਉਹ ਹਥਲਾ ਕੰਮ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਰਾਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਨਾਲ ਹੋ ਤੁਰਿਆ। ਕਈ ਗਲੀਆਂ-ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੀ ਲੰਘਦੇ ਹੋਏ ਅਸੀਂ ਉਹਦੇ ਘਰ ਜਾ ਰਹੇ ਸਾਂ। ਥਾਂ ਥਾਂ 'ਤੇ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਡੰਗਰਾਂ ਤੇ ਨੰਗ-ਧੜੰਗੇ ਖੇਡਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਝੁਰਮਟ ਸਨ। ਹਾੜ੍ਹ ਦੀ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਦੁਪਹਿਰੇ ਵੀ ਮੁਹੱਲੇ ਵਿਚ ਆਰਾਮ ਨਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ੈਅ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਚੌਹੀਂ ਪਾਸੀਂ ਕੁਹਰਾਮ ਜਿਹਾ ਮਚਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਔਰਤਾਂ ਮਜੂਰੀ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਕਣਕ ਦੀਆਂ ਭਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁੱਟ ਕੁੱਟ ਕੇ ਦਾਣੇ ਕੱਢ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਛੱਜਾਂ ਦਾ ਧੀਮਾ ਖੜਕਾ। ਉਡ ਰਹੀ ਖੁਸ਼ਕ ਧੂੜ ਵਿਚ ਜ਼ਨਾਨੀਆਂ ਦੇ ਮੂੰਹਾਂ ਉੱਤੋਂ ਦੀ ਪੱਲੇ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ। ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਮਲ-ਮੂਤਰ ਦੀ ਤੇਜ਼ ਹਵਾੜ। ਸ਼ਾਇਦ ਕਵੀ ਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਇਹ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਯੋਗ ਥਾਂ ਸੀ। ਇਹ ਕਵਿਤਾ ਲਈ ਜ਼ਰਖੇਜ਼ ਭੂਮੀ ਸੀ।

ਆਲਮ ਮਿਲਿਆ। ਸੱਠਾਂ-ਬਾਹਠਾਂ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੋਇਆ ਪਤਲਾ ਜਿਹਾ ਸਾਧਾਰਨ ਮਨੁੱਖ। ਸਿਰਫ਼ ਉਹਦੀਆਂ ਲੋਹੜੇ ਦੀਆਂ ਗੰਭੀਰ ਅੱਖਾਂ ਹੀ ਸਨ ਜੋ ਉਹਦੀ ਸ਼ਕਲ ਨੂੰ ਸਾਧਾਰਨ ਮਨੁੱਖ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾਉਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਕੱਚੀਆਂ ਇੱਟਾਂ ਦਾ ਘਰ ਸੀ ਉਹਦਾ। ਸਾਨੂੰ ਮੰਜੀ ਤੇ ਬਿਠਾ ਕੇ ਉਹਨੇ ਚਾਹ ਧਰਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਪੀੜ੍ਹੀ ਤੇ ਬਹਿ ਕੇ ਹੁੱਕਾ ਤਾਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲੱਗਾ।

-ਅੱਛਾ, ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਆਪਾਂ ਇਕ ਦੂਏ ਤੋਂ ਵਾਕਫ ਨਹੀਂ ਆਂ...? ਆਲਮ ਨੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚੋਂ ਹੁੱਕੇ ਦੀ ਨੜੀ ਕੱਢਦੇ ਹੋਏ ਆਪਸੀ ਜਾਣੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹਿਆ।

-ਮੇਰਾ ਨਾਂ ਅਵਤਾਰ ਸਿਹੁੰ ਏ, ਉਂਦਾਂ ਪੁਲੀਸ ਆਲਿਆਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਪਾਸ਼ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ। ਤੇ ਇਹ ਮੇਰਾ ਦੋਸਤ ਹੈ ਪਰਮਜੀਤ। ਅਸੀਂ ਦੋਏ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਸ਼ੌਕੀ ਹਾਂ।

-ਪਾ...ਸ਼? ਉਹ ਹੈਰਾਨੀ ਜਿਹੀ ਵਿਚ ਮੁਸਕਰਾਇਆ- ਮੈਂ ਜਾਣਦਾਂ ਤੈਨੂੰ। ਤੇਰੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵੀ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਹੋਈਆਂ। ਧੰਨ ਭਾਗ। ਦੱਸੋ ਪਹਿਲਾਂ ਰੋਟੀ ਬਣਵਾਵਾਂ।

-ਨਹੀਂ, ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ, ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਬੱਸ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਦੋ-ਚਾਰ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਆਏ ਹਾਂ।

ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਹ ਕੇਵਲ ਗੁਰਮੁਖੀ ਹੀ ਰਿੜ੍ਹ-ਖੁੜ੍ਹ ਕੇ ਪੜ੍ਹ ਸਕਿਆ ਹੈ। ਕਵਿਤਾ ਉਹਨੇ ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਹੀ ਲਿਖਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਹਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੋਮਾ ਵੱਡੀਆਂ ਜਾਤਾਂ (?) ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦੀ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ) ਨਿਰਾਦਰੀ ਅਤੇ ਛੂਤ-ਛਾਤ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਸੀ। ਨਿੱਕੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਟੋਕਰੀ, ਗਾਰਾ, ਇੱਟਾਂ ਆਦਿ ਢੋਣ ਦੀ ਮਜ਼-ਦੂਰੀ ਕਰਦਾ ਆਇਆ ਹੈ। ਪੈਸੇ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਅਤੇ ਨਫ਼ਰਤ ਦਾ ਉਹ ਅੱਧੀ ਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਿਰਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਤਲਖ ਤਜਰਬਿਆਂ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਕੁੜੱਤਣਾਂ ਨੇ ਉਹਦੇ ਅੰਦਰਲੀ ਅਣਖ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਹੋਰ ਪ੍ਰਚੰਡ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮਾਰਕਸੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਲੀਡਰ ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸੁਰ-ਜੀਤ ਦੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਅਤੇ ਉਹਦਾ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਦੋਸਤ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਮਾਰਕਸਵਾਦ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੈ! ਕਈ ਵਾਰ ਜੇਲ੍ਹ ਵੀ ਕੱਟ ਆਇਆ ਹੈ। ਬੱਝਾ ਹੋਇਆ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ।

ਪਾਸ਼ ਅਤੇ ਗੁਰਦਾਸ ਰਾਮ ਆਲਮ

ਉਸ ਨੇ ਹਰੇਕ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਕਵਿਤਾ ਲਿਖੀ ਹੈ। ਲੁੱਟੀਆਂ ਜਮਾਤਾਂ ਦਾ ਪੱਖ ਅਤੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਰੇਨਾ ਦਾ ਅੰਸ਼ ਉਹਦੀ ਕਵਿਤਾ ਤੇ ਭਾਰੂ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਕਵੀਆਂ ਨੰਦ ਲਾਲ ਨੂਰਪੁਰੀ, ਫ਼ਿਰੋਜ਼ਦੀਨ ਸ਼ਰਫ, ਵਿਧਾਤਾ ਸਿੰਘ ਤੀਰ ਆਦਿ ਦੇ ਨੇੜੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਕਵਿਤਾ (ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਕਵਿਤਾ) ਨੂੰ ਉਹ ਬੜੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਸੁਣਦਾ ਹੈ। ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕੋਈ ਬਹੁਤਾ ਨਹੀਂ। ਕੁਝ ਚਿਰ ਪਹਿਲਾਂ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਉਹਦੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਵਲਾਇਤ ਸੱਦਿਆ ਸੀ, ਉਹਦੇ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਨੂੰ ਵਲਾਇਤੋਂ ਆਏ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਰਘਬੀਰ ਢੰਡ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹੀਂ ਦਿਨੀਂ ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਵੀ ਉੱਥੇ ਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਸਟੇਜ ਤੇ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਕੱਠੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਲੋਕ ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦੇ ਸਨ।

ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਗੱਲ ਚੱਲੀ ਤਾਂ ਉਹ ਬੋਲਿਆ- ਬੜਾ ਮਾੜਾ ਹੋਇਆ। ਕਵੀ ਚੰਗਾ ਸੀ ਪਰ ਉਹਨੂੰ ਜਮਾਤੀ ਸੂਝ ਨਹੀਂ ਸੀ! ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ- 'ਬੁੜ੍ਹਿਆ, ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਜਮਾਤੀ ਸੂਝ ਦਿੱਤੀ ਈ ਨਹੀਂ। ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਨਿਰਪੱਖ ਕਵੀ ਆਂ'। ਮੈਂ ਕਿਹਾ- ਨਿਰਪੱਖ ਕਿੱਦਾਂ? ਭਾਵੇਂ ਤੂੰ ਜਾਣ ਕੇ ਲਿਖ ਜਾਂ ਅਣਜਾਣ ਪੁਣੇ ਚ, ਜੇ ਤੇਰੀ ਕਵਿਤਾ ਜਨਤਾ ਦਾ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਪੂਰਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਉਪਰਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਏ। ਇਹੋ ਗੱਲ ਮੈਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਨੂੰ ਕਹੀ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਲੋਕ ਕਦੇ ਵੀ ਤੁਹਾਡੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਇਹ ਤਾਂ ਹੱਥ ਨੂੰ ਹੱਥ ਏ।

ਉਹ ਜਮਾਤੀ ਨਫ਼ਰਤ ਵਿਚ ਗੜੁੱਚ ਹੋਈ ਖੜਕਦੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਹਾੜਾਂ ਵਾਂਗ ਅੜ ਕੇ ਖਲੋਤੇ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ- ਮੈਂ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੁੰਨਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਸਰਦਾਰਾਂ ਦੇ ਘੜੇ ਹੋਏ ਰਸਮਾਂ, ਰਵਾਇਤਾਂ ਤੇ ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਕਰੋ। ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਬਣਾਓ। ਇਕ ਗੱਭਰੂ ਕਮੀਣ ਨੂੰ ਪੱਟੀ ਖੜਮੱਟੀ ਲੈ ਕੇ ਪੈ ਗਈ ਉਹਦੀ ਘਰ ਵਾਲੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਤਾਂ ਤਦ ਜੀਂਦੀ ਆਂ ਜੇ ਹਵੇਲੀ ਵਾਲੇ ਸਰਦਾਰ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਕੱਢ ਕੇ ਲਿਆਵੇਂ...।

-ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਸਾਨੂੰ ਦੱਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਆਪਣਾ ਵੱਖਰਾ ਵਿਧਾਨ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਖਰ ਕਦੋਂ ਕੁ ਤੱਕ ਇਹ ਲੰਬੜ, ਚੌਧਰੀ, ਪਟਵਾਰੀ ਤੇ ਜ਼ੈਲਦਾਰ ਗੀਤਾਂ, ਬੋਲੀਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਸਾਡੇ ਤੇ ਚੜ੍ਹੇ ਰਹਿਣਗੇ? ਜੇ ਕਿਸੇ ਗੀਤ ਵਿਚ ਹੁਸਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੋਊ ਤਾਂ ਹੋਏਗਾ ਕਿ ਤੇਰੀਆਂ ਗੋਰੀਆਂ ਗੱਲ੍ਹਾਂ, ਤੇਰਾ ਨਿਛੋਹ ਪਿੰਡਾ, ਤੇਰਾ ਰੇਸ਼ਮੀ ਸੂਟ, ਤੇਰਾ ਫਲਾਣਾ, ਤੇਰੀ ਢੀਂਗ। ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਭਰੇ ਵਾਲ, ਮੁੜ੍ਹਕੋ-ਮੁੜ੍ਹਕੀ ਹੋਏ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸੀਨੇ ਤੇ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦੇ ਲਿਸ਼ਕਦੇ ਜਵਾਨ ਮੋਢਿਆਂ ਦਾ ਕਦੇ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ... ਕਿਸੇ ਗੀਤ ਜਾਂ ਅਖਾਣ ਦੀ ਨਾਇਕਾ ਸਾਡੀ ਕੰਮੀਆਂ ਕਮੀਣਾਂ ਦੀ ਧੀ-ਭੈਣ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਸਾਡੇ ਲੱਠ ਵਰਗੇ ਮੁੰਡੇ ਨਹੀਂ। ਜਿੱਦਾਂ ਕਿਤੇ ਸਾਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਢੰਗ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਤਾਹੀਉਂ ਮੈਂ ਲਿਖਿਆ ਏ-

ਮਾਹੀ ਮੇਰਾ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦਾ, ਵਿਹੜੇ ਵੜਦਾ ਤੇ ਚੰਨ ਚੜ੍ਹ ਜਾਂਦਾ
ਜੱਗ ਦੀ ਭਲਾਈ ਵਾਸਤੇ, ਬੇਹੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਮਿਰਚ ਨਾਲ ਖਾਂਦਾ।

ਗੁਰਪੁਰਬ, ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਧਰਮ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚਾਰਨ ਤੇ ਪ੍ਰਫੁੱਲਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਆਸ਼ੇ ਵਿਚ ਸਿੰਘ ਗੁਰੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਰਾਈਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਅਧਿਆਤਮਕਤਾ ਦਾ ਰਾਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ। ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਨਵੇਂ ਉਭਰੇ ਇਸ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ ਧਰਮ ਨੂੰ ਬੜੀ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਨਾਲ ਚਲਾਈ ਰੱਖਿਆ। ਇਸ ਨਿਰੰਤਰ ਸੁਧਾਰ ਵਿਚ ਗੁਰੂਆਂ ਨੇ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ। ਮੁਕਤੀ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਆਸ਼ੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਤੀਸਰੇ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਆਗਮਨ ਪਿੰਡ ਬਾਸਰਕੇ ਗਿੱਲਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਵਿਸਾਖ ਸੁਦੀ 14 ਜਾਂ ਜੇਠ ਸੰਮਤ 1536 ਅਰਥਾਤ ਮਈ 1479 ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਤੇਜਭਾਨ ਭੱਲਾ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਬਖ਼ਤ ਕੌਰ ਦੇ ਘਰ ਹੋਇਆ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਮਾਤਾ ਮਨਸੀ ਦੇਵੀ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਆਪ ਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰ, ਦੋ ਧੀਆਂ ਸਨ। ਧਾਰਮਿਕ ਰੁਚੀ ਵਿਚ ਆਪ ਹਰ ਸਾਲ ਗੰਗਾ ਹਰਿਦੁਆਰ ਤੀਰਥ ਯਾਤਰਾ ਤੇ ਜਾਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਇਕ ਦਿਨ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਬੀਬੀ ਅਮਰੋ ਦੇ ਮੁਖ ਤੋਂ ਬਾਣੀ ਦੇ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦ ਸਰਵਣ ਕੀਤੇ ਕਿ ਮਨ ਵਿਚ ਡੂੰਘਾ ਅਸਰ ਪਿਆ। ਗੁਰ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਤਾਂਘ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਖਿੱਚ ਲਿਆਈ। ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਜਾਣ ਲਿਆ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਅਧਿਆਤਮਕ ਰਾਹ ਦਸੇਰਾ ਗੁਰੂ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਗੁਰੂ ਧਾਰ ਲਿਆ। ਉਹ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਲੱਗੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਲੱਗਭੱਗ 12 ਸਾਲ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤਨ ਮਨ ਲਾ ਕੇ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਪ੍ਰਭਾਤ ਵੇਲੇ ਬਿਆਸ ਨਦੀ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਲਈ ਪਾਣੀ ਲਿਆਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਦੇ ਲੰਗਰ 'ਚ ਲੱਕੜੀ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵੀ ਕਰਦੇ। ਕਈ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਲੱਗਿਆਂ ਦਾ ਮਖੌਲ ਵੀ ਉਡਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਵਿਚ ਰਹੇ। ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਕੇ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਧੰਨ ਹੋ, ਨਿਥਾਵਿਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਹੋ, ਨਿਆਸਰਿਆਂ ਦਾ ਆਸਰਾ ਹੋ ਆਦਿ ਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਮਾਰਚ 1552 ਵਿਚ ਥਾਪ ਕੇ ਗੁਰਗੱਦੀ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ। ਜਦੋਂ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਉਮਰ ਸੱਤ ਦਹਾਕੇ ਪਾਰ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਟਿਕਾਣਾ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਬਣਾ ਲਿਆ।

ਆਪਣੇ 22 ਸਾਲ ਦੇ ਗੁਰੂ ਕਾਲ ਵਿਚ ਅਧਿਆਤਮਕ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਕੰਮ ਵੀ ਕੀਤੇ। ਪਹਿਲੇ ਗੁਰੂਆਂ ਵਾਂਗ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਦਾਸੀ ਸਾਧੂਆਂ ਤੋਂ ਮੂੰਹ ਮੋੜ ਲਿਆ। ਸਿੰਘ ਗੁਰੂ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਸੱਚਾ ਤੇ ਅਰਥ ਭਰਪੂਰ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। ਜਦਕਿ ਲੋਕ ਝੂਠੇ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਰਮਕਾਂਡਾਂ ਵਿਚ ਫਸੇ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਵਿਚੋਂ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਧਰਮ ਵੰਡ, ਵਰਣ ਵੰਡ, ਜਾਤ-ਪਾਤ, ਊਚ-ਨੀਚ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਦਿਆਂ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸੰਸਥਾਈ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉੱਚੀ ਜਾਤ, ਉੱਚੇ ਕੰਮਾਂ ਕਰਕੇ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੇ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਲਈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਲੰਗਰ ਪ੍ਰਥਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਲੰਗਰ ਵਿਚ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਪੰਗਤ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਸਾਂਝਾ ਲੰਗਰ ਛਕਦੇ। ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਪੰਗਤ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕ ਲੰਗਰ ਛਕਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮੁਗਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਅਕਬਰ ਨੇ ਵੀ ਪੰਗਤ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਲੰਗਰ ਛਕਿਆ ਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ। ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਸਦੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨਾਲ ਚੰਗੇ ਸਬੰਧ ਬਣ ਗਏ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਗੈਰ ਮੁਸਲਿਮਾਂ ਨੂੰ ਤੀਰਥ ਅਸਥਾਨ ਦੇ ਮਹਿਸੂਲ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਵਾ ਲਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੇ ਬੰਧਨਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਵਿਆਹ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ।

ਪ੍ਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਵਾਨਾ
510-781-0487

ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਬੜੇ ਸਾਰਥਕ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਿੰਘ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਦੌਰੇ ਕੀਤੇ। ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤੱਕ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਭੇਜੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ 22 ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੇਂਦਰ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ। ਹਰ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਸਥਾਨਕ, ਉੱਚੇ ਰੁਤਬੇ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਤਮਕ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਖੀ ਬਣਾਇਆ। ਜੋ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਗੁਰੂ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪੁਲ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸੁਣਾਉਂਦੇ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਤੱਕ ਚੜ੍ਹਾਵਾ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ ਸਨ ਜੋ ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ ਲਈ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਇਕ ਅਲਿਆਰ ਨਾਂ ਦੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਥਾਪਿਆ। ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਜੋ ਧਾਰਮਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਨੂੰ ਆਗਰਾ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਥਾਪਿਆ।

ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਰਾਈਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਤੀ ਦੀ ਰਸਮ ਤੋਂ ਵਰਜਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਤੀ ਉਹ ਨਹੀਂ ਜੋ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਾਣ ਤਿਆਗ ਦੇਵੇ, ਸਗੋਂ ਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣਾ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਉੱਚਾ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਨਾਮ ਜਪਣ ਤਕ ਹੀ ਸਤੀ ਕਹਾਉਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸਤਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਬੰਧਨ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਕੇ ਮਾਣ ਦਿੱਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮੁੜ ਵਿਆਹ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਢਕ ਕੇ ਘੁੰਡ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਦੇ ਰਿਵਾਜ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਇਸਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਲਾਇਆ, ਜਿਵੇਂ ਲੰਗਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸੇਵਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਦੇ ਦੀ ਰਸਮ ਦੀ ਬੁਰਾਈ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ।

ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਵਿਖੇ ਬਾਉਲੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ। ਜੋ ਸਿੰਘ ਧਰਮ ਦਾ ਇਕ ਵੱਡਾ ਧਰਮ ਅਸਥਾਨ ਜਾਣਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਫਾਲਤੂ ਰਹੁ-ਰੀਤਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਰੱਬ ਦੇ ਭਾਣੇ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਚਲਾਈ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਹਉਮੈ ਤਿਆਗ ਕੇ ਬੇਗਰਜ਼ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਜੋ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਲਹਿਰ ਚਲਾਈ ਸੀ, ਇਸਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਨਿਸਚਿਤ ਕੀਤੇ। ਅੱਗੇ ਨਿਰੰਤਰ ਗੁਰੂਆਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਥੇਬੰਦ ਕੀਤਾ, ਵਧਾਇਆ, ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ ਤੇ ਥਿੜਕਣ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ। ਉਹਨਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ 'ਤੇ ਚਲਦੇ ਹੋਏ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਗੁਰੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਬਾਣੀ ਦੇ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵਾਧਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਵੀ ਪਾਇਆ। ਜਿਸਦੇ ਤਹਿਤ 907 ਸ਼ਬਦ 19 ਰਾਗਾਂ ਵਿਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ। ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਸਤੰਬਰ 1574 ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੂੰ ਗੁਰਗੱਦੀ ਸੌਂਪੀ ਅਤੇ 95 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾ ਗਏ।

20 ਸਤੰਬਰ ਬਰਸੀ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਸੇਵਾ ਦੇ ਪੁੰਜ ਤੇ ਸਾਝੀ ਵਾਲਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਭਾਈ ਘਨੱਈਆ ਜੀ

ਦਇਆਵਾਨ ਤੇ ਸਾਝੀਵਾਲਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰੀਤਕ ਭਾਈ ਘਨੱਈਆ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਸੰਨ 1648 ਚ' ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਜਿਲਾ ਸਿਆਲ ਕੋਟ ਦੇ ਪਿੰਡ ਸੌਦਾਰਾ ਵਿਖੇ ਮਾਤਾ ਸੁੰਦਰੀ ਜੀ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ।ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਬਚਪਨ ਤੋ ਹੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਉੱਤਮ ਕਾਰਜ ਮੰਨਿਆ। ਗਰੀਬਾਂ, ਬੇਸਹਾਰਿਆਂ ਤੇ ਹੋ ਕਿਸੇ ਵੀਤਰਾਂ ਦੀ ਕਰੋਪੀ ਦੇ ਸਿਕਾਰ ਲੋਕਾ ਦੀ ਭਲਾਈ ਕਰਨਾ ਆਪਜੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਫਰਜ ਸਮਝਿਆ। ਧਰਮ ਨੂੰ ਲੋਕ-ਹਿੱਤਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਵੇਖਣ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋ ਵੱਧ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ।ਲੋੜਵੰਦਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕਰਮ-ਧਰਮ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਉਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਸੀ ਪ੍ਰੇਮ-ਪਿਆਰ, ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਭਾਈ ਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸਾਹਿਤ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਸੱਚੇ ਸੇਵਕ ਭਾਈ ਘਨੱਈਆਂ ਜੀ ਦੇ ਦਸਮ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਮੁਗਲਾਂ ਤੇ ਪਹਾੜੀ ਹਿੰਦੂ ਰਾਜਿਆ ਦਰਮਿਆਨ ਹੋਈਆ ਜੰਗਾ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਵੈਰੀ ਦਲ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਪਿਲਾ ਕੇ ਅਤੇ ਜਖਮੀਆ ਦੀ ਮੱਲਮ ਪੱਟੀ ਕਰਕੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਸਹੀ ਪਰਿਭਾਸਾਂ ਦੁਨੀਆ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ ਕੀਤੀ। ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਤਰਾਂ ਨਾਲ ਰੈਡ ਕਰਾਸ ਲਹਿਰ ਦਾ ਮੁੱਢ ਹੀ ਸੀ। ਪੁਰਾਤਨ ਇਤਿਹਾਸ ਮੁਤਾਬਿਕ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਦੀ ਸਹਾਦਤ ਤੋ ਬਾਅਦ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਾਸ ਬੁਲਾਇਆ ਤਾਂ ਆਪ ਵੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਮਸ਼ਕਾ ਭਰ-ਭਰ ਕੇ ਪਿਆਸਿਆ ਦੀ ਪਿਆਸ ਬੁਝਾਉਦੇ ਰਹੇ। ਆਪ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋ ਪਾਉਟਾ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਚਲੇ ਗਏ।ਉਥੇ ਜਦ ਜੰਗਾਂ-ਯੁੱਧਾਂ ਦਾ ਚੱਕਰ ਚੱਲ ਪਿਆ ਤਾਂ ਆਪ ਨੇ ਪਾਣੀ ਪਿਲਾਉਣ ਦੀ ਅਤਿ ਕਠਿਨ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ।ਆਪ ਆਪਣੇ ਖੱਬੇ ਵਿੱਚ ਚਿੱਟਾ ਝੰਡਾ ਤੇ ਚਿੱਟੇ ਬਸਤਰ ਪਹਿਨ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਵਿਤਕਰੇ ਦੇ ਪਾਣੀ ਪਿਲਾਈ ਜਾਦੇ। ਜਦ। ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਭਾਈ ਘਨੱਈਆ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਵੈਰੀਆ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਪਿਲਾਈ ਜਾਦੇ ਹਨ, ਤਾ ਇੱਥੋ ਤੱਕ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਇਨਾਂ ਨੂੰ ਵੈਰੀਆਂ ਨੇ ਖਰੀਦ ਲਿਆ ਹੈ।ਇਸ ਦੀ ਸਿਕਾਇਤ ਸਿੱਖਾ ਨੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੋਲ ਕੀਤੀ।ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਪੁੱਛਣ ਤੇ ਭਾਈ ਘਨੁੱਈਆ ਜੀ ਨੇ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਨਿਮਰਤਾ ਸਹਿਤ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕੇ ਹੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ, ਮੈ ਕਿਸੇ ਹਿੰਦੂ ਜਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਨਹੀ ਪਿਲਾਉਦਾ, ਮੈ ਤਾਂ ਹਰ ਥਾਵੇ ਆਪ ਜੀ ਦਾਹੀ ਰੂਪ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਖੁਸ ਹੋ ਕੇ ਮਲ੍ਹਮ ਦੀ ਡੱਬੀ ਤੇ ਪੱਟੀ ਵੀ ਨਾਲ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਕਿ ਭਾਈ ਘਨੁੱਈਆ ਜੀ ਅੱਜ ਤੋ ਮਲ੍ਹਮ ਪੱਟੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵੀ ਸੰਭਾਲ ਲਉ ਤੇ ਪਾਣੀ ਪਿਲਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਜਖਮੀਆਂ ਦੇ ਮਲ੍ਹਮ ਪੱਟੀ ਵੀ ਕਰ ਦਿਆ ਕਰੋ । ਜੇਕਰ ਅੱਜ ਰੈੱਡ ਕਰਾਸ ਦਾ ਅਸਲ ਜਨਮ ਦਾਤਾ ਭਾਈ ਘਨੁੱਈਆ ਜੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਤਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਤਿਕਥਨੀ ਨਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੰਨ 1704 ਈ.ਵਿੱਚ ਜਦ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਆਨੰਦਪੁਰ ਛੱਡਿਆ ਤਾ ਆਪ ਜੀ ਫਿਰ ਉਰਾ ਕਵ੍ਹੇ ਪਿੰਡ ਆ ਗਏ।ਭਾਈ ਘਨੁੱਈਆ ਜੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪਿਆਰੇ ਸਿੱਖ ਬਣ ਗਏ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਆਪ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ।ਸੰਨ 1712 ਈ. ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਭਾਈ ਘਨੁੱਈਆ ਜੀ ਵੈਰੀਆ ਦੇ ਝੁੰਗਲ ਵਿੱਚ ਫਸ ਗਏ। ਇੱਕ ਸੈਨਿਕ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਹੱਥ ਚੁੱਕਣ ਲੱਗਾ ਤਾ ਉਸਦਾ ਹੱਥ ਉਥੇ ਹੀ ਰੁਕ ਗਿਆ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾ ਨੂੰ ਭਾਈ ਘਨੁਈਆ ਜੀ ਇੱਕਲੇ ਨਹੀ ਸਗੋ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਫੌਜਾ ਦਾ ਲਕਸ਼ਰ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਉਹ ਉਥੋ ਡਰਦੇ ਨੱਸ ਗਏ।ਸੇਵਾ ਤੇ ਸਿਮਰਣ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਭਾਈ ਘਨੁੱਈਆ ਜੀ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਦੇ ਰਸੀਏ ਸਨ। ਆਪ ਅੰਤ ਸਮਾ ਨੇੜੇ ਆਇਆ ਜਾਣ ਕੇ 1718 ਵਿੱਚ ਉਰਾ ਕਵ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਰੋਜਾਨਾ ਹੀ ਕੀਰਤਨ ਸੁਣਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਅੰਤਰਲੇ ਸਮੇ ਵੀ ਆਪ ਥੰਮ੍ਹ ਨਾਲ ਢੋਹ ਲਾ ਕੇ ਕੀਰਤਨ ਸੁਣ ਰਹੇ ਸਨ। 20 ਸਤੰਬਰ ਸੰਨ 1718 ਈ. ਨੂੰ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੇ ਵੀ ਜਦ ਆਪ ਦੀ ਸਮਾਧੀ ਨਾਂ ਖੁੱਲੀ ਤਾ ਸੰਗਤਾ ਦੇ ਹਿਲਾਉਣ ਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਆਪ ਜੀ ਸੱਚ ਖੰਡ ਗੁਰੂ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਬਰਾਜੇ ਹਨ।

ਨਵਜੋਤ ਬਜਾਜ (ਗੱਗੂ)
91-98721-02614

ਅੱਜ ਸੇਵਾ ਅਸਥਾਨ ਭਾਈ ਘਨੱਈਆ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾ ਵੱਲੋ ਹਰ ਸਾਲ 20 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਇਹਨਾ ਦੀ ਬਰਸੀ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਮਨਾਂਈ ਜਾਦੀ ਹੈ।

ਮੋਦੀ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ ਬੌਖਲਾਹਟ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਪਰਚੇ ਦਰਜ ਕਰ ਰਹੀ ਕੈਪਟਨ ਸਰਕਾਰ - ਰਾਜੇਸ਼ ਬਾਘਾ

ਫਗਵਾੜਾ (ਬੀ.ਕੇ.ਰੱਤੂ) ਪੰਜਾਬ ਭਾਜਪਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਸ਼ਵਨੀ ਸ਼ਰਮਾ ਖਿਲਾਫ ਕੋਰੋਨਾ ਲਾਕਡਾਉਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ 'ਚ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲੰਮੇ ਹੱਥੀਂ ਲੈਂਦਿਆਂ ਭਾਜਪਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੂਬਾ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜੇਸ਼ ਬਾਘਾ ਨੇ ਅੱਜ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਮੋਦੀ ਫੋਬੀਆ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਹੀ ਕੈਪਟਨ ਸਰਕਾਰ ਸੂਬੇ ਦੇ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂਆਂ ਖਿਲਾਫ ਨਫਰਤ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬੌਖਲਾਹਟ 'ਚ ਆ ਕੇ ਪਰਚੇ ਦਰਜ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੈਪਟਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਰਗੁਜਾਰੀਆਂ ਨਜਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਮੰਦਾ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਨਰਮੀ ਵਾਲਾ ਰਵਈਆ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਬਾਘਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੱਚਾਈ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਕਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਦਸ ਸਾਲ ਤੱਕ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸੱਤਾ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਅਗਲੇ ਪੰਜਾਬ ਸਾਲ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸੀ ਸੋਚ ਦੇ ਹੱਥ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸੱਤਾ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀ। ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਦਾ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਨਾਉਣ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਚਕਨਾਚੂਰ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖੇਤੀ ਆਰਡੀਨੈਂਸਾਂ ਦਾ ਜਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਕਿਸਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ ਇਸੇ ਲਈ ਆਰਡੀਨੈਂਸਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਕਿ

ਦੇਸ਼ ਦਾ ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੀ ਫਸਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਖੁਦ ਮੁਖਤਿਆਰ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਹੋਵੇ। ਉਹਨਾਂ ਫਗਵਾੜਾ 'ਚ ਅੱਜ ਜੀਟੀ ਰੋਡ ਤੇ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਲਾਏ ਧਰਨੇ ਨੂੰ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸ਼ਰਾਰਤ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਖਿਰ ਲਾਕਡਾਉਨ ਵਿਚ ਜੀ.ਟੀ. ਰੋਡ ਉੱਪਰ ਟੈਂਟ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਕਿਸ ਨੇ ਦਿੱਤੀ? ਜੇਕਰ ਇਜਾਜਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਟੈਂਟ ਲਗਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਸੀ। ਇਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਸਪਾ ਨੇ ਵੀ ਫਗਵਾੜਾ 'ਚ ਲਾਕਡਾਉਨ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਛਿੱਕੇ ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਮੂਕ ਦਰਸ਼ਕ ਬਣੇ ਰਹੇ।

ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੈਪਟਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਤੇ ਸਿਰਫ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਹੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹਨਾਂ ਮੁੱਦਿਆ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਪਿਛਲੇ 70 ਸਾਲ ਤੋਂ ਲਟਕਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪਿਛਲੇ ਛੇ ਸਾਲ ਵਿਚ ਹਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤੇ ਜਾਂ ਜਲਦੀ ਹੀ ਹਲ ਕਰਨ ਵਲ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਿਆਸੀ ਜਮੀਨ ਖੁੰਜਦੀ ਨਜਰ ਆ ਹੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਨਤਾ ਸਭ ਕੁੱਝ ਦੇਖ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਗਲੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਨਤਾ ਹੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕਬਰ ਪੁੱਟਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ।

****

ਭਗਤੀ ਲਹਿਰ, ਸਿੱਖ ਧਰਮ

ਪ੍ਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਵਾਨਾ
510-781-0487

ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਥਿਤੀ ਡਾਵਾਂਡੋਲ ਸੀ। ਦੇਸ਼ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਆਜ਼ਾਦ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਗੁਜਰਾਤ, ਰਾਜਪੂਤਾਨਾ, ਜੋਨਪੁਰ ਅਤੇ ਬੰਗਾਲ ਆਦਿ। ਜਨ ਸਧਾਰਨ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕਾਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਆਤਮਕ ਅਤੇ ਅਧਿਆਤਮਕ ਜੋਤ ਜਗਾਈ। ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਧਰਮ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਜਾਗਰਤੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਚੱਲੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਭਗਤੀ ਲਹਿਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਗਤੀ ਸ਼ਬਦ ਭਕਤਾ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸੇਵਾ, ਸਤਿਕਾਰ, ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ। ਅਧਿਆਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਵ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਵਿਚ ਸ਼ਰਧਾ ਜੋ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਸੇਧ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਭਗਤੀ ਲਹਿਰ ਦਾ ਸਮਾਂ 800-1700 ਤੱਕ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਉਪ ਮਹਾਂਦੀਪ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਅਕੀਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਪਾ ਕੇ ਮੁਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਬੜੀ ਸ਼ਿੱਦਤ ਨਾਲ ਨਿਭਾਅ ਰਹੇ ਸਨ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਅਤੇ ਧਾੜਵੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸਲਾਮ ਵਿਚ ਸੂਫੀਆਂ ਦੀ ਆਮਦ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹੋਈ 1192 ਦੀ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਵਿਚਕਾਰਲਾ ਰਸਤਾ ਲੱਭਣਾ ਹੀ 'ਭਗਤੀ ਲਹਿਰ' ਹੈ। ਇਸ ਲਹਿਰ ਦਾ ਆਰੰਭ ਸੱਤਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹੋਇਆ। ਅੱਗੇ ਉਤਰੀ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਮੱਧ ਏਸ਼ੀਆ ਤੱਕ ਫੈਲ ਗਈ। ਦੋ-ਸੱਤ ਸਦੀ ਵਿਚ ਕਵੀ ਅਲਵਰ ਅਤੇ ਕਵੀ ਨਯਨਾਰ ਦੇ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਸਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਸੰਪਾਦਿਤ ਹੋਏ। ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਮੁਢਲੇ ਆਗੂ ਸ਼ੰਕਰਾਚਾਰੀਆ ਹਨ। ਉਤਰੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਰਾਮਾਨੰਦ ਹਨ। ਇਹ ਲਹਿਰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਝੂਠੇ ਕਰਮਕਾਂਡਾਂ, ਵਹਿਮਾਂ-ਭਰਮਾਂ ਅਤੇ ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਾ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋਈ। ਇਸ ਲਹਿਰ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਪਸਾਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਜਿਵੇਂ: ਚੈਤੰਨਯਾ, ਮਹਾਪ੍ਰਭੂ, ਤੁੱਕਾ ਰਾਮ,ਜੈਦੇਵ ਆਦਿ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਨ। ਬਾਰਵੀਂ ਅਤੇ ਤੇਰਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਭਗਤ ਕਬੀਰ, ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ ਅਤੇ ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਨ।

ਭਗਤਾਂ ਨੇ ਨਾਥ, ਜੋਗੀਆਂ ਅਤੇ ਸੂਫੀਆਂ ਦੀ ਤਰਜ਼ ਤੇ ਸਨਾਤਨੀ ਬੋਲੀ ਦੀ ਥਾਂ ਲੋਕਓਭਾਸ਼ਾ, ਸੰਤ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਰਾਗਾਂ ਵਿਚ ਗਾ ਕੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਕਰਨਾਟਕ, ਤਾਮਿਲ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ, ਗੁਜਰਾਤ, ਬੰਗਾਲ, ਉਤਰੀ ਭਾਰਤ ਮੱਧ ਏਸ਼ੀਆ ਤੱਕ। ਦੂਰ-ਦੂਰ ਭ੍ਰਮਣ ਕਰਦੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰਤਾ ਵਧਦੀ ਗਈ। ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਾਂਝਾ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਪਣਾ ਕੇ ਨੇੜਤਾ ਬਣਾਈ। ਨਿਰਗੁਣ ਧਾਰਾ ਵਿਚ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਅਤੇ ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਸਿਰਮੌਰ ਹਨ। ਜੋ ਨਿਰੋਲ ਨਿਰੰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿਮਰਦੇ ਹਨ। ਸਰਗੁਣ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਅੱਗੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਰਗੁਣ ਵਿਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਨ- ਵਲਬਚਾਰੀਆ, ਸੂਰਦਾਸ, ਮੀਰਾਂਬਾਈ ਅਤੇ ਚੈਤਨਯਾ ਮਹਾਂਪ੍ਰਭੂ ਆਦਿ।

ਸੂਫੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸਨ ਪਰ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਸਨ। ਧਾਰਮਿਕ ਬੰਧਨਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਬੱਝੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪਿਆਰ ਦੀ ਗੱਲ ਤੋਰੀ, ਸਾਂਝੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਅਤੇ ਛੇਤੀ ਹੀ ਸਥਾਪਤ ਹੋ ਗਏ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਾਦਿਲੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਕੇ ਲੋਕ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਖਾਨਗਾਹਾਂ ਵੱਲ ਵੀ ਖਿੱਚੇ ਗਏ। ਹੇਠਲੇ ਵਰਗ ਨਾਲ ਨੇੜਤਾ ਬਣਨ ਲੱਗੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ਮਰ੍ਹਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਆਇਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮਿਲਣ ਲੱਗਾ। ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਵਿਕਾਸ ਹੋਣ ਲੱਗਾ। ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਜਾਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਾਜਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਲਹਿਰਾਂ ਵੀ 'ਭਗਤੀ ਲਹਿਰ ਨਾਲ ਆਣ-ਜੁੜਿਆ।' ਸੰਗੀਤ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਕਲਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਿਤ ਹੋਣ ਲੱਗੇ। ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਬਰਾਬਰਤਾ ਆਈ। ਲੋਕ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਦੇ ਉਸਾਰੂ ਰੀਤਾਂ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲੱਗੇ।

ਪੰਦਰਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ 'ਭਗਤੀ ਲਹਿਰ' ਵਿਚ ਇਕ ਵੱਖਰਾ ਅਤੇ ਨਵਾਂ ਇਨਕਲਾਬ ਆਇਆ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਸਾਹਿਬ ਜੀ (1469) ਦਾ ਆਗਮਨ ਹੋਇਆ। ਉਹ ਸਿੱਖ ਲਹਿਰ ਦੇ ਮੋਢੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਆਗੂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਸਪਬਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਸਰਵ ਵਿਆਪਕ ਹੈ। ਉਹ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਲੱਖਾਂ ਹੀ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤੇ ਉਸਦੇ ਦਰ ਦੀ ਸ਼ੋਭਾ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ! ਦੇਵੀਆਂ ਸ਼ਿਵ ਤੇ ਬ੍ਰਹਮਾ, ਜੋ ਤੇਰੇ ਸੰਵਾਰੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਤੈਨੂੰ ਗਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਈ ਇੰਦਰ ਆਪਣੇ ਤਖਤ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਦੇਵਤਿਆਂ ਸਮੇਤ ਤੇਰੇ ਦਰ 'ਤੇ ਤੈਨੂੰ ਸਲਾਹ ਰਹੇ ਹਨ। -ਅੰਗ 6

ਭਗਤੀ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਤੁਰਨ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ ਕਿ: ਹੇ ਭਾਈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਉਸਦੀ ਪਤੀਬ੍ਰਤਾ ਇਸਤਰੀ ਹੈ ਜੋ ਪਿਆਰ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਕਰਨ ਦੀ ਬਹੁਤ ਤਾਂਘ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਖੱਟੇ ਤੇ ਮਿੱਠੇ ਰਸ ਪਾ ਕੇ ਕਈ ਸਵਾਦਲੀਆਂ ਭਾਜੀਆਂ ਪਤੀ ਵਾਸਤੇ ਬਣਾਉਂਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਭਗਤ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਨਾਮ ਵਿਚ ਚਿੱਤ ਜੋੜ ਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦੀ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਸਿਫਤ ਸਲਾਹ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਭਗਤਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਆਪਣਾ ਤਨ ਆਪਣਾ ਧੰਨ ਸਭ ਕੁਝ ਗੁਰੂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਲਿਆ ਰੱਖਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਗੁਰੂ ਅੱਗੇ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੇ ਭਾਈ! ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਕੋਈ ਮੁਥਾਜੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫਿਰ ਉਹ ਕਿਹੜੀ ਚੀਜ਼ ਖਾ ਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖ ਗੁਰੂ ਦੀ ਰਜ਼ਾ ਵਿਚ ਜੀਵਨ ਤੋਰ ਤੁਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਗੁਣ ਗਾਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਉਤੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੇ ਨਾਨਕ! ਇਸ ਵਿਕਾਰਾਂ ਭਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਸੋਭਾ ਖੱਟਦੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵਨ ਰਾਹ 'ਤੇ ਤੁਰਦੇ ਹਨ। -ਅੰਗ 1413

ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਸਤਿਗੁਰ ਦਾ ਸੱਚਾ ਸਿੱਖ ਅਖਵਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ ਜਿਸਨੂੰ ਲੋਕ ਸੱਚਾ ਸਿੱਖ ਆਖਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਰੋਜ਼ ਸਵੇਰੇ ਉਠ ਕੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸਵੇਰੇ ਉਦਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਫਿਰ ਨਾਮ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੇ ਸਰੋਵਰ ਵਿਚ ਟੁੱਭੀ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਜਾਪ ਜਪਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸਦੇ ਸਾਰੇ ਪਾਪ-ਵਿਕਾਰ ਲਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਦਿਹਾੜੀ ਬਹਿੰਦਿਆਂ ਉਠਦਿਆਂ ਭਾਵ ਕਾਰ-ਕਿਰਤ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਦਾ ਹੈ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਉਹ ਸਿੱਖ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਪਿਆਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਹਰਦਮ ਯਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। -ਅੰਗ 305

ਮਰਿਆਦਾ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਕਰਮ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਨਾਨਕ! ਪੁੰਨੀ ਜਾਂ ਪਾਪ ਨਿਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਵ ਨਿਰਾ ਕਹਿਣ ਮਾਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੱਚਮੁਚ ਹੀ ਤੂੰ ਜਿਹੋ ਜਿਹੇ ਕਰਮ ਕਰੇਂਗਾ, ਤਿਹੋ ਜਿਹੇ ਸੰਸਕਾਰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਉਕਰ ਕੇ ਲੈ ਜਾਵੇਂਗਾ। ਜੋ ਕੁਝ ਤੂੰ ਬੀਜੇਂਗਾ, ਉਸਦਾ ਫਲ ਆਪ ਹੀ ਖਾਏਂਗਾ। ਆਪਣੇ ਬੀਜੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੇ ਗੇੜ ਵਿਚ ਪਿਆ ਰਹੇਂਗਾ ਜਾਂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਰਜ਼ਾ ਵਿਚ ਤੁਰ ਕੇ ਆਪਣਾ ਜਨਮ ਸਫਲ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਅੰਗ 4 ਹਰੇਕ ਕਰਮ ਸਦਾ ਥਿਰ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਏ। ਸਿਮਰਨ ਰੂਪ ਕਰਮ ਸਭ ਕਰਮਾਂ ਧਰਮਾਂ ਤੋਂ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ। ਸੱਚਾ ਆਚਰਣ ਸਮੂਹ ਤੋਂ ਉਚਾ ਹੈ। - ਅੰਗ 62

ਭੇਖੀ ਬਣਕੇ ਫਿਰਨ ਨਾਲੋਂ ਗ੍ਰਹਿਸਥ ਚੰਗਾ ਹੈ- ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆਂ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਭੁੱਖ ਦੂਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਭੇਖਾਂ ਨਾਲ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ। ਭੇਖੀ ਸਾਧੂ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਦੇ ਦੁੱਖ ਵਿਚ ਕਲਪਦਾ ਹੈ। ਘਰ ਘਰ ਭਟਕਦਾ ਫਿਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਵਿਚ ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵਧੀਕ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤਦਾ ਹੈ। ਭੇਖੀ ਸਾਧੂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਜਿਸ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਬਰਕਤ ਨਾਲ ਉਹ ਜੋ ਕੁਝ ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪਾਸੋਂ ਮਿਲੇ, ਲੈ ਕੇ ਖਾ ਲਵੇ ਭਾਵ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਪਰ ਮਨ ਦੇ ਹਠ ਦੇ ਆਸਰੇ ਭਿੱਖਿਆ ਮੰਗਿਆਂ ਦੋਹੀਂ ਧਿਰੀਂ ਕਲੇਸ਼ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਹੀ ਭਿੱਖਿਆ ਲਈਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਭੇਖ ਨਾਲੋਂ ਗ੍ਰਹਿਸਥ ਚੰਗਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੋਂ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੀ ਆਸ ਪੂਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਰੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚੀ ਸੂਝ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਮਾਇਆ ਵਿਚ ਫਸੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਭਟਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਿ ਕੋਈ ਚੰਗੇ ਰਾਹ ਪਿਆ ਹੈ ਤੇ ਕੋਈ ਮੰਦੇ ਪਾਸੇ। ਕੁਝ ਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪਿਛਲੇ ਕੀਤੇ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਕਾਰ ਕਮਾਉਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

ਹੇ ਨਾਨਕ! ਜੋ ਜੀਵ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਪਿਆਰੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ, ਉਹੀ ਚੰਗੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਥਾਂਇ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਲਾਜ਼ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਅੰਗ- 587

ਇਸ ਜਨਮ ਵਿਚ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਹੈ- ਹੇ ਭਾਈ ਤੈਨੂੰ ਸੋਹਣਾ ਮਨੁੱਖਾ ਸਰੀਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਦਾ ਤੇਰੇ ਲਈ ਇਹੀ ਮੌਕਾ ਹੈ। ਜੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਦਾ ਕੋਈ ਉਦਮ ਨਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਤੇਰੇ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਥ ਨਹੀਂ। ਤੇਰੀ ਜਿੰਦ ਨੂੰ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਅਪੜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਵੀ ਮਿਲ ਬੈਠਿਆ ਕਰ। ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਕੀ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਿਆ ਕਰ। ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਬੈਠਣ ਦਾ ਵੀ ਤਦੋਂ ਹੀ ਲਾਭ ਹੈ ਜੇ ਉਥੇ ਤੂੰ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਸਿਫਤ ਸਲਾਹ ਵਿਚ ਜੁੜੇਂ।

ਹੇ ਭਾਈ! ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਤੋਂ ਪਾਰ ਲੰਘਣ ਦੇ ਵੀ ਆਹਰੇ ਲੱਗ। ਨਿਰੇ ਮਾਇਆ ਦੇ ਪਿਆਰ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖਾ ਜਨਮ ਵਿਅਰਥ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰਹਾਉ।

ਹੇ ਭਾਈ! ਤੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਸੇਵਾ ਆਦਿਕ ਦਾ ਕੋਈ ਉਦਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਮਨ ਨੂੰ ਵਿਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰੋਕਣ ਦਾ ਤੂੰ ਯਤਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਤੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਕਮਾਉਂਦਾ। ਨਾ ਤੂੰ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ। ਨਾ ਤੂੰ ਮਾਲਕ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕੀਤਾ। ਹੇ ਨਾਨਕ! ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਦਰ ਤੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰ ਤੇ ਆਖ- ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ! ਅਸੀਂ ਜੀਵ ਮੰਦ ਕਰਮੀ ਹਾਂ। ਤੇਰੀ ਸ਼ਰਨ ਪਏ ਹਾਂ। ਸ਼ਰਨ ਪਿਆਂ ਦੀ ਲਾਜ਼ ਰੱਖ। ਅੰਗ-12

ਅੰਤਿਕਾ:- ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਮੋਢੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਨੀਂਹ ਸਤਿ ਤੇ ਰੱਖੀ, ਜਿਸਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਪਾਸੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸਦੀਵੀ ਗੁਰੂ ਹਨ। ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਗ੍ਰੰਥ ਹਨ, ਜੋ ਗੁਰੂ ਦੀ ਉਪਾਧੀ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਿੱਖਿਆ ਮਾਨਵ ਜਾਤੀ ਲਈ ਸਾਂਝੀ ਹੈ। ਜੋ ਅਧਿਆਤਮਕ ਭਾਵਨਾ, ਚਿੰਤਨ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਆਪੀ ਹੈ।

ਸਾਹਿਬ-ਏ-ਕਮਾਲ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਲੜ ਲਾਇਆ- ਸੱਬ ਸਿੱਖਣ ਕੋ ਹੁਕਮ ਹੈ ਗੁਰੂ ਮਾਨਿਯੋ ਗ੍ਰੰਥ।। ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਨਾਂਲ ਜੋੜ ਕੇ, ਦੇਹਧਾਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਨਿਰੰਕਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦੀ ਜਾਚ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਧੁਰਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪਹਿਲੇ ਪੰਜ ਗੁਰੂਆਂ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਹੋਰ ਮਹਾਨ ਭਗਤਾਂ, ਭੱਟਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਬਾਣੀਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ। ਪਵਿੱਤਰ ਬਾਣੀ ਰੱਬ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖ ਕੇ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਜਪਣਾ ਹੈ। ਆਪਸੀ ਮੇਲ ਜੋਲ ਵਿਚ ਰਹਿਣਾ। ਨਿੱਜ ਸਵਾਰਥ ਤੋਂ ਉਪਰ ਉਠ ਕੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ। ਨੈਤਿਕ ਜੀਵਨ ਜਿਊਣਾ, ਹੱਕ ਸੱਚ ਲਈ ਜੂਝ ਜਾਣਾ। ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ ਮੰਗਣ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ।

ਭਗਤੀ ਲਹਿਰ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿਸ਼ਵ ਧਰਮਾਂ 'ਤੇ ਹੈ। ਇਹ ਇਕ ਧਾਰਮਿਕ ਜਾਗ੍ਰਤੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਹੈ।

ਹਿੰਦੀ ਕਵਿਤਾ

- ਵਿਕਰਮ ਜੋਸ਼ੀ

ਮੈਂ ਬਾਗ਼ੀ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗਾ

ਇਸ ਵਾਰ ਬੂਹੇ ਤੇ ਆ ਕੇ
ਇਹ ਨਾ ਆਖਿਉ
ਤੈਨੂੰ ਮੇਰੀ ਬਹੁਤ ਚਿੰਤਾ ਹੈ।
ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਫ਼ਿਕਰ ਕਰਦੈਂ।
ਸੱਚ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ
ਮੈਂ ਬਾਗੀ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗਾ,
ਹੱਥਾਂ ਚ ਕਿਰਪਾਨ ਚੁੱਕ ਲਵਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਅਸੰਖ, ਮੈਂ ਅਨੰਤ ਹਾਂ।
ਮੈਂ ਸੜਕ, ਮੈਂ ਪਗਡੰਡੀ ਹਾਂ।
ਮੈਂ ਭੀੜ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਬੇਚੈਨ ਹਾਂ।
ਮੈਂ ਖੇਤ ਹਾਂ, ਖਲਵਾੜ ਹਾਂ।
ਮੈਂ ਭੁੱਖ, ਮੈਂ ਪਿਆਸ ਹਾਂ।
ਮੈਂ ਪਾਟਿਆ ਵਸਤਰ, ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਹਾਂ।
ਮੈਂ ਵੋਟ, ਮੈਂ ਝੰਡਾ ਹਾਂ।
ਤੇਰੀ ਰਖਵਾਲੀ ਦਾ ਡੰਡਾ ਹਾਂ।
ਸ਼ਤਰੰਜ ਦੀ ਚੌਪਟ ਤੇ
ਤੇਰੀ ਜਿੱਤ ਦਾ ਮੰਤਰ ਹਾਂ।

ਤੂੰ ਵਪਾਰੀ, ਤੂੰ ਸੌਦਾਗਰ ਹੈਂ।
ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਹਰ ਕੀਮਤ ਤੇ ਵੇਚਿਆ ਹੈ।
ਇਸ ਵਾਰੀ
ਇਹ ਨਾ ਕਹੀਂ ਫੇਰ.......

ਮੈਂ ਬਾਗੀ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗਾ।
ਮੈਂ ਕੂੜਾ, ਮੈਂ ਕਚਰਾ
ਮੈਂ ਰੇੜ੍ਹਾ ਮੈਂ ਰੇਤਾ
ਮੈਂ ਮੇਲਾ, ਮੈਂ ਭੀੜ ਦਾ ਰੇਲਾ ਹਾਂ।
ਤੂੰ ਵਿਲਾਸ ਤੂੰ ਮਹਿਲ
ਤੂੰ ਸ਼ਾਨ ਸ਼ੌਕਤ ਹੈਂ
ਪਰ ਤੇਰੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਤੇ
ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ
ਮਜਬੂਰਾਂ ਦੀ ਰੱਤ ਲਿੱਪੀ ਹੈ।
ਤੂੰ ਰੇਸ਼ਮ ਵਿੱਚ ਜੋਕ ਵਾਂਗ ਲਿਪਟਿਆ
ਪਰਜੀਵੀ, ਰੱਤਪੀਣਾ
ਤੂੰ ਵੱਡੇ ਜੁਰਮਾਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈਂ।
ਮੈਂ ਧੂੜ ਚਿੱਕੜ ਚ ਲਿਪਟਿਆ
ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਢੇਲਾ ਹਾਂ।
ਪਰ ਸੱਚ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ
ਹੱਥਾਂ ਚ ਕਿਰਪਾਨ ਲਈ
ਮੈਂ ਰਣ ਸਿੰਘੇ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਾਲ
ਅੰਬਰ ਗੁੰਜਾਰ ਦਿਆਂਗਾ।
ਹਾਹਾਕਾਰ ਮੱਚ ਜਾਵੇਗੀ।
ਅਸੰਖ ਬਣ ਕੇ ਤਾਂਡਵ ਨਾਚ ਨੱਚਾਂਗਾ।
ਫਿਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ
ਇਸ ਵਾਰ ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਨਾ ਕਹਿਣਾ।
ਮੈਂ ਬਾਗੀ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗਾ।

ਪੰਜਾਬੀ ਰੂਪ: ਗੁਰਭਜਨ ਗਿੱਲ

50 ਲੱਖ ਤੋਂ ਪਾਰ ਪਹੁੰਚੀ ਕਰੋਨਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ- ਦੇਸ਼ 'ਚ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਕੋਰੋਨਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 50 ਲੱਖ ਤੋਂ ਪਾਰ ਪਹੁੰਚ

ਗਈ ਹੈ। ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ 24 ਘੰਟਿਆਂ 'ਚ ਦੇਸ਼ ਭਰ 'ਚ 90,123 ਲੋਕ ਸੰਕ੍ਰਮਿਤ ਹੋ ਗਏ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ 1,290 ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਵੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਲਗਪਗ 11 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੋਰੋਨਾ ਸੰਕ੍ਰਮਿਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 40 ਲੱਖ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ। ਮਹਿਜ 11 ਦਿਨ 'ਚ ਇਹ ਅੰਕੜਾ 50 ਲੱਖ ਤੋਂ ਪਾਰ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਕੋਰੋਨਾ ਦੇ ਐਕਟਿਵ ਕੇਸ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਠੀਕ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੈ।

ਵ੍ਹਾਹ ਲੱਗੇ ਪੱਤ ਨੂੰ ਬਚਾ

ਸਸਤੇ 'ਚ ਦਿਲ ਨਾ ਲੁਟਾ ਬੀਬੀ ਰਾਣੀਏਂ ,
ਸਸਤੇ 'ਚ ਦਿਲ ਨਾ ਲੁਟਾ ।
ਵਾਹ ਲੱਗੇ ਪੱਤ ਨੂੰ ਬਚਾ ਬੀਬੀ ਰਾਣੀਏਂ,
ਵਾਹ ਲੱਗੇ ਪੱਤ ਨੂੰ ਬਚਾ ।

ਤੈਨੂੰ ਰੂੜੀ 'ਤੇ ਗਿਟਕ ਵਾਂਗੂੰ ਸੁੱਟ ਦੇਣਗੇ ।
ਫੇਰ ਮੁੜ ਕੇ ਨਾ ਕਦੇ ਤੇਰੀ ਸਾਰ ਲੈਣਗੇ ।
ਠੰਢੀ ਭਰਦੀ ਰਹੇਂਗੀ ਫਿਰ ਆਹ ਬੀਬੀ ਰਾਣੀਏਂ
ਵਾਹ ਲੱਗੇ ਪੱਤ ਨੂੰ ਬਚਾ,
ਵਾਹ ਲੱਗੇ ਪੱਤ ਨੂੰ ਬਚਾ ਬੀਬੀ ਰਾਣੀਏਂ।

ਲੀਰਾਂ ਦਾ ਸੱਪ ਮੂਹਰੇ ਤਣ ਜਾਊਗਾ ।
ਤੇਰੀ ਬਾਤ ਦਾ ਬਤੰਗੜ ਵੀ ਬਣ ਜਾਊਗਾ।
ਗੁੱਤ ਮੋਢੇ ਅੱਗੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨੂੰ ਹਟਾ ਬੀਬੀ ਰਾਣੀਏਂ।
ਵਾਹ ਲੱਗੇ ਪੱਤ ਨੂੰ ਬਚਾ ,
ਵਾਹ ਲੱਗੇ ਪੱਤ ਨੂੰ ਬਚਾ ਬੀਬੀ ਰਾਣੀਏਂ।

ਜੇ ਹੋ ਜਾਣ ਫੱਟ ਲੋਕੀਂ ਸੀਣ ਦੇਣ ਨਾ ।
ਚੰਗੇ ਭਲਿਆਂ ਨੂੰ ਭੈੜੇ ਜੀਣ ਦੇਣ ਨਾ ।
ਦੁੱਖ ਪਹਿਲਾਂ ਬੜੇ ਹੋਰ ਨਾ ਵਧਾ ਬੀਬੀ ਰਾਣੀਏਂ।
ਵਾਹ ਲੱਗੇ ਪੱਤ ਨੂੰ ਬਚਾ,
ਵਾਹ ਲੱਗੇ ਪੱਤ ਨੂੰ ਬਚਾ ਬੀਬੀ ਰਾਣੀਏਂ।

ਜੇ ਪੜ੍ਹ ਸਕੇਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਹੋਰ ਪੜ੍ਹ ਲੈ ।
ਦੋ - ਚਾਰ ਪੌੜੀਆਂ ਤੂੰ ਹੋਰ ਚੜ੍ਹ ਲੈ ।
'ਪਾਲ ਰਤਨ' ਦੀ ਇਹੋ ਹੈ ਦੁਆ ਬੀਬੀ ਰਾਣੀਏਂ।
ਵਾਹ ਲੱਗੇ ਪੱਤ ਨੂੰ ਬਚਾ,
ਵਾਹ ਲੱਗੇ ਪੱਤ ਨੂੰ ਬਚਾ ਬੀਬੀ ਰਾਣੀਏਂ।

- ਰਤਨ ਪਾਲ ਡੂਡੀਆਂ
91-94784-84000

ਫਗਵਾੜਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਲਿਖੀ ਚਿੱਠੀ

ਫਗਵਾੜਾ ਵਿਖੇ ਤਾਇਨਾਤ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਕੀਤੀ ਮੰਗ

ਫਗਵਾੜਾ (ਬੀ.ਕੇ.ਰੱਤੂ) ਫਗਵਾੜਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਨੇ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਇੱਕ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖਕੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਫਗਵਾੜਾ ਵਿਖੇ ਤਾਇਨਾਤ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਫਗਵਾੜਾ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕਪੂਰਥਲਾ ਕੋਲ ਨਾ ਜਾਣਾ ਪਵੇ।

ਫਗਵਾੜਾ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲਾ ਪੱਧਰੀ ਆਪਣੇ ਸਧਾਰਤਨ ਦਫ਼ਤਰੀ ਕੰਮ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਕਪੂਰਥਲਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਗਵਾੜਾ 'ਚ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੀ ਫਾਇਦਾ ਹੈ? ਹੁਣ ਤਾਂ ਏ.ਡੀ.ਸੀ. ਫਗਵਾੜਾ ਸਿਰਫ਼ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਲੈਣ ਜਾਂ ਸਬ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜੋ ਉਸ ਕੋਲ ਤਾਕਤਾਂ ਹਨ, ਉਸ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ। ਇਹਨਾ ਸਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲਾ ਪੱਧਰ ਵਾਲੇ ਜਿਹੜੇ ਕੰਮ ਏ.ਡੀ.ਸੀ. ਕਪੂਰਥਲਾ ਕੋਲ ਹਨ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਏ.ਡੀ.ਸੀ. ਫਗਵਾੜਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ। ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕਪੂਰਥਲਾ ਤੋਂ ਆਨ-ਲਾਈਨ ਲੈ ਲਈ ਜਾਵੇ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਡੀ.ਸੀ. ਦਫ਼ਤਰ ਨਾ ਜਾਣਾ ਪਵੇ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਪੂਰਥਲਾ ਆਉਣ -ਜਾਣ ਦੇ ਚੱਕਰ 'ਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਨਾ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਸਕਣ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਰਬ ਨੌਜਵਾਨ ਸਭਾ , ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਲਾਹੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਰਸਾ ਟਰੱਸਟ, ਰਵਿੰਦਰ ਚੋਟ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸਿਨੀਅਰ ਸਿਟੀਜਨ ਕੌਂਸਲ, ਪਰਵਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸਕੇਪ ਸਾਹਿੱਤਕ ਸੰਸਥਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸੰਤੋਖ ਲਾਲ ਵਿਰਦੀ, ਰਮਨ ਨਹਿਰਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਖੱਤਰੀ ਸਮਾਜ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਮਾਸਟਰ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ , ਡਾ: ਵਿਜੈ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਯਾਦਗਾਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਪੰਜਾਬੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਸੰਸਾਰ

- ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਵਾਰ

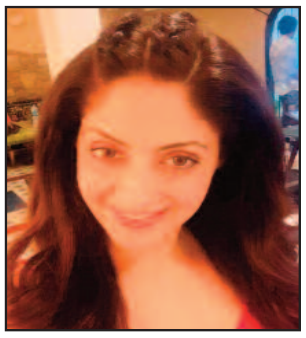

ਗੁਰਲੀਨ ਚੋਪੜਾ ਹਾਜ਼ਿਰ ਹੋ !

ਅਨੂਪ ਚੋਪੜਾ ਤੇ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਧੀ-ਰਾਣੀ ਗੁਰਲੀਨ ਚੋਪੜਾ ਨੈਸ਼ਨਲ ਐਵਾਰਡ ਜੇਤੂ ਫ਼ਿਲਮ 'ਬਾਗੀ' ਦੀ ਹੀਰੋਇਨ ਸੀ । ਬਿੰਦਰਖੀਆ ਦੇ ਗੀਤ 'ਟੇਡੀ ਅੱਖ' ਦੀ ਮਾਡਲ ਗੁਰਲੀਨ ਤਮਿਲ-ਕੰਨੜ ਫ਼ਿਲਮਾਂ ਵੀ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਬੱਬੂ ਮਾਨ ਨਾਲ 'ਹਸ਼ਰ' ਕਰ ਉਹ ਸਟਾਰ ਬਣੀ। 'ਅੱਜ ਦੇ ਰਾਂਜੇ' ਵਾਲੀ ਗੁਰਲੀਨ 'ਮੁੰਡੇ ਯੂ.ਕੇ.ਦੇ' 'ਚ ਵੀ ਸੀ। ਹਾਜਿਰ ਹੋ ਉਹ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੁਣ 2020 'ਚ ਉਸ 'ਹੈਦਾਰਬਾਦ' ਹਿੰਦੀ ਫ਼ਿਲਮ ਕੀਤੀ।

ਡੀ.ਜੇ.ਰਿੰਕਸ

ਹਾਜ਼ਿਰ ਹੈ ਜਨਾਬ ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਡੀ.ਜੇ.ਰਿੰਕਸ ਤੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦਰਬਾਰ 'ਚ ਦੱਸ ਰਹੇ ਨੇ ਕਿ ਬਲਬੀਰ ਬੋਪਾਰਾਏ ਦੇ ਗੀਤ 'ਵਿੰਗਜ' ਦੇ ਸੰਗੀਤ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਬੇਹੱਦ ਲੋਕ ਪ੍ਰਿਯ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ । ਫਿਲਮੀ ਗਾਇਕ ਪਿਤਾ ਰਮੇਸ਼ ਲੁਧਿਆਣਵੀ ਦੇ ਸਾਥ ਨਾਲ ਇੱਕ ਦਿਨ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਸੰਗੀਤ ਦੇਵੇਗਾ।

ਬਿਕਰਮ ਗਿੱਲ ਖੁਸ਼

ਮਨੋਰੰਜਨ ਦਰਬਾਰ 'ਚ ਪੇਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਬਿਕਰਮ ਗਿੱਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਤਨੀ ਦੇ ਸਾਥ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਘੁੱਲੇ ਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਉਸ ਨੇ 'ਭਸੂੜੀਆਂ'' ਵੈਬ-ਸੀਰੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਬਿਕਰਮ ਗਿੱਲ ਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਸਿਰ ਵਾਹ।

ਆਸ਼ੀ ਸਿੰਘ ਸਟਾਰ

ਜੀ ਹਾਂ ਸਬ ਟੀ.ਵੀ. ਦੇ ਹਿੱਟ ਸੀਰੀਅਲ 'ਅਲਾਦੀਨ ਨਾਮ ਤੋਂ ਸੂਨਾ ਹੋਗਾ' 'ਚ ਸ਼ਹਿਜਾਦੀ ਯਾਸਮੀਨ ਬਣੀ ਆਸ਼ੀ ਸਿੰਘ ਹੁਣ ਸੀਜਨ-3 'ਚ ਛਾ ਗਈ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਮਨਮੋਹਨ ਅੰਦਾਜ ਦਰਸਕਾਂ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਹੈ । ਉਸਦੇ ਹੀਰੋ ਸਿਧਾਰਥ ਨਿਗਮ, ਰਸ਼ੂਲ ਟੰਡਨ, ਪਰਣੀਤ ਭੱਟ, ਸਮਿਤਾ ਬੰਸਲ, ਆਮਿਰ ਦਨਵੀ ਤੇ ਕੈਮ-ਰਾਮੈਨ ਨਿਧਿਨ ਨੇ ਉਸਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਸਿਫਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਟੀਨਾ ਨੂੰ ਬਿਗ ਬੀ ਦਾ

'ਕੌਣ ਬਨੇਗਾ ਕਰੋੜਪਤੀ' ਫਿਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਭਿਨੇਤਰੀ ਟੀਨਾ ਘਈ ਨੇ ਸਿਹਤਯਾਬ ਅਮਿਤਾਬ ਬਚਨ ਲਈ ਦੁਆ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਬਾਲੀਵੁੱਡ 'ਚ ਉਹ ਅਮਿਤ ਜੀ ਦੇ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਨਾਲ ਚਲ ਸੋ ਚਲ ਹੈ।

ਚਿੜੀਆ ਘਰ

ਸੋਨੀ ਟੀ.ਵੀ. ਦੇ 'ਚਿੜਿਆ ਘਰ' ਦਾ ਫਿਰ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਹੋਣ ਤੇ ਜੀਤ ਵਿਰਕ ਖੁਸ਼ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ 'ਕਰੋਨਾ ਕਾਲ' 'ਚ ਉਸਨੂੰ ਨਵੀਂ ਚਰਚਾ ਮਿਲੀ ਹੈ।

ਬੇਦੋਸ਼ੇ ਸਿੱਖ ਨੌਜੁਆਨਾਂ ਦਾ ਕਾਤਲ "ਦਰਿੰਦਾ" ਸੁਮੇਧ ਸੈਣੀ, ਭਗੌੜਾ ਕਿਉਂ?

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਡੀ ਜੀ ਪੀ ਸੁਮੇਧ ਸੈਣੀ ਦਾ ਕੇਸ ਅੱਜ ਕਲ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਹ ਆਪਣੀ ਹੀ ਰਹਿ ਚੁੱਕੀ ਪੁਲੀਸ ਕੋਲੋਂ ਮੂੰਹ ਛਿਪਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ, ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਡਰੋਂ ਭਗੌੜਾ ਹੋਇਆ ਫਿਰਦਾ ਹੈ। ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਬੇੜੀ ਭਰ ਕੇ ਹੀ ਡੁੱਬਦੀ ਹੈ । "ਅੱਖੇ ਭੰਡਾ ਭੰਡਾਰੀਆਂ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਭਾਰ , ਇਕ ਮੁੱਠੀ ਚੁੱਕ ਲੈ ਦੂਜੀ ਤਿਆਰ" ਉਹੋ ਕੁਝ ਹੁਣ ਸੁਮੇਧ ਸੈਣੀ ਨਾਲ ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ । ਇਸ ਵਿਰੁੱਧ ਪਹਿਲਾ ਕੇਸ ਹਾਲੇ ਕਿਸੇ ਤਨ ਪੱਤਣ ਲਗਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿ ਹੁਣ ਉਸ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਦੋ ਹੋਰ ਕੇਸ ਦਰਜ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਕ ਤਿੰਨ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਤੇ ਦੂਜਾ ਬਹਿਬਲ ਕਲਾਂ ਗੋਲੀ ਕਾਂਡ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਪਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਰੀਡਰ (ਜੇਲ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਚਰਨਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ) ਸੁਮੇਧ ਸੈਣੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਾਅਦਾ ਮੁਆਫ਼ ਗਵਾਹ ਵੀ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਕੋਲ ਦਰਜ ਕਰਾ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ।ਜਿਸ ਤੋਂ ਲੱਗਣ ਲਗ ਪਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਡੀ ਜੀ ਪੀ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਇੰਨਾ ਸੰਗੀਨ ਜੁਰਮਾਂ ਤੋਂ ਬੱਚ ਸਕੇ। ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਤੇ ਹੋਏ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਦੀ ਸਾਰੀ ਦਾਸਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆਨਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਜਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਵੀ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਸੰਕੇਤਕ ਝਾਤ ਪੁਆਈ ਜਾਵੇ ।ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਇਕ ਇਨਕਲਾਬੀ , ਨਵੀਨਤਮ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਗਿਆਨਕ ਧਰਮ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ।

ਪੰਦਰਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਧਰਮ ਦੇ ਬਾਨੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਜਾਤਾਂ ਪਾਤਾਂ, ਵਹਿਮਾਂ ਭਰਮਾਂ, ਜਾਦੂ ਟੂਣਿਆਂ ਤੇ ਧਰਮ ਦੀ ਆੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਲੁੱਟ ਖਸੁੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੰਡਤਾਂ, ਮੁੱਲਿਆਂ ਮੁਲਾਣਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ ਸੀ। ਜਿਸ ਦਾ ਸਿਖਰ ਉਦੋਂ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਜਬਰ ਵਿਰੁੱਧ ਬਹਾਦਰੀ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ 1699 ਦੀ ਵਿਸਾਖੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛੱਕਾ ਕੇ "ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ" ਸਾਜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ । ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ੁਲਮ ਕਦੇ ਬੰਦੇ ਬਹਾਦਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਕਦੇ ਵੱਡੇ ਛੋਟੇ ਘੱਲੂਘਾਰਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਕਦੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦ ਕਰਾਉਣ ਤੇ ਫਿਰ ਪੰਜਾਬਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਸਮੇਂ 1947 ਵਿੱਚ, ਕਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ, ਕਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ, ਕਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਕਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਆਦਿ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਧੱਕਿਆਂ , ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂਆਂ ਵਲੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਰਨਾ। ਜਿਸ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੇ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਵਿੱਚ 80% ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੇ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦ ਕਰਾਇਆ ਹੋਵੇ। ਉਸੇ ਕੌਮ ਨੂੰ ਜਰਾਇਮ ਪੇਸ਼ਾ ਐਲਾਨ ਕੇ ਕਰੜੀ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਗੁੱਸੇ ਤੇ ਨਰਾਜ਼ਗੀ ਦਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਯਕੀਨੀ ਸੀ । ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕਰ ਰਹੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਮਸਲੇ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਤਸ਼ੱਦਦ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮੀ ਕਾਰੀਂ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੋਲੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਇਥੇ ਹੀ ਬਸ ਨਹੀਂ ਕਿ 1984 ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਵਿੱਤਰ ਤੇ ਸਰਬ ਉੱਚ ਅਸਥਾਨ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਫੌਜੀ ਟੈਕਾਂ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕਰਾਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹਜਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਮਾਸੂਮ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਇਸਤਰੀਆਂ, ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ, ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਛਿਪੇ ਹੋਣ ਦੀ ਆੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਗੋਲੀਆਂ ਨਾਲ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਰਵਾ ਦੇਣਾ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਤੀਹ ਚਾਲੀ ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਰੋਸ ਵਿਚੋਂ ਉਪਜੇ ਗੁੱਸੇ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤ ਦੀ ਤਤਕਾਲੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਦਾ ਕੱਤਲ ਹੋਣ, ਨਵੰਬਰ 1984 ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਗਾ ਕੇ ਬਹੁ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਧਰਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕੱਟੜ ਹਿੰਦੂ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਦਿੱਲੀ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬੇਦੋਸੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਗਿਣੀ ਮਿਥੀ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਟਾਇਰ ਪਾ ਕੇ ਸਾੜ ਦੇਣਾ , ਅਣਗਿਣਤ ਇਸਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬੇਪੱਤ ਕਰਨਾ। ਇੰਨਾ ਸਾਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅੰਦਰ ਇਤਨਾ ਗੁੱਸਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਈ ਖਾੜਕੂ ਲਹਿਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਕੱਤਲ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ, ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਜਰਨੈਲਾਂ ਦੇ ਕੱਤਲ, ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਜਨੀਤਕ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਕਤਲ ਹੋਣੇ, ਬੇਦੋਸੇ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਤੇ ਪੁਲੀਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਘਿਣਾਉਣੇ ਜ਼ੁਲਮ ਢਾਹੁਣ ਵਾਲੇ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕੱਤਲ ਹੋਣੇ।ਸਿੱਖ ਚਿੰਤਕਾਂ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਤਿਵਾਦੀ ਤੇ ਖਾੜਕੂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ ਲਹਿਰਾਂ ਜਿਵੇਂ ਸਾਦੇ ਵਿਆਹ ਕਰਾਉਣੇ, ਦਾਜ ਦਹੇਜ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ, ਵਿਆਹੁਤਾ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਹੁਰੇ ਪ੍ਰੀਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਜੜੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਵਸਾਉਣਾ, ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਝਗੜੇ ਆਪਸੀ ਮਿਲਵਰਤਣ ਨਾਲ ਖਤਮ ਕਰਾਉਣੇ ਆਦਿ ਕਈ ਹੋਰ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਇਹ ਅਸਰ ਹੋਇਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਅੰਦਰ ਇੰਨਾ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਅਧਾਰ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਕਾਫ਼ੀ ਵਧਣ ਲਗ ਪਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਨੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਨੀਂਦ ਹਰਾਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਉਹ ਯੋਜਨਾ ਘੜਨ ਲੱਗੀਆਂ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇੰਨਾ ਵਲੋਂ ਚਲਾਈਆਂ ਲੋਕ ਲਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਇਆ ਜਾਵੇ ? ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁਲੀਸ ਕੈਟ ਇੰਨਾ ਖਾੜਕੂ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗੁੱਪਤ ਤੋਰ ਤੇ ਵਾੜੇ। ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੇਦੋਸੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਬੱਸਾਂ ਵਿਚੋਂ ਲਾਹ ਲਾਹ ਕੇ ਗੋਲੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ, ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਇੱਜਤਾਂ ਲੁੱਟੀਆਂ। ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਹੀ ਘਿਣਾਉਣੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਇੰਨਾ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾੜਕੂ ਸਿੱਖ ਹੋਣ ਕਰਕੇ 'ਅਤਿਵਾਦੀ 'ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਬਹੁ ਗਿਣਤੀ ਫਿਰਕੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਰੋਹ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇੰਨਾ ਬਲੈਕ ਕੈਟਾਂ ਸਬੰਧੀ ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਲੋਂ ਲਿਖੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਕਰ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਬੇਦੋਸੇ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਵਿੱਚ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਰੀਬੇਰੋ, ਕੇ ਪੀ ਐਸ ਗਿੱਲ, ਸੁਮੇਧ ਸੈਣੀ, ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਮ, ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਇਜ਼ਹਾਰ ਆਲਮ ਖਾਂ ਆਦਿ ਅਣਗਿਣਤ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਜੱਗ ਜ਼ਾਹਰ ਹੋਏ ਸਨ।ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਨੌਜੁਆਨੀ ਤੇ ਘਣਘੋਰ ਜ਼ੁਲਮ ਢਾਹੇ ਤੇ ਸਦਾ ਲਈ ਖਤਮ ਕੀਤਾ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪੁਲੀਸ ਸਰਹੱਦੀ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਛੋਟੀ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਦੇ ਲੜਕਿਆਂ ਨੂੰ ਘਰੋਂ ਚੁੱਕ ਲਿਜਾਂਦੀ, ਪੁਲੀਸ ਥਾਣਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਕਹਿਰ ਢਾਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਤੇ ਫਿਰ ਅਖੌਤੀ ਪੁਲੀਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਣਾ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਜਿਸ ਦਾ ਇਤਨਾ ਭਿਆਨਕ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤਕ ਬਰਾਤਾਂ ਤਕ ਨਹੀਂ ਸਨ ਢੁੱਕ ਸਕੀਆਂ ।ਇਤਨੀ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਹ ਕੋਹ ਕੇ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਆਗੂ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਜਿਸ ਨੇ 25000 ਹਜਾਰ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਬੇਦੋਸੇ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਮਾਰ ਮੁਕਾਇਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਣਪਛਾਤੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਦੱਸ ਕੇ ਸ਼ਮਸ਼ਾਨ ਘਾਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸਸਕਾਰ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਜੱਗ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਸੀ।ਜਿਸ ਨਾਲ ਇੰਨਾ ਰੌਲਾ ਪਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਘਬਰਾ ਕੇ ਉਸੇ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਨੂੰ ਘਰੋਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਥੇ ਖੱਪਾ ਦਿੱਤਾ ?ਜਿਸ ਦਾ ਹੁਣ ਤਕ ਖੁਰਾ ਖੋਜ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਿਆ।ਭਾਵੇਂ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਜਸਟਿਸ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾ ਕੇ ਇਨਸਾਫ ਦੁਆਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ।ਕਈਆਂ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੇਦੋਸੇ ਸਿੱਖ ਨੌਜੁਆਨ ਮਾਰੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾਵਾਂ ਵੀ ਦੁਆਈਆਂ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਾਲੇ ਵੀ ਬਚੇ ਹੋਏ ਹਨ।ਅੱਜ ਕਲ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਕਾਤਲ ਸੁਮੇਧ ਸੈਣੀ ,ਜਿਸ ਨੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਬੇਦੋਸੇ ਸਿੱਖ ਨੌਜੁਆਨ ਕੋਹ ਕੋਹ ਕੇ ਮਾਰ ਕੇ ਖੱਪਾ ਦਿੱਤੇ ਸਨ? ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਧਾਰਾ 302 ਸਮੇਤ ਕਈ ਹੋਰ ਜੁਰਮਾਂ ਹੇਠ ਮੁਕਦਮੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ।ਹੇਠਲੀਆਂ ਕੋਰਟਾਂ ਸਮੇਤ ਪੰਜਾਬ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਸ: ਡੀ ਜੀ ਪੀ ਸੁਮੇਧ ਸੈਣੀ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜੈਡ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ ਪੁਲੀਸ ਤੋਂ ਭਗੌੜਾ ਹੋਇਆ ਫਿਰਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਤੋਂ ਲਗ ਭਗ 30 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ 1991 ਵਿੱਚ ਸੁਮੇਧ ਸੈਣੀ ਉਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਕਾਤਲਾਨਾ ਹਮਲੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਪੁਲੀਸ ਕਰਮੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਦਸੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।ਇਸ ਕਾਤਲਾਨਾ ਹਮਲੇ ਦੇ ਸ਼ੱਕ ਵਿੱਚ ਸਿਟਕੋ ਦੇ ਜੇ ਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੁਲਤਾਨੀ ਨੂੰ ਘਰੋਂ ਚੁੱਕ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ ਉਸ ਤੇ ਇਤਨੇ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਤਸ਼ੱਦਦ, ਜ਼ੁਲਮ ਢਾਹੇ ਗਏ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਪਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ, ਤਰਸਾ ਤਰਸਾ ਕੇ ਪੁਲੀਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਾਰ ਮੁਕਾਇਆ ਸੀ।ਜਿਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਤਸੀਹਿਆਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਸਰੀਰ ਤੇ ਜਬਾਨ ਨੂੰ ਕੰਬਣੀ ਛਿੜ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਸੇ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੁਲਤਾਨੀ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੁਲੀਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚੋਂ ਭਗੌੜਾ ਕਰਾਰ ਦੇ ਕੇ ਇਕ ਪੁਲੀਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਰਿਆ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।ਉਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਰਟਾਂ ਨੇ ਉਸ (ਸ਼ੁਮੇਧ ਸੈਣੀ) ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ।ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪੁਲੀਸ ਇਸ ਜਾਲਮ ਸੁਮੇਧ ਸੈਣੀ ਨੂੰ ਹਾਲੇ ਤਕ ਫੜੇ ਨਾ ਜਾਣ ਕਾਰਨ, ਸਾਰੇ ਜੱਗ ਵਿੱਚ ਰੱਜ ਕੇ ਬਦਨਾਮ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।ਇਸ ਪੁਲੀਸ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਨਾ ਫੜੇ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਚਰਚਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕਾਂ ਵਲੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਭਿਆਲੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨਾ ਵਾਰੀ ਦੇ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਨੂੰ ਅੱਖੋਂ ਪਰੋਖੇ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਦਰਿੰਦੇ ਤੇ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਕਾਤਲ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਡੀ ਜੀ ਪੀ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸਨ ,ਬਲਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਹੇ ਸ੍ਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਹੀ ਹਨ । ਇਹ ਉਹੀ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਖਾੜਕੂਆਂ ਦੇ ਭੋਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਦੁੱਖੀ ਪ੍ਰੀਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਜਿਤਾਉਂਦਾ ਸੀ ਤੇ ਰਾਤ ਸਮੇਂ ਇਹ ਹੀ ਚਿਹਰਾ ਇਕ ਹੋਰ ਮੁੱਖ ਦਰਿੰਦੇ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੇ ਪੀ ਐਸ ਗਿੱਲ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇ, ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਘੜਦਾ ਸੀ। ਬੇਦੋਸੇ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਕਾਤਲ ਕਾਂਗਰਸੀ ਤੇ ਅਕਾਲੀ, ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਭਾਗੀਦਾਰ ਹਨ। ਅੱਜ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਇਸ ਭਗੌੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਸਾ; ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੁਮੇਧ ਸੈਣੀ ਦੇ ਪੋਸਟਰ ਲਗਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜਾਉਣ ਦਾ ਇਨਾਮ ਰਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਇਹ ਵੀ ਖਬਰਾਂ ਆ ਰਹੀਆ ਹਨ ਕਿ ਇੰਨਾ ਪੋਸਟਰਾਂ ਉਤੇ ਹੀ ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਵਲੋਂ ਕਰੋਨਾ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਪੋਸਟਰ ਲਗਾ ਕੇ ਸੁਮੇਧ ਸੈਣੀ ਦੇ ਭਗੌੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਦੇ ਲਗੇ ਪੋਸਟਰ ਨੂੰ ਲੁਕਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਿਲੀ ਭੁਗੱਤ ਹੋਣ ਦੀ ਹੋਰ ਸਪਸਟ ਝੱਲਕ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ ।ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾ ਫੜੇ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਪੁਲੀਸ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਮੱਥੇ ਤੇ ਕਲੰਕ ਦਾ ਟਿੱਕਾ ਲਗ ਰਿਹਾ ਹੈ।ਇਹ ਵੀ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਰ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਿੱਖ ਜਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੁੰਦਾ ਤੇ ਉਹ ਭਾਵੇਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਲੁੱਕਿਆ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ?ਉਸ ਦਾ ਸਾਰਾ ਘਾਣ ਬੱਚਾ ਹੁਣ ਤਕ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਨਪੀੜ੍ਹ ਕੇ ਰੱਖ ਦੇਣਾ ਸੀ ਤੇ ਕਦੋਂ ਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਫੱੜ੍ਹ ਲਿਆ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਪਰ ਇਸ ਸਾਬਕਾ ਡੀ ਜੀ ਪੀ ਸੁਮੇਧ ਸੈਣੀ ਲਈ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵੱਖਰਾ ਹੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤਕ ਫੱੜ੍ਹਣ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਤਾਂ ਰੂੜ੍ਹੀ ਦੀ ਵੀ ਸੁਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ,ਪਰ ਇੰਨਾ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਖਾਣ ਵੀ ਝੂਠਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ।ਜਿਸ ਤੋ ਕਿਸੇ ਤਰਾਂ ਦੇ ਇਨਸਾਫ ਮਿਲਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀ। ਜੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਪੁਲੀਸ ਦੀ ਨੀਅਤ ਸੁਮੇਧ ਸੈਣੀ ਨੂੰ ਫੜ੍ਹਣ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਜਿਲਾ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅਰਜੀਆਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ ਤਾਂ ਉਸ (ਸੈਣੀ) ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਦਾ ਫੜ੍ਹ ਲੈਂਦੀ । ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਸੁਮੇਧ ਸੈਣੀ ਦੇ ਵਿੱਰੁਧ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਉਹ ਹੀ ਸੁਮੇਧ ਸੈਣੀ ਕਿਸੇ ਪੁਲੀਸ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਣ ਤੇ ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ।ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੁਲਤਾਨੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਬੜੀ ਸੁਹਿੱਰਦਤਾ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਕੀਲ ਪਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ ਲੜ੍ਹ ਰਹੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਾਦ ਦੇਣੀ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਮੇਧ ਸੈਣੀ ਦੇ ਵੇਲੇ ਦੇ ਪੁਲੀਸ ਕਰਮੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸੇ ਸਾ: ਡੀ ਜੀ ਪੀ ਦੇ ਕਹੇ ਤੇ ਮੁਲਤਾਨੀ ਤੇ ਅੰਨਾ ਤਸ਼ਦਦ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਢਾਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਹੁਣ ਇਸੇ ਸੈਣੀ ਵਿਰੁਧ 'ਵਾਅਦਾ ਮੁਆਫ਼ ਗਵਾਹ' ਬਣ ਚੁਕੇ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਵੀ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦਾ ਹੁਣ ਬੱਚਣਾ ਨਾ ਮੁਮਕਨ ਲਗ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਸੁਮੇਧ ਸੈਣੀ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਅਰਜੀਆਂ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਰ ਵਾਰੀ ਭਜਾਇਆ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਰਜੀ ਭੱਜ ਲਵੇ ਉਹ ਹੁਣ ਬੱਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਉਹੀ ਪੁਲੀਸ ਜਿਹੜੀ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦਾ ਪਾਣੀ ਭਰਦੀ ਸੀ ਅੱਜ ਉਹ ਹੀ ਪੁਲੀਸ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜ੍ਹੱਣ ਲਈ ਮਗਰ ਲਗੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਨਮੋਸ਼ੀ ਦਾ ਮੂੰਹ ਵੇਖਣ ਉਪਰੰਤ ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜਣਾ ਹੀ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਗੁਨਾਹ ਇਤਨੇ ਵੱਡੇ ਹਨ, ਆਖਰ ਉਸ ਨੂੰ ਜੇਲ ਦੀ ਹਵਾ ਖਾਣੀ ਪੈਣੀ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਤਾਂ ਇਕ ਤਰਾਂ ਦਾ ਪੱਕਾ ਠੱਪਾ ਲਗ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ ਹੀ। ਪਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕਰ ਰਹੀ ਭਾਰਤੀ ਜੰਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਤੀਰਾ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਬੱਦਤਰ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਾਉਣ, ਦਿਲੀ ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਸਿੱਖ ਦੰਗਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਜੰਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕੱਟੜ ਧਾਰਮਿਕ ਜਥੇਬੰਦੀ ਰ ਸ ਸ ਦਾ ਵੀ ਉਘੱੜਵਾਂ ਰੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੋਣ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਵਾਲਾ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਆਗੂ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਡਵਾਨੀ ਹੀ ਸੀ ? ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਵੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਟਾਇਰ ਪਾ ਕੇ ਸਾੜਣ ਵਾਲਿਆਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੋਹਰੀ ਤੌਰਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਕਈ ਕਮਿਸ਼ਨਾਂ ਦੀਆਂ ਰੀਪੋਰਟਾਂ ਵੀ ਆਈਆਂ ਦੱਸੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸੀ, ਅਕਾਲੀ ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਆਗੂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਸੁਮੇਧ ਸੈਣੀ ਦੇ ਸਮਰੱਥਕ ਚਲੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੋ ਇਹ ਵੀ ਸਾਬਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਕਿ ਮਈ 2020 ਤੋਂ ਸਤੰਬਰ ਦਾ ਲਗ ਭਗ ਅੱਧਾ ਮਹੀਨਾ ਬੀਤਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਲਗਾਤਾਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਸਵਾ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ । ਪਰ ਨਾ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੁਮੇਧ ਸੈਣੀ ਨੂੰ ਫੜ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਰਬ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਸੈਣੀ ਵਲੋਂ ਪਾਈ ਅਰਜੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਖਾਮੀਆਂ ਦੇਖ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਫਾਈਲ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲਗਾ ਹੈ ਕਿ ਮੋਹਾਲੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਕ ਤਾਜੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸੈਣੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਵਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਮਟੌਰ ਥਾਣੇ (ਮੋਹਾਲੀ) ਦੀ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਸੁਮੇਧ ਸੈਣੀ ਨੂੰ 25 ਸਤੰਬਰ ਤਕ ਫੜ੍ਹ ਕੇ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।ਇਹ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਭਗੌੜਾ ਕਰਾਰ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵੀ ਜੱਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਇੰਨਾ ਕੁਝ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹਾਲੇ ਤਕ ਵੀ ਇਹ ਸੰਕਾ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਸਚਿਤ ਮਿਥੀ ਤਕ ਫੜ੍ਹ ਕੇ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਵੀ ਕਿ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਇੰਨੀ ਗੱਲ ਜਰੂਰ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਤ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਪੁਲੀਸ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਖੁੱਫੀਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦਾ ਦਿਵਾਲਾ ਜਰੂਰ ਨਿਕਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸਭ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰੀਂ ਪੈ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਸੱਚਾਈ ਵਿੱਚ 'ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ' ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦ ਹੋਇਆ ਲਗ ਭਗ ਪੌਣੀ ਸਦੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਆਗੂ ਚਾਹੇ ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਦੇ ਵਜੀਰ ਹਨ, ਐਮ ਪੀ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਹਨ ਸਮੇਤ ਬਿਉਰੋਕਰੇਸੀ ਦੇ ਲਗ ਭਗ ਸਾਰੇ ਹੀ ਇਸ ਹਮਾਮ ਵਿੱਚ ਨੰਗੇ ਹਨ ,ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਚੂੰਡ ਚੂੰਡ ਕੇ ਧਨਾਢ ਤੇ ਧਨਾਢ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕ ਗਰੀਬ ਤੇ ਹੋਰ ਗਰੀਬ ਹੁੰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਨਾ ਚੰਗੀ ਵਿਦਿਆ ਲਈ ਸਕੂ਼ਲ , ਕਾਲਜ ਹਨ, ਨਾ ਚੰਗੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲਈ ਚੰਗੇ ਹਸਪਤਾਲ, ਨਾ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਕੋਲ ਯੋਗ ਰੁਜਗਾਰ, ਨਾ ਚਲਣ ਫਿਰਨ ਲਈ ਚੰਗੀਆਂ ਸੜ੍ਹਕਾਂ, ਸਭ ਪਾਸੇ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦਾ ਬੋਲ ਬਾਲਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹਾਲਤ ਸਿਖਰਾਂ ਦੀ ਮੰਦੀ ਹੈ! ਇੰਨਾ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਛੋਟੇ ਅਫਸਰਾਂ ਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਦੀ ਚਿਣਗ ਲਗਾਈ ਹੋਈ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲ ਵੀ ਉਂਗਲ ਨਾ ਕਰ ਸਕਣ। ਅੱਜ ਸਮਾਂ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਈਮਾਨਦਾਰ ਅਫਸਰ ਜੋ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਚਾਹੇ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਸਭ ਨੂੰ ਇੱਕਠੇ ਹੋ ਕੇ ਇੰਨਾ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਰਾਜਨੀਤਕਾਂ ਨੂੰ ਨੱਥ ਪਾਉਣ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਅਸੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਕੇ ਕੋਈ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਜਦੋਜਹਿਦ ਸੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਉਦੋਂ ਤਕ ਕੁਝ ਵੀ ਠੀਕ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਤੇ ਸੁਮੇਧ ਸੈਣੀ ਵਰਗਿਆਂ ਜਾਲਮਾਂ ਦੀ ਹੀ ਚਲਦੀ ਰਹਿਣੀ ਹੈ ਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਜੋ ਕੁਝ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਉਹੋ ਕੁਝ ਕਰਦੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ , ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ ਤਕ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ। ਆਉ! ਆਪਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕ ਜਾਤਾਂ ਪਾਤਾਂ, ਧਾਰਮਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਵੱਖਰੇਵੇਂ ਛੱਡ ਕੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਈਏ। ਇਹ ਹੀ ਸਮੇਂ ਦੀ ਅਹਿਮ ਲੋੜ੍ਹ ਹੈ , ਸਿਰਫ ਹੰਭਲਾ ਮਾਰਨ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸਫ਼ਲਤਾ,ਸਾਡੇ ਪੈਰ ਜਰੂਰ ਚੁੰਮੇਗੀ!

ਜੰਗ ਸਿੰਘ
+1 628 400 2882)

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਵਿਵਾਦ

ਸੁਆਲ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋਂਦ 'ਤੇ ਅੱਡਰੀ ਪਛਾਣ ਦਾ

ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ 'ਅਜੀਤ'
91 9 827-19890

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜੋ ਵਿਵਾਦ ਸੰਨ-2003 ਵਿੱਚ, ਇਸਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਅਰੰਭ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਅੱਜ, ਲਗਭਗ 17 ਵਰ੍ਹੇ ਬੀਤ ਜਾਣ ਤੇ ਵੀ ਮੁਕਣ ਦਾ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਿਹਾ। ਜੇ ਵੇਖਿਆ ਜਾਏ ਤਾਂ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਮੁਕਣ ਜਾਂ ਘਟਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਲਗਾਤਾਰ ਵਧਦਾ ਹੀ ਚਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਵਧਦਿਆਂ ਜਾਣ ਕਾਰਣ, ਇਸਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵੰਡੀਆਂ ਪੈਣ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਘਾਣ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਬਣਦੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੈਣ ਲਈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਇਸਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਹੀ ਹਉਮੈ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਅੜੀ ਕਰੀ ਬੈਠੇ ਹਨ।

ਅੱਜ ਜੋ ਸਥਿਤੀ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ ਉਹ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਸੰਨ-2003 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਇਹ ਗਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ ਕਿ ਜਿਸ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਇਸ ਕੈਲੰਡਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਇਸਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਣ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋਂਦ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਅੱਡਰੀ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਮਿਲ ਜਾਇਗੀ, ਨਾ ਤਾਂ ਉਹ ਪੂਰਾ ਹੋ ਸਕਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੰਨ-2009 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਦੇ ਹਿਮਾਇਤੀ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ ਕਿ ਜਿਸ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਕੈਲੰਡਰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ, ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਪੰਥ ਵਿੱਚ ਏਕਤਾ ਕਾਇਮ ਹੋ ਜਾਇਗੀ, ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਪੂਰਾ ਹੋ ਸਕਿਆ ਹੈ। ਸਚਾਈ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਕਾਰਣ ਪੰਥ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਵੰਡੀਆਂ ਪੈ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਚਾਈ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੇ ਹੀ ਪੰਥ ਵਿੱਚ ਫੁਟ ਪੈਦਾ ਕਰ, ਉਸਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਘਾਣ ਨੂੰ ਹਲਾਸ਼ੇਰੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਸੁਆਲ ਉਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਕੈਲੰਡਰ ਕਿਸੇ ਧਰਮ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋਂਦ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਦੀ ਅੱਡਰੀ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੁਆਉਣ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਜਿਥੋਂ ਤਕ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋਂਦ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਅੱਡਰੀ ਪਛਾਣ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਦਾ ਸੁਆਲ ਹੈ, ਉਹ ਨਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਕੈਲੰਡਰ ਦੀ ਮੁਥਾਜ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ।

ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਲ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀ ਜਾਏ ਤਾਂ ਇਹ ਗਲ ਉਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਰਤ ਕਰਨ, ਵੰਡ ਛੱਕਣ ਅਤੇ ਨਾਮ ਜਪਣ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦਾਂ ਤੇ ਜਿਸ ਸੰਤ-ਸਿਪਾਹੀ ਰੂਪੀ ਮਹਲ ਦੀ ਸਿਰਜਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋਂਦ ਅਤੇ ਅੱਡਰੀ ਪਛਾਣ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਜਿਥੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਕਿਰਤ ਕਰਨ, ਵੰਡ ਛੱਕਣ ਅਤੇ ਨਾਮ ਜਪਣ ਪ੍ਰਤੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ ਸੰਤ-ਸਿਪਾਹੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਗ਼ਰੀਬ-ਮਜ਼ਲੂਮ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਤਮ-ਸਨਮਾਨ ਦੀ ਰਖਿਆ ਕਰਨ ਪ੍ਰਤੀ ਵੀ ਹੈ।

ਇਹ ਗਲ ਸਮਝ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਇਹ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਰਾਜਸੱਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਰਾਜਸੱਤਾ ਦੇ ਜਬਰ-ਜ਼ੁਲਮ ਅਤੇ ਅਨਿਆਇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਰਹਿਣ ਪ੍ਰਤੀ ਹੈ। ਸੋਚੋ! ਹੈ, ਕਿਸੇ ਧਰਮ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ?

ਇਹ ਗਲ ਵੀ ਧਿਆਨ ਮੰਗਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ 'ਜਬ ਲਗ ਖਾਲਸਾ ਰਹੇ ਨਿਆਰਾ' ਦੀ ਜੋ ਸ਼ਰਤ ਰਖੀ ਹੈ, ਉਹ ਕੇਵਲ ਬਾਹਰਲੇ ਸਿੱਖੀ-ਸਰੂਪ ਨਾਲ ਹੀ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਸਦਾ ਸਬੰਧ ਜੀਵਨ, ਆਚਰਣ ਅਤੇ ਆਦਰਸ਼ ਨਾਲ ਵੀ ਹੈ। ਜਿਥੋਂ ਤਕ ਕੇਸਾਧਾਰੀ ਤੇ ਪਗੜੀਧਾਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਸਰੂਪ (ਦਾੜ੍ਹੀ-ਕੇਸਾਂ ਅਤੇ ਪੱਗ) ਦੀਆਂ ਧਾਰਨੀ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਨੇਕਾਂ ਜਾਤੀਆਂ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਜਾਂ ਵਿਲਖਣਤਾ ਨਹੀਂ, ਜਿਹੋ ਜਿਹੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਹੈ।

ਜਿਥੋਂ ਤਕ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਨਿਆਰੇਪਨ ਦੀ ਗਲ ਹੈ, ਉਸਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਬਾਰੇ ਕਨਿੰਘਮ ਲਿਖਦਾ ਹੈ, 'ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਤੋਂ ਅਸੂਲਾਂ ਵੱਲ ਪੰਥ ਨੂੰ ਲਿਆ ਕੇ ਇਕ ਐਸਾ ਕਾਰਨਾਮਾ ਕਰ ਵਿਖਾਇਆ, ਜਿਸਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਣਹੋਂਦ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ'।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਨਿਆਰੇਪਨ ਦਾ ਰੂਪ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਵੀ ਹੈ, ਜਿਸਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਸਿੱਖ ਆਹੇ ਕਿਰਤੀ, ਧਰਮ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤਾਂ'। ਅੰਦਰ ਗਊ ਦਾ, ਬਾਹਰ ਸ਼ੇਰ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤਾਂ' ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ, 'ਤਿਸ ਸਮੇਂ ਸਿੱਖ ਆਹੇ, ਜਤੀ ਸਤੀ ਰਹਤਵਾਨ, ਪਰ ਐਲਾ ਮੈਲਾ ਧਨ ਨਾ ਖਾਨ। ਤਿਨਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਤਪ ਕਰ, ਤੁਰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਇਆ ਨਾਸ'। ਅਤੇ 'ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਤਪ ਭਜਨ ਅਤੇ ਸੀਸ ਦੇਣੇ ਕਰਿ ਖਾਲਸੇ ਦਾ ਹੋਣਾ ਪ੍ਰਕਾਸ'।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਆਚਰਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜੰਗਲਾਂ-ਬੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਨ ਲਈ ਭਟਕ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਈ-ਕਈ ਦਿਨ ਬਿਨਾ ਕੁਝ ਖਾਧਿਆਂ ਬੀਤ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣ ਵਾਸਤੇ ਕੁਝ ਮਿਲਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਨਗਾਰੇ ਤੇ ਚੋਟ ਮਾਰ ਕੇ ਹੋਕਾ ਦਿੰਦੇ ਕਿ 'ਦੇਹ ਆਵਾਜ਼ਾ ਭੁਖਾ ਕੋਈ, ਆਉ ਦੇਗ ਤਿਆਰ ਗੁਰ ਹੋਈ'।

ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਕੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਦੁਸ਼ਮਣ ਵੀ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਸਨੂੰ ਮਨ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ, 'ਓਸ ਸਮੇਂ ਬੈਰੀ ਕਿਨ ਆਵੈ, ਪਰਮ ਮੀਤ ਸਮ ਤਾਹਿ ਛਕਾਵੈ'। ਜੇ ਆਏ ਭੁਖੇ ਨੂੰ ਖੁਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 'ਬਚੇ ਤੋ ਆਪ ਖਾ ਲੈ ਹੈਂ, ਨਹੀਂ ਤੋ ਲੰਗਰ ਮਸਤ ਬਤੈ ਹੈਂ'। ਸੋਚੋ ਹੈ ਕਿਸੇ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਤੇ ਵਿਲਖਣਤਾ?

ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਉਚ ਆਚਰਣ ਦੀ ਘਾੜਤ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਆਪ ਘੜੀ। ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਨਦੌਣ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹਾਰ, ਮੈਦਾਨ ਛੱਡ ਭਜ ਖੜਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਸਿੱਖ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੇ ਮਾਲ-ਮਤੇ ਦੀ ਲੁਟ ਦੇ ਨਾਲ ਨਵਾਬ ਦੀ ਲੜਕੀ ਵੀ ਉਠਵਾ ਲਿਆਏ। ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਇਸ ਗਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਮਨਾਇਆ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਸਨਮਾਨ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚਾ ਦੇਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕਿਹਾ: 'ਸਭ ਸਿੱਖ ਪੁਛਣ ਗੁਨ ਖਾਣੀ। ਸਗਲ ਤੁਰਕ ਭੁਗਵਹਿ ਹਿੰਦਵਾਣੀ। ਸਿੱਖ ਬਦਲਾ ਲੈ ਭਲਾ ਜਣਾਵੈ। ਗੁਰੂ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਕਿਉਂ ਵਰਜ ਹਟਾਵੈ'। ਇਹ ਸੁਣ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਫੁਰਮਾਇਆ: 'ਸੁਣਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬੋਲੇ ਤਿਸ ਬੇਰੇ, ਹਮ ਲੈ ਜਾਨੋ ਪੰਥ ਉਚੇਰੇ, ਨਹੀਂ ਅਧਗਤਿ ਬਿਖੈ ਪੁਚਾਵੈ'।

ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਦੀ ਇਕ ਉਦਾਹਰਣ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਇਉਂ ਦਰਜ ਹੈ, 'ਜਦੋਂ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਵਾਂ ਨੂੰ ਪਕੜਨ ਲਈ ਮੁਗ਼ਲ ਫੌਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵਲ ਵੱਧ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਤਾਂ ਸ਼ਾਹੀ ਫੌਜ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚੁਪਕੇ ਜਿਹੇ ਫੌਜ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲ ਭਾਈ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਵਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਪਹੁੰਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੌਜ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲ ਕੂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਇਧਰ-ਉਧਰ ਹੋ ਜਾਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਗੁਰੂ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਤੇ 'ਦਸ ਗ੍ਰੰਥੀ' ਵਿਚੋਂ ਹੁਕਮ ਲਿਆ। ਹੁਕਮ ਆਇਆ: 'ਜੋ ਕਹੂੰ ਕਾਲ ਤੇ ਭਾਜ ਕੇ ਬਾਚੀਅਤ ਤੋ ਦਹਿ ਕੁੰਟ ਕੋ ਭਜ ਜਾਈਐ। ਅਗੇਂ ਹੂੰ ਕਾਲ ਧਰੇ ਅਸ ਗਾਜਤ ਛਾਜਤ ਹੈ। ਜੈਂ ਤੇ ਨਸ ਆਈਏ' ਇਹ ਹੁਕਮ ਸੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਇਧਰ-ਉਧਰ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿਤਾ, ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਕਿ ਬਹਾਦਰਾਂ ਵਾਂਗ ਆਪਣੇ ਆਦਰਸ਼ ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦਿਉ, ਮੌਤ ਤਾਂ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਪਿਛਾ ਕਰੇਗੀ. ਭਜ ਕੇ ਕਿਥੇ-ਕਿਥੇ ਜਾਉਗੇ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡ ਦਾ ਨੰਬਰਦਾਰ ਸੁਜਾ ਮੁਗ਼ਲ ਫੌਜਾਂ ਨੂੰ ਭਟਕਾਉਣ ਲਈ ਅਗੇ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਭਾਈ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਵਲ ਭੇਜ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋ-ਚਾਰ ਦਿਨ ਲਈ ਇਧਰ-ਉਧਰ ਹੋ ਜਾਣ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਪਹੁੰਚਾਇਆ। ਭਾਈ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸਨੂੰ ਵੀ ਇਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬੀਰਤਾ ਨਿਵਾਸ ਕਰ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਦੇ ਪਲੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੇ'। ਇਤਿਹਾਸ ਗੁਆਹ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡੱਟ ਕੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਾਥੀਆਂ ਸਹਿਤ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਈ।

ਗਲ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਵਲੋਂ ਬਖ਼ਸ਼ੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਦੀ: ਇਸ ਗਲ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਸੋਚਣ ਤੇ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ 'ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ' ਦੇਣ ਦਾ ਜੋ ਵਚਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹ 'ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ' ਰਾਜਸੱਤਾ ਦੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਦਿਲਾਂ ਪੁਰ ਰਾਜ ਕਰਨ ਦੀ 'ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ' ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜਸੱਤਾ ਅਸਥਾਈ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਦਿਲਾਂ ਪੁਰ ਰਾਜ ਕਰਨ ਦੀ 'ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ' ਸਦੀਵੀ ਹੈ। ਇਹ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਕੇਵਲ ਕਿਰਤ ਕਰਨ, ਵੰਡ ਛੱਕਣ ਅਤੇ ਨਾਮ ਜਪਦਿਆਂ, ਸੰਤ-ਸਿਪਾਹੀ ਦੇ ਫਰਜ਼ਾਂ, ਅਰਥਾਤ ਗ਼ਰੀਬ-ਮਜ਼ਲੂਮ ਅਤੇ ਆਤਮ-ਸਨਮਾਨ ਦੀ ਰਖਿਆ ਕਰਨ, ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਦਿਆਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਹੀ ਇਸਨੂੰ ਕਾਇਮ ਵੀ ਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਾਜਨੈਤਿਕ ਸੁਆਰਥ ਅਧੀਨ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਬਖ਼ਸ਼ੀ ਇਸ 'ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ' ਨੂੰ ਰਾਜਸੱਤਾ ਨਾਲ ਜੋੜ ਲਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਭਟਕ ਗਏ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜਸੱਤਾ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਮੂਲ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇ ਕੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਹੀ ਉਸਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋਂਦ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਅੱਡਰੀ ਪਛਾਣ ਕਾਇਮ ਰਖਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਵਲੋਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਰਪਤ ਅਤੇ ਈਮਾਨਦਾਰ ਹੋਣ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨਿਭਾਉਣੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਤਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ: ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ 'ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ' ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਹਲ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਨਹੀਂ। ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਹਉਮੈ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰਨ ਦੀ। ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਜੇ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਹਲ ਕਰਨ ਪ੍ਰਤੀ ਈਮਾਨਦਾਰ ਹੋਣ ਤਾਂ ਆਪੋ-ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਬੈਠਣ। ਸੰਨ-2003 ਦੇ ਮੂਲ ਕੈਲੰਡਰ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰਪੁਰਬਾਂ ਦੀਆਂ ਮਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਨ-2009 ਦੇ ਸੋਧੇ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਗਰਾਂਦਾਂ ਆਦਿ ਮਨਾਉਣ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਕਰ ਕੇ ਉਹ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸਦਾ ਲਈ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਵੀ ਰਹਿ ਆਵੇਗੀ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਵੀ ਹਲ ਹੋ ਜਾਇਗਾ। ਪਰ ਕੀ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਪੰਥ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰਖਦਿਆਂ ਉਸ (ਪੰਥ) ਨੂੰ ਵੰਡੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਬਚਾਉਣ ਲਈ, ਇਤਨੀ ਨਗੂਣੀ ਜਿਹੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਸਕਣਗੀਆਂ? ਇਹ ਸੁਆਲ ਤਦ ਤਕ ਬਣਿਆ ਰਹੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤਕ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਹਲ ਕਰਨ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਉਂਦੀਆਂ।

ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ ਨੇ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦਾ ਲੁੱਟਿਆ ਖਜ਼ਾਨਾ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਪੁਨਰਗਠਨ ਕਰਨ ਦਾ ਬਣਾਵੇ ਬਹਾਨਾ

ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਜਰਖੜ
+9198143-00722

ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਘਰ ਨੌਕਰੀ, ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਨੌਕਰੀ' ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਮੁਆਫ਼ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਮਾਫ਼ੀਆ ,ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਲੱਕ ਤੋੜਨ ਵਾਲੇ ਕੈਪਟਨ ਦੇ ਕੀਤੇ ਵਾਅਦੇ ਤਾ ਕੀ ਵਫ਼ਾ ਹੋਣੇ ਸੀ ਸਗੋਂ ਉਲਟਾ ਜੋ ਥੋੜ੍ਹਾ ਬਹੁਤਾ ਖੇਡ ਸਿਸਟਮ ਕਿਸੇ ਮਹਿਕਮੇ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਚੱਲਦਾ ਸੀ ਉਹ ਵੀ ਕੈਪਟਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਨੌਜਵਾਨੀ ਨੂੰ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰਾਸ਼ਤਾ ਦਾ ਆਲਮ ਦਿੱਸ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਵਾਨੀ ਵਿਚਾਰੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜਾਵੇ ਕਿੱਧਰ ,ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਨੌਕਰੀ ਨਹੀ ਮਿਲਦੀ ,ਖੇਡ ਕੇ ਨੌਕਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ,ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਾਜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹੂਲਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਅਗਲਾ ਕੰਮ ਨਸ਼ੇ ਪੱਤਿਆਂ ਵੱਲ ਲੱਗਣਾ ,ਬਦਮਾਸ਼ੀ ਕਰਨੀ ,ਚੋਰੀਆਂ ਡਾਕੇ ਮਾਰਨੇ, ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨੀ ਆਦਿ ਬੁਰਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਆਮ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵਿੱਚ ਆਉਣਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ ਸੱਚ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਸਿਉਂ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਦਿੱਸ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ, ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ, ਮੰਡੀ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਹਰਿਆਵਲ ਦਸਤੇ ਸਨ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਮੱਲਾਂ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਹਿਕਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਵਧੀਆ ਮੌਕੇ ਮੁਹੱਈਆ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਖਿਡਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮਹਿਕਮੇ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮਿਲਣਾ ਜਿਥੇ ਉਸ ਦੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸਹੀ ਲੀਹ ਤੇ ਚੱਲ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਉਥੇ ਉਸ ਮਹਿਕਮੇ ਦਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਨਾਮ ਵੀ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰੋਸ਼ਨ ਹੁੰਦਾਂ ਹੈ । ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਬਦਲਿਆ ਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਉਰਜਾ ਨਿਗਮ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਪੋਰਟਸ ਸੈੱਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਸਾਲ 1974 ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਨੇ ਅਨੇਕਾਂ ਅਰਜਨਾ ਐਵਾਰਡੀ ,ਸਟੇਟ ਐਵਾਰਡੀ, ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਓਲੰਪੀਅਨ ਪੱਧਰ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀ ਮੁਲਕ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦੀਆਂ ਹਾਕੀ, ਫੁੱਟਬਾਲ', ਵਾਲੀਬਾਲ, ਬਾਸਕਬਾਲ ਆਦਿ ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਹਿਚਾਣ ਮੁਲਕ ਦੀਆਂ ਸਿਰਮੌਰ ਟੀਮਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ,ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਪਹਿਲਵਾਨਾਂ , ਵੇਟ ਲਿਫਟਰ ਅਤੇ ਅਥਲੀਟਾਂ ਨੇ ਏਸ਼ੀਅਨ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਤਗਮੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ । ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਨੇ ਕਰੋੜਾਂ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਵੱਖਰਾ ਸਪੋਰਟਸ ਕੰਪਲੈਕਸ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਉਸਾਰਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਖੇਡ ਮੈਦਾਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ । ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਅੰਤਰ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਖੇਡ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਆਪਣੀ ਸਰਦਾਰੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ।ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਅਦਾਰਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਹਰ ਖੇਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਆਪਣੇ ਕੁਆਲੀਫਾਈਡ ਕੋਚ ਅਤੇ ਕੁਆਲੀਫਾਇਡ ਰੈਫਰੀ ਹਨ । ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਨੇ-ਜਵਾਨ ਮੁੰਡੇ ਕੁ-ੜੀਆਂ ਖਿਡਾਰੀ ਅਤੇ ਖਿਡਾਰਨਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਵੱਡਾ ਸਾਧਨ ਸੀ । ਸਰਦਾਰ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਜੁਆਇੰਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਪੋਰਟਸ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 2 ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਪਣੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਖੇਡ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਵਿੱਚ ਖੇਡ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਮਿਸ਼ਨ ਸੀ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੇਡ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਲੱਖਣ ਪਹਿਚਾਣ ਦਿੱਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਦਾਰ ਬੀਰ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ,ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਾਕੀ ਖਿਡਾਰੀ ਵਜੀਰ ਚੰਦ ,ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾ ਨੇ ਮਿਲੀ ਆਪਣੀ ਇਸ ਖੇਡ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਬਾਖੂਬੀ ਨਿਭਾਉਂਦਿਆਂ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਰੌਸ਼ਨ ਕੀਤਾ।

ਪਰ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚਾ (ਅਫ਼ਸਰਸ਼ਾਹੀ ਜੋ ਕਿ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਖੇਡਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਅਨਾੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ) ਨੇ ਸਾਲ 2017 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਬੋਰਡ ਦੇ 45 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਬਣੇ ਸਪੋਰਟਸ ਸੈਲ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਪਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਬਿਜਲੀ ਮੰਤਰੀ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗੜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਾਜਸੀ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਦਬਾਅ ਕਾਰਨ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਸਮਾਂ ਰਾਹਤ ਮਿਲੀ ਪਰ ਹੁਣ ਸਾਲ 2020 ਵਿੱਚ ਤਾਜ਼ਾ ਨਵੇਂ ਹੁਕਮਾਂ ਤਹਿਤ ਬੋਰਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ੍ਰੀ ਵੀਨੂੰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚੇ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਾਜਸੀ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀਆਂ ਧੱਜੀਆਂ ਉਡਾਉਂਦਿਆਂ ਸਾਲ 2017 ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰੋੜਤਾ ਕਰਦਿਆਂ ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪੋਸਟਾਂ ਖਤਮ ਕਰਦਿਆਂ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਪੋਰਟਸ ਸੈਲ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਪੋਰਟਸ ਸੈਲ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਕ ਕਾਲੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਜਿਉ ਹੀ ਸਪੋਰਟਸ ਸੈਲ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੀਆਂ ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਖ਼ਬਰਾਂ ਰਾਹੀ ਥੋੜ੍ਹੀ ਬਹੁਤੀ ਹਿਲਜੁਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਬੋਰਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ੍ਰੀ ਵੀਨੂੰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਰਜਾ ਨਿਗਮ ਦੇ ਸਪੋਰਟਸ ਸੈਲ ਦਾ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਪੁਨਰਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇਸ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਿੱਤੇ ਲਾਲੀ ਪੋਪ ਤੋਂ ਸਿਵਾਏ ਹੋਰ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਵਿੱਚ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਜਨਾਜ਼ਾ ਤਾਂ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚੇ ਨੇ ਕੱਢਕੇ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਬੱਸ ਹੁਣ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਭੋਗ ਪੈਣਾ ਬਾਕੀ ਸੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ।

ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਪੋਰਟਸ ਸੈਲ ਦੀ ਇਸ ਅੰਤਿਮ ਅਰਦਾਸ ਨਾਲ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਖੇਡ ਰਹੇ ਜਿੱਥੇ ਅਨੇਕਾਂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪੈ ਗਿਆ ਹੈ ਉਥੇ ਅਨੇਕਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਅਤੇ ਖੇਡਦੇ ਉਭਰਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਆਸ ਦੀ ਕਿਰਨ ਵਜੋਂ ਦਿਸਦਾ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਚਿਰਾਗ ਜਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬੁੱਝ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ । ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਖੇਡ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਤਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖੇਡਾਂ ਤੋਂ ਬੇਮੁੱਖ ਇਸ ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ ਦਾ ਕੁਹਾੜਾ ਯਕੀਨਣ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਦੀਆਂ ਖੇਡ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਤੇ ਵੀ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਥੇ ਵੀ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਮਸੀਹਾ ਬਣੇ ਮਹਿਲ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਸਾਬਕਾ ਡੀ ਜੀ ਪੀ ਅਤੇ ਰਾਜਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਸਾਬਕਾ ਡੀ ਜੀ ਪੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਕੋਈ ਬਹੁਤਾ ਸੁਹਾਵਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਹ ਭਾਣਾ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਵੀ ਵਾਪਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਾਰਨ ਇੱਕੋ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਫ਼ਸਰਸ਼ਾਹੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਲਗਾਮ ਨਹੀਂ ਸਾਡੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਲੀਡਰਾਂ ਦਾ ਖੇਡਾਂ ਵੱਲ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਚੰਗਾ ਹੋਵੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਜਾ ਨਿਗਮ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਪੋਰਟਸ ਸੈਲ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਖੇਡ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲੈ ਕੇ ਨਿਗਮ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਟੀਮਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਇਸ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਸੈਂਕੜੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮਿਲੇਗਾ ਉਥੇ ਉਰਜਾ ਨਿਗਮ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਨਾਮ ਵਿਚ ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰੌਸ਼ਨ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਕੌਣ ਆਖੇ ਕਿ ਰਾਣੀ ਪੱਲਾ ਢੱਕ" ਕਿਉਂਕਿ ਕੈਪਟਨ ਸਾਹਿਬ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਿਲਣਾ ਕੀ ਹੈ ? ਬੱਸ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਰੱਬ ਹੀ ਰਾਖਾ !

18 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ 'ਕੋਮਲ ਬਰਸੀ' ਸਮਾਗਮਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਸੰਗੀਤ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦਰਸ਼ਣ ਸਿੰਘ 'ਕੋਮਲ' ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ

ਮਾਸਟਰ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ
91-98556-67300

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਂ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੀ ਤਹਿਸੀਲ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ ਦੇ ਮਾਹਿਲਪੁਰ ਕਸਬੇ ਤੋਂ ਤਕਰੀਬਨ ਛੇ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪੱਛਮ ਵੱਲ ਘੁੱਗ ਵੱਸਦੇ ਪਿੰਡ ਨੰਗਲ ਕਲਾਂ ਦਾ ਨਾਮ, ਜਿੱਥੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਅਤੇ ਬੱਬਰ ਅਕਾਲੀਆਂ ਕਰਕੇ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬੜੇ ਹੀ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਨਾਲ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਇਸ ਹੀ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਮਾਣ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪਿੰਡ ਨੇ ਉਸਤਾਦ ਰਾਗੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ 'ਕੋਮਲ' ਵਰਗੀ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਇੱਕ ਸਤਿਕਾਰਤ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਝੋਲੀ ਪਾਈ। ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ 'ਕੋਮਲ' ਜੀ ਕਲਾਸੀਕਲ ਰਾਗਾਂ ਦੇ ਮਾਹਿਰ, ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਸ਼ਾਇਰ, ਕਥਾਕਾਰ, ਵਾਰਤਕ ਲੇਖਕ, ਢਾਡੀ ਕਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੀਨ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਾਜ਼ਿੰਦੇ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ।

'ਕੋਮਲ' ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ 16 ਭਾਦੋ ਸੰਮਤ 1975 ਬਿਕਰਮੀ (1918 ਈ) ਨੂੰ ਸਰਦਾਰ ਮਲੂਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਮਾਤਾ ਮਾਹੋ ਜੀ ਦੀ ਕੁੱਖੋ ਹੋਇਆ। ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਚੇਚਕ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਸਦਾ ਲਈ ਚਲੀ ਗਈ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਗਿਆਨੀ ਵਤਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਚੀਫ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਯਤੀਮਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਸੰਗੀਤ ਵਿਦਿਆ ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਉੱਥੇ ਉਸਤਾਦ ਸਾਂਈ ਦਿਤਾ ਜੀ ਪਾਸੋਂ ਆਪ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਸੱਤ ਸਾਲ ਸੰਗੀਤ ਵਿਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਅਸਥਾਨ ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਰਹਿ ਕੇ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਉਸਤਾਦਾਂ ਪਾਸੋ ਤਬਲਾ ਵਜਾਣ ਦੀ ਤਾਲੀਮ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। ਫਿਰ ਮੁਲਤਾਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਿਧ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਮਾਸਟਰ ਹੁਕਮ ਚੰਦ ਪਾਸੋਂ 7 ਸਾਲ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਬਾਰੀਕੀਆ ਸਿੱਖੀਆਂ। ਆਪ ਜੀ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸਾਜ ਜਿਵੇਂ ਸਾਰੰਗੀ, ਤਬਲਾ-ਮਰਦੰਗ, ਬਾਂਸਰੀ, ਹਰਮੋਨੀਅਮ, ਜਲਤਰੰਗ ਆਦਿਕ ਬਾ-ਖੂਬੀ ਵਜਾ ਲੈਂਦੇ ਸਨ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਰਹਿਮਤ ਸਦਕਾ ਧੰਨ ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਅਸਥਾਨ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਕਾਫੀ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਕੀਤਰਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ। ਆਪ ਕੀਰਤਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਖਾਸ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ਕਿ ਰਾਗ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਸਾਜ ਦੂੱਜੇ ਥਾਂ ਉਪਰ ਰਹਿਣ, ਆਪ ਕਦੇ ਸਾਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰਾਗ ਉਪਰ ਭਾਰੂ ਨਹੀਂ ਸਨ ਹੋਣ ਦਿੰਦੇ।

ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਕੋਮਲ' ਇੱਕ ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉੱਘੇ ਕਵੀ ਵੀ ਸਨ, ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਲਿਖਤਾਂ

'ਕੋਮਲ ਕਲੀਆਂ', 'ਕੋਮਲ ਤਰਾਨੇ' ਕਾਵਿ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਕਾਫੀ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੋਏ। ਕੋਮਲ ਜੀ ਦੀਆਂ ਸਦਾਬਹਾਰ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਅੱਜ ਵੀ ਸਟੇਜਾਂ ਉੱਪਰ ਗਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆ ਹਨ:

ਕਾਇਆਂ ਪਲਟਾਉਂਦਾ ਦੁਨੀਆ ਦੀ,
ਉੱਚਾ ਇਤਿਹਾਸ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦਾ,
ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਹਰ ਇੱਕ ਬੰਦੇ ਤੋਂ,
ਹੈ ਰੁਤਬਾ ਖ਼ਾਸ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦਾ।

ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਵਿਦਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਕਈ ਸੰਗੀਤ ਵਿਦਿਆਲੇ ਖੋਲੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਆਪਣੇ ਜੱਦੀ ਘਰ ਵਿਖੇ 'ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸੰਗੀਤ ਵਿਦਿਆਲਾ' ਆਰੰਭ ਕੀਤਾ।ਫਿਰ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਘੰਟਾ ਘਰ ਦੇ ਕੋਲ 'ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸੰਗੀਤ ਵਿਦਿਆਲਾ' ਖੋਲਿਆ।'ਕੌਮਲ'ਜੀ ਬੰਗਾ, ਠਕਰਵਾਲ, ਬੋਹਣ, ਫਗਵਾੜਾ, ਚੀਮਾਂ ਕਲਾਂ ਗੁਰਾਇਆ ਅਤੇ ਬੜਾ ਪਿੰਡ ਵਿਖੇ ਵੀ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਤਾਲੀਮ ਦਿੰਦੇ ਰਹੇ।ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਪਾਸੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸ਼ਗਿਰਦ ਸੰਗੀਤ ਸਿੱਖ ਕੇ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਦਰਬਾਰ ਦੇ ਸ਼ਿਗਾਰ ਬਣੇ। ਭਾਈ ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਨੰਗਲ ਖੁਰਦ , ਭਾਈ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਜਬੂਰ, ਭਾਈ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜਖਮੀ ਮਾਣਕੋ ਘੜਿਆਲ, ਪਿੰਡ ਲਕਸੀਹਾਂ ਤੋਂ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਹਲ, ਨਰੰਜਣ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹਮਦਰਦ, ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸ਼ਗਿਰਦਾਂ ਨੂੰ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਤਾਲੀਮ ਦਿੱਤੀ।ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਰਾਗ ਮਲਹਾਰ ਗਾਣ ਦੀ ਉਸਤਤ ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਭੀ ਮਹਾਂਪੁਰਖਾਂ ਪਾਸੋਂ ਸੁਣਦੇ ਹਾਂ।

'ਕੋਮਲ' ਜੀ ਨੇ ਢਾਡੀਆਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਢਾਡੀ ਰਾਗ ਵੀ ਲਿਖੇ। ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦਾ ਜ਼ਜਬਾ ਸੀ, ਇਸ ਜ਼ਜਬੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾਂ ਆਪ ਇੰਝ ਲ਼ਿਖਦੇ ਹਨ:

ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਹਵਾ ਛੱਡ ਆਪਣੀ ਸਮਾਧੀ ਵਿੱਚੋਂ, ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਜਹਾਨ ਵਿੱਚ ਬੰਦਾ ਠੁਕਰਾਵੇ ਨਾ।
ਹੱਸ ਹੱਸ ਭੌਰਾਂ ਦੀਆਂ ਫੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਹੋਣ ਗੱਲਾ, ਇਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਤ ਵਿੱਚ ਰੋਕ ਕੋਈ ਪਾਵੇ ਨਾ।
ਰੋਕੇ ਨ ਚਕੋਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚੰਨ ਵੱਲ ਵੇਖਣੇ ਤੋਂ, ਦੀਵੇ ਵੱਲ ਕੋਈ ਪਰਵਾਨੇ ਨੂੰ ਹਟਾਵੇ ਨਾ।
ਕੋਇਲਾਂ ਨੂੰ ਬਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਕੂਕਣਾਂ ਸਾਹਿਬ ਹੋਏ, ਬੁਲਬੁਲਾਂ ਨੂੰ ਕੋਮਲਾ ਕੋਈ ਪਿੰਜਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਵੇ ਨਾ।

ਰਾਗ ਨਾਲ ਤਬਲਾ ਵਜਾ ਕੇ ਸਿਰ ਹਿਲਾ ਕੇ ਝੂਮ ਕੇ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨਾ, ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕਸੁਰਤਾ ਰੱਖਣਾ, ਸਿਰਫ 'ਕੋਮਲ' ਜੀ ਦੇ ਹੀ ਹਿਸੇ ਆਈ ਹੈ। ਆਖੀਰ 12 ਵਿਸਾਖ 2019 (ਜੂਨ 1962 ਈ.) ਨੂੰ 44 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੰਗੀਤ ਸਮਰਾਟ ਪਿੰਡ ਬਾਹੋਵਾਲ ਵਿਖੇ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਸਾਥੀ ਰਾਗੀ ਸਰਦਾਰ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ।10 ਜੂਨ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਭੋਗ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਰਾਗੀ ਸਮਾਜ ਨੇ ਭਾਈ ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਪਗੜੀ ਬਨਾਈ ਗਈ। ਪਿੰਡ ਨੰਗਲ ਕਲਾਂ ਵਿਖੇ, ਜਿੱਥੇ 'ਕੋਮਲ' ਜੀ ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਗਿਰਦਾ ਵਲੋਂ ਇੱਕ ਸੁੰਦਰ 'ਕੋਮਲ ਗੇਟ' ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ ਹਰ ਸਾਲ 'ਕੋਮਲ' ਜੀ ਦੀ ਨਿੱਘੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸਲਾਨਾ ਬਰਸੀ 3 ਅੱਸੂ (ਇਸ ਸਾਲ 18 ਸਤੰਬਰ) ਨੂੰ ਮਨਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀਆਂ ਮਹਾਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਿੱਖ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਸਤਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਸਸ਼ੋਬਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

Golden State Truck Sales Inc.

ਟਰੱਕ-ਟਰੇਲਰ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਲਈ ਮਿਲੋ
ਸਸਤੀਆਂ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਤੇ ਟਰੱਕ ਦਾ ਲੋਨ ਲੈਣ ਲਈ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਾਂਗੇ

Call : Dharminder Singh
Cell : 530-870-6600 Fax : (530) 870-1429
532, Houston St.
West Sacramento, CA 95691
Email: myfuturetruck@gmail.com

Dharminder Singh

ਗੰਦੇ ਝੱਗੇ

ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਸਹਿਮੇਂ ਲੋਕ ਜ਼ੁਲਮ ਸਹਿੰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ।
ਓਨਾਂ ਚਿਰ ਗੰਦੇ ਝੱਗੇ ਗਲ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਲਹਿਣਗੇ।
ਜ਼ਮੀਰ ਸਾਡੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੁੱਤੀ ਰਹੇਗੀ।
ਬੋਹੜ ਥੱਲੇ ਤਦ ਤੱਕ ਕੁੱਤੀ ਰਹੇਗੀ।
ਦੰਦ ਪਹਿਲਾਂ ਕੱਢਣਗੇ ਫਿਰ ਹਾਏ ਹਾਏ ਕਹਿਣਗੇ।
ਓਨਾਂ ਚਿਰ ਗੰਦੇ ਝੱਗੇ ਗਲ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਲਹਿਣਗੇ।
ਵਿਕਾਊ ਜਿਨਾਂ ਚਿਰ ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਹੋਣਗੇ।
ਪੰਜ ਸਾਲੀ ਯੋਜਨਾਂ ਦੀ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਰੋਣਗੇ।
ਨਵਿਆਂ ਦੀ ਆਸ 'ਚ ਪੁਰਾਣੇ ਵੀ ਢਹਿਣਗੇ।
ਓਨਾਂ ਚਿਰ ਗੰਦੇ ਝੱਗੇ ਗਲ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਲਹਿਣਗੇ।
ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜਦ ਤੱਕ ਫੁੱਟ ਰਹੇਗੀ।
ਵੋਟਾਂ ਲਈ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਘੁੱਟ ਰਹੇਗੀ।
ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਸੇਜ ਨਹੀਂ ਫਿਰ ਡੰਡੇ ਪੈਣਗੇ।
ਓਨਾਂ ਚਿਰ ਗੰਦੇ ਝੱਗੇ ਗਲ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਲਹਿਣਗੇ।
ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਸੋਚ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਹੋਏ ਰਹਾਂਗੇ।
ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ ਤੇ ਉੱਠਾਂਗੇ ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ ਤੇ ਬਹਾਂਗੇ।
ਸਿਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਤਾਜ਼ ਸਗੋਂ ਛਿੱਤਰ ਹੀ ਪੈਣਗੇ।
ਓਨਾਂ ਚਿਰ ਗੰਦੇ ਝੱਗੇ ਗਲ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਲਹਿਣਗੇ।
ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਤੁਰਾਂਗੇ ਨਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਟੰਗਾਂ 'ਤੇ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਹੱਕ ਕਦੇ ਜੰਮਣੇ ਨਹੀਂ ਮੰਗਾਂ 'ਤੇ।
ਥੰਮ੍ਹ ਹੀ ਬੇਗਾਨੇ ਤਾਂ ਸ਼ਤੀਰ ਕਿੱਥੋਂ ਰਹਿਣਗੇ।
ਓਨਾਂ ਚਿਰ ਗੰਦੇ ਝੱਗੇ ਗਲ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਲਹਿਣਗੇ।
ਮੰਗ ਜੇ ਕਣਕ ਚੌਲ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਰਹੇਗੀ।
ਘੰਟੀ ਮੰਡਰਾਉਂਦੀ ਸਿਰ ਟੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਰਹੇਗੀ।
ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਕਿੱਥੋਂ ਸਭ ਵਿਹਲੇ ਬੈਠੇ ਰਹਿਣਗੇ।
ਓਨਾਂ ਚਿਰ ਗੰਦੇ ਝੱਗੇ ਗਲ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਲਹਿਣਗੇ।
ਲੋਹੜੀ 'ਤੇ ਲੋਹੜੇ ਦੀ ਰਾਤ ਰਹੇਗੀ।
ਭੁੱਗਿਆਂ ਦੀ ਲਾਟ ਨੂੰ ਮਾਤ ਰਹੇਗੀ।
ਦੀਵਾਲੀ ਦਾ ਦੀਵਾਲਾ ਕਿਉਂ ਤਰੱਕੀ ਕਹਿਣਗੇ।
ਓਨਾਂ ਚਿਰ ਗੰਦੇ ਝੱਗੇ ਗਲ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਲਹਿਣਗੇ।
ਮੂੰਹ ਚੁੱਕੀ ਰੱਖਾਂਗੇ ਕਿਸਾਨ ਰੁਲ਼ ਜਾਊਗਾ।
ਦੇਸ਼ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਨੌਜ਼ਵਾਨ ਰੁਲ਼ ਜਾਊਗਾ।
ਈਦ ਪਿੱਛੋਂ ਤੰਬੇ ਫੂਕੇ ਸਾਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿਣਗੇ।
ਓਨਾਂ ਚਿਰ ਗੰਦੇ ਝੱਗੇ ਗਲ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਲਹਿਣਗੇ।
ਨੌਜੁਵਾਨ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਸੰਘ ਨਹੀਂ ਬਣਾਊਗਾ।
ਆਜ਼ਾਦ ਰੱਖ ਸੋਚ ਜੇ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਆਊਗਾ।
ਰੁਲਣਗੀਆਂ ਪੱਗਾਂ ਤੇ ਨਾਜ਼ਾਇਜ਼ ਸਿਰ ਲਹਿਣਗੇ।
ਓਨਾਂ ਚਿਰ ਗੰਦੇ ਝੱਗੇ ਗਲ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਲਹਿਣਗੇ।
ਮਹਿੰਗਾ ਪੈਣਾਂ ਸੌਦਾ ਕੀਤੀ ਮਨਮਾਨੀ ਦਾ।
ਹਸ਼ਰ ਵੀ ਦਿੱਸ ਪੈਣਾਂ ਆਪਣੀ ਜਵਾਨੀ ਦਾ।
ਚਿਹਰਿਆਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਜੇ ਮਖੌਟੇ ਸੰਧੂ ਰਹਿਣਗੇ।
ਓਨਾਂ ਚਿਰ ਗੰਦੇ ਝੱਗੇ ਗਲ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਲਹਿਣਗੇ।

ਸ਼ਿਨਾਗ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ
91-97816-93300

ਪਰਵਾਸੀ

ਇਹ ਜੋ ਪੈਦਲ ਤੁਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਪਰਵਾਸੀ ਹੋਣਾ।
ਜਿੱਥੇ ਲਾਰੇ ਮਿਲਦੇ ਭਰਵੇਂ ਮੁਲਕ ਉਸੇ ਦਾ ਵਾਸੀ ਹੋਣਾ।

ਮੋਈ ਮਾਂ ਦੀ ਚੁੰਨੀ ਲੈਕੇ ਉਸਦਾ ਬਾਲਕ ਖੇਡ ਰਿਹਾ ਸੀ
ਪਾਪ ਜਿਹਾ ਹੀ ਲੱਗਿਆ ਉਸ ਪਲ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਹਾਸੀ ਹੋਣਾ।

ਅਫਸਰ ਜੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਰਹਿੰਦਾ ਇਸਦੀ ਕਾਫੀ ਚਲਦੀ ਏਥੇ
ਮੇਰੀ ਮੰਨਲਾ ਇਹ ਪੱਕਾ ਹੀ ਸਾਹਬਾਂ ਦਾ ਚਪੜਾਸੀ ਹੋਣਾ।

ਇੱਕੋ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਮਿਲਣਾ ਗੱਲ ਪੁਰਾਣੀ ਹੋਈ
ਵਾਂਗ ਅਜੂਬੇ ਹੀ ਲਗਦਾ ਹੈ ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਭੂਆ ਮਾਸੀ ਹੋਣਾ।

ਜਗ ਦੇ ਉੱਤੇ ਵਧੀਆ ਘਟੀਆ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਕੰਮ ਹਜ਼ਾਰਾਂ
ਲਾਹਨਤ ਵਰਗਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਪਰ ਚੌਵੀ ਘੰਟੇ ਦਾਸੀ ਹੋਣਾ।

ਬੋਲ ਕੁਸੈਲੇ, ਕੋਰੇ ਹੋਣਾ ਮੰਨਿਆ ਸਭ ਨੂੰ ਘਟੀਆ ਲੱਗਣ
ਸਭ ਤੋਂ ਘਟੀਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸੋਚ ਕਿਸੇ ਦੀ ਬਾਸੀ ਹੋਣਾ।

ਉਮਰ ਢਲੀ ਤੇ ਆਖਣ ਬਾਹਲੇ ਸੁਰਤ ਗਵਾਈ ਪੀ ਨੈਣਾਂ 'ਚੋਂ
ਵਿੱਚ ਜਵਾਨੀ ਹਰ ਹੀ ਲੋਚੇ ਨੈਣਾਂ ਨਾਲ ਤਲਾਸ਼ੀ ਹੋਣਾ।

ਨੇਤਾ ਜੀ ਦਾ ਲਾਮਾ ਲਸ਼ਕਰ ਖੂੰਜੇ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
ਮਹਿੰਗਾ ਪੈਂਦਾ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਤਾਂ ਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਅਭਿਲਾਸੀ ਹੋਣਾ।

ਦਿਲ ਕਰਦਾ ਏ ਵਰ੍ਹ ਜਾਵਾਂ ਮੈਂ ਕਾਲਾ ਬੱਦਲ ਬਣਕੇ ਉਸਤੇ
ਮੈਥੋਂ ਹਰਗਿਜ਼ ਸਹਿ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਇੱਕ ਨਦੀ ਦਾ ਪਿਆਸੀ ਹੋਣਾ।

- ਹਰਦੀਪ ਬਿਰਦੀ
90416-00900

ਦੋ ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ

ਖੁੱਲ੍ਹ ਏ ਤੈਨੂੰ ਕਹਿ ਗੱਲ ਅਪਣੀ
ਜਿੰਦਾਂ ਵੀ ਤੂੰ ਕਹਿਣੀ ਚਾਹੇਂ,
ਜੇ ਡਰਦਾ ਏਂ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਤੋਂ ਤਾਂ
ਜਾ ਸਜਣਾ ਬੇ ਬਹਿਰਾ ਹੋ ਜਾ।

ਰੋਟੀ ਨੂੰ ਤਾਂ ਰੋਟੀ ਕਹਿ ਤੂੰ
ਚਾਹੇ ਹੈ ਤੰਦੂਰ '"ਚ ਪੱਕੀ,
ਪੀਜ਼ਾ ਬਰਗਰ ਇਡਲੀ ਟਿੱਕਾ
ਖਾ-ਖਾ ਕੇ ਮੁੜ ਜ਼ਹਿਰਾ ਹੋ ਜਾ।

ਰਾਤ- ਹਨੇਰੀ ਸ਼ਾਂ-ਸ਼ਾਂ ਕਰਦੀ
ਉੱਚੀ- ਉੱਚੀ, ਬੀਂਡੇ ਬੋਲਣ,
ਅੰਦਰ ਬੈਠੇ ਬਾਲ ਅੰਞਾਣੇ
ਜਾਅ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਹਿਰਾ ਹੋ ਜਾ।

ਵਿਰਸਾ ਅਸਲਾ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਏਂ
ਚੂਰੀ ਉੱਤੇ ਡੁੱਲ੍ਹ ਗਿਆ ਏਂ,
ਸੀਖਾਂ ਪਿੱਛੇ ਬਹਿਜਾ ਜਾ ਕੇ
ਪੰਛੀ ਸੋਨ - ਸੁਨਹਿਰਾ ਹੋ ਜਾ।

ਸਿੱਲੀ - ਸਿੱਲੀ ਕੁੱਲੀ ਦੇ ਵਿਚ
ਕਿੰਨੇ ਜੁੱਗ ਦਾ ਨੇਰ੍ਹ ਪਿਆ ਹੈ,
ਚਾਨਣ ਬਣ ਜਾ ਅੰਦਰ ਵੜਜਾ
ਲੋਅ ਭਰਪੂਰ ਦੁਪਹਿਰਾ ਹੋ ਜਾ।

ਮੇਰੇ ਹੀ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਵਰਜਤ ਮੁਕੰਮਲ ਦਾਖ਼ਲਾ ਮੇਰਾ।
ਨਾ ਮੈਨੂੰ ਰਾਮ ਹੀ ਪੁੱਛਦੈ ਨਾ ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ ਖ਼ੁਦਾ ਮੇਰਾ।

ਇਹ ਕੈਸਾ ਦੌਰ ਹੈ ਮੈਥੋਂ ਖ਼ਫ਼ਾ ਹੈ ਫ਼ਲਸਫ਼ਾ ਮੇਰਾ।
ਬੜਾ ਹੀ ਚੁੱਭਦਾ ਸਭ ਨੂੰ ਹੈ ਅਜ-ਕਲ੍ਹ ਬੋਲਣਾ ਮੇਰਾ।

ਮੈਂ ਦਸਦਾਂ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਆਖਰਾਂ ਦੀ ਸੰਗ ਆਉਂਦੀ ਹੈ,
ਸ਼ਨਾਖਤ ਪੁੱਛਦੈ ਨਾਜ਼ਿਮ ਕਦੇ ਪੁੱਛਦੈ ਪਤਾ ਮੇਰਾ।

ਤਿਰਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਦੋਂ ਦਾ ਭੁੱਲ ਗਿਆਂ ਮੈਂ ਤਾਂ,
ਮੈਂ ਗੋ਼ਲਕ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਸਮੁੱਚਾ ਆਸਰਾ ਮੇਰਾ।

ਨਾ ਝਗੜਾ ਪੌਣ ਸੰਗ ਮੇਰਾ ਨਾ ਬੱਦਲ ਹੀ ਮਿਰੇ ਵੈਰੀ,
ਜੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹੈ ਕੋਈ ਮੇਰਾ ਲਹੂ ਹੈ ਖ਼ੌਲਦਾ ਮੇਰਾ।

ਰੁਕਾਵਟ ਰਸਤਿਆਂ ਅੰਦਰ ਖੜੀ ਕਰਕੇ ਤਲਾਸ਼ੇ ਉਹ,
ਮਿਰੀ ਸੁੰਨਤ, ਮੇਰਾ ਜੰਜੂ, ਹੈ ਬਣਿਆ ਹਾਦਸਾ ਮੇਰਾ।

ਕਦੇ ਘਰ ਚੋਣ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਦੇ ਦਿਲ ਰੋਣ ਲਗਦਾ ਹੈ,
ਅਸਰ ਛਡਦੀ ਨਹੀਂ ਬਾਰਿਸ਼ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬਦਦੁਆ ਮੇਰਾ।

- ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਕੰਵਲ
91-98151-43028

ਕਹਿਰਾਂ ਦਾ ਨੂਰ

ਤੇਰੇ ਮੁੱਖ ਮਾਸੂਮ ਜਿਹੇ ਤੇ ਕਹਿਰਾਂ ਦਾ ਹੈ ਨੂਰ ਵੇ ਸੱਜਣਾ।
ਲੱਗਦਾ ਰੰਗ ਮੁਹੱਬਤ ਵਾਲਾ ਚੜ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਜਰੂਰ ਵੇ ਸੱਜਣਾ।
ਤੇਰੇ ਦੋ ਨੈਣਾਂ ਚੋਂ ਵਗਦਾ ਇਸ਼ਕੇ ਦਾ ਦਰਿਆ ਵੇ ਸੱਜਣਾ।
ਜੀਅ ਕਰਦਾ ਮੈਂ ਡੂੰਘੀ ਚੁੱਭੀ ਲਵਾਂ ਇਹਦੇ ਵਿੱਚ ਲਾ ਵੇ ਸੱਜਣਾ।
ਗੋਰਾ ਰੰਗ ਤੇਰਾ ਦੁੱਧ ਤੋਂ ਚਿੱਟਾ ਰੱਖਦਾ ਖਿੱਚ ਅਜੀਬ ਵੇ ਸੱਜਣਾ।
ਜੋ ਲਿਖਦਾਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਲਿਖਦਾਂ ਮੇਰਾ ਇਹੋ ਨਸੀਬ ਵੇ ਸੱਜਣਾ।
ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਬੁਰੀਆਂ ਨਜਰਾਂ ਕੋਲੋਂ ਰੱਖ ਤੂੰ ਸਦਾ ਬਚਾ ਵੇ ਸੱਜਣਾ।
ਗੋਰੀ ਗੱਲ੍ਹ ਦੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਲਈਂ ਕਾਲਾ ਟਿੱਕਾ ਲਾ ਵੇ ਸੱਜਣਾ।
ਮੇਰੇ ਵੱਲ੍ਹ ਤੂੰ ਨਜਰ ਟਿਕਾ ਕੇ ਲੈਨਾਂ ਏਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵੇ ਸੱਜਣਾ।
ਮੇਰੇ ਜੀਣ ਦਾ ਖੋਹ ਲੈਨਾਂ ਏਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਮੇਰਾ ਹੱਕ ਵੇ ਸੱਜਣਾ।
ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਮੂਹਰੇ ਜਦ ਵੀ ਖੜ੍ਹਕੇ ਹੋਵਾਂ ਮੈਂ ਤਾਂ ਤਿਆਰ ਵੇ ਸੱਜਣਾ।
ਤੇਰਾ ਮੁੱਖ ਵਿਖਾਈ ਦੇਵੇ ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਹਰ ਵਾਰ ਵੇ ਸੱਜਣਾ।
ਸੱਤ ਸਮੁੰਦਰੋਂ ਪਾਰ ਵੀ ਹੋ ਕੇ ਲੱਗਦਾ ਏਂ ਤੂੰ ਕੋਲ ਵੇ ਸੱਜਣਾ।
ਰੱਖ ਤੇਰੀ ਤਸਵੀਰ ਨੂੰ ਮੂਹਰੇ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ ਦਿਲ ਖੋ਼ਲ ਵੇ ਸੱਜਣਾ।

-ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨਾਗਰਾ ਮਹਿੰਦਪਰੀਆ'
001-360-448-1989

ਧੀਆਂ

ਸਬਰ-ਸੰਤੋਖ ਦਾ ਮੇਲ ਨੇ ਧੀਆਂ।
ਸ਼ਤਰੰਜ ਦਾ ਵੀ ਖੇਲ ਨੇ ਧੀਆਂ।

ਨਿੱਘਾ ਜਿਹਾ ਅਹਿਸਾਸ ਨੇ ਦਿਲ ਦਾ,
ਫੁੱਲ 'ਤੇ ਪਈ ਤ੍ਰੇਲ ਨੇ ਧੀਆਂ।

ਮਿਲੇ ਸਹਾਰਾ, ਛੂਹ ਲਏ ਅੰਬਰ,
ਨਾਜ਼ੁਕ ਜਿਹੀ ਇਕ ਵੇਲ ਨੇ ਧੀਆਂ।

ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਜਿੱਤ ਇਹਨਾਂ ਦੀ,
ਕਿਉਂ ਕਹੀਏ ਕਿ ਫੇਲ੍ਹ ਨੇ ਧੀਆਂ।

ਬੰਨ ਕੇ ਰੱਖਦੀਆਂ ਇਹ ਟੱਬਰ ਨੂੰ,
ਅਨੋਖਾ ਜਿਹਾ ਸੁਮੇਲ ਨੇ ਧੀਆਂ।

ਜ਼ਾਲਮ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਚਖਾਉਣ ਲਈ 'ਰੇਣੂ',
ਖਤਰਨਾਕ ਗੁਲੇਲ ਨੇ ਧੀਆਂ।

ਰੇਣੂ ਕੌਸ਼ਲ (ਸਟੇਟ ਅਵਾਰਡੀ)
91- 9876877607

ਚੁੱਪ

ਚੁੱਪ ਦੀ ਵੀ
ਇਕ ਜ਼ੁਬਾਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ
ਗੁਆਚੀਆਂ ਅੱਖਾਂ
ਦਿਲ ਦਾ ਮਾਜਰਾ
ਦੱਸ ਦਿੰਦੀਆਂ ਨੇ
ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹਿਜ਼
ਸ਼ਿਕਵੇ ਹੋਣ ਤਾਂ
ਅਗਲੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦੀ
ਜ਼ੁਬਾਨ ਠਾਕੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
ਚੁੱਪ ਤੇ ਬੰਦ ਜ਼ੁਬਾਨ ਵਿੱਚ
ਏਹੀ ਇਕ ਫ਼ਰਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਗੁਫਤਗੂ

ਉਦਾਸ ਸੂਰਜ
ਸਵਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ...
"ਤੁਸੀਂ
ਹਨੇਰੀਆਂ ਯਖ਼
ਰਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ
ਬਲਦੇ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ!"
ਇਸ਼ਕ ਦੇ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਰੰਗੀ
ਹੋਂਦ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੀ ਹੈ...

"ਬਲਣਾ ਹੀ ਤਾਂ
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੈ
ਯਖ਼ ਹੋਏ ਤਨ ਨੂੰ ਤਾਂ
ਲਾਸ਼ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ।"

- ਸੰਧੂ ਗਗਨ
91-78885-12802

ਹਾਸੇ

ਫੁੱਲਾਂ ਕੋ਼ਲੋਂ ਸਿੱਖ ਲੈ ਸੱਜਣਾ, ਸਿੱਖ ਲੈ ਸੱਜਣਾ ਹਾਸੇ।
ਨਫ਼ਰਤ ਕੱਢ ਮਨ ਵਿੱਚੋਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ, ਵੰਡ ਤੂੰ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ।

ਵਾਂਗ ਗੁਲਾਬ ਦੇ ਸਿੱਖ ਤੂੰ ਕੰਡਿਆਂ, ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੁਸਕੁਰਾਉਣਾ।
ਲੈ ਅਸੀਸਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਮਾਂ, ਮੁੜਕੇ ਨਹੀਂ ਇਹ ਆਉਣਾ।
ਨੀਵਾਂ ਹੋ ਕੇ ਚੱਲ ਪੈ ਹੱਥੀਂ, ਫੜ ਲੈ ਪਿਆਰ ਦੇ ਕਾਸੇ।
ਫੁੱਲਾਂ ਕੋ਼ਲੋਂ ਸਿੱਖ ਲੈ ਸੱਜਣਾ......

ਦੁਪਹਿਰ ਖਿੜੀ ਦੇ ਵਾਂਗੂੰ ਸਿੱਖ ਲੈ, ਧੁੱਪਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਖਿੜਨਾ।
ਰੱਖ ਨਿਮਰਤਾ ਮਨ 'ਚ ਜੇ ਚਾਹੁੰਦਾ, ਨਾ਼ਲ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਭਿੜਨਾ।
ਨਾ ਤੋਲ-ਤਲਈਆ ਕਰ ਸੱਜਣਾ, ਨਾ ਗਿਣ ਤੂੰ ਪਾਈਆ-ਮਾਸੇ।
ਫੁੱਲਾਂ ਕੋ਼ਲੋਂ ਸਿੱਖ ਲੈ ਸੱਜਣਾ.......

ਰਾਤ ਦੀ ਰਾਣੀ ਵਾਂਗੂੰ ਮਹਿਕਾਂ, ਵੰਡਦਾ ਰਹੀਂ ਤੂੰ ਰਾਤਾਂ ਨੂੰ।
ਨਾ਼ਲ ਉਮੀਦਾਂ ਕਰਦਾ ਰਹੀਂ, ਸ਼ੁਰੂ ਆਪਣੀਆਂ ਤੂੰ ਪ੍ਰਭਾਤਾਂ ਨੂੰ।
ਮੰਜ਼ਿਲ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕਰਨੇ ਪੈਂਦੇ, ਰਾਤਾਂ ਨੂੰ ਜਗਰਾਤੇ।
ਫੁੱਲਾਂ ਕੋ਼ਲੋਂ ਸਿੱਖ ਲੈ ਸੱਜਣਾ.....

ਜਿਉਂ ਬਾਗ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਗਦੇ ਸੋਹਣੇ, ਲੱਗਦੇ ਸੋਹਣੇ ਫੁੱਲ ਸੱਜਣਾ।
ਹੱਸ ਕੇ ਸਭ ਨਾ਼ਲ ਮਿ਼ਲ ਲਿਆ ਕਰ, ਤੇਰਾ ਕੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਮੁੱਲ ਸੱਜਣਾ।
ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਦ ਤੁਰ ਜਾਣਾ, ਇਸ ਘੜੀ, ਭਲਕ ਜਾਂ ਰਾਤੇ।
ਫੁੱਲਾਂ ਕੋ਼ਲੋਂ ਸਿੱਖ ਲੈ ਸੱਜਣਾ.......

ਰੱਖ ਜੇਰਾ ਕਮਲ ਦੇ ਫੁੱਲ ਵਾਂਗੂੰ, ਜਿਹੜਾ ਚਿੱਕੜ ਦੇ ਵਿੱਚ ਫੁੱਟਦਾ ਏ।
ਨਾ ਤੋੜੀਂ ਰਿਸ਼ਤੇ ਸੱਜਣਾ ਵੇ, ਜਿਉਂ ਫੁੱਲ ਟਾਹਣੀ ਨਾ਼ਲੋ ਟੁੱਟਦਾ ਏ।
'ਗੁਰਵਿੰਦਰਾ' ਉੱਚੀ ਮੱਤ ਨੂੰ ਰੱਖ ਕੇ, ਬਣ ਜਾ ਪੰਨੇ ਇਤਿਹਾਸੇ।
ਫੁੱਲਾਂ ਕੋ਼ਲੋਂ ਸਿੱਖ ਲੈ ਸੱਜਣਾ......

- ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉੱਪਲ
91-98411-45000

ਜੁਗਨੀ (ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਟੀਜਨ)

ਜੁਗਨੀ ਹੋਈ ਏ ਉਮਰ ਦਰਾਜ਼
ਉਹਦੀ ਬਹਿ ਗਈ ਹੁਣ ਅਵਾਜ਼
ਉਹ ਛੱਡ ਗਈ ਫ਼ੈਸ਼ਨੀ ਅੰਦਾਜ਼
ਬਣ ਬਹਿ ਗਈ ਮੰਜੇ ਦਾ ਤਾਜ
ਉਹਦੇ ਸਮਝ ਕੋਈ ਨਾ ਆਉਦੀ ਆ,
ਉਹ ਬੈਠ ਮੰਜੇ ਤੇ ਫ਼ਤੇਹ ਬਲਾਂਉਦੀ ਆ ।

ਜੁਗਨੀ ਅੰਦਰੋਂ ਬੜੀ ਏ ਤੰਗ
ਕਹਿੰਦੀ ਜੁੜ ਗਏ ਮੇਰੇ ਅੰਗ
ਦੱਸੋ ਮੈਨੂੰ ਹੁਣ ਤਾਂ ਕੋਈ ਢੰਗ
ਮੈਂ ਤਾਂ ਲੱਗ ਗਈ ਨਾਲ ਪ਼ਲੰਘ
ਉਹ ਰੱਬ ਮੋਹਰੇ ਵਾਸਤਾ ਪਾਉਂਦੀ ਆ,
ਉਹ ਬੈਠ ਮੰਜੇ ਤੇ ਫਤੇਹ ਬੁਲਾਂਉਦੀ ਆ ।

ਜੁਗਨੀ ਭੁੱਲ ਗਈ ਸਮੋਸੇ ਛੋਲੇ
ਦਿਲ ਉਹਦਾ ਖਾਂਦਾ ਡੱਕੇ-ਡੋਲੇ
ਡਰ ੨ ਖਾਵੇ ਤੇ ਨਾ ਉਚੀ ਬੋਲੇ
ਦੁੱਖ ਦਿਲ ਦਾ ਕਿਹਦੇ ਨਾਲ ਫੋਲੇ
ਮੂੰਹੋਂ ਬੋਲ ਉਹ ਕੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਉਂਦੀ ਆ,
ਉਹ ਬੈਠ ਮੰਜੇ ਤੇ ਫ਼ਤੇਹ ਬਲਾਂਉਦੀ ਆ ।

ਜੁਗਨੀ ਛੱਡ ਗਈ ਸਿਨਮੇ ਜਾਣਾ
ਹੱਸਣਾ,ਟੱਪਣਾ ਦਿਲ ਬਹਿਲਾਉਣਾ
ਛੱਡਿਆ ਸੁਰਮਾ ਪੂਛਾਂ ਵਾਲਾ ਪਾਉਣਾ
ਭੁੱਲ ਗਈ ਹੁਣ ਪਿਆਰ ਜਿਤਾਉਣਾ
ਪਈ ਉਹ ਦੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਕੁਰਲਾਂਉਦੀ ਆ,
ਉਹ ਬੈਠ ਮੰਜੇ ਤੇ ਫ਼ਤੇਹ ਬੁਲਾਂਉਦੀ ਆ ।

ਜੁਗਨੀ ਕਰੋਨਾ ਅੜਿੱਕੇ ਆਈ
ਉਹਦੀ ਡਾਕਟਰਾਂ ਸੂਰਤ ਘੁਮਾਈ
ਸਾਰੀ ਲੱਗ ਗਈ ਉਹਦੀ ਕਮਾਈ
ਉਹਨੇ ਤਰਲੇ ਪਾ-ਪਾ ਜਾਨ ਛੁਡਾਈ
ਮੁੜ ਘਰ ਆ ਹੁਣ ਸ਼ੁਕਰ ਮਨਾਉਂਦੀ ਆ,
ਉਹ ਬੈਠ ਮੰਜੇ ਤੇ ਫ਼ਤੇਹ ਬੁਲਾਂਉਦੀ ਆ ।

- ਰਬਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ
91-98146-67682

ਗ਼ਜ਼ਲ

ਅੰਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਣੀ ਸੁਟ ਹੈ ਸੀਨੇ ਸਾਡੇ ਠਾਰਦੀ।
ਬੱਦ਼ਲਾਂ ਦੇ ਭਰੇ ਟੱਬਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿਪ ੨ ਖਿਲਾਰਦੀ ।

ਪਾਣੀ ਲੈਂਦੀ ਚੁੱਕ ਸਮੁੰਦਰ, ਨਦੀ, ਨਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ,
ਨਾਂ ਕੋਈ ਬਾਲਟੀ,ਡੋਲ ਬੰਨ ਲੱਜ ਨਾਲ ਉਤਾਰਦੀ ।

ਨਾ ਪੌੜੀ ਬਣਾਈ ਕਿਤੇ ਥੱਲੇ ਹੀ ਉਤਰ ਆਉਣ ਨੂੰ,
ਲਿਫ਼ਟ ਰਾਂਹੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਪਾਣੀ ਉਪਰ ਨੂੰ ਚਾੜ੍ਹਦੀ।

ਵੰਡਦੀ ਹੈ ਪਾਣੀ ਪਿੰਡ, ਸ਼ਹਿਰ,ਖੇਤ, ਖਲਿਆਣ ਨੂੰ,
ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਖ਼ਰਚੇ ਦੇ ਇਹ ਹੈ ਸਾਡੇ ਬੁੱਤੇ ਸਾਰਦੀ ।

ਵਹਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਗੰਦ ਮੰਦ ਤੇ ਉਡੀ ਧੂੜ ਮਿੱਟੀ ਇਹ,
ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਸਾਹ ਸੌਖਾ ਤੇ ਸਭ ਕੁਝ ਧੋਅ ਮਾਰਦੀ।

ਜਿਥੇ ਜੀਅ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸੁੱਟ ਜਾਂਦੀ ਏ ਬਰਫ਼ ਦੇ ਗੋਲੇ,
ਉਚੇ ਨੀਵੇ ਪਰਬਤਾਂ ਤੇ ਚਿੱਟੀ ਚਾਦਰ ਨੂੰ ਖਿਲਾਰਦੀ ।

ਕੀਮਤੀ ਤੇ ਫਲਦਾਰ ਪੌਦੇ ਹੁੰਦੇ ਬਰਫ਼ ਪਹਾੜਾਂ ਉਤੇ,
ਰੇਗਿਸਤਾਨ 'ਚ' ਪਾ ਮੀਂਹ ਕਣੀ ਫਸਲਾਂ ਨਿਹਾਰਦੀ ।

ਜਿਆਦਾ ਔੜ ਲਾ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਲੋਕੀ ਤੜਪ ਜਾਂਦੇ ਇਥੇ,
ਜਿਆਦਾ ਮੀਂਹਾਂ ਵੇਲੇ ਵੀ ਹੈ ਕਈ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾੜਦੀ।

ਕੁੱਦਰਤ ਹੀ ਬੰਨਦੀ ਹੈ ਸੰਤੁਲਨ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ,
ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਮਿੰਟਾਂ-ਸੈਕਿੰਟਾਂ 'ਚ' ਦੁਨੀਆ ਉਖਾੜ ਮਾਰਦੀ।

INDIA BAZAAR
Jai Ram Gaught
Harjit Gaught (Happy)
INDIAN, PAKISTANI & FIJJIAN GROCERIES
WE ARE OPEN
7 DAYS A WEEK
9:00am to 8:30pm
RENT DVDS & BUY CLOTHES
ENJOY YOUR DAY WITH HOPES
CALL TO HAPPY
Cell: (209)-487-2127
Ph: (209) 478-0285
Fax: (209) 477-3206
WE ACCEPT FOOD STAMPS
ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਏਅਰਲਾਈਨ ਟਿਕਟਾਂ ਵੀ ਉਪਲੱਬਧ ਹਨ।
EVERY SATURDAY & SUNDAY SPECIAL DISCOUNT ON GROCERIES
1304-E HAMMER LANE, SUITE 12, STOCKTON CA, 95210
EMAIL: indiabazaar08@yahoo.com

INDIA MARKET
INDIA MARKET
SWEETS & SPICES
CHAAT PAPDI, SAMOSA, CHAAT, PANI PURI
DAHI VADA, BHEL PURI CHAAT
ਤੁਹਾਡਾ ਆਪਣਾ ਮਨਭਾਉਂਦਾ ਸਟੋਰ
ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਗਰੋਸਰੀ ਲਈ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਓ
WE HAVE LARGEST COLLECTION FOR INDIAN FIJIAN & PAKISTANI GROCERY
MUSIC, FABRIC ARTIFICIAL JEWELRY, SWEETS, FRESH VEGETABLES & MORE..
ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਹੀਰਾ
ਬਰਿੰਦਰ ਬੰਗੜ
Super Eyebrow Threading Now Open
Eyebrow Threading & Henna Tattoo
7 times, Get 8th one free!
Inside India Market
SACRAMENTO
5203 EKLHORN BLVD
SACRAMENTO CA 95842
916- 338-5511
WALK INS WELCOME
ROSEVILLE
1265 PLEASANT GROVE BLVD.
100 ROSEVILLE, CA 95747
916- 786-7666
Cell : 916-798-8142
Email: IndiaMarketRoseville@gmail.com

Raja
SWEETS & CATERING
AUTHORIZED CATERER FOR MAJOR 5-STAR HOTELS
ITEMS SERVING
All Kinds of Sweets | Snacks
Chaat Stall | North Indian Cuisine
Fluda Kulfi Stall | On Site Tandoor
CATERING SERVICE
Wedding Ceremonies | Receptions
Birthday Parties | Corporate Events
Religious Gatherings
Picnics/Bar-B-Que
ADDITIONAL SERVICE
Warmers | Chaffing Dishes
China & Silverware
Linen Rental | Waiters
Bartenders
CONTACT US:
RAJA SWEETS & CATERING
WORK (510) 489-9100
CELL (510) 715-1619
Email: msbains@rajasweets.com
www.rajasweets.com
facebook rajasweetsandcatering
Twitter rajasweets

Kash FABRICS
ਪੰਜਾਬੀ ਫੈਸ਼ਨ ਦਾ ਨੰਬਰ ਵਨ ਸਟੋਰ
ਸਾਡੀ ਸਪੈਸ਼ਲਟੀ
ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਲਈ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ ਲਹਿੰਗੇ ਤੇ ਸੂਟ ਅਤੇ ਨਾਲ ਡਿਜ਼ਾਇਨਰ ਮੈਚਿੰਗ ਜਿਊਲਰੀ
ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਕੱਪੜਾ ਵਧੀਆ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸਾੜੀਆਂ ਤੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ ਸੂਟ, ਦਰਜਨਾਂ ਰੰਗਾਂ ਵਿਚ ਪੱਗੜੀਆਂ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਖਰੀਦੋ।
ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹਿੰਦੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਉਰਦੂ ਦੇ ਸੰਗੀਤ, ਡਰਾਮਿਆਂ ਅਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਡੀਆਂ-ਵੀਡੀਓ ਤੇ ਡੀਥ ਵੀਥ ਡੀਥ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਹੈ।
ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿਦੇ ਗਾਹਕਾਂ ਲਈ ਸਮਾਨ ਅਸੀਂ ਯੂਥ ਪੀਥ ਐਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਤੁਰੰਤ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
KASH FABRICS
ONE STOP SHOPPING CENTRE
29576 Mission Blvd Hayward. Ca 94544
www.kashfabrics.com
Tel: 510-538-1138

KB USED AUTO SALES

8655 B Monterey Street Gilroy, CA 95020

Kashmiri Bhatia,
Dealer/Broker
408-848-2365

50% OFF WARRANTY
with Qualifying Car Purchase

IN HOUSE
FINANCING AVALIABLE
www. kbusedautosales.com

ਅਸੀਂ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਸਾਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਤੇ ਲੋਨ ਲਈ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

Kashmiri Bhatia & his wife

K&K AUTO REPAIR and Car Wash

63 Muckelemi St
San Juan Bautista 95045

Kashmiri Bhatia (Owner)
831-623-4702

20% OFF LABOUR
on your next qualifying service

Car Care You Can Trust

CORNING ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਟਰੱਕਰ ਭਰਾਵਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ

AAA Truck Wash, Tire, and Lube

* We Carry New and Used Tires All Major Brands
* Smart Way Tires Available
* Used Tires Start From & 135
* Old Change $ 189 + Tax
* We also do truck and car washing and waxing
* Friendly and Professional Staff
* We offer truck and car detailing

AA TRUCKWASH
Sign of Excellence

ਪੰਜਾਬੀ ਭਰਾਵਾਂ ਲਈ ਸੇਲ

ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਬਰਿਜਸਟੋਨ ਸਟੇਅਰਿੰਗ ਟਾਇਰਾਂ ਦੀ ਸੇਲ ਲਗਾਈ ਹੈ

ਬਰਿਜਸਟੋਨ 283 (ਦੋ ਟਾਇਰ) $1149
ਚਾਈਨੀਜ਼ 749 (ਦੋ ਟਾਇਰ) $749

Call:
530-824-5134

ਪੁਰਾਣੇ ਟਾਇਰਾਂ ਦੀ ਸੇਲ

ਇਕ ਵਾਰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿਓ

Used Tires American Brand	$99 + Labor
Recap Truck Tire	$ 249 + Labor
Recap Trailar Tires and Kind	$ 199 + Labor

LUCAS OIL LUCAS INJECTOR CLEANER $28.99

NEW & USED TIRES
WASH, LUBE, BRAKES

Call:
650-642-0697

3525 Highway 99, West Corning, CA 96021
Across the Street from TA Truck Stop